

Kraj Vysočina

Výroční zpráva 2019

HEJTMAN O VYSOČINĚ	3
1. O VYSOČINĚ	4
2. SAMOSPRÁVA	6
3. HOSPODAŘENÍ KRAJE	11
4. MAJETEK A INVESTICE	17
5. FOND VYSOČINY	23
6. REGIONÁLNÍ ROZVOJ	26
7. DOPRAVA	32
8. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍ ŘÁD	40
9. ZDRAVOTNICTVÍ	43
10. SOCIÁLNÍ PÉČE	55
11. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	64
12. ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ	73
13. VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A RYBÁŘSTVÍ	82
14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH	88
15. ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽ A SPORT	99
16. EVROPSKÁ UNIE A ZAHRANIČNÍ VZTAHY	107
17. VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ	121
18. KRIZOVÉ ŘÍZENÍ A BEZPEČNOST	125
19. ROZVOJ INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ	130
20. KRAJSKÝ ÚŘAD	135

Vážení,

otevíváte Výroční zprávu Kraje Vysočina, která nabízí ucelený přehled hlavních činností a událostí, jimiž žil kraj v roce 2019. Výroční zpráva Kraje Vysočina je tradičně koncipována tak, aby běžnému čtenáři přinesla dostatek ověřených informací o širokém spektru aktivit kraje. K rychlejší orientaci v obsahu přispívají spolu s komentáři statistická porovnání.

Z řady témat, která tvoří standardní, respektive každoroční obsah výročních zpráv, si dovoluji upozornit na ekonomická data. Hospodaření roku 2019 dovolilo vedení Kraje Vysočina opět posílit rezervní fondy, a připravit tak budoucí krajský rozpočet na spolufinancování zásadních rozvojových projektů, jež nás v budoucnu čekají – dopravní, vzdělávací, zdravotnické a další.

Kraj Vysočina za celou dobu své existence prokazuje zdravé hospodaření a progresivní přístup v řízení příspěvkových organizací. Nalezl cesty, jak podporovat rozvojové aktivity organizací na svém území a dlouhodobě se mu daří čerpat evropské dotace, což je vidět doslova na každém kroku. Proto jistě chápete, že podstatnější než ohlédnutí se za minulostí je pro mě pohled do budoucna – jsem přesvědčen, že Kraj Vysočina má nastaven správný směr. Také v dalších letech chce být Kraj Vysočina institucí, která nabízí rozumná řešení problémů fungování regionu, jež však současně myslí na blaho měst a obcí, nechává se zdravě inspirovat příklady dobré praxe nejen svých zahraničních partnerů, a také stále dělá maximum proto, aby Kraj Vysočina byl i nadále dobrým místem pro život. Finanční rezervy, které jsme v průběhu minulých let prozíravě vytvářeli, se budou hodit především pro nastartování regionální ekonomiky v roce 2020. Jako správní hospodáři chceme pokračovat ve velkých investicích, nechceme měnit své plány a odsouvat je na neurčito.

A čím byl rok 2019 výjimečný? Čím se zapíše do kronik a do paměti svých obyvatel? Jednoznačně důsledky kůrovcové kalamity, suchem, ale také zahájením obrovských dopravních staveb – obchvatu Velkého Beranova nebo Nového Veselí. Vysočina navíc dosáhla na pořadatelsství prestižní kulinářské soutěže Trophée Mille. Počínaje rokem 2019 kraj zásadně změnil dotační politiku. Pozitivní reakce na sebe nenechaly čekat, a kraj tak ke spokojenosti všech rozděluje své dotace jednodušeji a rychleji.

MUDr. Jiří Běhounek
hejtman Kraje Vysočina

1

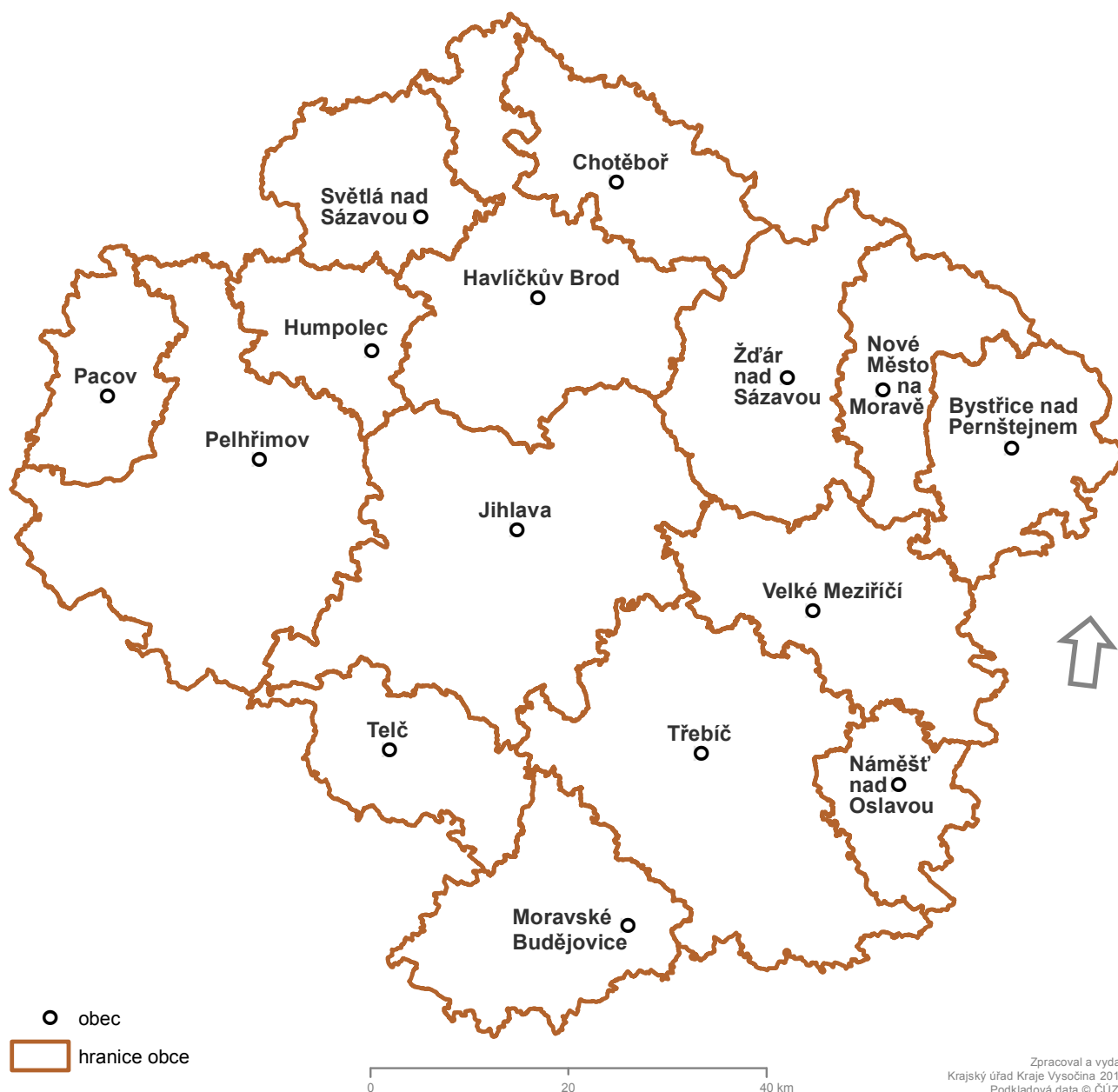

O VYSOČINĚ

- Vysočina je pátý největší region České republiky a její rozloha činí 6 796 km². Zabírá zhruba 9 % celkové plochy státu.
- Název kraje přímo napovídá, že se nachází na podstatné části Českomoravské vrchoviny – geomorfologické oblasti na pomezí Čech a Moravy s typickou zvlněnou krajinou o nadmořské výšce 530 m n. m. Nejvyšším vrcholem v kraji je Javořice u Telče (837 m n. m.).
- Podhorský ráz kraje s sebou nese také velmi ojedinělý styl osídlení. Průměrnou obcí Kraje Vysočina je malá vesnice do 800 obyvatel, nepříliš vzdálená od místního centra – městečka do 10 000 obyvatel.
- Pouhá čtyři města kraje mají více než 20 000 obyvatel a jen v jednom z nich žije přes 50 000 obyvatel. Celkem má kraj 509 274 obyvatel (k 31. 12. 2018). Na jednom čtverečním kilometru žije 75 obyvatel, což je třetí nejnižší číslo mezi českými kraji. Kraj Vysočina je tak svým charakterem osídlení nejvenkovštější region Česka.
- Krajským městem Kraje Vysočina je Jihlava (nejvýše položené krajské město), kraj se administrativně člení na 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Celkově je v kraji 704 obcí, což je druhý nejvyšší počet mezi kraji.

OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

Bystřice nad Pernštejnem, Havlíčkův Brod, Humpolec, Chotěboř, Jihlava, Moravské Budějovice, Náměšť nad Oslavou, Nové Město na Moravě, Pacov, Pelhřimov, Světlá nad Sázavou, Telč, Třebíč, Velké Meziříčí, Žďár nad Sázavou

Zpracoval a vydal:
Krajský úřad Kraje Vysočina 2016
Podkladová data © ČÚZK

2

SAMOSPRÁVA

2. SAMOSPRÁVA

HEJTMAN KRAJE VYSOČINA

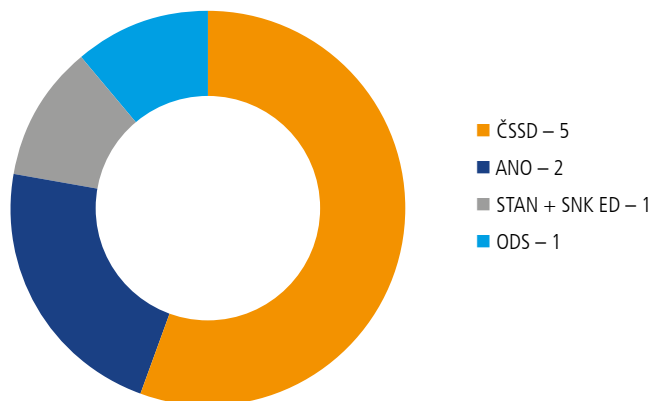
Nejvyšším představitelem kraje je hejtmán. Zastupuje kraj navenek, vede jednání rady i zastupitelstva. Hejtmánem Kraje Vysočina je MUDr. Jiří Běhounek.

RADA KRAJE VYSOČINA

Rada je výkonným orgánem samosprávného kraje. Na Vysočině má devět členů. Složení rady kraje od 6. 2. 2018:

Politické složení Rady Kraje Vysočina

V roce 2019 se Rada Kraje Vysočina (dále jen „RK“) sešla celkem na 37 jednáních.

V roce 2019 proběhla dvě setkání členů RK se starosty všech obcí Kraje Vysočina, a to 21. 1. 2019 v Třebíči a 14. 10. 2019 v Polné.

V roce 2019 proběhla dvě setkání členů RK se starosty obcí II. a III. stupně dne 18. 2. a 23. 9. 2019 a dvě setkání členů RK s poslanci a senátory za Kraj Vysočina, a to 11. 2. a 16. 9. 2019 v sídle Krajského úřadu Kraje Vysočina.

Rada zřizuje jako pomocné a poradní orgány pro svá rozhodnutí komise:

Komise Rady Kraje Vysočina		
Bezpečnostní komise Rady Kraje Vysočina	Komise sociální a pro oblast protidrogové politiky	Dopravní komise
Komise pro zemědělství	Komise pro životní prostředí	Zdravotní komise Rady Kraje Vysočina
Komise rozpočtová, pro zaměstnanost a podnikání	Komise kultury, cestovního ruchu a vnějších vztahů	Komise pro sport a volný čas
Komise pro informatiku a Smart region	Komise Rady Kraje Vysočina pro výstavbu nového jaderného zdroje v lokalitě Dukovany	

2. SAMOSPRÁVA

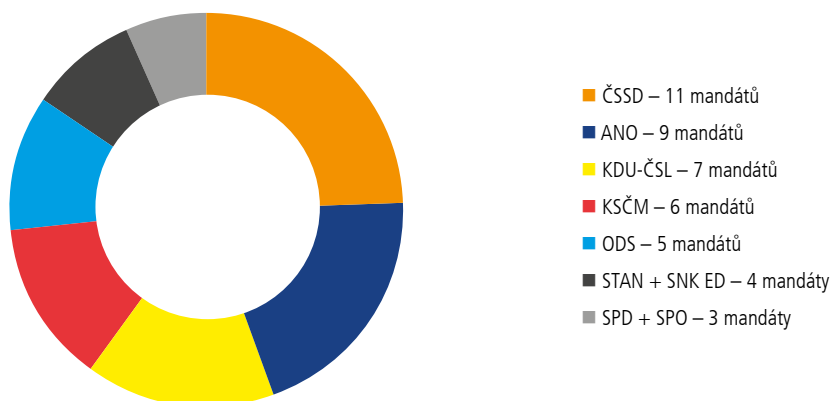
ZASTUPITELSTVO KRAJE VYSOČINA

Zastupitelstvo je nejvyšším samosprávným orgánem kraje. V Kraji Vysočina má 45 členů.

Zastupitelé Kraje Vysočina:

Běhounek Jiří, MUDr.	ČSSD	Mojžýšková Ivana, Ing.	ČSSD
Benc Ota, Mgr.	ODS	Mrkos Martin, Ing., ACCA	STAN + SNK ED
Bradáč František, Ing.	KDU-ČSL	Geist Zdeněk, Mgr.	ODS
Chloupek Rudolf, PaedDr., Ing.	ČSSD	Nevoral Marek	KSČM
Čepička Ctibor, Ing., Bc.	SPD + SPO	Novotný Vladimír, Ing.	ČSSD
Fabeš Roman, Mgr.	STAN + SNK ED	Pacal Pavel, Mgr.	STAN + SNK ED
Fialová Jana, Ing., MBA	ČSSD	Pařík Jaromír, Mgr.	ČSSD
Fischerová Jana, Ing., CSc.	ODS	Pavlík Josef, Ing.	ANO
Franěk Pavel, Mgr.	ANO	Plodík Milan	KSČM
Herbrych Josef	KDU-ČSL	Pokorný Jiří, Ing.	ANO
Hodáč Pavel	KSČM	Řezníčková Ludmila, Mgr.	ANO
Houška Miroslav, Ing.	KDU-ČSL	Suchý Michal	SPD + SPO
Hrůza Miloš	ANO	Škaryd Tomáš, Ing.	ČSSD
Hyliš Jan, Ing.	ČSSD	Švec Pavel, Ing.	ANO
Hyský Martin, Ing., Bc.	ČSSD	Tecl Jan, Mgr., MBA	ODS
Janoušek Pavel, Ing.	KDU-ČSL	Vejvoda Kamil	KSČM
Jůzl Čeněk, Ing.	KDU-ČSL	Veleba Jan, Ing.	SPD + SPO
Kalina Jaromír, Ing.	KDU-ČSL	Vichrová Lucie, Ing.	ANO
Kaňkovský Vít, MUDr.	KDU-ČSL	Vlček Lukáš, Ing.	STAN + SNK ED
Kobřlová Bohumila, Mgr. et Mgr.	ANO	Vrzalová Helena, Mgr.	KSČM
Kružíková Marie, RNDr.	ČSSD	Vystrčil Miloš, RNDr.	ODS
Kukla Martin, Ing.	ANO	Zahradníček Josef	KSČM
Malý Vladimír	ČSSD		

Politické složení Zastupitelstva Kraje Vysočina

V roce 2019 proběhlo celkem osm jednání Zastupitelstva Kraje Vysočina, a to v těchto termínech:
29. 1., 19. 3., 14. 5., 18. 6., 10. 9., 5. 11., 10. 12.

2. SAMOSPRÁVA

Zastupitelstvo zřizuje jako pomocné a poradní orgány pro svá rozhodnutí výbory:

Výbory Zastupitelstva Kraje Vysočina	
Finanční	Kontrolní
Pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost	Regionálního rozvoje, MA 21
Legislativní výbor	Pro udělování medailí Kraje Vysočina

Orgány kraje			
Zastupitelstvo kraje	Rada kraje	Hejtman	Krajský úřad
Výbory zřizované zastupitelstvem kraje	Komise zřizované radou kraje		Odbory krajského úřadu
			Oddělení jednotlivých odborů

3

HOSPODAŘENÍ KRAJE

Kraj Vysočina se dlouhodobě řadí mezi nejlépe hospodařící kraje České republiky. Rozpočet Kraje Vysočina na rok 2019 byl schválen zastupitelstvem kraje v prosinci 2018, a to ve výši přesahující 11,5 mld. Kč zdrojů i výdajů. Tato částka byla v průběhu roku upravena rozpočtovými opatřeními na sumu 17,7 mld. Kč. Ve skutečnosti dosáhly zdroje rozpočtu včetně financování (+) výše 17,3 mld. Kč a výdaje včetně financování (-) 15,8 mld. Kč. Z těchto čísel je zřejmé, že se kraji dařilo hospodařit velmi dobře a pokračoval v trendu uzavírání hospodaření roku s kladným výsledkem, tedy s přebytkem příjmů nad výdaji. Zároveň je třeba vyzdvihnout i to, že kraj se v časech příznivého ekonomického vývoje chová opravdu jako správný hospodář a vytváří rezervy na horší časy. Místem, kde jsou takové rezervy deponovány, je Fond strategických rezerv (FSR). V roce 2019 bylo z rozpočtu kraje do FSR převedeno celkem 962,7 mil. Kč. Kraj vykázal k 31. 12. 2019 rekordní zůstatek FSR 1 513,9 mil. Kč, a to i přesto, že tento fond byl v roce 2019 čerpán ve výši 1 208,7 mil. Kč na realizaci projektů spolufinancovaných z evropských fondů a na poskytnutí

zápůjček některým zřizovaným příspěvkovým organizacím. Politika vytváření rezerv v době příznivého ekonomického vývoje je velmi prozřetelná a byla mimo jiné umožněna dobrým vývojem v inkasu daňových příjmů, které byly oproti původně schválené výši překročeny o 643,5 mil. Kč (jde o nejvyšší překročení v historii existence kraje). Z této částky bylo již na konci roku 2019 převedeno 250 mil. Kč do FSR.

Příznivý výsledek hospodaření kraje za rok 2019 (přebytek) byl využit ve výdajích roku 2020 k podpoře strategických záměrů kraje, a to zejména v oblasti péče o nemovitý majetek kraje (velké opravy a rekonstrukce a modernizace majetku ve výši cca 233 mil. Kč), v oblasti dopravy (komunikace II. a III. třídy a mosty cca 248 mil. Kč) a v oblasti zdravotnictví (nemocnice 92 mil. Kč).

Kraj Vysočina pokračoval i ve snaze zhodnocovat dočasně volné finanční prostředky. Vzhledem k tomu, že se jedná o veřejné zdroje, jsou za tímto účelem voleny bezpečné instrumenty, a to zejména termínované vklady a depozitní účty, kde se podařilo dosáhnout krátkodobého zhodnocení až na úroveň 1,6 %.

K dalším výrazným charakteristikám dobrého hospodaření kraje patří i to, že kraj dosahuje poměrně vysokého objemu investic, tedy 18 % z celkových výdajů věnuje na investiční obnovu a rozvoj, což ho řadí na špičku mezi kraji. A to aniž by své investiční výdaje hradil z úvěru a zadlužoval kraj do dalšího období. Naopak se kraji velmi dobře daří snižovat dluhové zatížení splátkami úvěru vůči Evropské investiční bance, které jsou hrazeny v souladu s podmínkami z uzavřených závazků. Splátky úvěru nejsou v poměru k celkovým výdajům pro kraj zatěžující, dosahují výše cca 40 mil. Kč ročně. Celková nesplacená výše úvěru EIB činí 403,5 mil. Kč, bude hrazen až do roku 2031.

Údaje vztahující se k hospodaření kraje, které jsou uvedeny v této výroční zprávě, jsou ve větší podrobnosti a komplexnosti rozebrány v závěrečném účtu kraje za rok 2019.

Je možné konstatovat, že přístup volených samosprávných orgánů kraje byl veden snahou o správné nakládání s veřejnými prostředky a dosáhl v roce 2019 v oblasti hospodaření výborných výsledků.

Ing. Martin Kukla
náměstek hejtmána pro oblast ekonomiky a majetku

3. HOSPODAŘENÍ KRAJE

Kraj dle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů hospodaří za podmínek daných zákonem podle vlastního rozpočtu. Rozpočet Kraje Vysočina na rok 2019 byl schválen na 8. zasedání zastupitelstva kraje dne 11. 12. 2018. Rozpočet byl na straně zdrojů schválen ve výši 11 591 928 tis. Kč, ve stejné výši pak byly rozpočtovány i plánované výdaje.

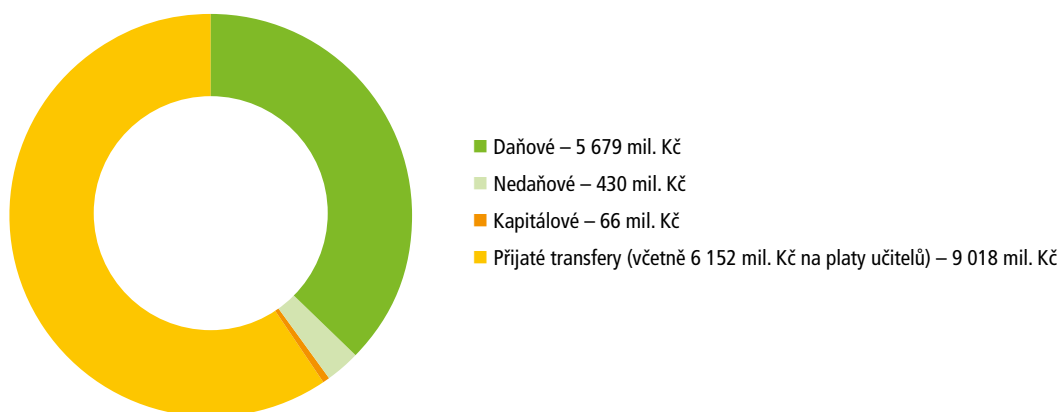
V roce 2019 tvořily skutečné příjmy Kraje Vysočina 15 192 915 tis. Kč. Skutečné výdaje pak činily 14 606 285 tis. Kč. Po zapojení tzv. financování (na straně příjmů ve výši 2 122 931 tis. Kč a na straně výdajů ve výši 1 215 251 tis. Kč) hospodařil Kraj Vysočina tak, že bylo dosaženo převahy zdrojů nad výdaji ve výši 1 494 310 tis. Kč.

PŘÍJMY KRAJE VYSOČINA V ROCE 2019

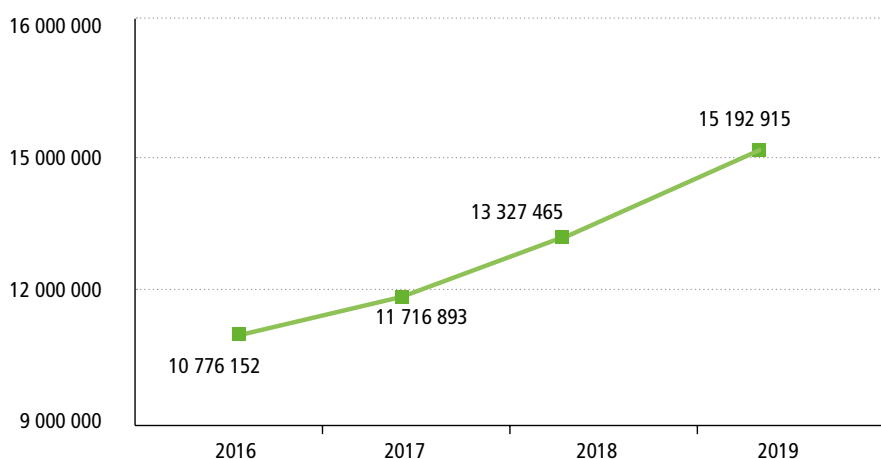
Celkové příjmy Kraje Vysočina v roce 2019 dosahovaly 15 192 915 tis. Kč, jejich plnění vůči upravenému rozpočtu činilo 103 %. Z celkového inkasovaného objemu příjmů tvořily největší část přijaté transfery (59 %), z nich zejména transfery na přímé výdaje na vzdělávání pro obecní a krajské školy a transfery pro soukromé školy. Druhou největší část (37 %) představovaly daňové příjmy. Spolu s nedaňovými příjmy a příjmy kapitálovými se jedná o tzv. vlastní příjmy kraje, tedy ty, o nichž může kraj rozhodovat sám. Vlastní příjmy prostřednictvím rozpočtu kraje slouží i jako nástroj prosazování cílů regionální politiky. Krajský rozpočet tedy může napomáhat k prosazování regionálních zájmů a preferencí obyvatelstva.

Struktura příjmů rozpočtu Kraje Vysočina v roce 2019

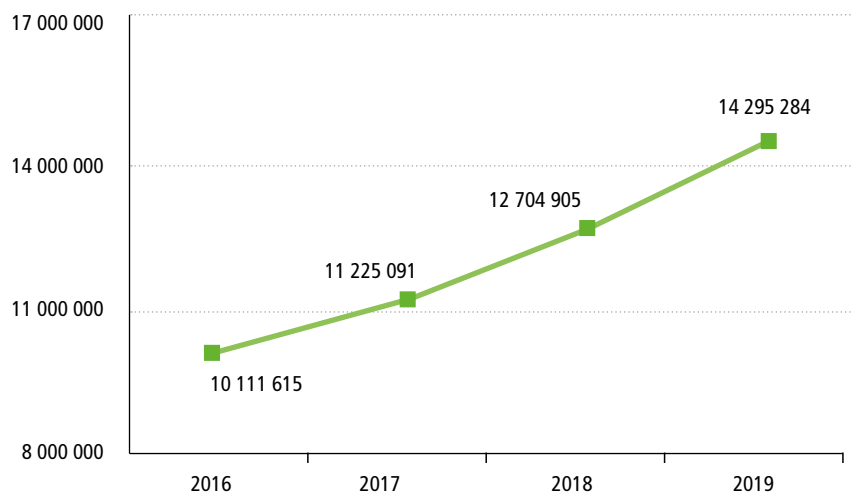
(celkové příjmy 15 193 mil. Kč)

Vývoj příjmů rozpočtu Kraje Vysočina (v tis. Kč)

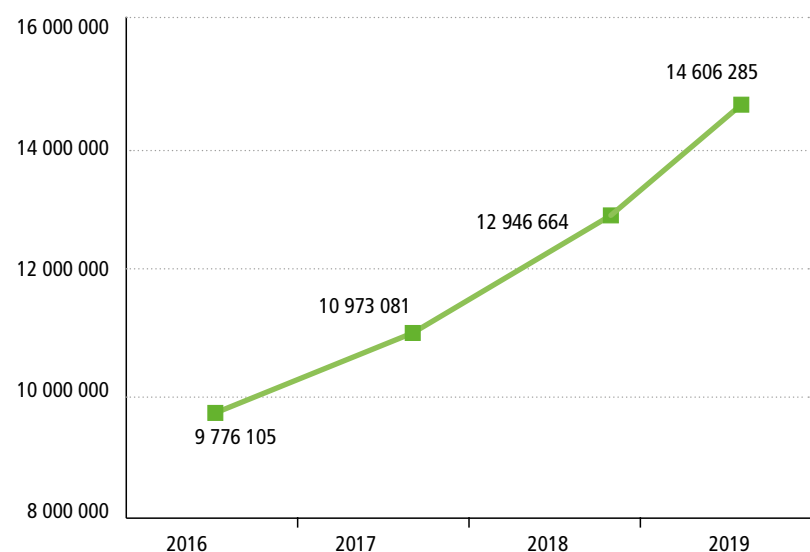
Vývoj příjmů rozpočtu Kraje Vysočina – bez příjmů kapitoly Evropské projekty (v tis. Kč)

VÝDAJE KRAJE VYSOČINA V ROCE 2019

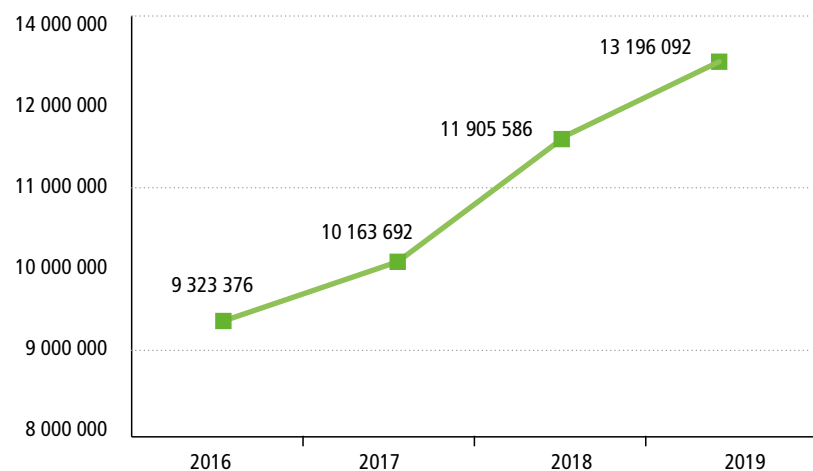
Celkové výdaje Kraje Vysočina v roce 2019 činily 14 606 285 tis. Kč a byly čerpány na 91 % upraveného rozpočtu. Výdajová část rozpočtu Kraje Vysočina byla členěna dle svého charakteru na jednotlivé oblasti – kapitoly rozpočtu. Na celkovém čerpání rozpočtu výdajů se nejvíce podílela kapitola Školství, mládeže a sportu (48 % všech výdajů rozpočtu kraje), a to zejména ve formě přímých výdajů na vzdělávání pro krajské a obecní školy (částka 6 152 034 tis. Kč) a dotací pro soukromé školy (částka 211 084 tis. Kč). Druhý objemově největší rozpočet výdajů představovala kapitola Doprava (17 % všech výdajů), kde největší částku tvořily příspěvek zřizované příspěvkové organizaci Krajské správě a údržbě silnic Vysočiny (1 521 240 tis. Kč) a výdaje na úhradu prokazatelných ztrát v silniční a železniční dopravě (843 310 tis. Kč). Další objemově významné kapitoly byly kapitola Evropské projekty (9,6 %), kapitola Sociální věci (7,5 % výdajů), kapitola Zdravotnictví (6 % výdajů) a kapitola Nemovitý majetek (4 % výdajů). Od roku 2019 pak došlo ke změně při poskytování systémových dotací, které se v rámci harmonizace a komplexnosti dotační politiky Kraje Vysočina sjednotily pod Fond Vysočiny. Finanční prostředky vyčleněny pro rok 2019 pro dotační politiku kraje dosáhly výše 293 150 tis. Kč.

Vývoj výdajů rozpočtu Kraje Vysočina (v tis. Kč)

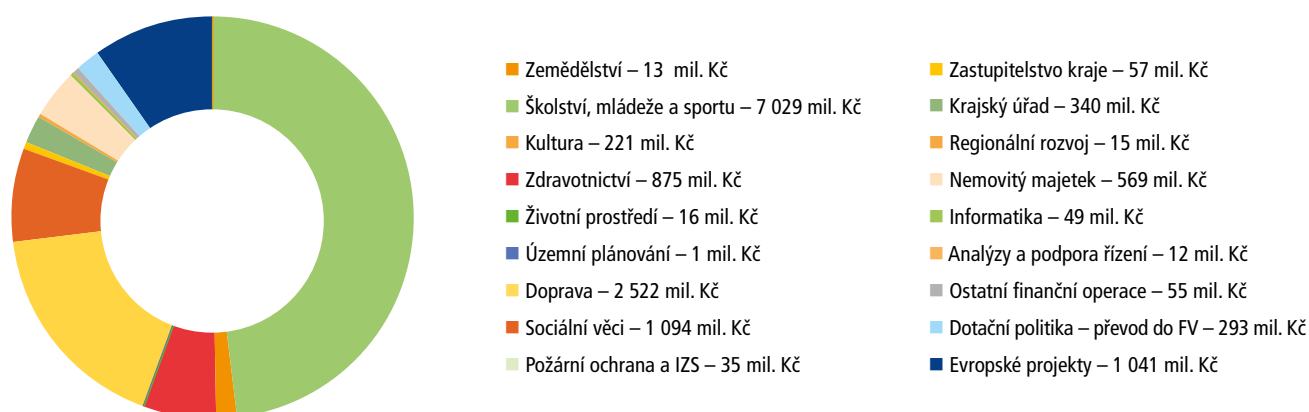

3. HOSPODAŘENÍ KRAJE

Vývoj výdajů rozpočtu Kraje Vysočina – bez výdajů kapitoly Evropské projekty (v tis. Kč)

Struktura výdajů rozpočtu Kraje Vysočina v roce 2019 dle kapitol (celkové výdaje 14 606 mil. Kč)

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE KRAJE VYSOČINA

Kraj, jakožto územní samosprávný celek, může k plnění svých úkolů, zejména k hospodářskému využívání svého majetku a k zabezpečení veřejně prospěšných činností, zřizovat příspěvkové organizace. Příspěvkové organizace kraj zřizuje pro takové činnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.

Počet zřizovaných příspěvkových organizací podle odvětví k 31. 12. 2019	
Doprava	1
Kultura a cestovní ruch	10
Sociální péče	20
Zdravotnictví	8
Školství	57
Územní rozvoj	1
Celkem	97

Z prostředků Kraje Vysočina bylo formou příspěvku na provoz a investičního příspěvku v roce 2019 poskytnuto zřizovaným příspěvkovým organizacím celkem 2 513 837 tis. Kč (bez dotací ze státního rozpočtu, strukturálních fondů a z jiných veřejných rozpočtů).

3. HOSPODAŘENÍ KRAJE

Přehled poskytnutých příspěvků z prostředků kraje v roce 2019 podle odvětví (v tis. Kč)	Příspěvek na provoz	Příspěvek na investice
Doprava*	1 091 185	231 730
Kultura a cestovní ruch	173 431	9 480
Sociální péče	112 831	3 664
Zdravotnictví	489 920	37 882
Školství	340 263	11 740
Územní rozvoj**	11 711	0
Celkem	2 219 341	294 496

* včetně příspěvku na opravy a rekonstrukce silnic II. a III. třídy a mostů

** včetně příspěvku na administraci projektů

Přehled dosažených výsledků hospodaření k 31. 12. 2019 podle odvětví v tis. Kč	
Doprava	18 381
Kultura a cestovní ruch	2 844
Sociální péče	1 857
Zdravotnictví	2 501
Školství	14 802
Územní rozvoj	264
Celkem	40 649

Celkový přehled hospodaření příspěvkových organizací Kraje Vysočina za rok 2019	
Počet příspěvkových organizací hospodařících vyrovnaně nebo se ziskem	96
Celková výše kladného výsledku hospodaření (v tis. Kč)	40 651
Počet příspěvkových organizací se ztrátou	1
Celková výše ztráty (v tis. Kč)	-2
Saldo hospodaření příspěvkových organizací (v tis. Kč)	40 649

VZTAH ROZPOČTU KRAJE K ROZPOČTU OBCÍ A DSO*

Z finančních prostředků Kraje Vysočina byly obcím poskytnuty dotace v celkové výši 233 775 tis. Kč a DSO ve výši 25 726 tis. Kč.

Kromě výše uvedených dotací, které byly krajem poskytnuty z jeho vlastních zdrojů, byly v roce 2019 obcím, prostřednictvím Kraje Vysočina, poskytnuty ze státního rozpočtu účelové dotace ve výši 661 563 tis. Kč a DSO (Dobrovolná sdružení obcí) ve výši 2 120 tis. Kč. Finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtům obcí Kraje Vysočina pak činil 551 935 tis. Kč.

*Dobrovolná sdružení obcí

4

MAJETEK A INVESTICE

Kraj Vysočina jako jeden ze čtrnácti vyšších územně samosprávných celků v rámci své působnosti vymezené zákonem zajišťuje na území kraje nejen pro občany kraje veřejné služby v oblasti zdravotnictví, školství, sociálních věcí, kultury a dopravy. Krajem zajišťované služby jsou součástí služeb realizovaných z veřejných rozpočtů a veřejnost právem očekává, že budou zajištěny kvalitně a zároveň efektivně.

Kraj tyto služby zabezpečuje převážně prostřednictvím celé řady zřizovaných příspěvkových organizací, poskytuje jim finanční prostředky a také jim svěřuje majetek kraje jako jeden z nezbytných předpokladů pro výkon těchto činností. Specifickým majetkem je majetek nemovitý. Činnosti spojené s jeho řádnou správou, péčí o něj, optimální skladbou co do kvality, kvantity

a lokalizace a s jeho dalším rozvojem jsou nesmírně složité, nákladné a v podstatě nikdy nekončící. Velmi dobré finanční hospodaření kraje s jeho prostředky a úspěšné získávání vnějších finančních zdrojů umožnilo i v roce 2019 realizovat velké výdaje do nemovitého majetku kraje a významně zlepšit stavebně technický stav mnoha budov. Výdaje za rok 2019 přesáhly tři čtvrtě miliardy korun, což je potvrzení dlouhodobé vysoké investiční aktivity kraje, v rámci krajů jedné z nejvyšších. Podařilo se dokončit několik desítek staveb. Do provozu byly uvedeny zejména skutečně zásadní, finančně velmi náročné investice v Nemocnici Jihlava a v Nemocnici Třebíč, přičemž veškeré výdaje zajistil kraj z vlastního rozpočtu. I přes nemalé problémy se podařilo projekčně a investorsky připravit řadu dalších pro kraj a jeho obyvatele významných investic a pro jejich zahájení v roce 2020 zajistit dostatek finančních prostředků.

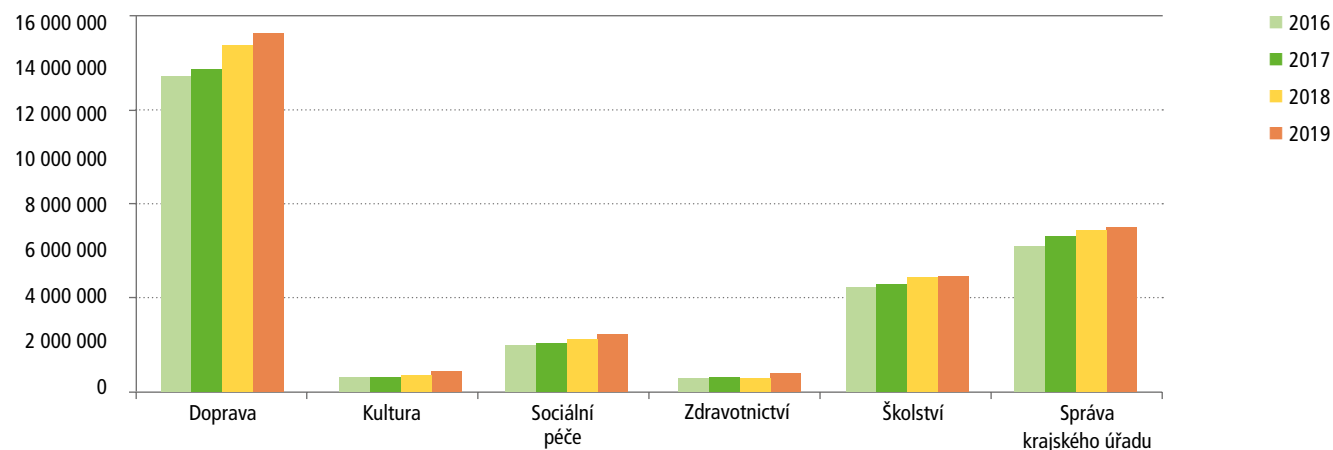
Výdaje na správu a rozvoj nemovitého majetku tvoří významnou část celkových výdajů kraje, proto je důležité pečlivě a zodpovědně posuzování požadavků a potřeb. Rozhodování o jejich účelnosti, efektivitě, a to nejen z pohledu jednorázového výdaje na stavbu, ale i z pohledu dalších provozních výdajů, je často velmi složité. Samosprávné orgány kraje se na každém zasedání zabývají rozhodováním o majetkoprávních úkonech, investicích, opravách, rozvojových záměrech a dalších záležitostech souvisejících s péčí o nemovitý majetek. Vedle investiční činnosti jsou velmi významné a rozsáhlé i majetkoprávní činnosti spojené s majetkovou správou – nabývání a převody pozemků a staveb, koordinace činnosti s jinými investory, majetkoprávní příprava silničních staveb na silnicích II. a III. třídy.

Rok 2019 lze označit za úspěšný a dosažené výsledky za výborné.

Ing. Martin Kukla
náměstek hejtmana pro oblast ekonomiky a majetku

4. MAJETEK A INVESTICE

Hodnota nemovitého majetku ve vlastnictví Kraje Vysočina a příspěvkových organizací (v tis. Kč)

Hodnota nemovitého majetku Kraje Vysočina a zřizovaných příspěvkových organizací (v tis. Kč)

Resort	2016	2017	2018	2019
Doprava	13 514 663	13 961 237	14 679 783	15 542 661
Kultura	567 675	569 369	609 922	658 742
Sociální péče	1 828 572	1 885 420	1 911 124	2 256 222
Zdravotnictví	515 803	517 673	517 530	624 202
Školství	4 100 681	4 361 194	4 758 415	4 845 024
Správa krajského úřadu	6 084 009	6 595 883	6 924 471	7 221 398
Celkem	26 611 403	27 890 776	29 401 245	31 148 248

Aktiva Kraje Vysočina a zřizovaných příspěvkových organizací celkem (v tis. Kč)

	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem:	30 681 754	32 893 251	35 364 409	37 994 100
Dlouhodobý nehmotný majetek	395 159	420 279	433 935	499 884
z toho: nehmotný majetek	391 963	417 241	430 950	497 267
nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	3 196	3 038	2 985	2 617
poskytnuté zálohy	0	0	0	0
Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku	-303 493	-329 806	-356 358	-379 499
Dlouhodobý hmotný majetek	35 646 532	37 178 842	39 523 583	41 572 744
z toho: nemovitý majetek	26 611 403	27 890 776	29 401 245	31 148 248
movitý majetek	7 264 022	7 452 717	8 045 732	8 378 518
nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1 770 842	1 830 897	2 062 548	2 045 969
dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	0	4 213	13 900	0
poskytnuté zálohy	264	239	158	9
Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku	-10 100 248	-10 500 232	-11 052 004	-11 576 375
Dlouhodobý finanční majetek (akcie, podílové listy)	5 742	5 742	105 692	105 692
Zásoby	220 776	243 152	246 633	285 543
Finanční majetek (ceniny, běžné účty, účty fondů)	3 562 951	4 198 071	4 338 972	5 031 434
Pohledávky za odběrateli a zaměstnanci, zálohy	1 271 624	1 691 412	2 137 901	2 471 588
Opravné položky k pohledávkám	-17 289	-14 209	-13 945	-16 910

4. MAJETEK A INVESTICE

Hlavní kniha – nemovitý majetek kraje a majetek předaný do hospodaření příspěvkových organizací (účty 021 a 031 a 909 021 a 909 031)

nemovitý majetek – kraj a příspěvkové organizace celkem	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
	30 808 075 484,83	29 075 641 952,80	27 565 030 855,83	26 291 092 675,65	24 886 442 450,71	24 265 961 320,54	23 625 027 146,38	22 804 500 664,79

pozn.: běžný rok je stav k předchozímu dni

Nemovitý majetek v účetnictví kraje (kraj a nemocnice)

Účtování – zůstatek								
	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
0 - Dlouhodobý majetek	7 221 397 997,77	6 924 470 977,22	6 595 883 456,95	6 084 009 429,50	5 901 784 374,46	5 810 864 973,98	5 811 445 695,23	5 809 034 086,08

Nemovitý majetek PO na podrozvaze (účty svěřeného nemovitěho majetku)

Hodnota SUAU	Vše (suau)							
	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Odbory kapitolní (1000-9100)	23 586 677 487,06	22 151 170 975,58	20 969 147 398,88	20 207 083 246,15	18 984 658 076,25	18 455 096 346,56	17 813 581 451,15	16 995 466 578,71
3000 - Odbor školství, mládeže a sportu	4 841 229 336,65	4 754 382 126,99	4 357 161 430,40	4 096 469 689,39	4 018 888 191,04	3 889 467 050,14	3 772 209 418,91	3 461 540 178,77
5000 - Odbor zdravotnictví	287 898 609,34	196 034 542,16	196 034 542,16	199 778 081,36	401 088 412,09	402 308 050,22	387 504 301,54	345 302 282,39
5100 - Odbor sociálních věcí	2 256 146 993,83	1 911 049 429,81	1 885 345 524,10	1 828 497 728,47	1 728 438 864,44	1 543 201 186,55	1 384 278 071,58	1 263 583 509,84
1000 - Odbor dopravy a silničního hospodářství	15 542 660 874,34	14 679 783 314,36	13 961 237 197,18	13 514 663 005,78	12 274 340 164,08	12 072 385 864,27	11 724 862 654,28	11 500 652 874,55
4000 - Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	658 741 672,90	609 921 562,26	569 368 705,04	567 674 741,15	561 902 444,60	547 734 195,38	544 727 004,84	424 387 733,16
Správa krajského úřadu	7 221 398	6 924 471	6 595 883	6 084 009	5 901 784	5 810 865	5 811 446	5 809 034
Celkem	30 808 075	29 075 642	27 565 031	26 291 093	24 886 442	24 265 961	23 625 027	22 804 501

Přehled rozsahu investiční a neinvestiční výstavby v oblasti pozemního stavitelství

Oblast	Hodnota stavebních a projektových prací v mil. Kč
Školství	183
Sociální péče	194
Zdravotnictví	276
Kultura	129
Celkem	782

Výdaje Kraje Vysočina na stavební práce a související služby v oblasti pozemního stavitelství dosáhly 782 mil. Kč, což je potvrzení trvalé vysoké investiční aktivity kraje. Plán a předpoklad výdajů byl ještě vyšší, ale některé akce se nepodařilo projekčně a investorsky připravit a zahájení dle původních předpokladů. Důvodem byla celá řada komplikací, nedostatek kapacit na trhu ve všech oblastech přípravy a realizace staveb v době ekonomického boomu a stále složitější situace při získávání potřebných dokladů a rozhodnutí nutných pro přípravu a realizaci investic. Nicméně byla dokončena projektová a inženýrská příprava celé řady významných investic jako nutný předpoklad pro jejich zahájení v roce 2020.

V oblasti zdravotnictví bylo dokončeno několik významných investic. Zejména dvě finančně velmi náročné a plně z rozpočtu kraje financované akce – Nemocnice Jihlava – rekonstrukce pavilonu interny a Nemocnice Třebíč – pavilon chirurgických oborů – byly úspěšně dokončeny a předány do užívání. Dokončena byla i stavba nového pavilonu dětského oddělení v Nemocnici Nové Město na Moravě s využitím dotace z Operačního programu Životní prostředí. Také v dalších krajských nemocnicích byly vynaloženy nemalé prostředky a do užívání dány zrekonstruované a opravené budovy nebo jejich dílčí části. Do provozu byla uvedena novostavba budovy protialkoholní záchytné stanice. Zdravotnická záchraná služba Kraje Vysočina získala jedinečnou budovu Vzdělávacího a výcvikového centra a další budovu výjezdového stanoviště, tentokrát v Ledči nad Sázavou.

Na budovách využívaných pro krajské školství byla realizována celá řada velkých oprav, rekonstrukcí a modernizací. Byly řešeny obvodové pláště budov, okna, střechy, fasády, rekonstruována sociální zařízení, jak ve školách, tak v domovech mládeže, tělocvičny, učebny, elektroinstalace silnoproudá i slaboproudá a také inženýrské sítě. Dokončena byla přístavba učeben pro Gymnázium Třebíč. Rozestavěny a připravovány byly stavby zajišťující nové prostory pro Pedagogicko-psychologickou poradnu a Speciálně pedagogické centrum Vysočina.

V oblasti sociální péče byla dokončena další etapa rekonstrukce historické, památkově chráněné budovy Domova Nové Syrovice. Byly rekonstruovány prostory pro klienty dalších domovů, stavební akce směřovaly ke zlepšení stavebně-technického stavu budov, odstranění nevyhovujících stavů a dosažení požadovaných standardů. Průběžně probíhala realizace a příprava dalších budov v rámci projektů transformace ústavů sociální péče, byly dokončeny a do užívání předány objekty v Třebíši pro Domov Kamélie Křižanov.

V oblasti kultury pokračovala výstavba nového sídla Krajské knihovny Vysočiny v Havlíčkově Brodě. Další práce byly prováděny na hradě Roštejn, kapli Panny Marie Bolestné v obci Kámen, kde se rovněž připravovaly investiční akce přímo na hradu Kámen.

NĚKTERÉ VÝZNAMNÉ INVESTICE DO NEMOVITÉHO MAJETKU V ROCE 2019 A PŘIPRAVOVANÉ ZÁMĚRY

Dokončené stavby:

- Nemocnice Třebíč – pavilon chirurgických oborů, výdaje 458 mil. Kč. Rozsáhlá investiční akce spočívající v demolici nevyhovujících nemocničních pavilonů, výstavba nového pavilonu, výstavba nového energocentra a rekonstrukce dalšího pavilonu, inženýrské sítě, dopravní řešení včetně nového vjezdu do areálu, plně financováno z rozpočtu kraje.
- Nemocnice Jihlava – rekonstrukce pavilonu interny, výdaje 378 mil. Kč. Kompletní rekonstrukce vnitřních prostor největšího pavilonu v Nemocnici Jihlava, plně financováno z rozpočtu kraje.
- Nemocnice Nové Město na Moravě – pavilon dětského oddělení, výdaje 83,6 mil. Kč. Výstavba nového nemocničního pavilonu po předchozí demolici stávajícího nevyhovujícího objektu, spolufinancováno z OPŽP.
- Domov Nové Syrovice – rekonstrukce stavebních konstrukcí, výdaje 81 mil. Kč. Další etapa rozsáhlé rekonstrukce budovy bývalého zámku, plně financováno z rozpočtu kraje.
- Zdravotnická záchraná služba Kraje Vysočina – vzdělávací a výcvikové středisko v Jihlavě, výdaje 70 mil. Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Rekonstrukce dvou objektů a výstavba třetího v Třebíši pro Domov Kamélie Křižanov – projekt v rámci transformace ústavů sociální péče, výdaje 62 mil. Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Projekty zateplení obvodových plášťů budov v Nemocnici Jihlava a Zdravotnické záchrané služby Kraje Vysočina v Jihlavě, výdaje 41 mil. Kč, spolufinancováno z OPŽP.
- Nemocnice Jihlava – protialkoholní záchytná stanice – výdaje 21,1 mil. Kč, nová budova, plně financováno z rozpočtu kraje.
- Nemocnice Pelhřimov – rekonstrukce skladu, výdaje 20,6 mil. Kč, plně financováno z rozpočtu kraje.
- Muzeum Vysočiny Třebíč – Centrum tradiční lidové kultury, výdaje 20 mil. Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Střední škola průmyslová, technická a automobilní Jihlava – stavební úpravy budovy a vnitrobloku v ulici Legionářů, výdaje 18,3 mil. Kč, plně financováno z rozpočtu kraje.
- Nemocnice Havlíčkův Brod – oprava střešní krytiny a heliportu, výdaje 16,1 mil. Kč, plně financováno z rozpočtu kraje.
- Nemocnice Havlíčkův Brod – stavební úpravy pro magnetickou rezonanci, výdaje 15,7 mil. Kč, plně financováno z rozpočtu kraje.
- Domov pro seniory Třebíč, Koutkova – Kubešova – rekonstrukce stavebních konstrukcí a elektrických rozvodů, výdaje 15,6 mil. Kč, plně financováno z rozpočtu kraje.
- Domov pro seniory Třebíč – Manž. Curieových – rekonstrukce strojovny VZT a koupelen, výdaje 15,2 mil. Kč, plně financováno z rozpočtu kraje.
- Gymnázium Havlíčkův Brod – oprava fasády historické budovy, výdaje 13,5 mil. Kč, plně financováno z rozpočtu kraje.
- Zdravotnická záchraná služba Kraje Vysočina – výjezdové stanoviště Ledec nad Sázavou, výdaje cca 12,7 mil. Kč, nové stanoviště nahradilo původní nevyhovující prostory v cizím objektu, plně financováno z rozpočtu kraje.
- Gymnázium Třebíč – přístavba učeben, výdaje 13 mil. Kč, plně financováno z rozpočtu kraje.
- Nemocnice Havlíčkův Brod – rekonstrukce výtahů, výdaje 12 mil. Kč, plně financováno z rozpočtu kraje.
- Nemocnice Pelhřimov – výdejna léků, výdaje 5,9 mil. Kč, plně financováno z rozpočtu kraje.

Rozestavěné stavby

- Krajská knihovna Vysočiny – nová budova knihovny, výdaje cca 172 mil. Kč. Výstavba nové budovy v Havlíčkově Brodě, stávající užívané prostory jsou v budovách jiných vlastníků, nejsou vyhovující prostorově a nevyhovují potřebám knihovny ani uživatelů. Financováno z rozpočtu kraje s finančním příspěvkem ze strany města Havlíčkův Brod.
- Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Vysočina – komunitní centrum Jihlava. Kompletní rekonstrukce starší budovy, výdaje cca 58 mil. Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Stavby v rámci projektů transformace ústavů sociální péče (v lokalitách Žďár nad Sázavou, Nové Město na Moravě, Světlá nad Sázavou, Ledec nad Sázavou, Golčův Jeníkov, Havlíčkův Brod).
- Muzeum Vysočiny Jihlava – zpřístupnění expozic na hradě Roštejn, výdaje stavební části cca 45 mil. Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Muzeum Vysočiny Pelhřimov – stavební a restaurátorské úpravy kaple Panny Marie Bolestné v obci Kámen, výdaje cca 21 mil. Kč.

Připravené záměry k zahájení

- Nemocnice Pelhřimov – pavilon dětského, gynekologicko-porodnického a neurologického oddělení, výdaje cca 700 mil. Kč, předpoklad získání spolufinancování ve výši cca 100 mil. Kč.
- Krajský úřad Kraje Vysočina – administrativní budova E, výdaje cca 420 mil. Kč.
- Domov Ždírec – pracoviště Jihlava – výstavba nové budovy, výdaje cca 400 mil. Kč, spolufinancováno ze státního rozpočtu ve výši 50 mil. Kč.
- Nemocnice Třebíč – přístavba a rekonstrukce operačních sálů, výdaje cca 350 mil. Kč.
- Nemocnice Jihlava – rekonstrukce stravovacího provozu, výdaje cca 269 mil. Kč.
- Střední průmyslová škola Žďár nad Sázavou – výstavba tělocvičny, výdaje cca 75 mil. Kč, spolufinancováno ze strany města Žďár nad Sázavou.
- Střední škola průmyslová, technická a automobilní Jihlava – svářecí škola a výukový pavilon máločetných oborů, výdaje cca 75 mil. Kč, předpoklad spolufinancování z fondů EU.
- Nemocnice Třebíč – rekonstrukce TS 1 a náhradního zdroje, výdaje cca 63 mil. Kč.
- Nemocnice Nové Město na Moravě – rekonstrukce vstupního pavilonu, výdaje cca 60 mil. Kč.
- Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Vysočina – rekonstrukce objektů v Havlíčkově Brodě a Třebíči, výdaje cca 45 mil. Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Nemocnice Jihlava – rekonstrukce energocentra, výdaje cca 24 mil. Kč.
- Muzeum Vysočiny Pelhřimov – návštěvnické centrum hradu Kámen, výdaje cca 20 mil. Kč.
- Nemocnice Pelhřimov – stavební úpravy budovy č. p. 710, výdaje cca 35 mil. Kč.
- Nemocnice Pelhřimov – rozšíření urgentního příjmu, výdaje cca 22 mil. Kč.
- Stavby v souvislosti s projekty transformace ústavů sociální péče (v lokalitách Jihlava, Pávov, Měřín, Chotěboř), spolufinancováno z fondů EU.
- Projekty zateplení obvodových plášťů dalších devíti budov v Nemocnici Třebíč, Nemocnici Nové Město na Moravě a školských budov, spolufinancováno z OPŽP.

Připravované záměry

- Nemocnice Jihlava – pavilon rehabilitační, následné a geriatrické péče
- Nemocnice Jihlava – parkovací dům
- Nemocnice Třebíč – parkovací dům
- Nemocnice Havlíčkův Brod – parkovací dům
- Nemocnice Nové Město na Moravě – rekonstrukce gynekologicko-porodnického pavilonu
- Nemocnice Třebíč – rekonstrukce budovy S na LDN
- Domov Lidmaň – ubytovací objekt
- Střední průmyslová škola a Střední odborné učiliště Pelhřimov – rekonstrukce dílen
- Střední škola stavební Třebíč – dílny pro stavební obory
- Muzeum Vysočiny Pelhřimov – rekonstrukce elektroinstalace na hradě Kámen
- Domov Kamélie Křižanov – administrativní objekt ve Velkém Meziříčí
- Domov ve Věži – komunitní bydlení, nový ubytovací objekt

MAJETKOPRÁVNÍ AGENDY

Podstatná část majetkoprávních agend se týkala dopravních staveb připravovaných a realizovaných krajem na silnicích II. a III. třídy. Majetkoprávní příprava dopravních staveb je stále náročnější na rozsah úkonů, jejich složitost i na stále komplikovanější jednání s vlastníky pozemků. Majetkoprávní příprava a úkony probíhaly na desítkách staveb a byly uzavřeny stovkami smluvních vztahů. V zásadě se dařilo dopravní stavby majetkoprávně připravovat.

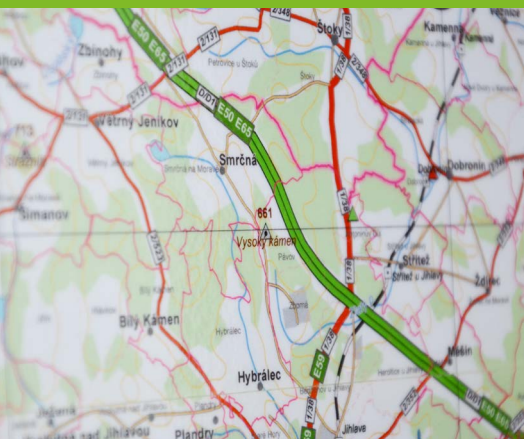
Kraj Vysočina kontinuálně, dle svých možností a dohod dosažených s vlastníky pozemků, řeší majetkoprávní vypořádání pozemků pod silnicemi II. a III. třídy. Probíhaly jednání s vlastníky, uzavírání kupních smluv s fyzickými a právnickými osobami a bezúplatné převody pozemků z vlastnictví státu a státních organizací a měst a obcí. V roce 2019 byly vykoupeny pozemky pod stávajícími silnicemi od fyzických a právnických osob za více než 4 mil. Kč. Jednalo se o 142 kupních smluv na 37 tis. m² pozemků. Jako kompenzaci získal kraj od státu dotaci ve výši 2,8 mil. Kč.

Byly také průběžně narovnávány vlastnické vztahy k pozemkům mezi krajem a státem a mezi krajem, městy a obcemi. Jednalo se desítky případů a vypořádání, tedy převedení, byly desetitisíce m² pozemků. Až na výjimečné případy Kraj Vysočina s městy a obcemi řeší vzájemné převody pozemků bezúplatně, v případech nekomerčního využívání předmětných pozemků.

Rozsáhlá majetkoprávní agenda je vázána na aktivity jiných investorů, kteří svými záměry zasahují do pozemků a pozemních komunikací ve vlastnictví kraje. V roce 2019 byly uzavřeny stovky majetkoprávních smluv s obcemi, městy a obcemi a s podnikatelskými subjekty. Například smluvních vztahů v oblasti služebnosti, tedy věcných břemen na pozemcích kraje, bylo uzavřeno více než 700. Příjem kraje z úhrad za služebnosti byl ve výši 2,2 mil. Kč.

V roce 2019 kraj dále optimalizoval portfolio svých nemovitostí. Nemovitosti, které přestaly být pro kraj nebo jeho příspěvkové organizace potřebné a nebylo hospodárné je nadále držet ve vlastnictví, byly nabízeny zájemcům o jejich koupi za ceny obvyklé. Podařilo se prodat některé nemovitosti a výnos z prodeje nemovitého majetku přesáhl 65 mil. Kč. Tyto získané finanční prostředky byly zapojeny do hospodaření kraje. Za úspěch lze zejména označit dokončený prodej nemovitostí v k. ú. Daňkovice a Sněžné za dosaženou velmi výhodnou prodejní cenu. Ale i další nemovitosti, například v k. ú. Moravské Budějovice, Třebíč a Jihlava byly prodány za dobré ceny. Bohužel se zatím přes opakovaná výběrová řízení na zájemce o koupi nepodařilo prodat nemovitosti v k. ú. Těchobuz.

5

FOND VYSOČINY

Rok 2019 byl prvním rokem, kdy po rozhodnutí zastupitelstva kraje byly pod hlavičkou Fondu Vysočiny (dále „FV“) vyhlášeny v podstatě všechny systémové dotační tituly kraje, které měly v předchozích letech odlišnou formu, ať už v podobě Zásad Zastupitelstva Kraje Vysočina, Pravidel Rady Kraje Vysočina, nebo programů Fondu Vysočiny. Nově bylo také zavedeno používání jednotné podoby všech formulářů a uzavírání smluv o poskytnutí dotace. Vše s cílem celý systém poskytování dotací zjednodušit a zpřehlednit pro žadatele. Rozvojové prostředky určené pro tyto účely jsou Krajem Vysočina následně rozdělovány žadatelům na základě promyšlených a transparentních pravidel (výzev programů). V rámci FV jsou realizovány dotační tituly soutěžního i nesoutěžního charakteru, kdy o výběru projektů k podpoře rozhodují buď odborné řídicí výbory na základě vyhodnocení předem daných kritérií, času podání žádostí, nebo jen splnění administrativních podmínek programu.

Kraj vyhláší programy Fondu zaměřené na nejrůznější témata, přičemž žadatelem může být prakticky kdokoliv, počínaje obcemi či svazky obcí až po neziskové organizace, podnikatelské subjekty i jednotlivce. Programy FV vyhláší v průběhu roku na svých zasedáních zastupitelstvo kraje a jednotlivé programy garantuje věcně příslušný odbor krajského úřadu. Tento odbor (garant) odpovídá za kompletní administraci programu – od sběru žádostí přes vyhodnocení grantu až po sběr závěrečných výúčtování a vyplacení přiznaných podpor.

V roce 2019 kraj prostřednictvím Fondu Vysočiny uspokojil 3 280 žadatelů, což je více než 87 % ze všech došlých žádostí, a mezi tyto projekty rozdělil částku odpovídající 353,4 mil. Kč. Podmínkou pro přidělení peněz je i vlastní podíl žadatelů, což v roce 2019 představovalo částku 574,4 mil. Kč. S podporou Fondu Vysočiny tak v podstatě napříč celým územím kraje byly (či teprve budou) zrealizovány projekty v celkové hodnotě přes více než 927 mil. Kč. Porovnání s předchozími roky je uvedeno v tabulce níže, meziroční čísla jsou však neporovnatelná, protože změnou dotační politiky se dostalo pod Fond Vysočiny množství dotačních titulů, které měly v předchozích letech jinou formu. Průměrná výše vlastních prostředků žadatelů na jednu korunu vydanou z Fondu Vysočiny v roce 2019 dosáhla 1,63 Kč (v roce 2018 dosahovala více než 2 Kč). Pokles tohoto ukazatele je ovlivněn i existencí programů s nulovým spolufinancováním ze strany žadatelů (například programy v sociální oblasti nebo programy na podporu hospodaření v lesích).

Od doby založení Fondu Vysočiny v roce 2002 až do konce roku 2019 již bylo vyhlášeno celkem 449 programů v objemu více než 1,415 mld. Kč. Podporu pro své projekty získalo více než 16,1 tis. žadatelů z cca 21,7 tis. podaných žádostí.

Statistický přehled využívání programů Fondu Vysočiny za roky 2014–2019

Fond Vysočiny (FV)	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet vyhlášených grantových programů (GP)	22,0	23,0	24,0	20,0	21,0	38,0
Objem vyhlášených GP (mil. Kč)	54,8	56,0	61,8	62,0	67,0	369,1
Počet podaných žádostí	1156,0	1212,0	1306,0	1045,0	1040,0	3 753,0
Počet uspokojených žádostí	683,0	710,0	725,0	717,0	729,0	3 280,0
Přidělená podpora (mil. Kč)	50,6	50,5	57,7	56,3	62,3	353,4
Vlastní podíl žadatelů (mil. Kč)	91,9	91,5	111,3	111,8	125,8	574,4

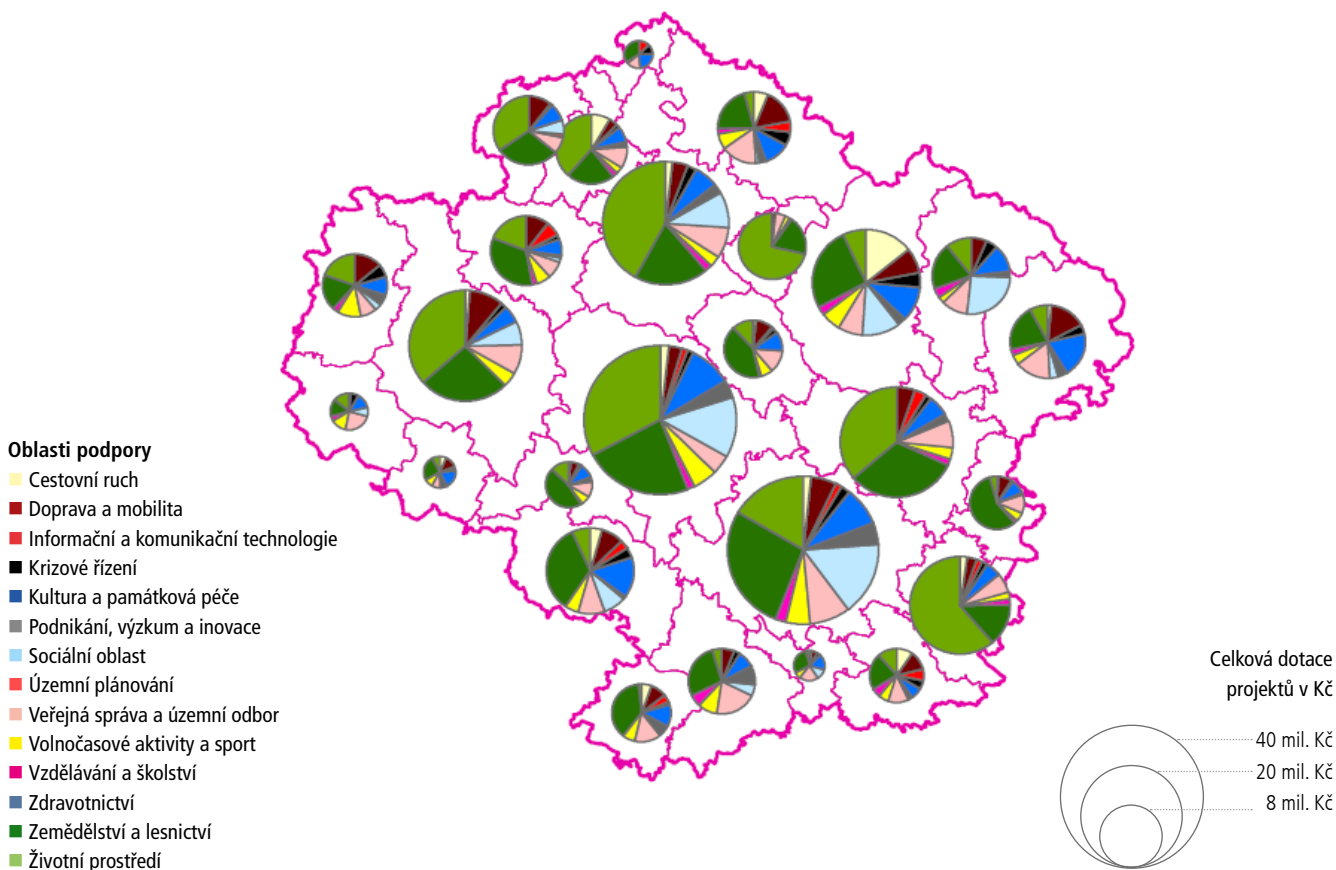
Zdroj: www.fondvysociny.cz

Z hlediska počtu evidovaných žádostí dle typu žadatele jednoznačně převažovaly žádosti došlé od municipalit, které jsou oprávněným žadatelem ve většině programů – celkem jich bylo 1 729 a tvořily více jak 46 % všech žádostí. Druhou nejvýznamnější skupinu tvořily zejména díky dvojici programů na podporu hospodaření v lesích fyzické osoby nepodnikající 26,2 % (984 žádostí) a následně nestátní neziskové organizace (zapsané spolky, církevní organizace, nadace, o. p. s. apod.), a to 13,3 % (501 žádostí). Celkem na 1 507 projektů měst a obcí bylo schváleno 199,7 mil. Kč. K této sumě by měly obce dle uzavřených smluv o poskytnutí dotace přidat dalších téměř 400 mil. Kč. Druhá největší částka poputuje k neziskovým organizacím, a to ve výši 43,6 mil. Kč. Na dalším místě jsou pak fyzické osoby nepodnikající s dotací 38,5 mil. Kč.

Z tematického hlediska největší část podpory směřovala do oblasti Životní prostředí, zemědělství a lesnictví (více jak 1 600 podpořených žádostí v částce 180,3 mil. Kč), a to zejména díky programům zaměřeným na obnovu lesního porostu a programu na podporu staveb ve vodním hospodářství. Druhou nejvýznamnější oblastí podpory byla Veřejná správa a územní rozvoj s 347 úspěšnými žádostmi a částkou 31,7 mil. Kč, kam věcně spadá velké množství projektů podaných v rámci programu Obnova venkova Vysočiny, ale například i projekty realizované na podporu místní Agendy 21. Na třetím místě z hlediska velikosti rozdělené částky pak byla oblast Kultury a památkové péče s necelými 31 mil. Kč, kde bylo možné s podporou z FV obnovovat památkové objekty, pořádat postupové přehlídky či nejrůznější kulturní akce. Částkou 27 mil. Kč byly podpořeny projekty ze sociální oblasti na podporu dobrovolnictví, hospicové péče či provoz mateřských center. Významně zastoupeno bylo i téma volného času a sportu, kde byly podporovány aktivity vedoucí k dlouhodobé činnosti dětí a mládeže, ale i sportování hendikepovaných či účast na vrcholných soutěžích ve sportovních disciplínách (16,9 mil. Kč). V neposlední řadě je třeba zmínit téma krizového řízení, v rámci kterého je posilována akceschopnost a vybavenost jednotek požární ochrany obcí (9,2 mil. Kč).

Dlouhodobě nejvyužívanější zdroj informací o FV představují webové stránky www.fondvysociny.cz, které byly koncem roku 2018 ve vazbě na změnu dotační politiky kompletně upraveny a jsou komplexním zdrojem informací o všech dotačních titulech kraje. Na tomto webu jsou k dispozici veškeré potřebné informace – výzvy jednotlivých programů, formuláře žádostí, kontakty na osoby, v jejichž gesci je program realizován apod. I nadále je možné využívat abonentní systém, jehož prostřednictvím jsou na základě registrace platné e-mailové adresy rozesílány informace o nově vyhlášených dotacích. Informace o FV jsou šířeny i prostřednictvím periodik, které kraj vydává – zejména Zpravodaje Kraje Vysočina a novin Kraje Vysočina. Uvedené zdroje výrazně zvyšují informovanost potenciálních žadatelů o nových programech Fondu Vysočiny ihned po jejich vyhlášení.

Analýza podpořených projektů dle oblasti podpory ve správních obvodech POU

6

REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Také v roce 2019 pokračovala realizace projektů na výměnu starých kotlů na tuhá paliva za ekologické zdroje tepla, tzv. kotlíkové dotace. Finanční prostředky na tyto výměny čerpá Kraj Vysočina postupně z Operačního programu Životní prostředí. Tato aktivita byla zahájena již v roce 2015 a od té doby se podařilo podpořit výměnu již 4 424 starých kotlů částkou přesahující 468 mil. Kč. Nový zdroj tepla vybírali příjemci dotace dle vlastního uvážení, čím dál více ale volili komfortnější varianty a instalovali plynové kotle nebo tepelná čerpadla.

Mnohým vlastníkům nemovitostí vytápěných spalovacími kotli na tuhá paliva tak bylo finanční podporou ulehčeno splnění zákonné povinnosti nahradit kotel, který nevyhovuje požadavkům zákona o ochraně ovzduší. Dle výpočtů podle udávaných emisí starých kotlů dojde díky jejich výměně v rámci kotlíkových dotací ročně k úspoře více než 200 tun tuhých znečišťujících látek vypouštěných do ovzduší.

Vzhledem k předešlým dobrým zkušenostem a zájmu ze strany občanů podal Kraj Vysočina v roce 2019 žádost do posledního kola kotlíkových dotací. Částka, která byla získána na výměnu více než 2 300 starých kotlů a bude rozdělena do území, přesahuje 237 mil. Kč. Stejně jako v uplynulém roce máme tedy naději i do budoucna na zlepšení stavu ovzduší v našem kraji.

Jako jedno ze zásadních témat krajské regionální politiky vnímám rozvoj venkova a podporu malých obcí, ať už se jedná o dostupnost služeb na jejich území, tak i o zabezpečení a rozvoj alespoň jejich základní infrastruktury. Kraj tyto investiční aktivity obcí podporuje v podstatě již od svého vzniku. Jedním ze základních nástrojů je program Obnova venkova Vysočiny každoročně vyhlašovaný v objemu několika desítek milionů Kč. Tento dotační titul sice oproti roku 2018 změnil ve vazbě na změny v dotační politice kraje svojí formu na program Fondu Vysočiny, jeho jednoduchost ale zůstala zachována, což se nám v průběhu roku následně potvrdilo i díky 664 přijatým žádostem. Obce z tohoto programu opravují například místní komunikace, kulturní domy, zkrášlují veřejná prostranství nebo místním hasičům pořizují nové vybavení do zbrojnic. Poprvé také byla do tohoto programu připuštěna i větší města, která ale musela realizovat projekty pouze ve svých stavebně oddělených místních částech, které mnohdy zůstávají opomíjeny ze strany samospráv.

Výsledky svého snažení mohou obce veřejně prezentovat v soutěži Vesnice roku. Tato soutěž v roce 2019 oslavila svůj 25. ročník, kdy k této příležitosti vydal kraj výroční publikaci mapující přehled všech vítězů krajských kol v jednotlivých letech. Kraj je kromě organizace krajského kola zapojen také do slavnostního vyhlášení ve vítězné obci a samozřejmě i finančně pamatuje na držitele jednotlivých ocenění.

Kraj se také již třetím rokem snaží pomáhat malým obcím s provozem obchodů smíšeného zboží, kdy se tato služba stává pro jejich provozovatele nerentabilní, přesto ale jde pro určité skupiny obyvatel, jako jsou starší občané nebo maminky na mateřské dovolené, mnohdy o jedinou šanci, jak si nakoupit základní potraviny. Opomíjený efekt existence místních obchodů je sociální, kdy se na malé obci často jedná o jedno z posledních míst, kde se občané mohou setkat. V roce 2019 bylo podpořeno 94 obchůdků a zájem o program roste.

Na podporu obecních samospráv a jejich partnerství je zaměřena i činnost Regionální stálé konference (dále „RKS“). V roce 2019 proběhlo pod hlavičkou tohoto uskupení několik seminářů či konferencí zaměřených primárně na zvýšení informovanosti o dotačních titulech kraje, států či EU, ale také například na výměnu dobré praxe z fungování center společných služeb. Aktivně pod RSK funguje již několikátým rokem pracovní skupina Venkov, kde jsou diskutovány aktuální problémy venkova. Na základně takto získaných informací pak může Kraj Vysočina správně zacílit případnou podporu, a dosáhnout tak co největší efektivity při vynakládání veřejných prostředků. Jsem rád, že platí, že Kraj Vysočina na svůj venkov nezapomíná.

Mgr. Pavel Pacal

náměstek hejtmána pro oblast regionálního rozvoje,
územního plánu a stavebního řádu, Fond Vysočiny

Stejně jako v minulých letech také v roce 2019 pokračovala činnost Regionální stálé konference (dále jen „RSK“) a jejich tematických pracovních skupin. RSK je jedním z podstatných prvků systému koordinace územní dimenze, do kterého aktivně vstupuje a v němž by svou činností měla přispívat k naplnění tohoto konceptu především v rámci programového období EU 2014–2020, i když její tematický záběr se v čase postupně rozšiřuje také mimo problematiku ESI fondů.

Regionální stálá konference prostřednictvím sekretariátu plnila úkoly vzešlé z Národní stálé konference (NSK), řídicích orgánů operačních programů, popřípadě ze strany Ministerstva pro místní rozvoj (MMR), které plní funkci koordinátora agendy územní dimenze. Primární úkoly spočívaly v aktualizaci krajských záměrů pro potřeby Národního investičního plánu (NIP), v přípravě a připomínkování strategických dokumentů ve vazbě na příští programovací období 2021+ (Strategie rozvoje Kraje Vysočina, státní Koncepce rozvoje venkova, Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ a jejího akčního plánu, Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020 apod.), v přípravě Národní strategie regenerace brownfields, definování bariér čerpání nebo připomínek k nastavení výzev u některých operačních programů či programů státu a informování potenciálních žadatelů. RSK byla také průběžně seznamována se stavem prací na příští programovací období EU 2021–2027 včetně pozic územních partnerů, o přípravě integrovaných nástrojů a o novém pojetí Regionálního akčního plánu.

V rámci své činnosti dále RSK v roce 2019 zažítla realizaci několika odborných seminářů a konferencí, jejichž cílem bylo informovat partnerské subjekty v území o aktuálních možnostech a podmínkách získání podpory v rámci operačních programů a dalších dotačních titulů na rozvojové potřeby území a diskutovat aktuální otázky a témata související s rozvojem regionu. Ve vazbě na změnu dotační politiky kraje byla uspořádána konference pro obce, kde jim byly tyto změny představeny a zároveň také programy Fondu Vysočiny na rok 2019. Dále například proběhl seminář pro dobrovolné svazky obcí zaměřený na výměnu zkušeností a dobrou praxi z fungování Center společných služeb, seminář pro obce k problematice obnovy a rozvoje venkova a seminář pro podnikatele k problematice brexitu. Ve spolupráci s MMR a SFŽP byly na konferenci obcím představeny aktuální možnosti financování jejich projektů.

V průběhu roku 2019 na základě usnesení zastupitelstva kraje probíhaly odborné práce na aktualizaci Strategie rozvoje Kraje Vysočina na období 2021–2027. Prvotně proběhla aktualizace analytické části, která s využitím širokého spektra statistických údajů z různých zdrojů hodnotí situaci kraje a poskytuje informace o nejrůznějších oblastech, jako je stav a pohyb obyvatelstva, dopravní infrastruktura, trh práce nebo vývoj hospodářství v regionu. Návazně pak byla ve spolupráci s odbory krajského úřadu zpracována SWOT analýza a návrhová část, která byla rozpracována do tematických opatření. Jednotlivá opatření byla projednána ve věcně příslušných komisích rady kraje a výborech zastupitelstva.

Na jednání zastupitelstva kraje v červnu 2019 bylo předloženo Vyhodnocení naplňování stávající Strategie rozvoje Kraje Vysočina (SRK) za rok 2018, které má dvě části. Tou první je vyhodnocení z hlediska krajského rozpočtu, kdy výdaje v rámci rozpočtu kraje (primárně dotačních titulů kraje a významnějších investičních akcí) jsou přiřazeny jednotlivým opatřením SRK. Výsledkem je tedy informace, kolik krajských peněz směřuje do jednotlivých oblastí definovaných v tomto základním koncepčním dokumentu kraje. Druhá část vyhodnocení řeší vývoj monitorovacích indikátorů, zda v rámci některých opatření nedochází k nežádoucímu vývoji.

Na podporu strategického plánování jsou každoročně zpracovávány další odborné analýzy. Koncem roku 2019 například vznikla Analýza návštěvnosti Kraje Vysočina, která vychází z tzv. geolokačních dat mobilního operátora. Tato metoda umožňuje anonymně monitorovat pohyb osob na vybraném území s určitou mírou přesnosti, délku stráveného času v něm a místo odkud návštěvník přijel. Cílem této analýzy bylo získat data využitelná pro ověření poptávky a případně lepší nastavení turistické nabídky a způsobů marketingové prezentace regionu.

Ve vazbě na schválenou územní energetickou koncepci a Energetickou politiku Kraje Vysočina, která definuje a zavádí systém managementu hospodaření s energií na majetku kraje, byl pro rok 2019 připraven akční plán, který definuje konkrétní kroky k realizaci energetického managementu. Mezi tyto kroky patří například energetická pasportizace budov (proběhla pro více jak 700 budov), zavedení sledování spotřeby vody nebo identifikace budov vhodných k realizaci úspor zateplením obvodového pláště. U každého opatření proběhlo pilotní ověření na budovách přímo ve správě kraje a následně pak bude aplikováno na budovách ve správě příspěvkových organizací. Pro energetické manažery příspěvkových organizací kraje byly uspořádány semináře pro zvýšení povědomí o významu hospodaření s energií.

Na úseku energetiky dále pokračovalo monitorování spotřeb energií v budovách krajského úřadu a ve všech krajem zřizovaných příspěvkových organizacích. I v roce 2019 byla tato sledovaná data využita k získání podkladů pro veřejnou zakázku na společný nákup energií pro rok 2020, případně pro vyhodnocení úspor dosažených v rámci realizovaných projektů zaměřených na snižování spotřeby energií financovaných z nejrůznějších zdrojů.

Koncem roku certifikační autorita prověřila a posoudila zavedený systém energetického managementu a po kladném vyhodnocení udělila Kraji Vysočina certifikát ČSN EN ISO 50001. Předmětem posuzování bylo například všeobecné nastavení systému managementu, existence postupů pro snižování energetické náročnosti a jejich efektivnost, energetická politika, uplatňování managementu v praxi, dodržování právních předpisů a dalších požadavků či zavedení kontrolních mechanismů.

Od roku 2004 realizuje Kraj Vysočina projekt Zdravý Kraj Vysočina a MA21. V jeho rámci proběhlo v roce 2019 mnoho akcí, které jsou dobrým příkladem zapojování veřejnosti do regionálního rozvoje. Do 11. ročníku akce Čistá Vysočina, která probíhá každoročně u příležitosti Dne Země, se zapojilo opět více než 24 tisíc dobrovolníků ze škol, obcí, spolků, podniků i řad aktivních jednotlivců. Dobrovolníky Kraj Vysočina v loňském roce ocenil také za významný počín v oblasti regionálního rozvoje v anketě Skutek roku.

V rámci projektu Podpora čisté mobility v Kraji Vysočina spolufinancovaného z Národního programu Životní prostředí se v roce 2019 Kraj Vysočina zapojil do Evropského týdne mobility. Ve všech pěti okresních městech byly prezentovány prostředky udržitelné mobility a zároveň v těchto městech probíhaly na středních školách semináře k tématu čistá mobilita. V červnu se konala již tradiční akce Klimatour, která symbolicky propojila základní a mateřské školy. Ekologická cyklošafeta se vrátila do okolí měst Moravské Budějovice a Jemnice, kde před osmi lety odstartovala. Dalšími kampaněmi, do nichž se kraj pravidelně zapojuje, byly například Dny zdraví. V rámci Světového dne diabetu proběhl již 12. ročník tradičního Krajského diabetologického dne, dále se konal seminář pro neslyšící a nevidomé nebo seminář k tématu rakoviny prsu. Kraj Vysočina na svém území systematicky podporuje Školy podporující zdraví a realizátory místní Agendy 21, kterých v roce 2019 bylo bezmála 60; v porovnání s ostatními kraji se jedná dlouhodobě o nejvyšší počet.

Na poli mezinárodní spolupráce patří Kraj Vysočina mezi aktivní členy Evropského regionu Dunaj–Vltava (ERDV), kde spolupracuje s dalšími šesti členskými regiony z Německa (Horní Falc, Dolní Bavorsko), Rakouska (Horní Rakousko, Dolní Rakousko) a České republiky (Plzeňský kraj, Jihočeský kraj). V roce 2019 předsedala evropskému regionu spolková země Horní Rakousko, která své aktivity zaměřila na nové střednědobé téma „ERDV – Prostor pro Společnost 4.0“, s podtématy „Průmysl 4.0“, „Zdravotnictví“ a „Cestovní ruch“. Předsedající region zorganizoval za pomoci struktur ERDV odbornou konferenci k novému střednědobému tématu, poznávací cestu po ERDV pro studenty nebo třídní odborné fórum budoucnosti zaměřené na téma technologie & hospodářství. Partnerské regiony pak organizovaly nebo se podílely na řadě odborných aktivit k naplňování výše uvedených podtémat – jednalo se také o odborné akce, poznávací cesty nebo přípravu společného projektu. V roce 2019 byla partnerskými regiony dále diskutována otázka transformace politického uskupení do uskupení s právní subjektivitou, konkrétně do Evropského uskupení územní spolupráce (ESÚS). Podrobné informace o aktivitách Evropského regionu Dunaj–Vltava v roce 2019 naleznete v kapitole 16 – Evropská unie a zahraniční vztahy.

V roce 2019 se v rámci Programu spolupráce Interreg V-A Rakousko – Česká republika uskutečnily dva Monitorovací výbory. V březnu bylo schváleno šest projektů, především v oblasti vzdělávání, vědy a výzkumu a podpory kulturního a přírodního dědictví, například v Regionu Renesance (pomezí Kraje Vysočina, Jihočeského kraje a Dolního Rakouska). Dalších celkem 11 přeshraničních projektů, z toho šest, kde je zapojena organizace z Kraje Vysočina, bylo schváleno v říjnu. Konkrétně to znamená, že v rámci programu spolupracujeme s důležitými partnery v klíčovém oblastech, jako je podpora technického vzdělávání a kariérového poradenství, podpora vědy, výzkumu a inovací, spolupráce vysokých škol, podpora cirkulární ekonomiky v oblasti nakládání s odpady a v neposlední řadě podpora kulturního a přírodního dědictví, konkrétně ochrany mokřadů a rašelinišť.

Stejně jako v předchozích letech kraj poskytl účelové dotace na činnost Krajského koordinačního a servisního střediska a na podporu menších projektů nestátních neziskových organizací působících v Kraji Vysočina prostřednictvím mimořádného grantu a na tyto účely byla v krajském rozpočtu vyčleněna částka 650 tis. Kč. V rámci malých grantů 2019 obdržel KOUŠ Vysočina, z. s., 96 žádostí. Podpora umožnila finančně přispět na akce, které pořádají nestátní neziskové organizace (NNO) se sídlem v Kraji Vysočina a jsou zaměřené na širokou veřejnost nebo se týkají ochrany životního prostředí Vysočiny. Díky této podpoře byla pro ostatní NNO z regionu uspořádána školení, přednášky pro veřejnost a odborné konference a bylo jim poskytováno poradenství. Prostřednictvím Mimořádné podpory bylo podpořeno 21 Akcí pro přírodu a 41 Akcí pro veřejnost.

Kotlíkové dotace

V roce 2019 pokračovala realizace projektu Kotlíkové dotace v Kraji Vysočina II. V rámci tohoto dotačního titulu, zaměřeného na výměnu starých nevyhovujících kotlů na tuhá paliva v rodinných domech za moderní ekologické zdroje tepla, bylo v uvedeném období finálně vyúčtováno 1 195 projektů a za jejich realizaci proplaceno téměř 117 mil. Kč. Celkem bylo z druhého projektu kraje prozatím úspěšně zrealizováno a proplaceno 2 227 výměn starých kotlů za 220 mil. Kč.

Pravidla pro navazující projekt Kotlíkové dotace v Kraji Vysočina III byla vyhlášena 3. 9. 2019 a příjem žádostí byl zahájen 23. 10. 2019. Částka určená pro financování výměn kotlů v domácnostech v tomto kole dosahuje 237,2 mil. Kč. Do konce roku podalo žádost o dotaci 2 940 vlastníků rodinných domů v Kraji Vysočina.

Oba projekty kotlíkových dotací jsou financovány z Operačního programu Životní prostředí.

Zájem o jednotlivé typy zdrojů tepla ze strany žadatelů o dotaci ve 2. kole kotlíkových dotací:

	2. kolo KD	3. kolo KD
Kombinovaný kotel uhlí/biomasa	21 %	není podporováno
Kotel spalující výhradně biomasu – ruční přikládání	18 %	24 %
Kotel spalující výhradně biomasu – automatické přikládání	9 %	9 %
Tepelné čerpadlo	25 %	35 %
Plynový kotel	27 %	32 %

6. REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Programy Fondu Vysočiny z oblasti regionálního rozvoje pro rok 2019 byly po změně dotační politiky rozšířeny na celkem pět programů. Největším programem je Obnova venkova Vysočiny. V rámci programu jsou podporovány v podstatě všechny obce. Předmětem projektů může být stavební úprava libovolných typů objektů ve vlastnictví obce (obecní úřady, školy, sklady, kulturní zařízení, zařízení sociální péče, čekárny na zastávkách hromadné dopravy, tělovýchovná zařízení, hasičské zbrojnice apod.), dále lze upravovat veřejná prostranství včetně mobiliáře a revitalizovat zeleň či opravovat nebo budovat obecní infrastrukturu (kanalizaci, místní komunikace, chodníky, místní rozhlas apod.). V rámci programu je možné pořizovat také komunální nebo hasičskou techniku, a to včetně použité. Celkem bylo podpořeno 664 obcí.

Další program v gesci odboru byl vyhlášen na podporu zavádění principů místní Agendy 21 a Zdraví 2020, kde byly podporovány projekty obcí, NNO a škol zaměřené na zajištění osvětových kampaní, výstav a prezentací, kulatých stolů a veřejných fór, na tvorbu informačních materiálů a dalších nástrojů přispívajících k zapojování veřejnosti do plánování rozvoje. Školy podporující zdraví mohly projekty zaměřit na zavádění principů zdravého životního stylu do škol, činnost dětských zastupitelstev, žákovských či studentských parlamentů, na sportovní aktivity žáků, zapojení se do osvětových kampaní v oblasti zdraví a ochrany životního prostředí, prevenci úrazů apod. Celkem bylo předloženo 54 žádostí, z nichž 53 bylo podpořeno. Mezi žadateli bylo 22 obcí, 24 škol, 5 spolků, jeden mikroregion a jedna MAS (Místní akční skupina).

Tradičně byl program Rozvoj podnikatelů zaměřen na zvýšení konkurenceschopnosti sektoru malých a středních podnikatelů, kde bylo uspokojeno celkem 83 podnikatelských subjektů. V rámci programu Naše škola zaměřeného na obnovu vybavení kuchyní a sociálních zařízení v základních školách bylo podpořeno celkem 37 projektů obcí a škol. V rámci třetího ročníku programu Venkovské prodejny na podporu provozních nákladů venkovských obchodů se smíšeným zbožím bylo podáno 126 žádostí, přičemž 94 jich bylo nakonec podpořeno. Program je proaktivní podporou kraje na zajištění služeb na venkově, které jsou v posledních letech bohužel postupně redukovány.

Programy Fondu Vysočiny z oblasti regionálního rozvoje v roce 2019

Název a zaměření grantových programů	Rozdělená podpora z FV (Kč)	Vlastní podíl úspěšných žadatelů (Kč)	Celkový objem realizovaných projektů (Kč)
Rozvoj podnikatelů 2019 (podpora pořízení strojů nebo strojních zařízení)	9 937 263	21 737 139	31 674 402
Naše škola 2019 (podpora projektů v oblasti zkvalitňování zázemí pro povinnou školní docházku)	3 897 866	9 451 092	13 348 958
Venkovské prodejny 2019 (podpora provozních nákladů prodejen smíšeného zboží)	3 955 316	2 444 708	6 400 024
Obnova venkova Vysočiny 2019 (podpora obnovy majetku obcí)	83 345 757	133 728 783	217 074 540
Místní Agenda 21 a Zdraví 2020 v Kraji Vysočina 2019 (podpora zavádění principů místní Agendy)	2 708 350	2 047 834	4 756 184
Prostředky celkem	103 844 552	169 409 556	273 254 108

Ve výčtu činností, které podporují rozvoj venkova, není možné opomenout tradiční a oblíbenou soutěž Vesnice roku, na jejíž organizaci se kraj jako partner podílí. V roce 2019 se Vesnicí Kraje Vysočina stala obec Sobiňov. Jelikož šlo již o 25. ročník soutěže, vydal při této příležitosti Kraj Vysočina jubilejní publikaci shrnující úspěchy vítězných obcí, která slouží k prezentaci a propagaci této soutěže. Publikace je koncipována jako rozhovor se současným starostou obce. Ten představuje jak historii obce, významné rodáky, stavby a aktivity, tak také důvody, které podle něj vedly členy komise k udělení nejvyššího ocenění Zlaté stuhu, a také informace o tom, jak vítězství ovlivnilo další rozvoj obce. Největšího úspěchu na celostátní úrovni dosáhla v roce 2019 obec Třeštice, která získala Oranžovou stuhu za spolupráci se zemědělským subjektem.

Výsledky krajského kola soutěže Vesnice roku 2019

Vesnice Vysočiny (Zlatá stuha)	Sobířov (okres Havlíčkův Brod)
Modrá stuha za společenský život	Nová Ves u Nového Města na Moravě (okres Žďár nad Sázavou)
Bílá stuha za činnost mládeže	Nové Veselí (okres Žďár nad Sázavou)
Zelená stuha za péči o zeleň a životní prostředí	Chlumětín (okres Žďár nad Sázavou)
Oranžová stuha za spolupráci se zemědělským subjektem	Třeštice (okres Jihlava)
Diplom za moderní knihovnické a informační služby	Větrný Jeníkov (okres Jihlava)
Diplom za vzorné vedení kroniky	Vír (okres Žďár nad Sázavou)
Diplom za rozvíjení lidových tradic	Martínkov (okres Třebíč)
Diplom za společenský život v obci	Smrčná (okres Jihlava)
Diplom za péči o drobné sakrální památky	Štěpkov (okres Třebíč)
Diplom za rozvoj předškolního vzdělávání	Velký Beranov (okres Jihlava)
Diplom za práci s mladými čtenáři	Číměř (okres Třebíč)
Diplom za podporu sportu v obci	Víska (okres Havlíčkův Brod)
Diplom za inovativní přístup k výchově mládeže	Jiřice (okres Pelhřimov)
Zlatá cihla v Programu obnovy venkova – kategorie A Obnova či rekonstrukce památek	Smrčná (okres Jihlava)
Zlatá cihla v Programu obnovy venkova – kategorie B Obnova či rekonstrukce venkovské zástavby	Dolní Město (okres Havlíčkův Brod)
Cena naděje pro živý venkov	Dolní Město (okres Havlíčkův Brod)
Inovativní obec	Vír (okres Žďár nad Sázavou)

7

DOPRAVA

Starost o dopravu je jednou z nejvyšších priorit Kraje Vysočina. Kvalitní silnice a dobré dopravní spojení jsou totiž pro rozvoj regionu velmi důležité.

Kraj Vysočina je vlastníkem více než 4 500 km silnic II. a III. třídy včetně jejich součástí a příslušenství (mostů, propustků, svodidel, dopravního značení). Kraj Vysočina objednává a platí základní dopravní obslužnost, zabývá se investiční činností, bezpečností silničního provozu a vykonává spoustu dalších povinností. Kapitola Doprava je jednou z největších v krajském rozpočtu.

Rok 2019 znamenal v oblasti dopravy velmi intenzivní investiční činnost. Z rozpočtu kraje byly vyčleněny investiční prostředky ve výši 380 mil. Kč – zejména na rekonstrukce mostů.

Kraj Vysočina čerpal z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury finanční prostředky ve výši přes 179 mil. Kč.

Kraj Vysočina využívá evropské finanční zdroje na modernizaci silniční sítě. V roce 2019 bylo na takto realizované projekty vynaloženo 773 mil. Kč.

Kraj Vysočina v roce 2019 přispěl na zajištění základní dopravní obslužnosti na území Kraje Vysočina finančními prostředky ve výši přes 709 mil. Kč.

Doplatek na jednoho obyvatele kraje tak v přepočtu činí více než 1 391 Kč za rok. Stát prostřednictvím Ministerstva dopravy ČR přispěl účelovými finančními prostředky ve výši 133 999 751 Kč. V rámci zajištění dopravní obslužnosti došlo v průběhu roku 2019 ze strany kraje k uzavření jak smlouvy s dopravcem České dráhy, a. s., tak se 17 linkovými dopravci na zajištění dopravní obslužnosti Kraje Vysočina v následujících letech.

Současně v průběhu roku probíhala intenzivní příprava realizace tarifu VDV. V rámci projektu Veřejná doprava Vysočiny řešíme dopravní optimalizaci a tarifní integraci v Kraji Vysočina v návaznosti na sousední kraje.

Ing. Jan Hyliš
radní pro oblast
dopravy a silničního hospodářství

Kraj Vysočina je vlastníkem silnic II. a III. třídy v celkové délce 4 552,9 kilometrů. Územím Kraje Vysočina prochází dálnice D1 (ve vlastnictví státu) o celkové délce 92,5 kilometru a silnice I. třídy (ve vlastnictví státu) v celkové délce 426,8 kilometrů.

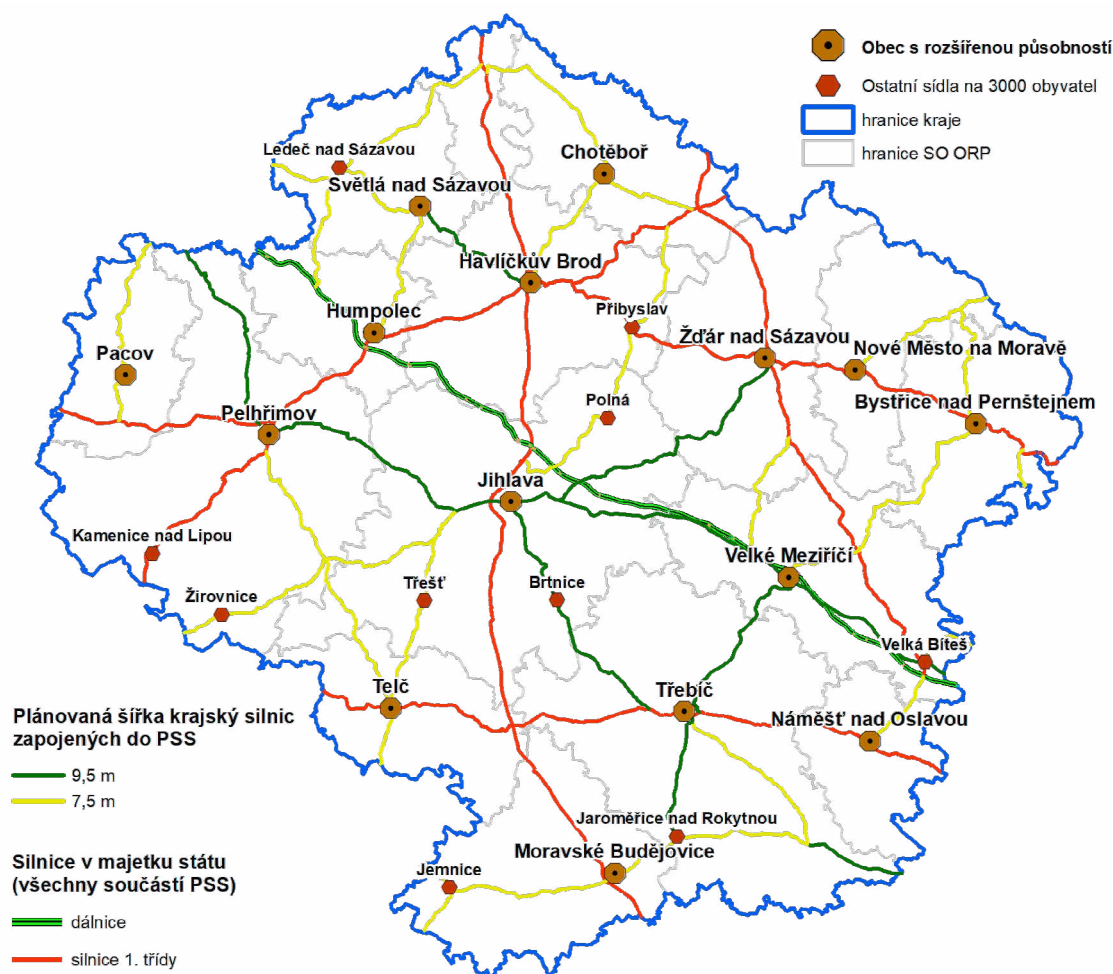
Okres	Dálnice D1 délka km	I. třída délka km	II. třída délka km	III. třída délka km	Celkem délka km
Havlíčkův Brod	11,6	111,0	242,3	703,5	1 068,4
Jihlava	21,8	64,1	329,2	384,4	799,5
Pelhřimov	20,1	73,9	290,5	601,5	986,0
Třebíč	–	71,0	334,4	672,1	1 077,5
Žďár nad Sázavou	39,0	106,8	429,7	565,3	1 140,8
Celkem Kraj Vysočina	92,5	426,8	1 626,1	2 926,8	5 072,2

Kraj Vysočina je se svým celkovým počtem kilometrů silnic na čtvrtém místě v rámci celé České republiky. Největší počet kilometrů silnic je ve Středočeském kraji (9 626 km), Jihočeském kraji (6 158 km) a Plzeňském kraji (5 120 km).

Páteří silniční síť Kraje Vysočina

Páteří silniční síť Kraje Vysočina tvoří základní a rozhodující komunikační spojení významných center osídlení regionu a zabezpečuje propojení mezi okresy a sousedními kraji. Při vymezení jejího rozsahu byla uplatněna tři kritéria, a to propojení významných center, intenzita dopravy a celistvost páteří silniční sítě. Návrh šířkového uspořádání se opírá o následující kritéria: dopravní význam, intenzitu dopravy a homogenitu tahu. Její aktuální podobu schválilo krajské zastupitelstvo v roce 2018.

Páteří silniční síť Kraje Vysočina vychází z Konceptu rozvoje silniční sítě na území Kraje Vysočina (z roku 2017). Zahrnuje 92,5 km dálnice D1, 426,8 km silnic I. třídy (obojí ve vlastnictví státu) a 677 km silnic II. a III. třídy (obojí ve vlastnictví kraje). Cílem je postupná modernizace páteří silniční sítě ve vlastnictví kraje v celé délce na technické parametry kategorií S 9,5 nebo S 7,5 (šíře vozovky 9,5 m a 7,5 m mezi sloupky nebo svodidly) do roku 2050.

MOSTY NA VYSOČINĚ

V Kraji Vysočina je celkem 1 144 mostních objektů. Z toho ve vlastnictví státu na dálnici D1 stojí 102 mostů a na silnicích I. třídy 172 mostů. Ve vlastnictví kraje se na silnicích II. a III. třídy nachází 870 mostů.

Okres	Dálnice D1 počet mostů	I. třída počet mostů	II. třída počet mostů	III. třída počet mostů	Celkem počet mostů
Havlíčkův Brod	6	38	53	114	211
Jihlava	24	41	74	74	213
Pelhřimov	15	35	61	85	196
Třebíč	0	23	70	90	183
Žďár nad Sázavou	57	35	117	132	341
Celkem Kraj Vysočina	102	172	375	495	1 144

Celkový stav mostů ve vlastnictví Kraje Vysočina

Stav*	Počet mostů k							
	16. 11. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2014	31. 12. 2015	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2019
I	76	86	91	105	106	111	132	138
II	74	80	78	79	84	93	97	107
III	200	178	166	165	164	160	159	156
IV	330	341	354	328	325	319	309	306
V	146	134	132	131	130	131	129	131
VI	40	42	48	59	57	50	37	31
VII	0	3	1	4	5	4	3	1
Nestanoven	2	1	0	0	0	0	1	0
Celkem	868	865	870	871	871	868	867	870

*Stav: I – výborný stav, II – velmi dobrý stav, III – dobrý stav, IV – uspokojivý stav, V – špatný stav, VI – velmi špatný stav, VII – havarijný stav

Na území Kraje Vysočina se na silnicích II. a III. třídy ve vlastnictví kraje v roce 2019 nacházel jeden most v havarijním stavu – příprava stavby je dokončena, jeho rekonstrukce proběhne v roce 2020. Ve velmi špatném stavu (zařazeno do stupně VI) je celkem 31 mostů.

Od roku 2016 dochází, díky zajištění finančních prostředků na rekonstrukce, opravy a stavební a nestavební údržbu mostů ze strany Kraje Vysočina, k neustálému zlepšování stavu mostů.

Z rozpočtu Krajské správy a údržby silnic Vysočiny, příspěvkové organizace, bylo v roce 2019 opraveno 18 mostů o celkovém finančním objemu 16,7 mil. Kč (z přílohy rozpočtu Kraje Vysočina D1A bylo opraveno 17 mostů v celkovém finančním objemu 10,8 mil. Kč a z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury byl opraven jeden most o celkovém finančním objemu 5,9 mil. Kč), rekonstruováno bylo 10 mostů o celkovém finančním objemu 142,1 mil. Kč s finančním zajištěním z přílohy rozpočtu Kraje Vysočina D1B.

OBNOVA SILNIČNÍ SÍTĚ NA VYSOČINĚ V ROCE 2019

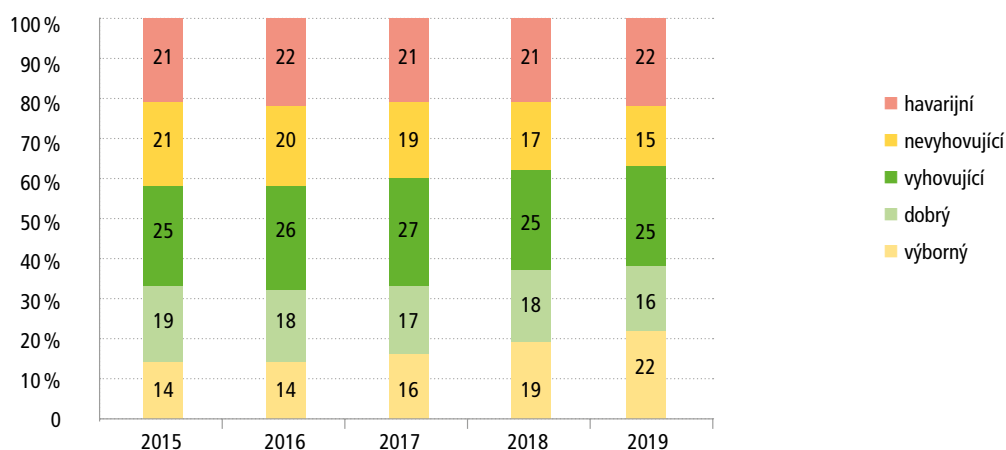
Správou a údržbou silnic II. a III. třídy ve vlastnictví Kraje Vysočina je pověřena Krajská správa a údržba silnic Vysočiny, příspěvková organizace.

V roce 2019 zaměstnávala 706 zaměstnanců. Příspěvek na provoz Krajské správy a údržby silnic Vysočiny v roce 2019 činil 1 270,479 mil. Kč. Na souvislou opravu silnic a mostů bylo vynaloženo 534,294 mil. Kč. Náklady na běžnou údržbu silniční sítě Kraje Vysočina pak činily 656,385 mil. Kč a na odpisy silničního majetku bylo určeno 79,800 mil. Kč. Příspěvek na investice Krajské správy a údržby silnic Vysočiny v roce 2019 činil 231,730 mil. Kč. Celkem bylo opraveno a rekonstruováno 240,198 km silnic.

Z rozpočtu Kraje Vysočina byla na silnicích II. a III. třídy realizována investiční výstavba v celkové výši 148 mil. Kč. Celkem bylo z rozpočtu kraje opraveno a rekonstruováno 4,5 km silnic a jeden most.

V roce 2019 byly poskytnuty finanční prostředky z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury v celkové výši 179,294 mil. Kč.

Podíl klasifikačních stupňů vozovek na komunikacích II. a III. třídy (2015–2019)

ZAJIŠTĚNÍ EXTERNÍCH ZDROJŮ PRO FINANCOVÁNÍ SILNIČNÍ SÍTĚ KRAJE VYSOČINA

Kraj Vysočina využívá evropské finanční zdroje na modernizaci silniční sítě od roku 2004 prostřednictvím specifických dotačních titulů.

V roce 2019 bylo na takto realizované projekty vynaloženo 773 mil. Kč. Objem přijaté pomoci z Integrovaného regionálního operačního programu v roce 2019 činil 456 mil. Kč. Tato suma se týká projektů, které byly dokončeny v roce 2019.

Stavby zahájené v roce 2019:

II/130 Golčův Jeníkov – křiž. s D1, úsek č. 1, část II (2019–2020)

II/360 Střítež – Štěpánovice (2019–2020)

II/353 Nové Veselí – obchvat (2019–2020)

II/602 hr. kraje – Pelhřimov, 8. a 9. stavba (2019)

II/353 Velký Beranov – obchvat (2019–2020)

DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST V ROCE 2019

Rozsah základní dopravní obslužnosti kraje stanovuje Zastupitelstvo Kraje Vysočina.

Na veřejnou linkovou osobní (autobusovou) dopravu Kraj Vysočina přispěl dopravcům 384 452 000 Kč.

Kraj Vysočina na základě nových smluv o závazku veřejné služby zajišťuje dopravní obsluhu kraje se 17 dopravci. Do základní dopravní obslužnosti je zařazeno téměř 350 linek, což znamená přibližně 4 000 spojů. Na Vysočině je celkem cca 2 800 zastávek autobusů.

Rozsah základní dopravní obslužnosti veřejnou linkovou osobní dopravou (údaje za skutečnost)

	2016	2017	2018	2019
Počet ujetých km (mil.)	16,1	16,1	16,7	18,5
Úhrada ztrát dopravcům (mil. Kč)	293,994	332,091	359,095	384,452

Na veřejnou drážní osobní (vlakovou) dopravu kraj přispěl 312 172 340 Kč. Doplatek na jednoho obyvatele kraje tak v přepočtu činí 608,64 Kč za rok.

Kraj má smlouvu o závazku veřejné služby – základní dopravní obslužnosti – uzavřenou se třemi dopravci (České dráhy, a. s., Jindřichohradecké místní dráhy, a. s., a Railway Capital, a. s.).

Smlouvy o závazku veřejné služby s drážními dopravci byly nově uzavřeny počátkem října 2009 na další období deseti let počínaje rokem 2010 s možností prodloužení na 15 let.

Denně jezdí na Vysočině přes 400 vlaků regionální dopravy, které ročně najedou přes 4 mil. kilometrů.

Rozsah základní dopravní obslužnosti veřejnou drážní osobní dopravou (údaje za skutečnost)

	2016	2017	2018
Počet ujetých km (mil.)	4,11	4,08	4,16
Úhrada ztrát dopravcům (mil. Kč)	300,150	301,016	312,172

Financování veřejné drážní osobní dopravy probíhá z rozpočtu Kraje Vysočina. Současně Kraj Vysočina na základě žádosti adresované ministerstvu dopravy dostává do rozpočtu kraje účelovou dotaci poskytnutou Ministerstvem dopravy ČR. Účelová dotace byla v roce 2019 poskytována na základě Memoranda o zajištění stabilního financování dopravní obslužnosti veřejnou regionální železniční osobní dopravou, uzavřeného mezi Českou republikou a jednotlivými kraji za účasti Asociace krajů České republiky. Takto bylo v roce 2019 drážním dopravcům v Kraji Vysočina poskytnuto 133 999 751 Kč.

Rozdělení autobusových dopravců do skupin podle počtu ujetých kilometrů základní dopravní obslužnosti v roce 2019

Velcí dopravci: ICOM transport, a. s., Jihlava; TRADO-BUS, s. r. o., Třebíč; ZDAR, a. s., Žďár nad Sázavou; ARRIVA Východní Čechy, a. s., Chrudim

Významní dopravci: ČSAD Jindřichův Hradec, a. s., Jindřichův Hradec; BDS-BUS, s. r. o., Velká Bíteš; TREDOS, s. r. o., Třebíč; Tourbus, a. s., Brno

Střední dopravci: Zlatovánek, s. r. o., Polička; COMETT PLUS, s. r. o., Tábor; ČSAD Benešov, a. s., Benešov; BK BUS, s. r. o., Moravské Budějovice; ČSAD Tišnov, s. r. o., Tišnov; ČAD Blansko, a. s., Blansko; Oldřich Řezanina, Koněšín

Drobní dopravci: Josef Štefl – Tour, Dačice; Dopravní podnik města Jihlavy, a. s., Jihlava; Herna Jaromír Nový Rychnov; Václav Seifert, Votová

STÁTNÍ SPRÁVA – ČINNOST ODDĚLENÍ DOPRAVY ZA ROK 2019

Důležitou součástí agendy byla metodická pomoc pro obce Kraje Vysočina na úseku účelových komunikací, pozemních komunikací, taxi a bezpečnosti silničního provozu.

V roce 2019 bylo ve Velkém Meziříčí uspořádáno krajské kolo Dopravní soutěže mladých cyklistů.

BEZPEČNOST SILNIČNÍHO PROVOZU NA VYSOČINĚ

Dopravní nehody na Vysočině

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Celkem
Počet nehod									
Dálnice	575	672	647	669	528	648	542	563	4 844
Komunikace místní	663	764	764	879	919	913	981	1 024	6 907
Silnice 1. třídy	635	648	621	723	694	752	720	799	5 592
Silnice 2. třídy	937	1 043	1 047	1 202	1 296	1 361	1 433	1 563	9 882
Silnice 3. třídy	396	470	437	566	619	648	674	776	4 586
Lehce zraněno									
Dálnice	99	89	70	119	64	78	79	58	656
Komunikace místní	238	227	259	213	213	185	217	212	1 764
Silnice 1. třídy	334	309	325	318	318	361	372	310	2 647
Silnice 2. třídy	563	532	523	539	589	551	599	476	4 372
Silnice 3. třídy	192	208	215	226	253	218	240	203	1 755
Těžce zraněno									
Dálnice	7	20	12	13	15	20	10	7	104
Komunikace místní	39	38	20	18	10	10	12	18	165
Silnice 1. třídy	45	37	34	49	26	33	25	26	275
Silnice 2. třídy	66	67	71	45	46	52	49	37	433
Silnice 3. třídy	41	35	16	20	17	15	15	14	173
Usmrceno									
Dálnice	2	10	2	2	4	6	6	4	36
Komunikace místní	8	7	5	0	3	0	2	2	27
Silnice 1. třídy	10	8	12	8	13	8	9	14	82
Silnice 2. třídy	14	12	17	14	6	12	12	11	98
Silnice 3. třídy	6	4	8	11	4	3	3	8	47
Celkem počet nehod	3 206	3 597	3 516	4 039	4 056	4 322	4 350	4 725	31 811
Celkem lehce zraněno	1 426	1 365	1 392	1 415	1 437	1 393	1 507	1 259	11 194
Celkem těžce zraněno	198	197	153	145	114	130	111	102	1 150
Celkem usmrceno	40	41	44	35	30	29	32	39	290

Kraj Vysočina vyhlásil v roce 2019 z Fondu Vysočiny grantový program na zvýšení bezpečnosti silničního provozu a ochranu dětí:

Bezpečná silnice 2019 (proplaceny prostředky z GP BS 2018 ve výši 948 091 Kč a z GP BS 2019 ve výši 328 022 Kč).

Na úseku dopravy oddělení dopravy vedli pracovníci správní řízení:

	Počet 2018	Počet 2019	Finanční částka (v Kč) 2018	Finanční částka (v Kč) 2019
Rozhodnutí o pokutě	66	63	566 000	472 000
Odvolání 111/1994 Sb.	7	2	–	–
Odvolání 56/2001 Sb.	3	8	–	–
Stanoviska	280	483	–	–
Finanční způsobilost	1 254	1 256	–	–
Eurolicence – ND	37	35	–	–
Eurolicence – OD	5	0	–	–
Opisy – ND	171	366	–	–
Opisy – OD	16	3	–	–
Rozhodnutí o schválení JŘ, licence	1592	1 130	–	–
Kauce – rozhodnutí o pokutě	248	265	5 276 500	5 647 500
Kauce – vráceno dopravci	0	2	0	20 000
SOD na silnici – kontrolovaných vozidel	255	169	–	–
SOD u dopravce	59	59	–	–
Kontrola STK	8	9	–	–
Monitoring JŘ a podmínek licence v OD	6	2	–	–

ND – nákladní doprava, OD – osobní doprava, SOD – státní odborný dozor, STK – stanice technické kontroly, JŘ – jízdní řády

Na úseku silničního hospodářství oddělení dopravy vedli pracovníci správní řízení:

	Počet 2018	Počet 2019
Rozhodnutí – 13/1997 Sb.	229	191
Rozhodnutí – 183/2006 Sb.	35	51
Ohlášení stavby	1	0
Vyjádření k PD	120	106
Stanovení DZ	223	218
Rozhodnutí o pokutě – školící střediska	3	4
Akreditace školících zařízení	2	2
Odvolání – 13/1997 Sb.	20	27
Odvolání – 183/2006 Sb.	8	11
Odvolání – 361/2000 Sb.	86	211
Odstraněné reklamy	73	1

PD – projektová dokumentace, DZ – dopravní značení, ŘP – řídičský průkaz

Organizace zřizovaná krajem v oblasti dopravy a silničního hospodářství

Organizace	Počet zaměstnanců	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz od kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Krajská správa a údržba silnic Vysočiny, příspěvková organizace	706	1 388 049	1 406 429	18 380	1 091 185	231 730
Celkem doprava	706	1 388 049	1 406 429	18 380	1 091 185	231 730

8

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍ ŘÁD

Odbor územního plánování a stavebního řádu v roce 2019 vycházel v oblasti své působnosti ze zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), a souvisejících právních předpisů. Jeho činnosti se významně dotkla novela zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací.

Územní plánování představuje v rámci Kraje Vysočina především pořizování územně analytických podkladů a územně plánovací dokumentace kraje. V roce 2019 pokračovaly práce na Aktualizaci č. 4 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina, která se zabývá celým územím Kraje Vysočina. V roce 2019 byla vydána Aktualizace č. 6 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina, jež řeší některé dopravní stavby v rámci Kraje Vysočina. V tomto roce byly zahájeny práce na Aktualizaci č. 7 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina, která řeší posílení energetické infrastruktury v západní části Kraje Vysočina. Odbor územního plánování a stavebního řádu zajišťoval i kontrolu průběhu pořizování územních plánů všech obcí kraje.

Významnou oblastí činnosti odboru územního plánování a stavebního řádu je administrace dotací na pořízení územního plánu prostřednictvím Fondu Vysočiny, které motivují obce k pořízení územního plánu. Za celou dobu realizace tohoto programu získaly obce od Kraje Vysočina více než 70 mil. Kč, a počet obcí s územním plánem tak překročil 650.

Oddělení stavebního řádu se zaměřuje ve své činnosti, především na přenesenou působnost státní správy, konkrétně na přezkoumání rozhodnutí stavebních úřadů prvního stupně. Kvalita práce celého oddělení si zaslouží ocenění, protože většina jeho rozhodnutí byla v případě odvolání nebo žaloby potvrzena. Vzhledem k častým novelám stavebního zákona a z nich vyplývajícím výkladovým nejasnostem byla důležitá také metodická pomoc poskytovaná stavebním úřadům.

V souvislosti s připravovanou rozsáhlou rekonstrukcí stavebního práva se odbor velkou měrou podílel na vypracování připomínek jak k věcnému záměru, tak následně i k paragrafovému znění návrhu stavebního zákona.

Mgr. Pavel Pacal

náměstek hejtmána pro oblast regionálního rozvoje,
územního plánu a stavebního řádu, Fond Vysočiny

V oblasti územního plánování se činnost v roce 2019 zaměřila na zpracování a projednání Aktualizace č. 4 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina, jež řeší celkovou aktualizaci zásad územního rozvoje (např. včetně plochy pro rozšíření elektrárny Dukovany). Návrh aktualizace byl projednán na veřejném jednání a vzhledem k novým požadavkům se v roce 2020 předpokládá opakované veřejné projednání. Oprávněný investor ČEPS a. s. požádal o zařazení záměru transformovny 400/110 kV v prostoru Pacova do Aktualizace č. 7 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina. Žádosti bylo vyhověno a dokumentace je připravena k projednání. Oprávněný investor ŘSD Brno požádal o zařazení záměru rozšíření odpočívky na dálnici D1 v prostoru Jamenského potoka do Aktualizace č. 8 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina. Žádosti bylo vyhověno a bylo zahájeno výběrové řízení na dodavatele dokumentace. Náklady na dokumentaci pro oba záměry budou hradit žadatelé.

Oddělení územního plánování vykonávalo i v roce 2019 svou kontrolní činnost, v jejímž rámci byly provedeny kontroly úřadů územního plánování v Choťboři, Novém Městě na Moravě, Pacově, Pelhřimově a ve Žďáře nad Sázavou. Závěry kontrol způsobu pořizování územních plánů obcí byly zobrazeny a poskytnuty ostatním pořizovatelům k využití.

Pro úřady územního plánování byla svolána i tematická metodická porada, na které byly vysvětlovány a koordinovány postupy při pořizování územně plánovacích dokumentací obcí a vyhodnocování přezkumů závazných stanovisek.

Důležitou součástí práce oddělení územního plánování odboru územního plánování a stavebního řádu je i administrace dotací pro vznik územních plánů obcí z rozpočtu kraje. Tento systém dotací představuje již dlouholetou dobrou a praxí prověřenou zkušenost Kraje Vysočina, neboť od roku 2003 do roku 2019 byly poskytnuty dotace obcím kraje v celkovém objemu 71 992 164 Kč. V roce 2019 dotaci získalo celkem šest obcí v celkové výši 772 576 Kč. V současné době má platný územní plán 651 obcí Kraje Vysočina. Obce jsou systémem motivovány k pořízení územního plánu, jenž odpovídá podmínkám stavebního zákona a formou svého zpracování i současnému projekčnímu standardu. Schválení územního plánu je pro město či obec základním předpokladem pro možnost získání dotací z nejrůznějších zdrojů (Fond Vysočiny, státní nebo evropské fondy a grantové programy).

V oblasti stavebního řádu bylo odborem územního plánování a stavebního řádu v roce 2019 vydáno celkem 143 rozhodnutí a opatření v odvolacích či přezkumných řízeních.

Výsledky přezkumných řízení ze strany Ministerstva pro místní rozvoj ČR:

- dvě rozhodnutí odboru územního plánování a stavebního řádu byla potvrzena
- žádné rozhodnutí nebylo zrušeno

Výsledky řízení o žalobách ve správním soudnictví:

- pět rozhodnutí odboru územního plánování a stavebního řádu bylo soudem potvrzeno
- jedno rozhodnutí bylo zrušeno

Ve zkrácené lhůtě se v roce 2018 podařilo vyřešit více než 50 % podání.

Metodická pomoc pro 38 prvoinstančních stavebních úřadů v Kraji Vysočina byla velice přínosná, v průběhu roku byly uspořádány dvě metodické porady za účasti všech stavebních úřadů a za velkého zájmu příslušných pracovníků. K obecným aktuálním otázkám byly rovněž prováděny konzultace se stavebními úřady v oblastech jejich zájmů.

Důležitou součástí agendy oddělení stavebního řádu odboru územního plánování a stavebního řádu byla i v roce 2019 kontrolní činnost, při níž byla u prvoinstančních stavebních úřadů v Náměšti nad Oslavou, Novém Městě na Moravě, Světlé nad Sázavou, Golčově Jeníkově, Hrotovicích, Lukách nad Jihlavou, Bystřici nad Pernštejnem, Humpolci, Batelově a Ledči nad Sázavou zjišťována úroveň dodržování zákonných předpisů a postupů při výkonu státní správy v přenesené působnosti. Poznatky a závěry z kontrol byly opět zobrazeny a zkušenosti předány ostatním stavebním úřadům k využití.

Rok 2019 znamenal také přesun dalších kompetencí do působnosti odboru. Dne 1. 8. 2019 vstoupila v účinnost novela zákona č. 416/2009 Sb., která přenesla do působnosti krajských úřadů výkon prvoinstančního stavebního úřadu pro umístění staveb dopravní infrastruktury a také výkon prvoinstančního vyvlastňovacího úřadu v případě staveb dopravní infrastruktury. Obě tyto nové kompetence byly předány do působnosti odboru územního plánování a stavebního řádu.

9

**URGENTNÍ
PŘÍJEM**

ZDRAVOTNICTVÍ

V minulém bilancování jsem s velkou úlevou konstatoval, že přes vysokou nákladovou náročnost byl výsledek hospodaření lepší než v roce 2017. Rok 2019 byl podobně komplikovaný a náročný. O to více jsem rád, že se nám podařilo zvládnout hospodaření všech pěti krajských nemocnic zřizovaných Krajem Vysočina a označit ho jako vyrovnané. Za touto pozitivní bilancí je úsilí všech našich příspěvkových organizací, dohodnuté doplatky od zdravotních pojišťoven a stomilionový příspěvek, který mezi své nemocnice Kraj Vysočina rozdělil. Pro rok 2020 i nadále porostou mzdové náklady na základě vládního nařízení a případně kolektivních smluv. Proto je tato bilance základem pro zvládnutí hospodaření roku 2020 (další dopad na naše organizace bude mít nepochybně i pandemie Covid-19). Už v tuto chvíli víme, že nám úhrady nestačí ani na zákonné navýšení mezd. Bez pomoci zřizovatele tak nemocnice nemají šanci investovat do rozvoje a udržet platební bilanci. Opětovně je připraven materiál pro zastupitelstvo kraje na zapojení části disponibilního zůstatku Kraje Vysočina z roku 2019 pro rok 2020.

Samozřejmě jsme připravili a dokončili mnoho investičních záměrů. Je ještě několik projektů, které se nestihly dokončit. Něco se nepovedlo, tak jak jsme si představovali, ale většina investic je hotova, nebo připravena k další realizaci.

Nejdůležitějšími a největšími investicemi do staveb byly v roce 2019 akce u havlíčkobrodské nemocnice – rekonstrukce výtahů, oprava střešní krytiny a heliportu, rekonstrukce komunikace a vjezdový systém, u jihlavské nemocnice rekonstrukce pavilonu interny, u novoměstské nemocnice rekonstrukce skel gynekologicko-porodnického pavilonu, u pelhřimovské nemocnice přístavba dětského a gynekologicko-porodnického oddělení a výdejna léků a u třebíčské nemocnice pavilon chirurgických oborů a rekonstrukce vzduchotechniky. Dále se realizovala výstavba Vzdělávacího a výcvikového střediska Zdravotnické záchranné služby Kraje Vysočina z 27. výzvy Integrovaného regionálního operačního programu.

Pro rok 2020 připravujeme investice celkem v hodnotě 260 mil. Kč, z nichž mezi ty nejdůležitější patří rekonstrukce stravovacího provozu v Nemocnici Jihlava, rekonstrukce Pavilonu operačních sálů v Nemocnici Třebíč a v případě Nemocnice Pelhřimov stavební úpravy budovy ředitelství a zahájení výstavby nového pavilonu pro dětské, gynekologicko-porodnické a neurologické oddělení. V roce 2019 se také otevřela dvě nová pracoviště magnetické rezonance v našem kraji, a to v Nemocnici Havlíčkův Brod a v Nemocnici Třebíč.

Asi bychom do bilance mohli zahrnout ještě mnoho pozitivních změn v našich nemocnicích. Co přetrvává, je ale nedostatek zdravotnického personálu. Proto chceme i nadále pokračovat v motivačních opatřeních k personálnímu zabezpečení poskytovatelů zdravotních služeb zřizovaných Krajem Vysočina. Na náborových příspěvcích jsme již celkem vyplatili 24 689 003 Kč, jen za loňský rok částka činila 9 680 000 Kč. Dále jsme poskytli stipendia pro mediky a budoucí nelékařské pracovníky v celkové výši 4 100 000 Kč, kdy jsme za rok 2019 vyplatili 1 780 000 Kč. Pokračujeme v podpoře specializačního vzdělávání všeobecných praktických lékařů a pediatriů a ve spolupráci s obcemi v motivaci zřizování stomatologických praxí.

Ke zdravotní péči patří i pomoc lidem v posledních chvílích jejich života. Podpora mobilních hospicových týmů, paliativní péče a příprava koncepce sociálně-zdravotního pomezí. I to je součástí práce v našem kraji. A také právě tato podpora je složkou v rozpočtu roku 2020, a tak můžeme navázat na loňskou výbornou práci všech zdravotníků a dalších pracovníků v této oblasti. Jen na zdravotnické kapitole je plánováno 5 mil. Kč na další rozvoj této péče.

Na závěr mi dovoluťe vyslovit přání pro rok 2020. Ekonomicky stabilní nemocnice s dostupnou péčí a dostatkem personálu. Naším zdravotníkům přeji hodně sil, méně stresu, štěstí a zdraví tak, aby se bez problémů mohli postarat o naše občany.

Ing. Vladimír Novotný

náměstek hejtmána pro oblast zdravotnictví,
analýzy a podpory řízení, RHSD, veřejnosprávní kontroly u PO,
přezkoumání hospodaření obcí

Přehled poskytovatelů zdravotních služeb na Vysočině:

Poskytovatelé zdravotních služeb zřizovaní Krajem Vysočina

- Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace, Havlíčkův Brod
- Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace, Jihlava
- Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace, Nové Město na Moravě
- Nemocnice Pelhřimov, příspěvková organizace, Pelhřimov
- Nemocnice Třebíč, příspěvková organizace, Třebíč
- Zdravotnická záchraná služba Kraje Vysočina, příspěvková organizace, Jihlava
- Dětské centrum Jihlava, příspěvková organizace, Jihlava
- Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, příspěvková organizace, Kamenice nad Lipou

Zařízení zajišťující služby na úseku ochrany zdraví před alkoholismem

- Protialkoholní záchytná stanice Jihlava
- PATEB, s. r. o., Jemnice

Zařízení následné péče

- Nemocnice Počátky, s. r. o., Počátky
- Vysočinské nemocnice, s. r. o., Humpolec
- Vysočinské nemocnice, s. r. o., Ledec-Háj

Psychiatrické nemocnice a odborné ústavy

- Psychiatrická nemocnice Havlíčkův Brod
- Psychiatrická nemocnice Jihlava
- Dětská psychiatrická nemocnice, Velká Bíteš
- Vysočinské nemocnice, s. r. o. (Plicní léčebna Humpolec)
- Rehabilitační ústav pro cévní choroby mozkové, spol. s. r. o., Chotěboř

Privátní nemocnice

- Nemocnice sv. Zdislavy, a. s., Mostiště, Velké Meziříčí

Kraj zřizuje pět nemocnic. V roce 2019 v nich bylo pro pacienty k dispozici 2 573 lůžek.

Počty lůžek v nemocnicích Kraje Vysočina v roce 2019

Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace	534
Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace	706
Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace	457
Nemocnice Pelhřimov, příspěvková organizace	340
Nemocnice Třebíč, příspěvková organizace	536
Celkem	2 573

Hospodaření poskytovatelů zdravotních služeb v letech 2017, 2018 a 2019 (v tis. Kč)

Název organizace	Výnosy			Náklady			Hospodářský výsledek		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Dětské centrum Jihlava, příspěvková organizace	21 707,13	24 109,62	24 646,45	21 707,13	24 109,62	24 646,45	0,00	0,00	0,00
Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace	1 005 924,43	1 082 476,78	1 158 122,25	1 005 868,28	1 082 488,03	1 157 958,11	56,15	-11,26	164,15
Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace	1 751 550,17	2 016 901,52	2 266 195,19	1 768 374,66	2 023 136,33	2 266 090,99	-16 824,49	-6 234,81	104,20
Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace	836 425,99	932 520,08	1 025 103,18	857 349,02	932 520,08	1 025 096,01	-20 923,03	0,00	7,17
Nemocnice Pelhřimov, příspěvková organizace	613 877,66	679 915,49	732 381,90	613 158,96	679 915,49	732 265,82	718,70	0,00	116,08
Nemocnice Třebíč, příspěvková organizace	857 561,19	952 439,37	1 023 638,72	857 215,29	970 872,10	1 021 529,00	345,90	-18 432,73	2 109,72
Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, příspěvková organizace	17 506,05	18 864,19	19 235,84	16 935,45	18 864,19	19 235,84	570,59	0,00	0,00
Zdravotnická záchranná služba Kraje Vysočina, příspěvková organizace	344 923,40	372 120,63	397 328,31	344 923,40	372 120,63	397 328,31	0,00	0,00	0,00
Celkem	5 449 476,02	6 079 347,67	6 646 651,83	5 485 532,19	6 104 026,47	6 644 150,52	-36 056,18	-24 678,80	2 501,32

Hospodaření poskytovatelů zdravotních služeb za rok 2019

Příspěvkové organizace zřizované krajem	2019					
	Průměrný počet zaměstnanců přepočtený	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz od kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Dětské centrum Jihlava, příspěvková organizace	35,40	24 646,45	24 646,45	0,00	23 114,17	0,00
Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace	1 060,15	1 157 958,11	1 158 122,25	164,15	40 240,83	7 689,70
Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace	1 412,65	2 266 090,99	2 266 195,19	104,20	69 227,83	15 354,54
Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace	946,08	1 025 096,01	1 025 103,18	7,17	40 365,95	2 151,00
Nemocnice Pelhřimov, příspěvková organizace	692,85	732 265,82	732 381,90	116,08	30 908,57	877,69
Nemocnice Třebíč, příspěvková organizace	935,72	1 021 529,00	1 023 638,72	2 109,72	44 585,91	11 559,21
Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, příspěvková organizace	27,50	19 235,84	19 235,84	0,00	15 243,85	0,00
Zdravotnická záchranná služba Kraje Vysočina, příspěvková organizace	361,59	397 328,31	397 328,31	0,00	226 232,45	250,00
Celkem zdravotnictví	5 471,94	6 644 150,52	6 646 651,83	2 501,32	489 919,56	37 882,15

Provozní a investiční dotace nemocnicím (v Kč)

Poskytovatel	Položky	Typ příspěvku	Nemocnice Havlíčkův Brod, p. o.	Nemocnice Jihlava, p. o.	Nemocnice Nové Město na Moravě, p. o.	Nemocnice Pelhřimov, p. o.	Nemocnice Třebíč, p. o.	Celkový součet
Kraj	Provoz	Bez UZ	2 229 9332,00	175 49068,00	43 05613,71	30 84078,56	35 07469,12	50 745 561,39
		Nájemné ze smluv o nájmu zdravotnických zařízení	11 069 500,00	158 32750,00	118 79333,00	93 04339,00	142 49833,00	62 335 755,00
		Prostředky z příkazních smluv u zdrav. zařízení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Příjem z prodeje mov. majetku KrÚ od PO	0,00	0,00	0,00	0,00	4 564,00	4 564,00
		LPS včetně prohlídek těl zemřelých	5 300 000,00	5 804 450,00	5 300 000,00	5 300 000,00	5 300 000,00	27 004 450,00
		e-Health	0,00	0,00	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
		Paliativní péče	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	
		Zapojení přebytku hospodaření z minulých let	1 472 000,00	29 941 562,00	18 731 000,00	13 120 150,00	21 424 045,57	84 688 757,57
	Celkem položka		40 240 832,00	69 227 830,00	40 365 946,71	30 908 567,56	44 585 911,69	225 329 087,96
	Investice	Bez UZ*	136 677,00	1 810 950,00	0,00	0,00	0,00	1 947 627,00
		e-Health	764 332,00	390 698,00	450 000,00	0,00	160 798,00	1 765 828,00
		Zapojení přebytku hospodaření z minulých let	6 788 691,11	13 152 891,00	1 701 000,00	877 692,65	11 398 415,86	33 918 690,62
		Celkem	7 689 700,11	15 354 539,00	2 151 000,00	877 692,65	11 559 213,86	37 632 145,62
Celkem			47 930 532,11	84 582 369,00	42 516 946,71	31 786 260,21	56 145 125,55	262 961 233,58

*UZ – Účelový znak, KrÚ – Krajský úřad Kraje Vysočina, PO – příspěvkové organizace, LPS – lékařská pohotovostní služba

Dotace státu do nemocnic (v Kč)

Poskytovatel	Položky	Typ příspěvku	Nemocnice Havlíčkův Brod, p. o.	Nemocnice Jihlava, p. o.	Nemocnice Nové Město na Moravě, p. o.	Nemocnice Pelhřimov, p. o.	Nemocnice Třebíč, p. o.	Celkový součet
Stát	Provoz	Neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 1	0,00	602 000,00	767 000,00	160 000,00	0,00	1 529 000,00
		IROP – Integrovaný regionální OP – program č. 1170	12 782,50	277 791,75	10 352,10	16 728,25	116 553,10	434 207,70
		IROP – Integrovaný regionální OP – program č. 1170	217 302,50	4 722 459,75	175 985,60	284 380,25	1 981 402,60	7 381 530,70
		Specializační vzděl. zdravotnických pracovníků – REZ	5 777 295,00	7 686 783,00	3 167 224,00	4 359 000,00	5 160 600,00	26 150 902,00
		Specializační vzdělávání nelékařů	761 164,00	995 538,00	391 926,00	514 022,00	352 666,00	3 015 316,00
		Zvýšení ochrany měkkých cílů v resortu zdravotnictví	196 851,00	0,00	785 542,00	0,00	923 967,00	1 906 360,00
		Operační program zaměstnanost – OPZ, neinvestiční	0,00	518 644,84	0,00	323 047,41	0,00	841 692,25
		Operační program zaměstnanost – OPZ, neinvestiční	0,00	1 792 606,66	0,00	1 116 557,79	0,00	2 909 164,45
		Program kvality zdravotní péče – neinvestice	0,00	196 575,00	0,00	90 000,00	0,00	286 575,00
		Ostatní zdravotnické programy – neinvestice	530 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	530 000,00
	Celkem		7 495 395,00	16 792 399,00	5 298 029,70	6 863 735,70	8 535 188,70	44 984 748,10
	Investice	IOP/IROP* – Integrovaný regionální OP – program č. 1170	931 821,05	1 391 253,20	3 309 723,44	111 298,60	2 414 686,95	8 158 783,24
		IOP/IROP* – Integrovaný regionální OP – program č. 1170	15 840 957,85	23 651 304,31	56 265 298,43	1 892 076,24	41 049 678,09	138 699 314,92
		Celkem	16 772 778,90	25 042 557,51	59 575 021,87	2 003 374,84	43 464 365,04	146 858 098,16
Celkem			24 268 173,90	41 834 956,51	64 873 051,57	8 867 110,54	51 999 553,74	191 842 846,26

*IOP/IROP – Integrovaný operační program, *REZ – rezidenční místa

VÝVOJ DOTACÍ – PROVOZNÍ A INVESTIČNÍ DOTACE POSKYTOVATELŮM ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

Dotace na investice do zdravotnictví (v tis. Kč)

Poskytovatel zdravotních služeb	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Celkový součet
Nemocnice Havlíčkův Brod, p. o.	10 195,62	6 802,49	18 306,40	133,94	5 049,75	11 460,00	650,00	2 460,72	5 814,09	7 689,70	68 562,71
Nemocnice Jihlava, p. o.	25 814,66	11 207,40	25 998,08	206,13	24 308,33	22 140,43	12 280,80	2 819,92	6 612,88	15 354,54	146 743,16
Nemocnice Pelhřimov, přísp. org.	870,14	11 134,53	2 925,66	168,75	524,37	7 344,15	1 297,85	2 371,50	477,61	877,69	27 992,25
Nemocnice Třebíč, p. o.	883,63	2 947,74	3 032,73	1 952,61	614,21	6 871,57	2 620,00	1 354,64	1 035,50	11 559,21	32 871,84
Nemocnice Nové Město na Moravě, p. o.	11 080,58	10 509,30	15 754,45	2 859,42	2 330,67	1 270,00	12 375,58	2 251,41	883,40	2 151,00	61 465,82
Dětské centrum Jihlava, p. o.	0,00	202,56	152,50	101,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	456,72
Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, p. o.	0,00	192,36	150,77	100,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	443,64
ZZS Kraje Vysočina, p. o.	0,00	1 533,45	2 421,57	67,32	14 000,00	0,00	0,00	474,15	0,00	250,00	18 746,49
Celkem	48 844,63	44 529,83	68 742,15	5 590,35	46 827,32	49 086,15	29 224,23	11 732,34	14 823,48	37 882,15	357 282,62

Příspěvek na provoz (v tis. Kč)

Poskytovatel zdravotních služeb	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Celkový součet
Nemocnice Havlíčkův Brod, p. o.	26 871,75	13 180,58	11 622,26	19 907,15	27 812,85	7 026,80	16 811,30	21 187,90	41 774,88	40 240,83	226 436,29
Nemocnice Jihlava, p. o.	39 128,40	8 943,37	11 440,15	19 120,72	46 723,70	19 952,88	19 841,04	25 068,70	55 002,07	69 227,83	314 448,87
Nemocnice Pelhřimov, p. o.	27 899,29	6 607,68	13 912,52	23 481,53	25 078,26	17 661,36	15 686,72	16 737,32	30 295,60	30 908,57	208 268,84
Nemocnice Třebíč, p. o.	38 502,67	18 965,74	18 863,21	27 783,68	45 445,27	13 488,41	16 436,91	23 492,75	63 119,14	43 383,55	309 481,33
Nemocnice Nové Město na Moravě, p. o.	13 904,51	27 946,22	17 278,13	40 891,82	27 188,43	18 971,83	19 720,31	21 632,04	38 694,01	40 365,95	266 593,25
Dětské centrum Jihlava, p. o.	16 705,00	16 240,00	16 991,60	17 024,55	17 435,97	17 432,77	18 178,37	19 699,12	22 939,17	23 114,17	185 760,73
Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, p. o.	10 585,42	10 150,00	10 524,72	10 969,46	10 953,87	10 923,40	12 074,70	13 044,25	14 295,70	15 243,85	118 765,38
ZZS Kraje Vysočina, p. o.	152 522,00	167 195,96	167 119,22	167 888,62	168 180,43	167 628,16	173 384,55	188 280,24	212 177,84	226 232,45	1 790 609,47
Celkem	326 119,00	269 230,00	267 752,00	327 068,00	368 819,00	273 086,00	292 134,00	329 142,00	478 298,00	488 717	3 420 364,16

Dotace kraje ostatním poskytovatelům zdravotních služeb

Položka	Dětské centrum Jihlava, p. o.	Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, p. o.	ZZS Kraje Vysočina, p. o.	Celkový součet
Provoz	23 114 172,00	15 243 850,00	226 232 454,00	264 590 476,00
Investice	0,00	0,00	250 000,00	250 000,00
Celkem	23 114 172,00	15 243 850,00	226 482 454,00	264 840 476,00

Dotace státu ostatním poskytovatelům zdravotních služeb

Položka		Dětské centrum Jihlava, p. o.	Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, p. o.	ZZS Kraje Vysočina, p. o.	Celkový součet
Provoz	13307 – Trans. na státní příspěvek pro děti vyžadující okamžitou péči	1 025 622	1 745 698	0	2 771 320
	35018 – Připravenost poskytovatele ZZS na řešení mimořádných událostí a krizových situací	0	0	5 092 740	5 092 740
Provoz celkem		1 025 622	1 745 698	5 092 740	7 864 060

MOTIVAČNÍ OPATŘENÍ K PERSONÁLNÍMU ZABEZPEČENÍ POSKYTOVATELŮ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB ZŘIZOVANÝCH KRAJEM VYSOČINA

Za rok 2019 bylo do stipendijního programu zařazeno čtrnáct mediků, kterým byla vyplacena celková částka 700 000 Kč, přičemž výše stipendia činí 50 000 Kč na jeden akademický rok. Celkem bylo za rok 2019 vyplaceno 1 150 000 Kč.

Jedenáct mediků, kteří čerpali stipendium, nastoupilo do nemocnic zřizovaných Krajem Vysočina.

V roce 2019 bylo do stipendijního programu zařazeno deset studentů vykonávajících přípravu na nelékařské zdravotnické povolání, kterým byla vyplacena celková částka 300 000 Kč, přičemž výše stipendia činí 30 000 Kč na jeden školní / akademický rok. Celkem bylo za rok 2019 vyplaceno 630 000 Kč.

Tři studenti vykonávající přípravu na nelékařské zdravotnické povolání, kteří čerpali stipendium, nastoupili do nemocnic zřizovaných Krajem Vysočina.

Co se týče poskytnutí náborových příspěvků poskytovatelům zdravotních služeb zřizovaných Krajem Vysočina, za rok 2019 bylo vyplaceno celkem 9 680 000 Kč. Z toho 4 800 000 Kč pro lékaře a 4 880 000 Kč pro nelékařské pracovníky.

Přehled vyplacených stipendií medikům Krajem Vysočina za rok 2019

Havlíčkův Brod	Stipendium celkem	Jihlava	Stipendium celkem	Nové Město na Moravě	Stipendium celkem	Pelhřimov	Stipendium celkem	Třebíč	Stipendium celkem	
chirurgie	50 000	onkologie	50 000	radiologie	50 000	hematologie	0	gynekologie	50 000	
vnitř. lék.	50 000	ortopedie	50 000			neurologie	50 000			
neurologie	50 000	vnitř. lék.	50 000			nukl.med.	100 000			
gynekologie	50 000	dětské	100 000							
vnitř. lék.	50 000	gynekologie	100 000							
vnitřní lék.	50 000	gynekologie	100 000							
vnitřní lék.	50 000	vnitř. lék.	50 000							
ORL	50 000	chirurgie	50 000							
Celkem	350 000		550 000		50 000		150 000		50 000	1 150 000

Přehled vyplacených stipendií NLZP Krajem Vysočina za rok 2019

Havlíčkův Brod	Stipendium celkem	Jihlava	Stipendium celkem	Nové Město na Moravě	Stipendium celkem	Pelhřimov	Stipendium celkem	Třebíč	Stipendium celkem	
Porodní asistentka	30 000	Všeobecná sestra	30 000							
Porodní asistentka	30 000	Všeobecná sestra	30 000							
Radiolog. asistent	30 000	Všeobecná sestra	60 000							
Porodní asistentka	30 000	Všeobecná sestra	60 000							
Všeobecná sestra	60 000	Všeobecná sestra	60 000							
Porodní asistentka	30 000	Všeobecná sestra	60 000							
zdrav. lab.	30 000	Všeobecná sestra	30 000							
Porodní asistentka	30 000									
Porodní asistentka	30 000									
Celkem	300 000		330 000		0		0		0	630 000

Vyplacené náborové příspěvky zdravotnickým zařízením zřizovaným Krajem Vysočina a ZZS Kraje Vysočina v roce 2019

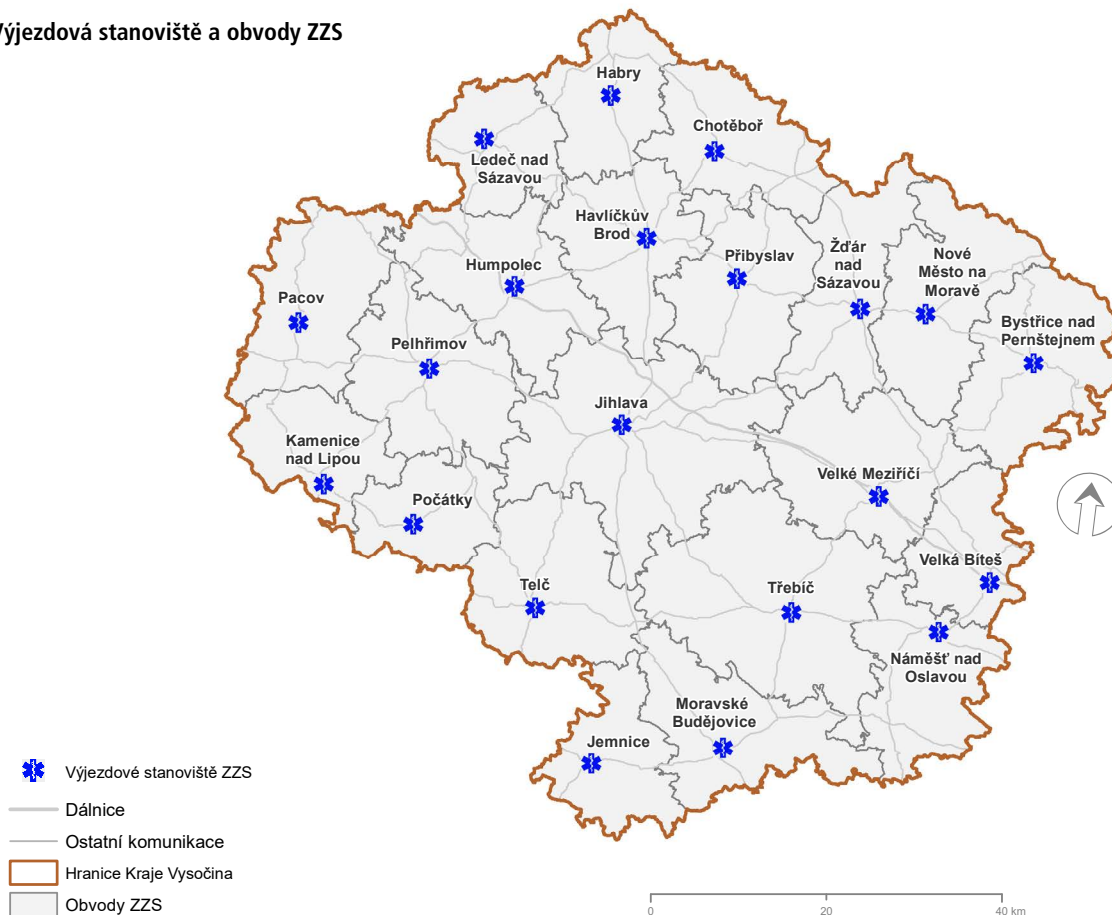
Havlíčkův Brod obor / počet zdrav.		Jihlava obor / počet zdrav.		Nové Město na Moravě obor / počet zdrav.		Pelhřimov obor / počet zdrav.		Třebíč obor / počet zdrav.		ZZS Kraje Vysočina obor / počet zdrav.	
		lékař/5; nelékař/10	1 240 000	nelékař/4; lékař/4	920 000	lékař/3; nelékař/1	680 000	lékař/1; nelékař/3	280 000	lékař/1	300 000
		lékař/5; nelékař/20	2 840 000	lékař/2; nelékař/3	640 000	lékař/1	100 000	nelékař/2	120 000		
		lékař/2; nelékař/13	1 210 000			lékař/1	300 000	nelékař/3	220 000		
						lékař/1; nelékař/1	180 000	nelékař/1	50 000		
								lékař/3; nelékař/6	600 000		
Celkem	0		5 290 000		1 560 000		1 260 000		1 270 000		300 000

ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA KRAJE VYSOČINA

Přednemocniční neodkladnou péči zajišťuje na Vysočině jediná příspěvková organizace zřizovaná krajem – Zdravotnická záchranná služba Kraje Vysočina. Zdravotnická záchranná služba se organizačně dělí na pět oblastních středisek v bývalých okresních městech. Dojezdové časy se daří v naprosté většině výjezdů dodržovat v limitech stanovených právními předpisy (do dvaceti minut). Na 21 stanovištích funguje 29 výjezdových skupin a na stanovišti v Jihlavě jedna vzletová skupina letecké záchranné služby.

Celkový počet výjezdů pozemní záchranné služby v roce 2019 činil 46 650, u letecké záchranné služby bylo uskutečněno celkem 508 vzletů a celkem bylo ošetřeno 30 923 pacientů. Nejčastějším důvodem výjezdu zdravotnické záchranné služby v roce 2019 byla somatická onemocnění. Druhou nejčastější diagnózou byly úrazy.

Výjezdová stanoviště a obvody ZZS

Zdravotnická záchranná služba – výjezdová stanoviště

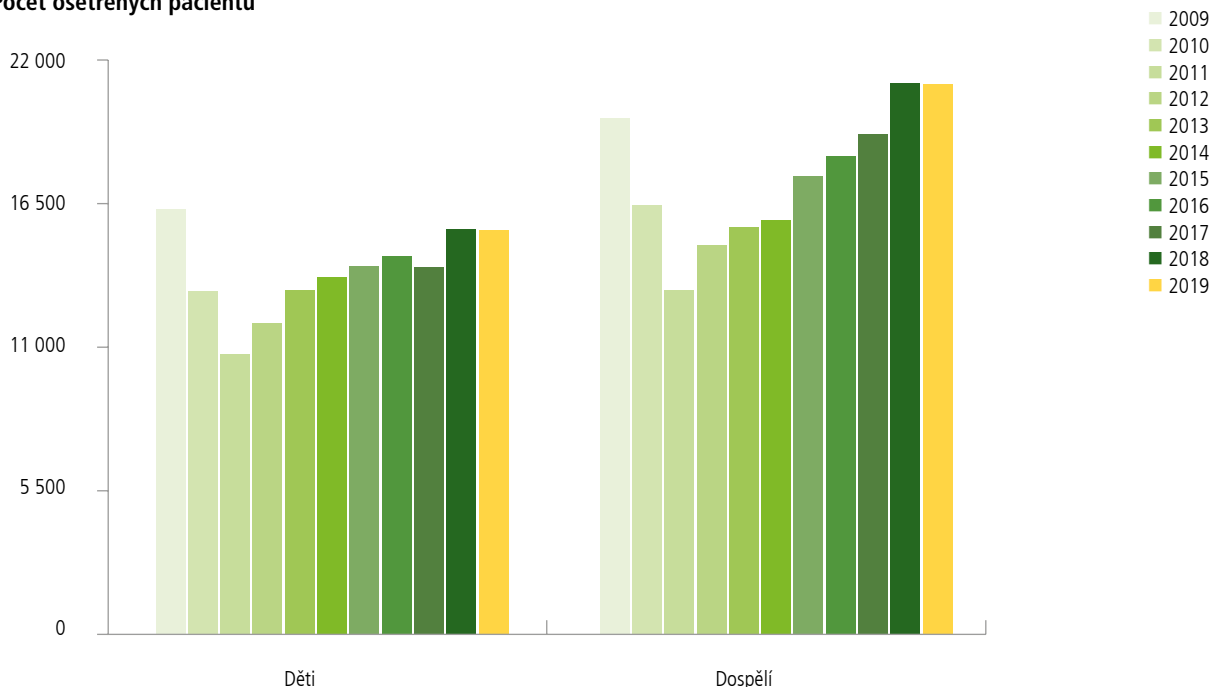
Oblast	Výjezdové stanoviště		Posádky			
			RLP	RZP	RV	LZS
Havlíčkův Brod	Havlíčkův Brod		1		1	
	Ledeč nad Sázavou			1		
	Chotěboř			1		
	Přibyslav			1		
	Habry			1		
Jihlava	Jihlava	den		3	1	1
		noc		2	2	
	Telč	den	1			
		noc		1		
Pelhřimov	Pelhřimov			1	1	
	Pacov			1		
	Počátky			1		
	Kamenice nad Lipou			1		
	Humpolec		1			
Třebíč	Třebíč	den		2	1	
		noc		1	1	
	Jemnice			1		
	Moravské Budějovice		1			
	Náměšť nad Oslavou	den	1			
		noc		1		
	Velká Bíteš			1		
Nové Město na Moravě	Nové Město na Moravě			1	1	
	Bystřice nad Pernštejnem			1		
	Velké Meziříčí		1			
	Žďár nad Sázavou			1		
Celkem ZZS Vysočina			6 (4)	18 (18)	5 (6)	1

RLP – výjezdová skupina rychlé lékařské pomoci, RZP – výjezdová skupina rychlé zdravotnické pomoci, RV – výjezdová skupina typu rendez-vous, LZS – vzletová skupina zdravotnické záchranné služby

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOSTNÍ SLUŽBA

Lékařská pohotovostní služba je realizována prostřednictvím pěti krajských nemocnic. Na její zajištění v roce 2019 kraj poskytl 20,5 mil. Kč.

Počet ošetřených pacientů

PROTIALKOHOLNÍ ZÁCHYTNÁ STANICE

V roce 2019 měla Protialkoholní záchytná stanice v Jihlavě (jediná v Kraji Vysočina) celkem 1 199 záchytů, z toho bylo 1 040 mužů a 159 žen, opakovaně pak bylo zachyceno 154 osob. Průměrný věk zadržených byl 43 let, nejmladšímu bylo 16 let, nejstaršímu 83 let.

Provozovatelem Protialkoholní záchytné stanice je Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace.

Kraj Vysočina uhradil provozovateli záchytné stanice za provoz v roce 2019 částku 9,9 mil. Kč včetně DPH.

Svátek senior

10

SOCIÁLNÍ PÉČE

Rok 2019 se v této oblasti nesl ve znamení rozvoje, zkvalitňování a zvyšování dostupnosti sociálních, rodinných a seniorských služeb. Důraz byl kladen nejen na modernizaci a transformaci sociálních služeb pro rodiny a seniory, kteří se nacházejí v obtížné situaci, ale pozornost jsme zaměřili i na prevenci u funkčních rodin a soběstačných seniorů. I jim je třeba vytvářet vhodné podmínky pro osobní rozvoj, možnost se vzdělávat a rozvíjet rodičovské i seniorské kompetence tak, aby se nedostávali do kategorie ohrožených rodin a osob.

V oblasti sociálních věcí hrály i v roce 2019 prim registrované sociální služby, jejichž dostupnost a kvalita na území Vysočiny jsou od roku 2015, kdy jsme převzali agendu jejich financování, v naší krajské gesci. Snažíme se proto reagovat na aktuální stav a potřeby obyvatel v našem kraji. Pokračující stárnutí populace je spojeno s větší poptávkou po pobytových zařízeních pro seniory, ale i s dostupností terénních služeb, které umožňují péči o závislé osoby v domácím prostředí. V roce 2019 byla do provozu uvedena nová přístavba Domova

pro seniory Havlíčkův Brod s kapacitou 109 lůžek, do krajské sítě se zařadil i nově otevřený domov SeneCura SeniorCentrum Telč, jehož kapacita v síti se rozšířila o 35 lůžek. V rámci krajské sítě bylo uvedeno do provozu také 72 lůžek v přístavbě městského domova v Pacově a 50 lůžek provozovatele IGF Alzheimer centrum Třebíč, s. r. o. v Třebíči. Připraveny a částečně i zahájeny byly stavby nových domovů pro seniory v Humpolci a Chotěboři, dokončena byla přípravná fáze výstavby Domova pro seniory v Jihlavě, kde stavební práce začnou zhruba v polovině roku 2020. U stávajících krajských pobytových zařízení, díky evropským projektům, pracujeme na modernizaci a standardizaci nabízených služeb, které jednoznačně přispívají ke zvýšení kvality a komfortu péče o klienty.

Úspěšně jsme pokračovali v transformaci příspěvkových organizací Kraje Vysočina, pečujících o mentálně a zdravotně postižené klienty. Dokončena byla kompletní transformace ústavní péče do komunitních domácností pro Domov Háj a Domov Kamélie, komunitní bydlení připravujeme i pro klienty Domova ve Zboží a Domova ve Věži. Do konce roku 2019 bylo na účely transformace vynaloženo 140 mil. Kč a čerpána dotace ze státního rozpočtu a Evropského fondu pro regionální rozvoj ve výši 68 mil. Kč. Celkové náklady odhadujeme na 722 mil. Kč. Zhruba 70 % přitom pokryje dotace a cca 200 mil. Kč zajistí Kraj Vysočina z vlastních zdrojů.

Velice intenzivně jsme začali řešit problematiku sociálně zdravotního pomezí. Stále více si uvědomujeme, že obyvatelé obvykle potřebují kombinaci sociálních a zdravotních služeb a je nutné se zaměřit na jejich propojování, spolupráci a koordinaci. Úspěch jsme zaznamenali i v oblasti paliativní péče, kde speciálně vytvořené týmy jezdí za klienty domů a umožňují jim strávit závěr života v rodinném prostředí. Uvědomili jsme si i význam práce neformálních pečujících a dobrovolníků, bez kterých si péči o závislé osoby nelze představit. Prostřednictvím konferencí a seminářů podporujeme jejich setkávání, vzdělávání a sdílení dobré praxe.

Vedle sociálních služeb se kraj intenzivně zabývá i podporou služeb určených funkčním rodinám a soběstačným seniorům. V této oblasti jsme realizovali spoustu aktivit na krajské úrovni a zároveň se snažíme apelovat na města a obce v našem kraji a zdůrazňovat jim význam a přínos rodinné a seniorské politiky na místní úrovni. Důraz klademe na vzdělávání, posilování rodičovských a seniorských kompetencí, aktivní trávení volného času, zdravý životní styl, zkvalitňování vztahů v rodině a mezigenerační soužití.

Výše uvedené řádky svědčí o tom, že sociální oblasti je v Kraji Vysočina věnována velká pozornost a stále pracujeme na tom, aby se lidem v našem kraji žilo dobře. Za to patří mé velké poděkování všem, kteří v sociálních, rodinných a seniorských službách pracují a přispívají k naplňování našeho sloganu Kraj Vysočina – jedna velká rodina.

Mgr. Pavel Franěk

náměstek hejtmána pro oblast sociálních věcí a nestátních neziskových organizací

SAMOSTATNÁ PŮSOBNOST

Samostatná působnost kraje v oblasti sociálních věcí se týká především zřizování a provozování sociálních služeb a realizace rodinné a seniorské politiky na území Kraje Vysočina.

ZŘIZOVATELSKÁ PŮSOBNOST

Podstatná role spočívá především ve výkonu zřizovatelské působnosti k příspěvkovým organizacím, zajišťujícím poskytování významné části sociálních služeb na území kraje. Jedná se o veřejné služby, které poskytujeme obyvatelům kraje prostřednictvím vlastních organizací. V roce 2019 šlo o dvacet zařízení – domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem (včetně oddělení pro osoby s Alzheimerovou chorobou), domovy pro osoby se zdravotním postižením (především mentálním a kombinovaným) a domovy pro lidi, kteří ztratili schopnost sebeobsluhy v důsledku duševního onemocnění nebo závislosti na alkoholu. Při těchto zařízeních jsou provozovány i další sociální služby (komunitního typu), které napomáhají sociálnímu začleňování zejména zdravotně postižených spoluobčanů, například chráněné bydlení či denní stacionáře. Speciálním zařízením je Psychocentrum – manželská a rodinná poradna Kraje Vysočina, jež se zaměřuje na bezplatné poradenství v rodinných záležitostech, pomoc obětem domácího násilí, podílí se na zprostředkování náhradní rodinné péče, spolupracuje s odpovědnými orgány na úseku sociálně-právní ochrany dětí a podílí se na vzdělávacích aktivitách.

Máme zavedeny postupy v řízení příspěvkových organizací, které zahrnují schvalování stěžejních dokumentů, jako například vizí, střednědobých plánů, rozpočtů a finančních plánů, investičních záměrů a dalších postupů, a to včetně pravidel komunikace. Příspěvkovým organizacím v sociální oblasti, jejichž zřizovatelem je Kraj Vysočina, bylo v souladu s platnou metodikou v průběhu roku 2019 schváleno 14 návrhů organizačních řádů a 26 příkazů ředitelů, kterými se stanovují organizační struktury a počet zaměstnanců.

Za velmi důležitou je nadále považována podpora aktivního života klientů. Vedení příspěvkových organizací kraj jako zřizovatel motivuje k rozšiřování nabídky terapeutických aktivit v zařízeních. S podporou kraje i z iniciativy jednotlivých zařízení se uskutečnila celá řada společných setkání klientů, jako jsou sportovní soutěže (pétanque seniorů), vzdělávací aktivity (přednáška v rámci Národního týdne trénování paměti a vzdělávací cyklus pro seniory z Kraje Vysočina s názvem Letní škola seniorů) nebo společenské akce, jako například Srdce na dlani nebo Barevné Vánoce. Aktivní život v našich příspěvkových organizacích dokazuje i celá řada aktivit pořádaných přímo v zařízeních i mimo ně.

Na druhou stranu se organizace kraje čím dál více zabývají péčí o klienty, kteří jsou vysoce závislí na pomoci personálu a jejich možnost zapojení se do aktivního života je hodně omezená. Řeč je zejména o osobách ve velmi těžkém zdravotním stavu v zařízeních pro seniory a dále o klientech s Huntingtonovou chorobou nebo s poruchou autistického spektra, kterým se dostává potřebné péče ve specializovaných zařízeních. Personální vybavení i metody péče se musí těmto potřebám přizpůsobovat a s tím je spojena i zvýšená nákladovost poskytovaných služeb. V roce 2019 kraj podporoval právě rozvoj péče o klienty s největší potřebou pomoci.

VÝKON ZŘIZOVATELSKÝCH KOMPETENCÍ

V roce 2019 pokračovala metodická činnost a podpora ve vztahu k příspěvkovým organizacím zřizovaným Krajem Vysočina v oblasti sociálních služeb, která je zaměřena na zvyšování kvality poskytovaných sociálních služeb a řízení organizací.

Metodická činnost se dále zaměřovala na zlepšení kvality poskytovaných sociálních služeb, sdílení dobré praxe, systematické vzdělávání pracovníků i na mentoring ředitelů příspěvkových organizací, zejména těch, kteří svou funkci vykonávají relativně krátké období.

Odbor sociálních věcí v roce 2019 realizoval pro příspěvkové organizace čtyři porady ředitelů příspěvkových organizací Kraje Vysočina a 18 vzdělávacích seminářů dle požadavků a potřeb příspěvkových organizací.

POPIS NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH INVESTIC

V roce 2019 byly dokončeny, zkolaudovány a vybaveny nově vzniklé prostory Domova pro seniory Havlíčkův Brod v ulici Husova. Na podzim bylo zahájeno poskytování sociálních služeb s celkovou kapacitou 109 lůžek v rámci domova pro seniory a domova se zvláštním režimem. Celkové náklady dosáhly 169,8 mil. Kč. Na tuto akci získal Kraj Vysočina dotaci od Ministerstva práce a sociálních věcí ve výši 100 mil. Kč.

V roce 2019 byla také dokončena rekonstrukce a realizovalo se nové vybavení objektu zámku příspěvkové organizace Domov Nové Syrovice. Ta poskytuje sociální službu domov se zvláštním režimem osobám, které jsou ohroženy závislostí nebo jsou závislé na návykových látkách. Celkové náklady dosáhly 80,5 mil. Kč a byly v celé výši hrazeny z rozpočtu Kraje Vysočina.

V roce 2019 získal Kraj Vysočina stavební povolení na nové pobytové zařízení v areálu Nemocnice Jihlava pro cílovou skupinu seniorů. Zařízení bude zajišťovat služby domov pro seniory, domov se zvláštním režimem a odlehčovací službu o celkové kapacitě 136 lůžek. V prostorách zařízení budou klientům současně poskytovány i ambulantní služby, odborné sociální poradenství a denní stacionář. Dokončení výstavby a zahájení provozu nového zařízení je plánováno do konce roku 2021. Celkové náklady jsou odhadovány na více než 400 mil. Kč. Kraji Vysočina byla na realizaci akce přiznána dotace ve výši 50,7 mil. Kč z prostředků státního rozpočtu z dotačního programu Ministerstva práce a sociálních věcí Rozvoj a obnova materiálně technické základny sociálních služeb pro období 2016–2020.

Odbor sociálních věcí také v rámci investic do sociálních služeb vyhlašuje každoročně grantový dotační program v rámci Fondu Vysočiny, a to Investujeme v sociálních službách. Grantovým programem kraj pomáhá poskytovatelům sociálních služeb, které nezřizuje, financovat drobné investice nezbytné pro poskytování sociálních služeb. Finanční podpora byla schválena pro 18 projektů v celkové požadované výši 3 480 326 Kč.

TRANSFORMACE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

V roce 2019 bylo v rámci programu IROP 2014–2020 řešeno celkem 11 projektů – čtyři ve fázi přípravy, šest z nich ve fázi realizace po vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace a jeden projekt ve fázi udržitelnosti. Rozpočet za všechny projekty je odhadován na 722 mil. Kč při dotaci 517 mil. Kč. Výsledkem bude vznik komunitního bydlení celkem pro 148 klientů příspěvkových organizací (sociální služby domov pro osoby se zdravotním postižením a chráněné bydlení) a ambulantní sociální služby pro zájemce z řad veřejnosti o maximální okamžité kapacitě 54 míst (služby denní stacionář a sociálně terapeutická dílna).

V uplynulém roce byly dokončeny stavební práce projektu Transformace Domova Kamélie Křižanov I., prostřednictvím kterého vzniknou v Třešti domácnosti se službou domova pro osoby se zdravotním postižením pro 12 klientů, se zázemím pro denní aktivity klientů a denní stacionář. V rámci dalších čtyř projektů byly zahájeny stavební práce v lokalitách Ledec nad Sázavou, Světlá nad Sázavou, Nové Město na Moravě, Žďár nad Sázavou, Havlíčkův Brod a Golčův Jeníkov. Připravována byla veřejná zakázka na stavební práce v jedné lokalitě v Chotěboři a ve dvou lokalitách v Jihlavě. Současně bylo v roce 2019 administrováno osm projektů ve fázi udržitelnosti, které byly podány do Integrovaného operačního programu 2007–2013.

FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Kraj se významně podílí na financování sociálních služeb, které provozují nestátní neziskové organizace nebo obce. V roce 2019 kraj tyto poskytovatele spolufinancoval ze svého rozpočtu. Od roku 2015 kraj poskytovatelům sociálních služeb nově v samostatné působnosti přerozděluje prostředky ze souhrnné dotace, kterou krajům přiděluje Ministerstvo práce a sociálních věcí. Tato agenda, na kterou se váže zajištění služeb, které přímo nebo nepřímo pozitivně ovlivňují řádově desítky tisíc občanů, je spojena s distribucí a kontrolou použití těchto financí. Pro rok 2019 bylo nutné finančně pokrýt zejména náklady spojené se zvýšením platů zaměstnanců v sociálních službách. K tomuto účelu bylo nutné zajistit dofinancování ze státního rozpočtu, z vlastních prostředků kraje i z Evropského sociálního fondu.

Vývoj prostředků na sociální služby v letech 2015–2019

	Celkem	MPSV	Kraj Vysočina
2015	557 700 000	443 100 000	114 600 000
2016	596 800 000	471 500 000	125 300 000
2017	696 300 000	576 300 000	120 000 000
2018	896 100 000	759 300 000	136 800 000
2019	1 037 145 894	858 538 721	178 607 173

Důvody postupného narůstání výdajů na sociální služby jsou zřejmě z níže uvedeného vývoje nákladů a mezd. Další příčinou je i postupné navyšování kapacit sociálních služeb z důvodu stárnutí populace a nákladnější péče pro některé skupiny klientů, pro které byla dříve péče špatně dostupná.

Vývoj průměrných nákladů u vybraných druhů sociálních služeb (v Kč)

	2016	2017	2018	2019
Domovy pro seniory	814	901	1 029	1 190
Domovy se zvláštním režimem	1 011	1 091	1 270	1 533
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1 068	1 144	1 330	1 395

Průměrné celkové náklady na lůžko a den (v Kč)

	2016	2017	2018	2019
Pečovatelská služba	30 000	32 000	38 000	40 000
Centra denních služeb, denní stacionáře	34 000	36 000	40 000	40 000

Průměrné celkové měsíční náklady na úvazek pracovníka (jedná se o celkové náklady na provoz – na mzdy, odvody, budovu, autoprovaz apod.)

Vývoj počtu úvazků pracovníků vykonávajících činnost v sociálních službách

	Celkem	Z toho v přímé péči
2016	3 450	2 500
2017	3 600	2 600
2018	3 650	2 650
2019	3 900	2 800

Jedná se o celkové počty úvazků pracovníků vykonávajících činnost v sociálních službách působících na území Kraje Vysočina, které jsou financované z rozpočtu kraje.

Vývoj průměrných mzdových nákladů (hrubých mezd) pracovníků vykonávajících činnost v sociálních službách (v Kč)	
2016	21 000
2017	23 000
2018	26 000
2019	28 000

Jedná se o průměrnou hodnotu za všechny profese – pracovníky vykonávající přímou péči o klienty (sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách, zdravotničtí pracovníci, pedagogičtí pracovníci, další odborní pracovníci) a péči nepřímou (vedoucí pracovníci, administrativní pracovníci a obslužný personál).

Oblast podpory v roce 2019	Výše podpory (v Kč)
Podpora projektů a služeb zajišťovaných subjekty zřizovanými Krajem Vysočina	112 529 173
Podpora projektů a služeb zajišťovaných subjekty nezřizovanými Krajem Vysočina	66 627 530
Dotace na hospicovou péči	17 893 000
Dotace na porodinnou politiku (mateřská centra, Senior Pointy, Family Pointy)	1 959 000
Dotace na dobrovolnictví a neformální výpomoc	3 096 400
Grantový program Investujeme v sociálních službách	3 480 326
Přerozdělená dotace Ministerstva práce a sociálních věcí	858 538 721
Dotace na financování srovnání do denních stacionářů a center denních služeb	2 000 000
Primární prevence (prevence sociálně patologických jevů ve školách)	2 500 000

STŘEDNĚDOBÉ PLÁNOVÁNÍ

V rámci procesu střednědobého plánování byl v roce 2019 aktualizován strategický dokument v této oblasti – Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Kraje Vysočina. Ten nově reagoval na změny v Krajské síti sociálních služeb Kraje Vysočina, která tvoří přílohu tohoto dokumentu. Při schvalování změn v síti se postupuje podle zásad pro vstup do krajské sítě sociálních služeb tak, aby se poskytovatelé mohli o financování nových služeb ucházet podle jednoznačných pravidel. Podle těchto pravidel orgány kraje rozhodovaly o žádostech o zařazení nových služeb do krajské sítě a o rozšíření již zařazených kapacit i v roce 2019. Rozšiřování sítě je limitováno finančními možnostmi a po rozhodnutí o výrazném rozšíření kapacit v minulých letech nebylo v roce 2019 možné vyhovět celé řadě předložených záměrů. Přesto došlo ke schválení některých nových záměrů do budoucna, kde se jednalo zejména o připravované investice do lůžek pro seniory, azylový dům pro matky s dětmi apod. Na procesu plánování sociálních služeb se v kraji podílí celkem devět pracovních skupin, z nichž každá se zaměřuje na konkrétní cílovou skupinu klientů. Členy pracovních skupin jsou poskytovatelé sociálních služeb a zastoupeny jsou organizace, jež zřizuje kraj, obce či církve, i nestátní neziskové organizace. Každá z pracovních skupin se v roce 2019 sešla v průměru třikrát.

DOMÁCÍ HOSPICOVÁ PÉČE

Od roku 2015 se kraj podílí na spolufinancování projektu Mobilní specializovaná paliativní péče. V roce 2018 v podmínkách pilotního projektu fungovaly dvě organizace, od loňského roku se podařilo tento model aplikovat na celém území Kraje Vysočina. V roce 2019 bylo na podporu domácí hospicové a paliativní péče rozděleno celkem 17 893 tis. Kč. V takto podporovaných službách našlo pomoc 884 klientů, kteří využili celkem 82 726 hodin přímé péče (v roce 2018 to bylo 657 klientů a 36 255 hodin).

Během roku se ve spolupráci se zástupci odborné veřejnosti pokračovalo v jednáních a aktivitách zaměřených na rozvoj spolupráce mezi subjekty, které poskytují pomoc umírajícím, a na rozvoj paliativního přístupu v pobytových sociálních službách.

FAMILY A SENIOR POINTY

V průběhu roku 2019 pokračovaly ve své činnosti všechny Family a Senior Pointy v Kraji Vysočina, které fungují ve všech bývalých okresních městech Vysočiny prostřednictvím deseti poboček. Kraj zajišťuje jejich podporu z hlediska metodického vedení kontaktních pracovníků a pracovníků a finančními dotacemi, jejichž výše byla v roce 2019 v hodnotě 1 440 tis. Kč. Činnost Family Pointů se zaměřuje kromě krátkodobé péče o malé děti především na informační servis, preventivní a vzdělávací akce, jež podporují rozvoj rodičovských kompetencí, posilují správné vztahy v rodině, které jsou důležité pro funkční rodiny. Senior Pointy svoji činnost zaměřují na vzdělávání, zdravý životní styl, aktivní trávení volného času a umožňují setkávání s vrstevníky, jež je prevencí proti sociálnímu vyloučení seniorů. Služby Family a Senior Pointů využívají rodiny i senioři zdarma.

DOBROVOLNICTVÍ

Dobrovolnictví se stalo fenoménem, jehož rozvoj kraj dlouhodobě od roku 2006 podporuje a každoročně si pro jeho podporu vyčleňuje finanční prostředky. Bezplatná laická pomoc v sociálních službách posiluje spolupráci v přirozené komunitě a je přínosná pro pracovníky v sociálních službách, klienty i pro dobrovolníky. Z dotací kraje bývají financovány především náklady na koordinátora dobrovolníků, na jejich vyhledávání, zaškolování a administrativu spojenou s touto agendou, na cestovní náhrady a další související výdaje. V roce 2019 byla na území kraje podpořena síť jedenácti center, která se zabývala dobrovolnictvím a neformální pomocí, a to částkou 3 096 400 Kč. V roce 2019 odpracovalo 1 080 dobrovolníků 45 925 dobrovolnických hodin.

Přehled hospodaření příspěvkových organizací zřizovaných Krajem Vysočina za rok 2019

Příspěvkové organizace zřizované krajem	Počet zaměstnanců	Průměrná mzda (Kč)	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Domov bez zámku Náměšť nad Oslavou, příspěvková organizace	69,1	31 088	44 861	44 928	67	1 857	51
Domov důchodců Proseč u Pošné, příspěvková organizace	73,9	30 731	49 230	49 246	16	5 878	0
Domov důchodců Proseč-Obořiště, příspěvková organizace	39,6	28 786	27 256	27 256	0	2 773	0
Domov Háj, příspěvková organizace	53,7	29 950	35 892	35 993	101	6 001	200
Domov Jeřábina Pelhřimov, příspěvková organizace	104,4	32 505	77 686	77 696	10	10 149	500
Domov Kamélie Křižanov, příspěvková organizace	137,8	29 425	83 389	83 928	539	10 974	358
Domov Kopretina Černovice, příspěvková organizace	129,2	31 699	86 125	86 125	0	7 038	0
Domov Lidmaň, příspěvková organizace	63,3	31 281	42 973	43 244	270	4 749	0
Domov Nové Sýrovce, příspěvková organizace	47,3	30 271	31 440	31 440	0	2 778	0
Domov pro seniory Havlíčkův Brod, příspěvková organizace	98,5	30 025	77 303	77 303	0	10 444	0
Domov pro seniory Humpolec, příspěvková organizace	109,4	29 500	72 116	72 114	-2	6 251	0
Domov pro seniory Mitrov, příspěvková organizace	88,7	29 882	59 258	59 553	295	4 029	0
Domov pro seniory Náměšť nad Oslavou, příspěvková organizace	63,7	27 884	40 584	40 650	66	5 099	0
Domov pro seniory Třebíč – Manž. Curieových, příspěvková organizace	122,7	28 264	74 967	74 967	0	6 863	500
Domov pro seniory Třebíč, Koutkova – Kubešova, příspěvková organizace	107,8	29 225	71 981	72 023	42	6 465	1 999
Domov pro seniory Velké Meziříčí, příspěvková organizace	76,5	28 224	49 031	49 107	76	3 590	0
Domov ve Věži, příspěvková organizace	55,0	31 522	40 722	40 722	0	2 978	0
Domov ve Zboží, příspěvková organizace	46,0	30 233	35 122	35 122	0	5 133	55
Domov Žďirec, příspěvková organizace	83,7	29 499	55 731	55 835	104	4 732	0
Psychocentrum – manželská a rodinná poradna Kraje Vysočina, příspěvková organizace	20,1	42 896	16 998	17 270	272	5 050	0
Celkem sociální oblast	1 590,2	30 161	1 072 665	1 074 523	1 858	112 831	3 664

Také během roku 2019 byl realizován projekt s názvem Podpora a rozvoj sociální práce v Kraji Vysočina. V rámci něho vzniklo místo krajského koordinátora dobrovolnických aktivit, který se na jedné straně podílí na propagaci dobrovolnictví, na druhé analyzuje činnost dobrovolnických center. Projekt skončí k 31. 12. 2020. V návaznosti na tento projekt se do dobrovolnické činnosti zapojují ve větší míře i zaměstnanci kraje.

POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ NA FINANCOVÁNÍ SVOZU DO DENNÍCH STACIONÁŘŮ A CENTER DENNÍCH SLUŽEB

Svoz klientů do ambulantního zařízení je fakultativní činností při poskytování sociálních služeb v denních stacionářích a centrech denních služeb. Představuje nezanedbatelnou část nákladů spojených s touto službou, na který nelze na podkladě stanovených pravidel Ministerstva práce a sociálních věcí využít příspěvek na vyrovnávací platbu. Samotný pobyt ve stacionáři je hrazen ze strany klientů a vyšší úhrady za svoz by vedly k omezení návštěvnosti stacionářů a k problémům se zabezpečením péče o klienty na straně rodin. Proto Kraj Vysočina i v roce 2019 realizoval dotační titul na tuto činnost a podpořil dvanáct ambulantních zařízení v celkové výši 2 mil. Kč.

PROTIDROGOVÁ POLITIKA

Koordinuje, odborně a metodicky podporuje a kontroluje výkon agendy protidrogové politiky v obcích a zároveň slaďuje spolupráci mezi institucemi, které se na území kraje na této politice podílejí.

Pracovní skupina protidrogové politiky Kraje Vysočina pokračuje v systematické koordinaci zařízení, jež se zabývají problematikou závislosti a informováním veřejnosti o této problematice a možnostech pomoci. Situace užívání návykových látek je v Kraji Vysočina dlouhodobě stabilní. Pracovní skupina se mimo jiné zaměřila na pilotní zřízení centra pro pomoc osobám závislým na gamblingu a projednala podmínky jeho zajištění pro obyvatele kraje.

SPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ VE ŠKOLÁCH 2020

Stejně jako v předchozích letech byl z krajského rozpočtu podpořen grantový program specifické primární prevence rizikového chování do škol. V dotačním řízení byla v roce 2019 rozdělena částka 2 500 tis. Kč celkem šesti certifikovaným poskytovatelům v Kraji Vysočina. Díky této podpoře bylo zrealizováno 1 793 hodin preventivních programů v 61 školách se zapojením 11 312 žáků.

RODINNÁ A SENIORSKÁ POLITIKA

Během roku byla naplňována jednotlivá opatření obsažená v Koncepti rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina na období 2017–2021.

Kraj se podílel na zajištění širokého spektra kvalitních a dostupných prorodinných a seniorských služeb, jež zkvalitňují život rodin a seniorů na Vysočině. Jedná se o podporu služeb zaměřených na správné fungování rodinných a mezigeneračních vztahů a posilování rodičovských a seniorských kompetencí. Intenzivně, prostřednictvím setkávání se starosty obcí s rozšířenou působností, byla podpořena motivace obcí k aktivní rodinné a seniorské politice na lokální úrovni.

Během celého roku byly pořádány aktivity zaměřené na vzdělávání, zdravý životní styl a aktivní trávení volného času celých rodin, včetně seniorů. Pokračovaly projekty Rodinných a Senior pasů, které jejich držitelům nabízejí u zapojených poskytovatelů slevy na služby a produkty v Kraji Vysočina i po celé ČR. Držitelé pasů jsou prostřednictvím newsletterů pravidelně informováni o všech rodinných a seniorských aktivitách v kraji. Na konci roku 2019 jsme evidovali celkem 19 873 rodin s Rodinným pasem a 30 483 seniorů se Senior pasem. Slevy mohou uplatňovat u téměř sedmi stovek poskytovatelů v našem kraji.

Kraj Vysočina každoročně poskytuje dotace v rámci Fondu Vysočiny na projekty v oblasti prorodinné politiky. Primárně jsou zaměřené na podporu provozu mateřských a rodinných center v regionu. V roce 2019 byla k tomuto účelu použita částka ve výši 519 tis. Kč a bylo podpořeno celkem 28 mateřských nebo rodinných center. Jejich provozovatelé nabízejí svým uživatelům aktivity zaměřené na možnosti dalšího vzdělávání, osobnostní rozvoj, nové náměty na vyplnění volného času, sdílení a konzultaci problémů v oblasti rodinného života a maminkám na mateřské nebo rodičovské dovolené poskytují možnost prevence sociální izolace.

UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU (U3V)

Pojem Univerzita třetího věku je veřejnosti v Kraji Vysočina dobře znám již od roku 2011 a probíhá ve spolupráci s Vysokou školou polytechnickou Jihlava. U3V je organizována v těchto zařízeních v regionu: Domov pro seniory Velké Meziříčí, Domov pro seniory Pelhřimov, Střední škola obchodu a služeb Žďár nad Sázavou a Domov pro seniory Třebíč, Koutkova-Kubešova. Univerzita třetího věku představuje jednu z možností kvalitního naplnění volného času seniorů. Zpřístupňuje seniorům vhodnou formou nové poznatky, vědomosti a dovednosti, které mohou využívat nejen pro svůj osobní rozvoj. Významnou roli sehrává také možnost sociálního kontaktu s podobně smýšlejícími a věkově blízkými lidmi, navazování nových přátelství, překonávání pocitu osamělosti, izolovanosti či nepotřebnosti, vědomé zpomalování procesu stárnutí a udržování psychické svěžesti.

POTRAVINOVÁ POMOC DĚTEM V HMOTNÉ NOUZI – OBĚDY DO ŠKOL

Kraj Vysočina se jako jeden z prvních krajů zapojil do projektu Potravinová pomoc dětem v Kraji Vysočina. Záměrem je především snížit potravinovou deprivaci dětí navštěvujících MŠ a ZŠ formou bezplatného stravování ve školních jídelnách. Jedná se o děti ze sociálně slabých rodin ve věku 3–15 let, které se jako společně posuzované osoby z hlediska nároku na příspěvek na živobytí nacházely ve hmotné nouzi. Ve školním roce 2019/2020 se do projektu zapojilo celkem 70 partnerů, což je nárůst oproti realizaci v prvním roce o 30 partnerů. I pro školní rok 2020/2021 vyhlásilo Ministerstvo práce a sociálních věcí v rámci Operačního programu potravinové a materiální pomoci novou výzvu, kde Kraj Vysočina opět podal žádost o zařazení do tohoto navazujícího projektu. Dle pozitivních zpětných vazeb od partnerů i samotných rodičů podpořených dětí shledáváme projekt velmi přínosným.

NÁVRH OPTIMALIZACE SÍTĚ POBYTOVÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V KRAJI VYSOČINA

V roce 2019 probíhala realizace projektu s názvem Návrh optimalizace sítě pobytových sociálních služeb v Kraji Vysočina podpořeného z Operačního programu Zaměstnanost. Cílem projektu je podpořit zefektivnění procesů v zařízeních pobytových sociálních služeb na území Kraje Vysočina prostřednictvím vytvoření návrhu optimalizace sítě a nastavení doporučení a standardů při poskytování sociální služby. V řádném termínu byly dokončeny závěrečné zprávy analytické části všech klíčových aktivit projektu – posouzení materiálně technických standardů vybraných budov, analýza poptávky a nabídky sociálních služeb, posouzení současného personálního zabezpečení, nastavení organizačních struktur, stylů řízení i doplňkových činností, nastavení vnitřních řídicích a kontrolních mechanismů a analýza softwarového zabezpečení v péči o klienta a provoz. Posouzena byla i výchozí situace možnosti sdílení služeb a společných nákupů.

Do procesu tvorby výstupů byly zapojeny zástupci jak krajem zřizovaných, tak nezřizovaných sociálních služeb v Kraji Vysočina. Významným výstupem sledovaného období je i jednotný formulář žádosti o poskytnutí sociální pobytové služby včetně standardizovaného formuláře vyjádření lékaře.

Ve sledovaném období proběhlo i smluvní zajištění rozšiřujících aktivit projektu. Jedná se o vytvoření softwarového řešení modulu evidence uživatelů, žadatelů a čekatelů sociálních pobytových služeb, což významně zpřesní informace o skutečné poptávce po sociálních pobytových službách v kraji. Dále se jedná o konzultační a odbornou podporu tohoto softwarového řešení, výjezd za dobrou praxí do rakouských pobytových zařízení s cílovou skupinou, kterou v Kraji Vysočina nedostatečně či vůbec nepokrýváme (pobytová paliativní péče, klientela s duálními diagnózami atd.).

UČIT SE SPOLEČNĚ RŮST INDIVIDUÁLNĚ

Pilotní projekt Učit se společně, růst individuálně CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0007226, financovaný z OPZ a ze státního rozpočtu, reaguje na potřebu příspěvkových organizací v oblasti sociálních služeb Kraje Vysočina. Záměrem projektu je vytvoření standardu strategického plánování příspěvkových organizací Kraje Vysočina a následné podpory rozvoje lidských zdrojů. Dále zavedení supervize jako standardního nástroje dlouhodobé podpory všech pracovníků a ověření nových modelů péče. Bylo vytvořeno pět strategických plánů s výhledem na období tří let. Na základě supervizního plánu byly realizovány různé druhy supervizí přímo v organizacích zapojených do projektu. Podařilo se zahájit proces implementace nových metod péče a proběhly zahraniční exkurze bazální stimulace a zahradní terapie.

Přenesená působnost

Jedná se o zajištění výkonu státní správy, který odbor sociálních věcí realizuje především v rámci činností oddělení sociální správy a oddělení sociální ochrany a prevence.

ODDĚLENÍ SOCIÁLNÍ SPRÁVY

V roce 2019 bylo na úseku registrací poskytovatelů sociálních služeb vydáno 76 rozhodnutí. Žádné ze správních rozhodnutí ve věci na tomto úseku nebylo napadeno opravným prostředkem (řádným nebo mimořádným). Celkově bylo ke dni 31. 12. 2019 krajským úřadem registrováno 105 poskytovatelů sociálních služeb, zaregistrováno měli 226 služeb. U poskytovatelů bylo realizováno celkem 16 kontrol zaměřených na plnění podmínek registrace. V září 2019 proběhla kontrola výkonu přenesené působnosti na úseku registrací a souvisejících agend pracovníky Ministerstva práce a sociálních věcí. Kontrolou nebyly shledány žádné významné nedostatky. Dále odbor jako registrující orgán zajišťoval agendu kontroly výkaznictví – a tedy kontrolu správnosti a úplnosti údajů vykázaných jednotlivými poskytovateli sociálních služeb. Povinnost stávajících poskytovatelů sociálních služeb sdělit data o poskytovaných sociálních službách za rok 2018 byla v uplynulém roce splněna. Krajský úřad prostřednictvím elektronického systému obdržel celkem 108 výkazů.

Koordinátor pro romské záležitosti Kraje Vysočina vypracoval Zprávu o stavu romské menšiny v kraji za rok 2019. Zpráva obsahuje zaktualizované základní údaje o situaci romské menšiny v kraji a zhodnocení politiky romské integrace na úrovni kraje a obcí. Zároveň popisuje situaci Romů v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti, bydlení, sociálních služeb, zdraví a bezpečnosti. Koordinátor se ve zprávě zabýval i rozvojem romské kultury a jazyka. Dále vypracoval Zprávu o situaci národnostních menšin za rok 2019. V roce 2019 působil v pracovní skupině prevence kriminality Kraje Vysočina a v pracovní skupině poskytovatelů služeb pro národnostní a etnické menšiny, osoby bez přístřeší a oběti trestné činnosti. Dále byl členem regionální platformy Centra na podporu integrace cizinců pro Kraj Vysočina, pracovní skupiny pro rovné příležitosti a členem Monitorovacího výboru pro činnost Agentury pro sociální začleňování ÚV ČR. Během roku provedl dvě kontroly výkonu přenesené působnosti ve vztahu k dodržování ust. § 6 odst. 8 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů. Dále působil jako odborný poradce v rámci spolupráce Agentury pro sociální začleňování (ASZ) s městy Žďár nad Sázavou, Havlíčkův Brod a Jihlava.

ODDĚLENÍ SOCIÁLNÍ OCHRANY A PREVENCE

Koordinuje, odborně a metodicky podporuje a kontroluje výkon přenesené působnosti u agendy sociální práce, výkonu veřejného opatrovnictví a agendy výkonu sociálně-právní ochrany dětí. Při zajišťování výkonu těchto agend bylo v roce 2019 uspořádáno dvanáct odborných seminářů, dvě exkurze, tři metodické porady pro obce II. a III. typu k sociální práci a veřejnému opatrovnictví a devět kontrol výkonu přenesené působnosti na obecních úradech. Krajský úřad také vyhověl požadavku čtyř obcí a uskutečnil metodické návštěvy k tématu dotace na výkon sociální práce. V oblasti výkonu sociálně-právní ochrany dětí dále tři metodické porady pro obce s rozšířenou působností a dvě metodické porady k náhradní rodinné výchově. Dále bylo provedeno sedm kontrol a realizovány čtyři semináře. V neposlední řadě pak Oddělení sociální ochrany a prevence uspořádalo dva vzdělávací semináře pro zařazené budoucí pěstouny a osvojitele a dvě klubová setkání pro pěstouny na přechodnou dobu. Krajský úřad Kraje Vysočina také zorganizoval setkání zaměstnanců krajských úřadů z celé ČR, kteří se zabývají výkonem přenesené působnosti na úseku sociální práce a sociální prevence. Jednalo se již o sedmý workshop svého druhu. Toto setkání přispívá ke sjednocování názorů při výkonu dané agendy, pojmenování jejich hlavních potřeb a tradičně je spojeno s velmi kladným ohlasem u všech čtrnácti krajů.

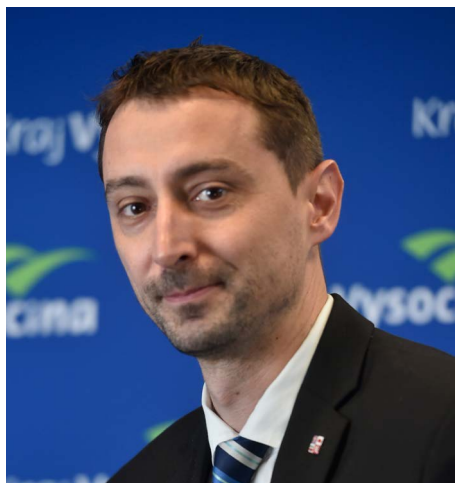
Oddělení sociální ochrany a prevence realizuje od roku 2017 projekt s názvem Podpora a rozvoj náhradní rodinné péče v Kraji Vysočina, ukončení projektu proběhlo k 31. 12. 2019. V roce 2019 byl realizován díky zmiňovanému projektu tzv. Týden pěstounství, jehož cílem bylo blíže seznámit veřejnost s pěstounskou péčí. Do této akce byly kromě krajského úřadu zapojeny i další subjekty působící v oblasti náhradní rodinné péče (městské úřady, neziskové organizace atp.). Dále proběhla konference k náhradní rodinné péči. Pestrý program konference nahlížel na problematiku náhradní rodinné péče z různých úhlů pohledu. V rámci projektu byla realizována i výstava pěstounských rodin, kterou krajský úřad bude v průběhu dalších let propůjčovat do jednotlivých organizací v Kraji Vysočina.

Od 1. 1. 2018 pak trvá realizace projektu Podpora a rozvoj sociální práce v Kraji Vysočina, plánované ukončení ke konci roku 2020. V roce 2019 byla připravena, podána a následně i schválena realizace projektu Aplikace inovativních postupů v rámci sociální ochrany a prevence v Kraji Vysočina, jehož faktické trvání je naplánováno od 1. 1. 2020 do 30. 6. 2022.

11

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Kraj Vysočina považuje právo na příznivé životní prostředí za významné, a proto pracuje na udržení, a pokud možno i na zlepšení kvality životního prostředí pro své obyvatele a také pro návštěvníky kraje. Samospráva Kraje Vysočina i úředníci Odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Kraje Vysočina věnují kvalitě životního prostředí potřebnou dávku pozornosti a v realizovatelné míře rovněž finanční prostředky z rozpočtu Kraje Vysočina. Stalo se to společnou prioritou dle Programového prohlášení Rady Kraje Vysočina pro období 2016–2020. Jde nám o čistotu ovzduší, čistotu vody, o ochranu půdy, o zachování krajinného rázu, o ochranu rostlin a živočichů s prioritou zachování zvláště chráněných a vzácných druhů i o správné řešení odpadového hospodářství. Považujeme to za nezbytnou podmínku pro zdravý a pestrý život občanů našeho kraje a rovněž pro další generace.

Kraj Vysočina je hrdý na své čisté ovzduší. Nechceme však ustrnout a věnujeme problematice ochrany ovzduší velkou pozornost. V roce 2019 jsme pokračovali v pětileté kampani měření ovzduší nazvané Informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina pro roky 2018–2023 (nyní tedy „ISKOV II“). Pro monitoring kvality ovzduší bylo vybráno celkem dvacet lokalit, ve kterých bude postupně probíhat kontinuální celoroční sledování kvality ovzduší. Stejně jako v předchozích letech jsou data získaná z této sítě on-line k dispozici veřejnosti na webové stránce www.ovzdušivysocina.cz. Výstupy budou zpracovány do koncepčních materiálů Kraje Vysočina i obcí, budou sloužit jako podpůrný nástroj pro rozhodování a výkon statní správy a samosprávy Kraje Vysočina a v neposlední řadě mohou být využity v rámci vzdělávání a ekologické výchovy. Cílem je objektivně poskytovat veřejnosti a veřejné správě aktuální informace o kvalitě ovzduší v systému on-line. Kraj tak doplňuje měření v oblastech a sídlech, které nepokrývá státní monitoring. Dosavadní výsledky státního i krajského měření potvrzují skutečnost, že Kraj Vysočina patří k nejčistším regionům v České republice.

I přes tento fakt věnuje Kraj Vysočina mnoho energie na zpracování dotačního titulu na výměnu kotlů, takzvaných kotlíkových dotací, podpořených z Operačního programu Životní prostředí 2014–2020, díky němuž v našem kraji postupně dochází (a bude nadále docházet) k výměně zastaralých a ekologicky nevhodných kotlů z takzvaných lokálních topenišť za zařízení s nejnižšími emisními limity, a to při velmi malé spoluúčasti žadatelů.

V oblasti odpadového hospodářství v Kraji Vysočina klademe důraz především na komplexnost a správnou hierarchii řešení, zejména na předcházení vzniku odpadů a jejich materiálové využití, a tím snížení podílu odpadů ukládaných na skládky. Naším hlavním cílem je hledat ekonomicky a ekologicky udržitelná, efektivní a vyvážená řešení, přestože se výsledky dostaví až v dlouhodobějším horizontu. Na podporu řešení odpadového hospodářství Kraj Vysočina vyhlásil ve Fondu Vysočiny dotační titul Odpady a ekologická výchova 2019. V návaznosti na výzvy, které všechny v oblasti odpadového hospodářství čekají, jsme dokončili vypracování Akčního plánu pro realizaci opatření k plnění cílů Plánu odpadového hospodářství Kraje Vysočina.

V uplynulém roce jsme velkou pozornost věnovali také ochraně přírody a krajiny, v jejímž rámci se můžeme pochlubit zejména tím, že dlouhodobě zajišťujeme rozsáhlou péči o zvláště chráněná území a zvláště chráněné druhy rostlin i živočichů. Stav území a předměty ochrany se daří udržovat minimálně na dobré úrovni a v řadě případů i zlepšovat. Příkladem může být přírodní památka Hajnice u Jihlavy, jejíž území byly původně zemědělsky obhospodářované louky, nicméně aby byla zachována jejich přírodní mimořádnost, musí být nyní území udržováno lidskou činností. Na ručně kosených loukách, částečně za podpory kraje, je evidována řada chráněných druhů fauny i flory, zjištěno bylo až 145 druhů motýlů, z nichž nejčastější hnědásek rozrazilový se zde vyskytuje právě díky vhodně volenému managementu mozaikového kosení na plných čtyřech hektarech. Přírodní památka Hajnice u Jihlavy je ideálním místem pro výlety na kolech i pěšky.

V roce 2019 jsme vyhlášovali čtyři zvláště chráněná území (přírodní památky a přírodní rezervace).

Hmatatelných výsledků v ochraně přírody a krajiny dosahujeme též díky projektům na zlepšení stavu přírodních prvků v Kraji Vysočina, a to též za podpory z Operačního programu Životní prostředí. Naše projekty přispěly například k revitalizaci rašelinišť ve zvláště chráněných územích, obnově parků a zahrad v areálech příspěvkových organizací (domovy sociální péče, dětské domovy, školy). Dokončili jsme zpracování výpravné publikace Příroda a krajina Vysočiny, abychom posílili vztah občanů kraje k naší přírodě a krajině a také přilákali k výletům a pobytům v Kraji Vysočina návštěvníky žijící mimo kraj. Chceme informovat o tom, co krásného, vzácného a inspirativního může Kraj Vysočina nabídnout.

Tím je za námi velký kus práce, jímž přispíváme k tomu, že krásnou přírodu Kraje Vysočina předáme svým dětem v dobrém a udržitelném stavu.

Ing. Bc. Martin Hyský
radní pro oblast lesního a vodního hospodářství,
zemědělství a životního prostředí

OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY

K 31. 12. 2019 se na území Kraje Vysočina nacházela tato zvláště chráněná území:

- dvě velkoplošná chráněná území (CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory)
- 205 maloplošných chráněných území (tj. sedm národních přírodních rezervací, čtyři národní přírodní památky, 76 přírodních rezervací a 116 přírodních památek)
- devět přírodních parků
- 85 evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000
- dvě smluvně chráněná území (Fickův rybník a Jeřišno-Heřmaň)

V roce 2019 byly vydány následující předpisy o vyhlášení (nebo přehlášení) zvláště chráněných území:

- Nařízení Kraje Vysočina č. 1/2019, o zřízení přírodní památky Rybníček u Dolního Dvora a jejího ochranného pásma
- Nařízení Kraje Vysočina č. 2/2019, o zřízení přírodní památky Jezdovické rašeliníště
- Nařízení Kraje Vysočina č. 3/2019, o zřízení přírodní rezervace Knížecí seč a jejího ochranného pásma
- Nařízení Kraje Vysočina č. 4/2019, o zřízení přírodní rezervace Výrova skála
- Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 286/2019 Sb., o vyhlášení Národní přírodní rezervace Divoká Oslava a stanovení jejích bližších ochranných podmínek

Kraj Vysočina v roce 2019 vynaložil téměř 7,5 mil. Kč z vlastního rozpočtu na péči o zvláště chráněná území a zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů ve své působnosti. Péče zahrnuje zejména pravidelné kosení bylinných porostů na velmi těžko přístupných místech, zejména na rašeliníštích či silně podmačených loukách, odstraňování náletů dřevin, označování zvláště chráněných území a evropsky významných lokalit v terénu, průzkumy a následné zpracovávání plánů péče a přípravu podkladů pro vyhlášení. Pozornost zaměřujeme i na speciální opatření na podporu druhů in situ – například na péči o hořeček český, lýkovec vonný, o masožravé rostliny, jako je rosnatka okrouhlolistá nebo tučnice obecná, o mravence rodu *Formica* či o obojživelníky.

V roce 2019 kraj věnoval mimořádnou pozornost péči o orla mořského, v tomto roce bylo v Kraji Vysočina ornitology dohledáno 13 hnízd orla mořského. Ve čtyřech případech se orlí úspěšně zahnízdili a na svět přivedli vždy po dvou mláďatech, v jednom případě se rodičům podařilo vyvést jedno orlí mládě. Na osmi hnízdech bylo hnízdění neúspěšné. Minimálně ve čtyřech případech bylo hnízdění neúspěšné z důvodu netolerance ze strany lidí (otravy, přímá likvidace, rušení). Kraj Vysočina řešil dopady kůrovcové kalamity pro zvláště chráněné druhy ptáků hnízdících v lesích – kromě orla mořského, též zejména čápa černého, včelojeda lesního, ostříže lesního a rovněž i pro druhy využívající k hnízdění dutiny stromů, jako je kulíšek nejmenší, sýc rousný a holub doupňák. Kraj usiloval, aby při rozsáhlé nahodilé těžbě byly ponechávány hnízdní stromy společně s několika dalšími stromy v bezprostředním okolí.

Kromě toho kraj realizoval a připravoval podklady pro nové projekty na využití prostředků z Operačního programu Životní prostředí, a to zejména na asanační zásahy v maloplošných zvláště chráněných územích a evropsky významných lokalitách Natury 2000. V roce 2019 byl zahájen například projekt na obnovu malé vodní nádrže v přírodní památce Sochorov, pokračovaly projekty na podporu biodiverzity rašeliníště v přírodní rezervaci Na Podlesích a podporu biodiverzity (na zlepšení stavu biotopů zvláště chráněných druhů živočichů) v přírodní rezervaci Na Oklicích; v neposlední řadě pak projekt na dokončení implementace Natury 2000 (nové vyhlášení zvláště chráněných území v evropsky významných lokalitách Kamenný vrch, Opatovské zákopy a Niva Doubravy, dále pak označení a doplnění informačních panelů v přírodních rezervacích U Miličovska, Údolí Oslavy a Chvojnice a v přírodní památce Hajnice) apod.

Další projekty byly připravovány (zpracováním dokumentací, jednáním s vlastníky a úřady apod.), například revitalizační zásahy nad rybníkem U Polánek v přírodní rezervaci Prameniště Jankovského potoka, revitalizace malé vodní nádrže v evropsky významné lokalitě Hodišovský rybník, obnova pastvin v přírodních památkách Na Skaličce, Prosenka a Pahorek u Vržanova ad.

Kraj zajišťoval péči o významnější dřeviny ve vlastnictví Kraje Vysočina v areálech revitalizovaných zahrad a parků (v areálech příspěvkových organizací zřizovaných krajem, například v sociální oblasti, školství, zdravotnictví a kultuře), a to zajištěním zásahů nad rámec běžné péče potřebných z pohledu udržitelnosti revitalizačních projektů podpořených z Operačního programu Životní prostředí. Například se jednalo o zakládací, udržovací a stabilizační řezy vzrostlých stromů (odborné arboristické zásahy řešené většinou lezeckou technikou), bezpečnostní vazby na významných stromech, opatření po gradaci kůrovci, doplnění výsadeb dřevin apod.

Kraj ze svého rozpočtu též podporuje činnost Stanice Pavlov, o. p. s., čímž napomáhá péči o handicapované živočichy (zejména zraněné vzácné druhy ptáků aj.), realizaci záchranných programů pro vzácné druhy živočichů a v neposlední řadě environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě.

NÁHRADA ŠKOD ZPŮSOBENÝCH CHRÁNĚNÝMI ŽIVOČICHY

Zákon o náhradách škod umožňuje nárokovat od státu náhradu hmotné škody způsobenou vybranými zvláště chráněnými živočichy – bobrem evropským, vydrou říční, losem evropským, medvědem hnědým, rysem ostrovidem a vlkem. Na území Kraje Vysočina byly řešeny pouze škody způsobené vydrou říční, bobrem evropským či kormoránem velkým, nově pak škoda způsobená vlkem. Finanční náhradu škody vyplácí od roku 2003 kraj. V roce

2019 vyplatil téměř 3 mil. korun (2,98 mil. Kč, z toho za škody vydrou 2,81 mil. Kč, kormoránem 147 tis. Kč, bobrem 9 tis. Kč a vlkem 15 tis. Kč). Krajský úřad Kraje Vysočina přijal v roce 2019 celkem 89 žádostí o náhradu škody způsobené zvláště chráněnými druhy živočichů. Mezi žadateli byly fyzické osoby i rybářské společnosti a všem uplatňovaným žádostem bylo vyhověno.

Ekologická výchova, vzdělávání a osvěta (EVVO)

V souvislosti s naplňováním Krajské koncepce ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty (též jen „EVVO“) Kraj Vysočina v roce 2019 realizoval v rámci spolupráce s provozovateli kolektivních systémů EKO-KOM, a. s., ASEKOL, a. s., a ELEKTROWIN, a. s., a ECOBAT, s. r. o. za 1,3 mil. Kč putovní výstavu s názvem Od pravěku po raketu, která představovala historii vývoje obalů a předcházení vzniku odpadů, dále krajské, krajské kolo soutěže ve sběru elektrospotřebičů pro sbory dobrovolných hasičů, odborné semináře a exkurze, akce pro širokou veřejnost se zaměřením na předcházení vzniku odpadů a na správné nakládání občanů s odpady a pro školní rok 2019/2020 soutěž školních tříd v tvorbě fotokoláží z výrobků obsahujících recyklovaný materiál a z vysloužilých elektrospotřebičů a baterií. Dále ve spolupráci s Chaloupkami o. p. s. kraj uspořádal konferenci EVVO k problematice změny klimatu. Tradiční setkání zástupců organizací zabývajících se EVVO s výměnou příkladů dobré praxe se uskutečnilo ve spolupráci se společností Služby města Jihlavy s. r. o.

Integrovaná prevence

Integrovaná prevence a omezování znečištění (IPPC angl. Integrated Pollution Prevention and Control) je forma regulace vybraných průmyslových a zemědělských činností pro dosažení vysoké úrovně ochrany životního prostředí jako celku (voda, půda, ovzduší, odpady) a zabezpečení takových provozních podmínek, které neumožní přenos znečištění mezi jednotlivými složkami životního prostředí. Hlavním cílem IPPC je předcházení a omezování znečištění pomocí výběru vhodných, k životnímu prostředí šetrných výrobních postupů a technologií, tzv. nejlepších dostupných technik (BAT angl. Best Available Techniques).

V Kraji Vysočina bylo v roce 2019 evidováno 83 zařízení v režimu integrované prevence (dále jen „IPPC“), z toho 77 je v provozu a šest provoz ukončilo. Zařízení se dělí dle přílohy č. 1 zákona o integrované prevenci do příslušných kategorií činností v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU, o průmyslových emisích. V provozu v kategorii 1. Energetika jsou dvě zařízení. Do kategorie 2. Výroba a zpracování kovů je zařazeno 17 zařízení, kam patří slévárny, lakovny, galvanovny, žárové zinkovny nebo moření nerezové oceli. Nerosty kategorie 3. se nyní zpracovávají v jediném zařízení. Chemický průmysl kategorie 4. v Kraji Vysočina zastupuje jedno zařízení, které je zaměřeno na výrobu a zpracování rostlinných olejů. Do kategorie 5. Nakládání s odpady patří zejména devět komunálních skládek odpadů, dvě deumulgační stanice a jedno zařízení na recyklaci chladicích zařízení. V kategorii 6. Ostatní průmyslové činnosti a zemědělství je 17 zařízení, jimiž jsou například zpracování a výroba potravinářských a krmných komodit, výroba papíru a kartonů či zpracování dřeva a výroba dřevotřískových desek, a 27 velkochovů hospodářských zvířat, které se zaměřují na intenzivní chov drůbeže a prasat.

Nakládání s odpady

Nakládání s odpady je pojem definovaný zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“). Zahrnuje obchodování, shromažďování, sběr, výkup, přepravu, dopravu, skladování, úpravu, využití a odstranění odpadů, a tedy veškeré činnosti, které s odpady souvisejí.

Produkce odpadů

Následující údaje byly čerpány převážně z informačního systému odpadového hospodářství za rok 2018, jejichž zpracování je aktuálně k dispozici; údaje za rok 2019 budou k dispozici až po jejich zpracování, to znamená ve druhém pololetí roku 2020.

Celková produkce odpadů na území Kraje Vysočina je závislá na objemu jednotlivých druhů odpadů vyprodukovaných jejich původci, tedy právníky, právníky osobami nebo fyzickými osobami oprávněnými k podnikání, při jejichž činnosti vznikají odpady, či právníky osobami nebo fyzickými osobami oprávněnými k podnikání, které provádějí úpravu odpadů či jiné činnosti, jejichž výsledkem je změna povahy nebo složení odpadů, a dále obcemi od okamžiku, kdy nepodnikající fyzická osoba odpad odloží na místě k tomu určeném.

Různá zastoupení jednotlivých druhů odpadů v celkové produkci jsou pak výsledkem zaměření podnikatelských činností a odrazem životní úrovně obyvatel kraje. Řádné nakládání s odpady lze zcela jistě považovat za velmi zodpovědnou činnost, která má přímý dopad na stav životního prostředí, estetickou úroveň krajinného rázu, kvalitu zdraví i úroveň života lidí. Z těchto důvodů je velice žádoucí v první řadě předcházet vzniku odpadů využitím věcí pro vlastní užitečné potřeby a po vzniku odpadů následně respektovat legislativně danou hierarchii způsobů nakládání s odpady, která primárně spočívá v různých způsobech využití odpadů (materiálové, energetické), až po odstraňování odpadů, a to nejčastěji jejich uložením na skládkách.

Celková produkce odpadů v Kraji Vysočina v roce 2018 vzrostla na hodnotu 1 667 593,93 t odpadů, což představuje ve srovnání s rokem 2017 nárůst o 9,78 %. Důvodem je především zvýšení produkce stavebních a demoličních odpadů.

Celková produkce odpadů v letech 2015, 2016, 2017 a 2018 ve správních obvodech jednotlivých obcí s rozšířenou působností

Název obce s rozšířenou působností	Rok 2015		Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018	
	Množství [t]	Podíl [%]	Množství [t]	Podíl [%]	Množství [t]	Podíl [%]	Množství [t]	Podíl [%]
Bystřice nad Pernštejnem	25 490,80	1,93	34 446,00	2,49	60 219,31	3,96	29 758,54	1,78
Havlíčkův Brod	182 640,77	13,81	109 960,49	7,94	179 232,66	11,80	192 054,61	11,52
Humpolec	35 949,82	2,72	63 371,94	4,57	47 471,90	3,13	37 274,77	2,24
Chotěboř	34 957,27	2,64	26 008,59	1,88	34 178,81	2,25	37 997,86	2,28
Jihlava	377 526,22	28,54	360 768,62	26,04	377 128,86	24,83	349 519,22	20,96
Moravské Budějovice	56 719,25	4,29	34 837,26	2,51	32 385,54	2,13	46 971,02	2,82
Náměšť nad Oslavou	28 697,35	2,17	55 801,97	4,03	166 069,22	10,93	121 102,69	7,26
Nové Město na Moravě	23 363,98	1,77	26 592,68	1,92	27 012,72	1,78	33 848,82	2,03
Pacov	12 726,21	0,96	22 904,16	1,65	18 140,18	1,19	56 947,34	3,41
Pelhřimov	76 115,20	5,76	93 920,39	6,78	86 819,50	5,72	98 405,11	5,90
Světlá nad Sázavou	30 045,60	2,27	26 967,34	1,95	31 974,82	2,10	35 078,39	2,10
Telč	16 177,24	1,22	16 835,56	1,22	13 296,35	0,88	19 685,27	1,18
Třebíč	193 693,32	14,64	235 374,59	16,99	222 089,04	14,62	215 170,67	12,90
Velké Meziříčí	100 001,08	7,56	126 509,25	9,13	137 910,40	9,08	305 743,53	18,33
Žďár nad Sázavou	128 600,54	9,72	151 282,43	10,92	85 089,43	5,60	88 036,08	5,28

Celková produkce ostatních odpadů v Kraji Vysočina v roce 2018 vzrostla, a to na hodnotu 1 596 114,56 t. Ve srovnání s rokem 2017 se jedná o nárůst produkce této kategorie odpadu o 10,19 %. Drobně vzrostla i produkce nebezpečných odpadů (odpad vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze přímo použitelného předpisu Evropské unie o nebezpečných vlastnostech odpadů). Produkce odpadů této kategorie se v Kraji Vysočina v roce 2018 dostala na hodnotu 71 479,37 t, což je ve srovnání s rokem 2017 zvýšení o 1,29 %.

Celková produkce komunálního odpadu v Kraji Vysočina v roce 2018 klesla ve srovnání s předchozím rokem o 1,12 %, a dostala se tak na hodnotu 283 258,31 t. Pro Kraj Vysočina je, stejně jako pro ostatní kraje s nízkou produkcí odpadů, typické, že oproti krajům s vyšší produkcí má větší podíl komunálního odpadu, ale méně průmyslových odpadů. Vzhledem k tomu, že se jedná o zemědělský region, je kraj charakteristický svou vysokou produkcí odpadu ze zemědělství, rybářství a zahradnictví.

Zařízení pro nakládání s odpady na území Kraje Vysočina

Zařízeními pro nakládání s odpady jsou zařízení provozovaná podle § 14, odst. 1 (stacionární a mobilní zařízení), a § 33b zákona o odpadech. Specifickou skupinou jsou zařízení provozovaná podle § 14, odst. 2, téhož právního předpisu, která nejsou určena k nakládání s odpady, ale přijímají odpad, jenž splňuje požadavky stanovené pro vstupní suroviny. Informace o těchto zařízeních je možné najít v krajském registru zařízení. K 15. 3. 2020 bylo na území Kraje Vysočina v činnosti 513 stacionárních a 232 mobilních zařízení (mobilní zařízení jsou provozována podle § 14, odst. 1, zákona o odpadech). Stacionární zařízení je možné dále rozdělit na skupiny zařízení definované výše uvedenými ustanoveními zákona o odpadech, a tedy na 344 zařízení provozovaných podle § 14, odst. 1 (zařízení ke sběru, výkupu, využívání a odstraňování odpadů, například sběrný a výkupný odpadů, skládky a sklady odpadů, kompostárny, bioplynové stanice, spalovny odpadů, zařízení k nakládání s autovraky a elektroodpady apod.), 113 zařízení provozovaných podle § 33b (tzv. malá zařízení, která zpracovávají využitelné biologicky rozložitelné odpady pro jednu zakládku v množství nepřesahujícím deset tun těchto odpadů za rok, roční množství biologicky rozložitelného odpadu zpracované malým zařízením nesmí přesáhnout 150 tun) a 21 zařízení provozovaných podle § 14, odst. 2, zákona o odpadech (papírny, železářny, dřevozpracující závody, zpracování plastů apod.). Na sklonku roku 2017 vznikla v návaznosti na novou vyhlášku o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě nová skupina zařízení provozovaných podle § 14, odst. 2, zákona o odpadech – zařízení na použití upravených kalů. Takovýmto zařízením se dle vyhlášky o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě rozumí zařízení na využití odpadů, které zahrnuje všechny díly půdních bloků, na nichž používá upravené kaly jedna osoba užívající zemědělskou půdu, a všechna místa, kde tato osoba dočasně ukládá upravené kaly. V Kraji Vysočina je evidováno 35 těchto zařízení.

Registr je dostupný v sekci odpadového hospodářství a na následujících internetových stránkách: <https://krz.kr-vysocina.cz>.

Údaje do registru zařízení na území Kraje Vysočina vkládá a aktualizuje krajský úřad na základě povinností uložených zákonem o odpadech.

OCHRANA OVZDUŠÍ

Následující údaje byly čerpány převážně z registru emisí a zdrojů znečištění ovzduší (dále jen „REZZO“) za rok 2018, jejichž zpracování je aktuálně k dispozici; údaje za rok 2019 budou k dispozici až po jejich zpracování.

EMISNÍ SITUACE

Meziroční vývoj jednotlivých emisí sledovaných znečišťujících látek v Kraji Vysočina za rok 2018 i nadále potvrzuje očekávané dopady změny legislativy v roce 2012, především v oblasti významných spalovacích zdrojů, které se podílejí na dalším snížení emisí oproti roku 2017. Pokles počtů denostupňů (hodnota sloužící k určování spotřeby tepla pro vytápění, která charakterizuje teplotní poměry v dané oblasti během topného období, počet denostupňů lze vyjádřit pro libovolnou dobu, například pro celé topné období, pro měsíc nebo týden) v topném období roku 2018 vedl ke snížení odhadovaných emisí z vytápění domácností, jež jsou hlavním zdrojem emisí CO, TZL a SO₂. Nárůst spotřeby pohonných hmot a s tím souvisejících přepravních výkonů vedl k mírnému zvýšení téměř u všech sledovaných emisí v rámci REZZO 4, tj. emise z dopravy jako mobilních zdrojů.

Kraj Vysočina se nadále potýká s problémem prašnosti, tedy znečištěním jemnými prašnými částicemi. Nejvýznamnější zdroje znečišťování ovzduší v kraji představují právě provozy vypouštějící do vnějšího ovzduší mimo jiných znečišťujících látek (např. VOC, NO_x, CO) zejména prašné částice (tuhé znečišťující látky – TZL a jejich nejjemnější frakce PM₁₀, PM_{2,5}). Jedná se o provozy kamenolomů a s nimi související provoz mobilních drtících a třídicích linek stavebních sutí a kameniva, firmy podnikající v dřevozpracujícím průmyslu, strojírenství, kotelny spalující tuhá paliva, mobilní zdroje z dopravy (resuspenze) a v případě déletrvajícího sucha a nepříznivých povětrnostních podmínek jsou významným zdrojem prašnosti i zemědělské plochy (hlavně neobdělávaná orná půda).

Novela zákona o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb. (dále jen zákon o ochraně ovzduší) z roku 2012 zavedla přísnější emisní limity pro vyjmenované spalovací zdroje, jejichž platnost je časově odstupňovaná tak, aby se provozovatelé těchto zdrojů mohli na jejich plnění připravit (zejména spalovací zdroje na tuhá paliva), a rovněž omezuje emise ze sektoru lokálního vytápění domácností a zavádí minimální hodnoty emisních parametrů pro spalovací zdroje s celkovým jmenovitým tepelným příkonem do 300 kW při jejich uvádění na trh od roku 2014 a 2018. Od roku 2022 bude v této skupině zdrojů možné provozovat pouze kotle splňující 3. emisní třídu, čímž by mělo dojít k odstavení starých typů kotlů a k jejich náhradě modernějšími zařízeními s podstatně nižšími emisemi. Výměny kotlů probíhají postupně a společně se snižováním energetické náročnosti budov jsou podporovány dotační politikou na celorepublikové i krajské úrovni.

Emisní databáze (Registr emisí a stacionárních zdrojů – REZZO) slouží k archivaci a prezentaci údajů o stacionárních a mobilních zdrojích znečišťování ovzduší a je součástí Informačního systému kvality ovzduší (ISKO). Zdroje znečišťování ovzduší jsou z hlediska způsobu sledování emisí rozděleny na zdroje sledované jednotlivě a zdroje sledované hromadně a od roku 2013 platí v souvislosti se změnami kategorizace zdrojů podle přílohy č. 2, zákona o ochraně ovzduší nové členění REZZO:

Jednotlivě jsou sledovány emise ze zdrojů uvedených v příloze č. 2, zákona o ochraně ovzduší označené jako kategorie REZZO 1, REZZO 2 – vyjmenované stacionární zdroje – zařízení ke spalování paliv o celkovém tepelném příkonu vyšším než 0,3 MW, spalovny odpadů, jiné zdroje (technologické spalovací a výrobní procesy, průmyslové výroby apod.).

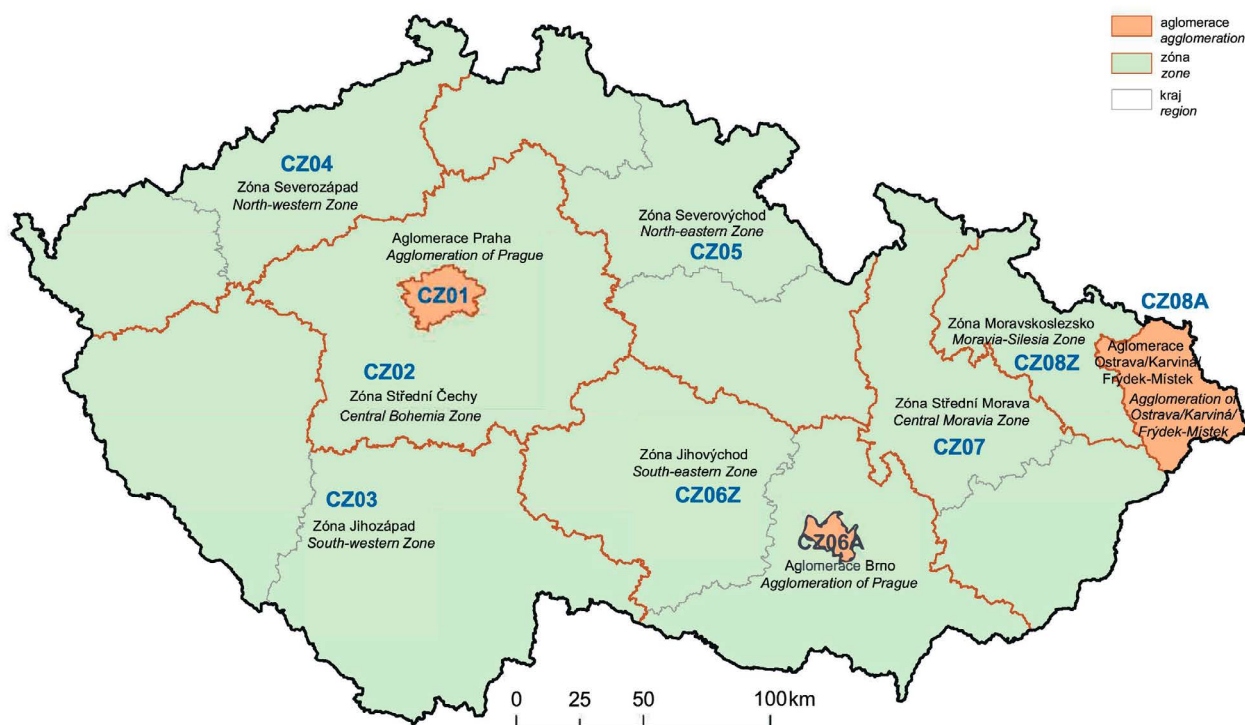
Hromadně sledované emise ze zdrojů jsou označené jako kategorie REZZO 3 a zahrnují emise ze zařízení z lokálního vytápění domácností, fugitivní emise TZL ze stavební a zemědělské činnosti, emise amoniaku z chovů hospodářských zvířat a aplikace minerálních dusíkatých hnojiv a emise VOC z plošného použití organických rozpouštědel a emise TZL a VOC z uhelných dolů a skládek odpadu, a dále označené jako kategorie REZZO 4, zahrnují emise ze silniční, železniční, vodní a letecké dopravy a nesilničních strojů a mechanismů (zemědělské, lesní a stavební stroje, vozidla armády apod.). Součástí této databáze jsou také emise z otěrů pneumatik, brzdového obložení a abraze vozovek vypočítávané z dopravních výkonů.

IMISNÍ SITUACE

Kraj Vysočina se v rámci ČR dlouhodobě řadí mezi kraje s vysoce nadprůměrnou dobrou kvalitou ovzduší, což je dáno zejména zemědělským charakterem kraje, absencí těžkého průmyslu a geografickými podmínkami. Ucelenou nejnovější informaci o kvalitě ovzduší v kraji (rok 2018) udává mapa oblastí s překročením imisních limitů pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu. Podle tohoto vymezení dochází na území Kraje Vysočina (součást zóny Jihovýchod) pouze v jednom případě k překročení imisního limitu pro znečišťující látku benzo[a]pyren.

Základní právní normou, jež upravuje hodnocení kvality ovzduší v České republice, je zákon o ochraně ovzduší, v platném znění, který vymezil zóny a aglomerace pro hodnocení kvality ovzduší.

Mapa – zóny a aglomerace pro posuzování a vyhodnocení úrovně znečištění ovzduší podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší:

Oblasti s překročením imisních limitů z hlediska ochrany lidského zdraví

V roce 2018 bylo jako oblast s překročením imisních limitů hromadně pro všechny znečišťující látky, které jsou sledovány z hlediska ochrany lidského zdraví, vymezeno 12,7 % území ČR, kde žije přibližně 36 % obyvatel. Zařazení zón a aglomerací do těchto oblastí je v naprosté většině zapříčiněno překročením ročního imisního limitu benzo[a]pyrenu. V menší míře se na zařazení území do těchto oblastí podílelo v roce 2018 překročení denního imisního limitu suspendovaných částic PM10 a ročního imisního limitu PM2,5. Vymezená plocha s překročením alespoň jednoho imisního limitu bez zahrnutí ozonu v roce 2018 je nejnižší za hodnocené období 2012–2018, což je dáno zejména tím, že hlavní znečišťující látkou, stejně jako v předchozích letech, zůstává benzo[a]pyren, jehož koncentrace se meziročně významně nezměnily.

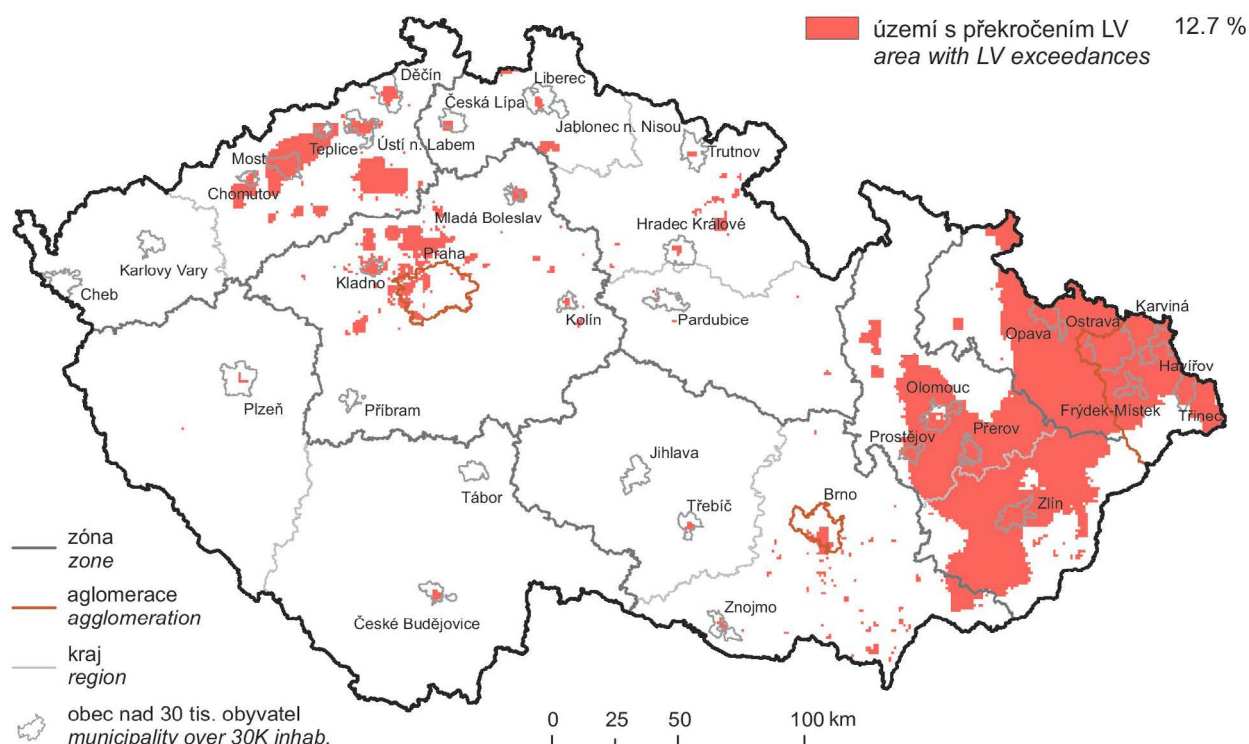
V rámci hodnocení expozice obyvatel byly nově vypočteny průměrné koncentrace pro PM10, PM2,5 a NO2 vážené populací pro města, ve kterých žije více než 30 000 obyvatel. Zjednodušeně se jedná o hodnotu koncentrace znečišťující látky, které je v průměru vystaven člověk žijící v daném městě. V Kraji Vysočina se jedná o města Jihlava a Třebíč, kde koncentrace prašných částic jsou v porovnání s jinými městy ČR na průměrné úrovni, oproti tomu jsou hodnoty koncentrací NO2 v Jihlavě a Třebíči v rámci republiky nejnižší (nižší emise z velkých zdrojů znečišťování a méně významný dálkový transport znečištění).

Z důvodu návaznosti na hodnocení v předešlých letech byla zvláště vymezena i území s překročením imisních limitů stanovených bodem 1 přílohy č. 1 zákona o ochraně ovzduší (dříve oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší, tzv. OZKO) a území s překročením imisních limitů stanovených bodem 3 přílohy č. 1 zákona o ochraně ovzduší (dříve oblasti s překročením cílových imisních limitů bez zahrnutí ozonu).

V Kraji Vysočina došlo v roce 2018 k překročení imisního limitu pro benzo[a]pyren, vyjádřeného jako celkový obsah znečišťující látky v částicích PM10, pouze na území obecního úřadu obce s rozšířenou působností ORP Třebíč.

Koncentrace benzo[a]pyrenu vykazují výrazný roční chod s maximy v zimním období a minimem v letním období. V zimním období zvýšené koncentrace v atmosféře souvisí se zvýšenými emisemi polycyklických aromatických uhlovodíků (PAH) z lokálních topenišť a významným zdrojem emisí PAH je i doprava, u které v zimním období dochází navíc k navýšení emisí PAH v důsledku studených startů. Dále jsou zvýšené koncentrace způsobeny zhoršenými rozptylovými podmínkami v zimním období.

Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity (LV) pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu v rámci zón/aglomerací, krajů a obcí s rozšířenou působností České republiky, % plochy územního celku, rok 2018:

Zdroj: ČHMÚ – Informační systém kvality ovzduší

Smogový varovný a regulační systém

ČHMÚ provozuje na základě pověření Smogový varovný a regulační systém (SVRS). Informace, které jeho prostřednictvím poskytuje, slouží k upozornění na mimořádně znečištěné ovzduší (smogovou situaci) a také k regulaci (omezení) vypouštění znečišťujících látek z vybraných zdrojů významně ovlivňujících kvalitu ovzduší daného území. Mezi sledované látky patří suspendované částice frakce PM₁₀, oxid siřičitý (SO₂), oxid dusičitý (NO₂) a přízemní (troposférický) ozon (O₃). V roce 2018 nebyla na území Kraje Vysočina vyhlášena žádná smogová situace.

Měření kvality ovzduší v průmyslové zóně města Jihlavy za období roku 2019

Měření kvality ovzduší je prováděno od roku 2010 v areálu společnosti Automotive Lighting, s. r. o. na základě společného projektu Kraje Vysočina a Statutárního města Jihlavy. Probíhá zde měření prашného aerosolu rozděleného na velikostní frakce (prachové částice velikosti PM₁₀ a PM_{2,5}) a oxidů dusíku (vyjádřených jako NO, NO₂ a NO_x).

Od roku 2011 nebyl v lokalitě Automotive Lighting překročen imisní limit prachových částic (35x překročení průměrné denní koncentrace v daném kalendářním roce). Nejnižší počet dní s překročenou hodnotou tohoto limitu byl naměřen v teplém a příznivém roce 2015 a v roce 2018. I v roce 2019 je patrné, že nejvyšší počet dní s překročenou hodnotou imisního limitu prachových částic se vyskytuje v topné sezóně. Mimo topnou sezónu k překračování hodnoty imisního limitu pro průměrnou denní koncentraci PM₁₀ nedochází. Hlavním zdrojem oxidů dusíku jsou mobilní zdroje, lokalita průmyslové zóny je dopravně jednou z nejzatíženějších lokalit v Jihlavě. Přesto byla situace v Jihlavě z hlediska koncentrací oxidů dusíku velmi dobrá a k překročení imisních limitů v roce 2019 také nedošlo.

Kompletní výsledky ročního měření včetně závěrečné zprávy jsou zveřejněny na webových stránkách www.kr-vysocina.cz/vismo5/dokumenty2.asp?id_or_g=450008&p1=99281&id=4094469.

Program zlepšování kvality ovzduší – zóna Jihovýchod (PZKO)

V souladu se zákonem o ochraně ovzduší je hodnocení znečištění ovzduší zaměřeno na vymezení území, kde jsou překračovány imisní limity pro ochranu zdraví a pro ochranu ekosystémů a vegetace. V případě, že je v zóně nebo aglomeraci překročen imisní limit, nebo v případě, že je v zóně nebo aglomeraci imisní limit překročen vícekrát než je stanovený maximální počet překročení, je povinností Ministerstva životního prostředí (dále jen MŽP) ve spolupráci s příslušným krajským úřadem nebo obecním úřadem zpracovat do 18 měsíců od konce kalendářního roku, ve kterém došlo k překročení imisního limitu, pro danou zónu nebo aglomeraci program zlepšování kvality ovzduší.

MŽP vydalo v květnu 2016 formou opatření obecné povahy Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihovýchod – CZ06Z, který byl vyhlášen ve Věstníku MŽP. Kraj Vysočina je spolu s Jihomoravským krajem zařazen podle přílohy č. 3, zákona o ochraně ovzduší do Zóny Jihovýchod. PZKO je součástí Střednědobé strategie zlepšení kvality ovzduší v ČR do roku 2020 (dále jen Střednědobá strategie), která představuje základní koncepční dokument, jehož vypracování ukládá Ministerstvu životního prostředí zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (dále jen zákon o ochraně ovzduší). PZKO řeší kvalitu ovzduší na regionální úrovni. Cílem PZKO je co nejdříve dosáhnout požadované kvality ovzduší pro znečišťující látky uvedené v příloze č. 1, zákona o ochraně ovzduší. Účelem PZKO bylo zpracovat komplexní dokument k identifikaci příčin znečištění ovzduší a stanovit taková opatření, jejichž realizace povede ke zlepšení kvality ovzduší a dosažení přípustné úrovně znečištění. V roce 2020 provede MŽP ve spolupráci s krajskými úřady a prioritními obecními úřady s rozšířenou působností další aktualizaci PZKO.

Obsah PZKO je elektronicky zveřejněn na webových stránkách krajské úřadu www.kr-vysocina.cz/ochrana-ovzdusi/.

Kotlíkové dotace

Na výměnu nevyhovujících topných systémů v domácnostech lze z finančního hlediska výhodně dosáhnout prostřednictvím tzv. Kotlíkových dotací, které rozdělují jednotlivé kraje v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 (dále jen OPŽP). Cílem nabídnuté dotace je snížit znečišťování ovzduší z tzv. lokálních topenišť využívajících tuhá paliva. Od roku 2022 nebude podle platného zákona o ochraně ovzduší v ČR možné provozovat v domácnostech staré neekologické kotle 1. a 2. emisní třídy. Od roku 2014 už smí být na český trh uváděny jen kotle 3. emisní třídy a vyšší, od roku 2018 to jsou jen kotle 4. emisní třídy a vyšší.

Kraj Vysočina rozdělil v prvním a druhém kole kotlíkových dotací peníze mezi 4 764 žadatelů o výměnu stacionárních spalovacích zdrojů, a celkově dosud vyplatil přes 464 mil. Kč. Zatímco v prvním kole kotlíkových dotací byl na Vysočině mezi veřejností největší zájem o kombinovaný kotel na uhlí a biomasu, ve druhém kole se požívaly především kondenzační plynové kotle a tepelná čerpadla.

V rámci třetího kola Kraj Vysočina poskytl dotaci na výměnu starých kotlů 2 349 žadatelům, kterým po uzavření smluv a doložení realizace (závěrečných zpráv) bude přiděleno celkem více než 237,2 mil. Kč.

Veškeré informace ohledně kotlíkových dotací v Kraji Vysočina jsou zveřejňovány na www.kr-vysocina.cz/kotliky a v regionálních médiích.

Monitorovací síť k měření kvality ovzduší na území Kraje Vysočina

Kraj Vysočina pokračuje v monitoringu kvality ovzduší. V roce 2017 byla ukončena první pětiletá etapa (2013–2017) projektu sledování kvality ovzduší na území celého Kraje Vysočina, kdy základem systému byly tři mobilní měřicí stanice, které vždy v intervalu osmi týdnů měřily ve 24 pečlivě vybraných lokalitách hodnoty koncentrací nejvýznamnějších znečišťujících látek. V rámci Informačního systému kvality ovzduší v Kraji Vysočina (ISKOV) byla od 1. 1. 2018 zahájena další pětiletá kampaň měření ovzduší nazvaná Informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina pro roky 2018–2023 (ISKOV II). Pro pokračování monitoringu kvality ovzduší bylo vybráno celkem 20 lokalit, ve kterých bude postupně probíhat kontinuální celoroční sledování kvality ovzduší. Stejně jako v předchozích letech jsou data získaná z této sítě on-line zveřejňována na webové stránce www.ovzdusivysocina.cz, kde si může široká veřejnost udělat přehled o aktuálních informacích o kvalitě ovzduší a meteorologických ukazatelích v právě měřených místech kraje. Údaje získané monitoringem kvality ovzduší budou ovšem sloužit zejména k sledování vývoje stavu ovzduší v Kraji Vysočina a k modelování výhledů jeho stavu.

12

ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

Kraj Vysočina nemá možnost přímo ovlivňovat zemědělskou politiku, ale dlouhodobě se o problematiku zemědělství zajímá a spolupracuje se zemědělskými subjekty, zástupci Agrární komory ČR, Zemědělského svazu ČR a Asociace soukromého zemědělství ČR, s výzkumnými ústavy a v posledních letech i s podnikem Povodí Vltavy, s. p. Jsme si vědomi skutečnosti, že zemědělci nejsou jen producenti v oblasti rostlinné a živočišné výroby, ale jsou i významnými tvůrci krajiny, zaměstnavateli a těmi, kdo se významně spolupodílejí na udržení života na venkově. Potravinová soběstačnost je pro každou zemi velkou strategickou výhodou. Na pozemcích, které zemědělci obhospodařují, jsou mimo jiné prameniště vodních toků, takže svým hospodařením ovlivňují i zadržování vody v krajině.

Kraj Vysočina vyvíjí různé aktivity na podporu zemědělství, snaží se propagovat a zlepšovat informovanost o této oblasti, a zvýšit tak zájem mládeže o studijní obory v oblasti zemědělství. Jedná se například o exkurze žáků do zemědělských podniků, soutěž pro žáky ZŠ Zemědělství a lesnictví na Vysočině či výstavy na Krajském úřadě Kraje Vysočina – Země-

dělské plodiny aneb Nahlédnutí do školního kabinetu. Kraj Vysočina na svých akcích a výstavách představuje potraviny vyrobené regionálními výrobci a dále se snaží netradičním způsobem zvýšit využití brambor ve školních jídelnách projektem s názvem Brambory – zdravá potravina, netradiční užití brambor v kuchyni. Vysočina je bramborářský kraj a celá třetina domácí produkce brambor České republiky je vyprodukována v našem kraji; právě proto věnujeme bramborům významnou pozornost – jsou naším „rodinným stříbrem“. Byla zpracována studie Historie bramborářství na Vysočině ke zvýšené informovanosti o dané komoditě a dále byla zpracována první část série skládacích letáků s názvem Chutě Vysočiny s podtitulem Brambory.

I přes velkou krizi v chovu skotu v České republice můžeme konstatovat, že zemědělci v Kraji Vysočina se v chovu skotu umístili na 2. místě v rámci krajů. Významná je i produkce vepřového masa, byť o soběstačnosti nemůžeme v žádném případě mluvit: bohužel se ho více doveze ze zahraničí, než vyprodukuje u nás, přičemž na vině jsou dlouhodobě velmi nízké výkupní ceny. Území Kraje Vysočina je střechou České republiky, nachází se zde hlavní evropské rozvodí. Úmoří Severního moře do západní části kraje zasahuje povodí Labe. Obdobně východní polovina kraje patří k úmoří Černého moře a povodí Dunaje. Na území kraje jsou významné zdroje kvalitní pitné vody nadregionálního významu – vodárenská nádrž Švihov na řece Želivce je zásobárnou vody nejen pro obyvatele našeho kraje, ale zejména pro obyvatele hlavního města Prahy a řady sídel středních Čech. Vodárenská nádrž Vír na řece Svratce je významným zdrojem vody pro Brno a východní část Kraje Vysočina. Dalšími regionálně významnými vodárenskými nádržemi jsou Mostišť, Hubenov, Nová Říše a Vír. Ochrana těchto v podstatě nenahraditelných vodních zdrojů patří mezi priority regionu. Šestnáct zemědělských podniků, které hospodaří na více než 10 tisících hektarech půdy převážně ve druhém ochranném pásmu a z menší části i v třetím ochranném pásmu vodárenské nádrže Švihov na řece Želivce, se dobrovolně zavázalo omezit používání přípravků na ochranu rostlin. V případě pozitivních výsledků budeme inspirováni pro další lokality v oblastech vodních zdrojů.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem poskytuje Kraj Vysočina každoročně obcím a jejich svazkům dotace na výstavbu a obnovu vodohospodářské infrastruktury, jež slouží jak k zásobování pitnou vodou, tak také k odvádění a čištění odpadních vod a ke zpracování projektové dokumentace. V roce 2019 se jednalo o finanční prostředky poskytnuté prostřednictvím Fondu Vysočiny v celkové výši 77 mil. Kč. Od vzniku kraje již výše dotací z rozpočtu kraje do oblasti vodního hospodářství dosáhla 983 mil. Kč.

Vzhledem k problémům se suchem v posledních letech hejtman kraje již v roce 2016 inicioval zřízení pracovní skupiny k řešení problematiky dopadů déletrvajícího sucha a nedostatku vody na území Kraje Vysočina jako svého poradního orgánu. Koordinací byl pověřen řídicí výbor. Aktuální výstupy činnosti této skupiny i výboru jsou zveřejněny na webových stránkách kraje. V roce 2018 odbor životního prostředí a zemědělství vypracoval materiál Návrh řešení zadržování vody v krajině na území Kraje Vysočina, který byl předložen radě kraje a projednán s obcemi. V roce 2019 poskytl podklady ke zpracování projektu Nadace dřevo pro život s názvem Studie ochranných opatření pro zvýšení retence a akumulace vody v horní části povodí Jedlovského potoka. V souvislosti s výše uvedeným je podpora přípravy a realizace možných opatření k ochraně před suchem zohledněna ve výše zmíněných dotačních programech Fondu Vysočiny.

Lesy na Vysočině zaujímají téměř jednu třetinu území a jsou významnou složkou životního prostředí, národním bohatstvím, a péče o ně je velmi důležitou prioritou. Nezbytnou součástí podpory lesního hospodářství je poskytování finančního příspěvku vlastníkům lesa. Mezi hlavní činnosti přispívané státem, obnova lesa, používání šetrných technologií, přibyla v roce 2019 nově také ochrana lesa. Kraj Vysočina na tuto podporu navazuje vlastním dotačním programem, doplňuje další činnosti neřešené ze státního rozpočtu, zejména ochrana nové výsadby před škodami zvěří. Kraj tímto operativně reaguje na naléhavou potřebu obnovy lesa v situaci velkoplošné kůrovcové kalamity, plynoucí z dlouhotrvajícího teplotně nadnormálního a srážkově podlimitního průběhu počasí posledních let. Stejně zaměřená podpora je nastaveno i pro rok 2020. Prioritou přitom nadále zůstává podpora zakládání kvalitního druhově smíšeného lesa, který bude odolnější vůči všem škodlivým činitelům.

Kraj Vysočina, vědom si nutnosti snížení vysokých početních stavů a úpravy věkové struktury prasete divokého ve volné přírodě, nadále podporuje lov právě její nejmladší věkové kategorie. V souvislosti s tím byla v roce 2019 vyplacena uživatelům honiteb finanční částka cca 627 tis. Kč. Efektem jsou nižší škody způsobené touto zvěří zejména na zemědělských plodinách a snižování veterinárního nebezpečí. Není pochyb rovněž o tom, že zvěř může být nebezpečím pro motoristy. Aby se snižoval počet srážek vozidel se zvěří, je na Vysočině podporováno umísťování pachových ohradníků. Ty jsou situovány do nejkritičtějších úseků silnic. Jízda přes Vysočinu je tak nejen pro turisty bezpečnější a plynulejší.

Ing. Bc. Martin Hyský

radní pro oblast lesního a vodního hospodářství,
zemědělství a životního prostředí

ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

Nejtradičnějším a nejtypičtějším odvětvím Vysočiny je zemědělská výroba. Celková rozloha kraje činí 679 458 hektarů. Z celkové rozlohy kraje tvoří zemědělská půda 407 983 hektarů, což je více než 60 %.

V Kraji Vysočina hospodařilo v zemědělství více než 4 100 subjektů, které měly různou velikost. Nejvíce subjektů v Kraji Vysočina hospodaří na výměře zemědělské půdy do pěti hektarů. V kategorii nad 500 hektarů hospodaří v Kraji Vysočina 180 zemědělských subjektů.

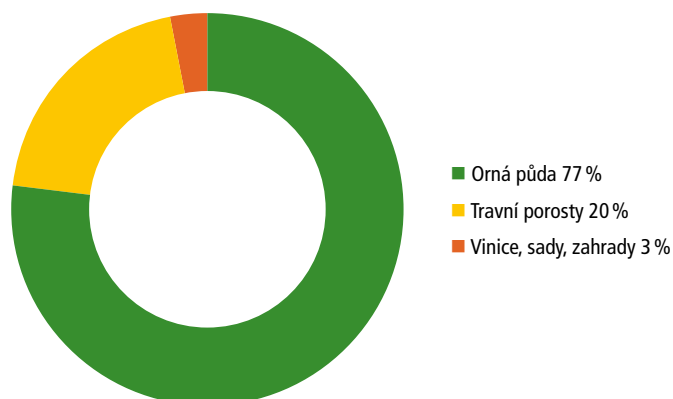
Zemědělské podniky podle rozlohy zemědělské půdy k 31. 12. 2018*

ČR, kraje	Zemědělské podniky	V tom s rozlohou zemědělské půdy (ha)						
		žádná	0–4,99	5–9,99	10–49,99	50–99,99	100–499,99	500 a více
Vysočina	4 172	130	1 714	488	1 033	348	279	180
Středočeský	5 522	211	1 988	752	1 378	419	500	274
Jihočeský	4 989	214	1 898	606	1 305	347	411	208
Plzeňský	3 171	153	978	456	868	269	312	135
Karlovarský	725	42	174	87	204	56	103	59
Ústecký	2 225	124	741	291	537	170	254	108
Liberecký	2 006	55	867	327	467	114	133	43
Královéhradecký	3 107	123	1 405	369	727	182	193	108
Pardubický	2 658	109	1 179	352	555	165	184	114
Jihomoravský	8 994	172	6 841	516	785	235	271	174
Olomoucký	2 398	111	953	328	581	133	167	125
Zlínský	3 883	52	2 434	562	561	106	95	73
Moravskoslezský	4 055	128	2 095	570	774	179	200	109
Hl. m. Praha	794	43	300	116	184	45	77	29
Česká republika	48 699	1 667	23 567	5 820	9 959	2 768	3 179	1 739

*Údaje za rok 2019 nejsou známy

Zdroj: ČSÚ

Struktura zemědělské půdy v Kraji Vysočina k 31. 12. 2019

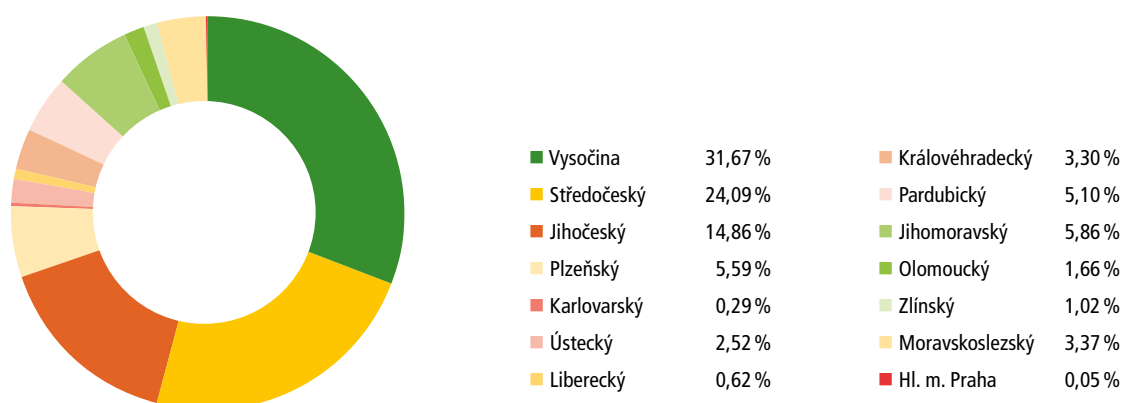
Převážná část kraje leží v mírně teplé oblasti s průměrnou roční teplotou 6–8 °C a se srážkami kolem 600 milimetrů ročně. Tomu odpovídá dominantní postavení Vysočiny v oblasti pěstování brambor, jež jsou důležitou potravinářskou komoditou. Třetina českých brambor byla sklizena v Kraji Vysočina.

Sklizeň brambor mimo raných a sadbových v roce 2019 podle krajů

Území, kraj	Plocha v hektarech	Výnos v t/ha	Sklizeň v tunách
Vysočina	5 656	29,87	168 947
Středočeský	4 799	26,78	128 509
Jihočeský	2 761	28,71	79 282
Plzeňský	1 054	28,26	29 799
Karlovarský	51	30,38	1 543
Ústecký	533	25,22	13 430
Liberecký	116	28,30	3 290
Královéhradecký	655	26,90	17 625
Pardubický	948	28,67	27 192
Jihomoravský	1 166	26,82	31 263
Olomoucký	341	25,94	8 840
Zlínský	214	25,29	5 421
Moravskoslezský	713	25,26	18 001
Hl. m. Praha	11	25,25	267
Česká republika	19 018	28,05	533 410

Zdroj: ČSÚ

Sklizeň brambor mimo raných a sadbových v roce 2019 podle krajů v %

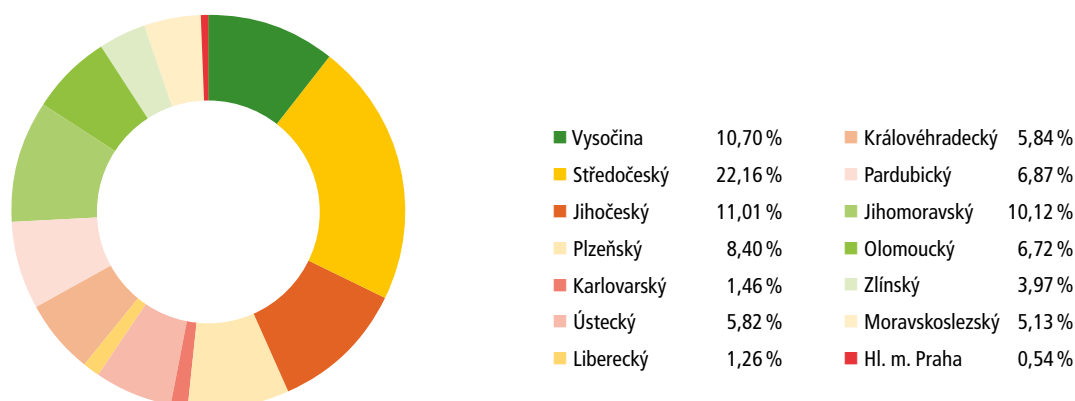
V Kraji Vysočina jsme i v roce 2019 mohli v jarním období spatřit velké množství žluté barvy, kterou vytvářely plochy kvetoucí řepky. Plochy řepky v roce 2019 zaujímaly třetí místo v rámci republiky.

Sklizeň řepky v roce 2019 podle krajů

Území, kraj	Plocha v hektarech	Výnos v t/ha	Sklizeň v tunách
Vysočina	40 770	3,05	123 739
Středočeský	83 828	3,06	256 418
Jihočeský	41 636	3,06	127 390
Plzeňský	31 408	3,10	97 209
Karlovarský	5 512	3,07	16 910
Ústecký	22 367	3,01	67 382
Liberecký	4 770	3,05	14 533
Královéhradecký	22 470	3,01	67 531
Pardubický	25 883	3,07	79 509
Jihomoravský	39 433	2,97	117 142
Olomoucký	25 113	3,10	77 761
Zlínský	15 173	3,03	45 911
Moravskoslezský	19 439	3,05	59 336
Hl. m. Praha	1 976	3,14	6 203
Česká republika	379 778	3,05	1 156 974

Zdroj: ČSÚ

Sklizeň řepky v roce 2019 podle krajů v %

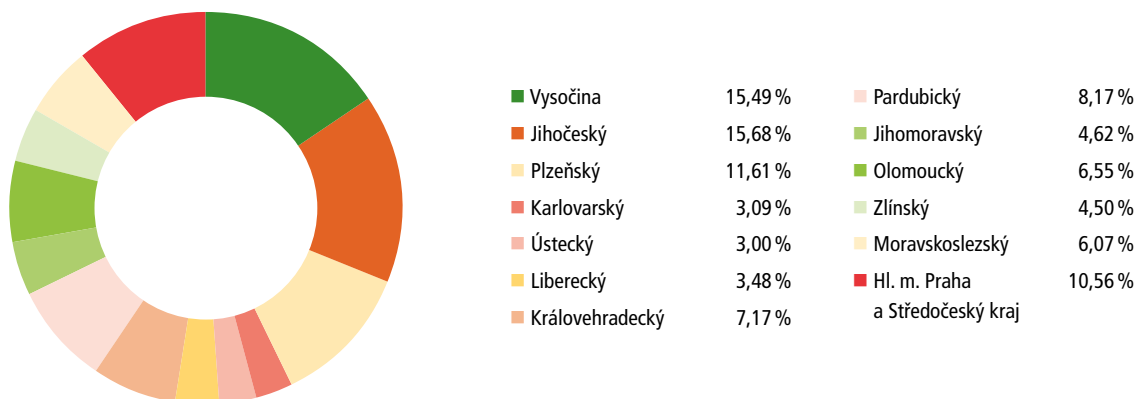
Živočišná výroba má podobně jako bramborářství na Vysočině dlouhodobou tradici. K 1. 4. 2019 činil stav skotu na Vysočině 219 705 kusů. Kraj Vysočina se tak tímto číslem dostal na druhou příčku v chovu skotu v rámci celé republiky.

Počet hospodářských zvířat k 1. 4. 2019 podle krajů

Území, kraj	Skot	z toho krávy	Prasata	z toho prasnice	Ovce	Drůbež	z toho slepice
Vysočina	219 705	87 913	312 203	18 019	13 648	397 488	61 529
Jihočeský	222 416	91 770	93 639	7 368	29 806	2 252 822	337 475
Plzeňský	164 685	70 911	117 893	6 929	18 063	2 136 062	646 986
Karlovarský	43 754	20 919	15 909	72	13 869	248 824	128 631
Ústecký	42 588	17 932	117 227	7 178	14 038	373 714	10 517
Liberecký	49 389	20 718	17 020	1 418	15 409	80 282	2 785
Královéhradecký	101 647	41 387	65 327	3 781	15 691	2 776 879	1 877 532
Pardubický	115 877	45 984	166 198	9 462	12 034	3 778 692	1 202 906
Jihomoravský	65 525	26 315	135 686	6 671	9 369	3 667 175	696 718
Olomoucký	92 860	39 702	74 043	4 448	9 044	438 421	129 135
Zlínský	63 748	27 901	75 377	4 525	21 979	618 825	129 728
Moravskoslezský	86 123	38 814	33 134	2 283	16 406	956 577	426 190
Hl. m. Praha a Středočeský kraj	149 789	60 252	320 428	18 735	23 712	5 253 599	1 931 527
Česká republika	1 418 106	590 518	1 544 084	90 889	213 068	22 979 360	7 581 659

Zdroj: ČSÚ

Stavy skotu podle krajů k 1. 4. 2019 v %

Hospodařením šetrným k přírodě, bez umělých hnojiv a pesticidů, a tedy ekologickým zemědělstvím, se v Kraji Vysočina zabývá 370 ekofarem na téměř 20 802 hektarech zemědělské půdy – 38 % z této výměry představuje orná půda, 62 % je trvalých travních porostů.

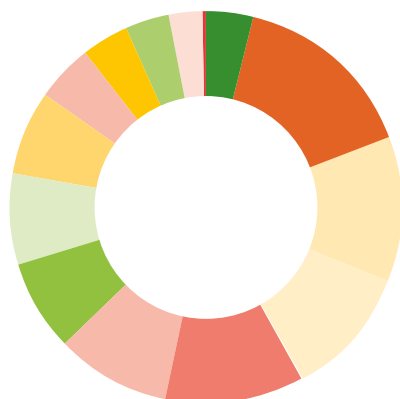
Struktura užití půdy v EZ v krajích v roce 2018*

Území, kraj	Počet ekofare	Výměra celkové plochy v EZ (ha)	Orná půda (ha)	Trvalé travní porosty (ha)
Vysočina	370	20 802	7 865	12 784
Jihočeský	670	80 519	7 177	73 126
Plzeňský	537	67 100	15 391	51 503
Moravskoslezský	427	57 530	5 483	51 567
Karlovarský	241	54 990	5 109	49 811
Ústecký	303	46 670	3 017	42 924
Olomoucký	283	39 855	3 124	36 512
Zlínský	404	37 862	5 899	31 018
Liberecký	277	34 404	2 167	31 766
Královhradecký	244	23 541	2 740	20 589
Středočeský	343	21 189	5 611	14 932
Jihomoravský	316	21 781	14 711	5 194
Pardubický	184	16 150	2 560	13 480
Hl. m. Praha	7	179	86	81
Celkem	4 606	522 572	80 940	435 287

*Údaje za rok 2019 nejsou známy

Zdroj: Ročenka EZ za rok 2018

Výměra celkové plochy EZ podle krajů v % v roce 2018*

■ Vysočina	3,98 %	■ Zlínský	7,25 %
■ Jihočeský	15,41 %	■ Liberecký	6,58 %
■ Plzeňský	12,84 %	■ Královéhradecký	4,50 %
■ Moravskoslezský	11,01 %	■ Středočeský	4,05 %
■ Karlovarský	10,52 %	■ Jihomoravský	4,17 %
■ Ústecký	8,93 %	■ Pardubický	3,09 %
■ Olomoucký	7,63 %	■ Hl. m. Praha	0,03 %

*Údaje za rok 2019 nejsou známy

Včelaření je další tradiční obor, který má v zemědělském spektru Vysočiny své místo. Počet včelařů je v kraji poměrně rovnoměrně rozprostřen, přičemž nejvyšší počet včelstev je v teplejší klimatické oblasti Třebíčska.

Včelařství na Vysočině

Okres	Rok 2015		Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019	
	Chovatelé	Včelstva	Chovatelé	Včelstva	Chovatelé	Včelstva	Chovatelé	Včelstva	Chovatelé	Včelstva
Jihlava	625	8 036	663	8 879	760	9 314	762	9 125	776	9 300
Třebíč	922	13 673	947	14 960	1 038	14 588	1 036	14 744	1 048	15 263
Žďár nad Sázavou	1 117	12 307	1 171	13 592	1 293	13 491	1 311	13 689	1 321	14 541
Havlíčkův Brod	874	11 393	907	12 345	989	12 467	983	12 470	982	12 786
Pelhřimov	797	9 559	843	10 742	898	10 355	896	10 404	899	10 886
Celkem	4 335	54 968	4 531	60 518	4 978	60 215	4 988	60 432	5 026	62 776

Zdroj: Český svaz včelařů

LESNICTVÍ

Vysočina patří mezi kraje s vysokou lesnatostí (30,61 %). Celková výměra pozemků určených k plnění funkcí lesa činí v Kraji Vysočina 207 988 hektarů, výměra porostní půdy (půda porostlá lesními porosty) pak 203 509 hektarů. Tyto lesy jsou ve vlastnictví přibližně 48 000 právnických či fyzických osob. V důsledku pokračující nepříznivé teplotní a srážkové bilance eskalovala na Vysočině kůrovcová kalamita. Smrkové lesní porosty, včetně těch nejmladších celoplošně odumírají na většině území kraje. Lesní hospodářství vynakládá velké úsilí na zpracování kůrovcové kalamity s problematickým odbytem dřeva. Nelehkým úkolem bude následná obnova lesa na místě kalamitních holin, která by však měla být včasná a uplatnit by se měli především směsi dřevin. Proti tomuto trendu však výrazně působí probíhající klimatické změny.

Z obecného hlediska lze konstatovat, že podmínky pro vývoj zdravotního stavu lesů byly v roce 2019 nadále nepříznivé. Průměrná roční teplota 9,1 °C zařazuje rok 2019 mezi roky teplotně mimořádně nadnormální s podnormálním ročním úhrnem srážek 648 mm (96 % normálu). Průběh teplot byl celkově pro lesní hospodářství a jeho převládající smrkové porosty nevhodný stejně jako množství a rozložení srážek. Vitalita lesních porostů se natolik snížila, že dochází k rozsáhlému odumírání. S ohledem na vysoké zastoupení smrku byly nejvíce zasaženy suchem společně s přemnožením kůrovce právě tyto porosty.

Téměř třetinu území Kraje Vysočina tvoří rozsáhlé lesy. Jejich výměra dlouhodobě stoupá a zvyšuje se také různorodost dřevinné skladby. Nově zakládání lesních porostů tvoří pestřejší směs dřevin, čímž vznikají stabilnější porosty, odolnější například vůči bořivým větrům, suchu, ale i škodlivému hmyzu (kůrvec apod.). Tento dlouhodobý trend se pojí se značným úsilím jak vlastníků lesů, tak také odborných lesních hospodářů.

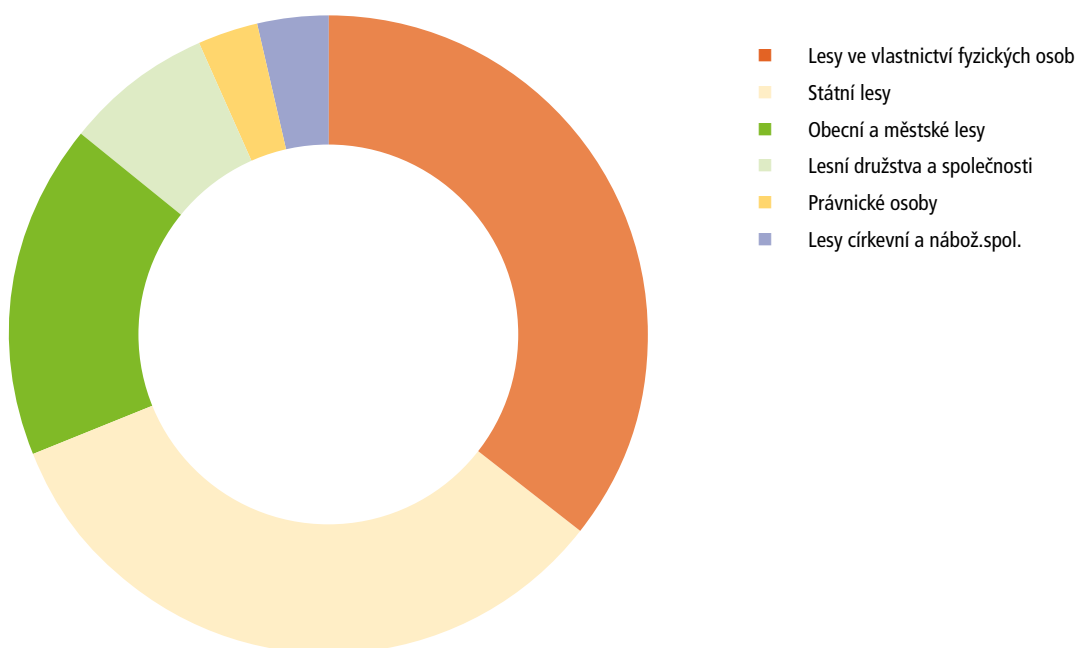
Podpora hospodaření v lesích Vysočiny se projevila rovněž v roce 2019 vyplacením finančních příspěvků z rozpočtu kraje, a to ve výši více než 17,6 mil. Kč. Souběžně s podporou hospodaření v lesích z rozpočtu kraje byly na některé činnosti v lesích poskytovány příspěvky ze státního rozpočtu.

Lesní porosty jsou zdrojem kvalitní dřevní hmoty. Díky své vysoké lesnatosti se na Vysočině rozvinul dřevozpracující průmysl, poskytující zaměstnání obyvatelům regionu. Malé provozovny i provozy nadregionálního významu jsou zdrojem nezbytného zhodnocení této obnovitelné suroviny

Struktura vlastníků lesů Vysočiny v roce 2019

	% por.půdy	por. půda (ha)
Lesy ve vlastnictví fyzických osob	35,57	72 396
Státní lesy	33,57	68 319
Obecní a městské lesy	16,88	34 361
Lesní družstva a společnosti	7,58	15 426
Právnícké osoby	2,86	5 826
Lesy církevní a nábož.spol.	3,53	7 181
CELKEM	100,0	203 509

Vlastníci lesa v Kraji Vysočina

MYSLIVOST

Na Vysočině bylo v roce 2019 celkem 617 615 hektarů honební plochy. Myslivci užívají 525 uznaných honiteb, z nich je 16 obor a 27 bažantnic. V práci jim pomáhá 2 809 loveckých psů.

Intenzivní péči o zvěř se držela vysoká kvalita populace spárkaté zvěře, zároveň ale stoupá trvá tlak na to, aby se udržovaly stavy této zvěře na potřebné výši. Stavy prasete divokého jako nejvýznamnějšího původce škod na zemědělských plodinách se ani přes stoupající lov nedařilo dostatečně snižovat.

V souvislosti s nárůstem automobilismu stoupá počet střetů vozidel se zvěří. Nebezpečí spočívající v materiálních škodách, či dokonce poškození zdraví nebo ohrožení života účastníků autonehod je evidentní. Právě proto byly nejrizikovější úseky silnic – cca 130 kilometrů – ošetřeny pachovými ohradníky. Na nově ošetřených úsecích došlo k výraznému snížení četnosti srážek – téměř o 47 %.

Stav zvěře na Vysočině

	Sčítání k 31. 3. 2012	Sčítání k 31. 3. 2013	Sčítání k 31. 3. 2014	Sčítání k 31. 3. 2015	Sčítání k 31. 3. 2016	Sčítání k 31. 3. 2017	Sčítání k 31. 3. 2018	Sčítání k 31. 12. 2019
Jelen evropský	335	356	140	418	507	507	516	5 742
Daněk skvrnitý	1 190	1 213	1 583	1 783	1 786	1 786	2 067	1 601
Muflon	1 111	1 182	1 403	1 419	1 734	1 734	1 942	776
Srnec obecný	28 136	29 134	27 661	28 294	28 989	28 989	28 193	28 603
Prase divoké	3 229	3 725	3 271	3 207	2 900	2 900	2 854	3 091
Zajíc polní	25 335	25 855	23 794	23 961	23 448	23 448	25 326	26 609
Bažant obecný	8 699	8 521	7 573	7 176	6 228	6 228	6 413	5 843
Kachna divoká	12 919	10 957	11 297	12 361	10 355	10 355	11 042	11 237

13

VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A RYBÁŘSTVÍ

Území Kraje Vysočina je pramenitou oblastí významných českých a moravských řek a prochází jím hlavní evropské rozvodí dělicí kraj na dvě téměř stejné části. Do Severního moře odvádějí povrchovou vodu řeky Doubrava, Sázava a Želivka, na opačnou stranu do Černého moře odvádějí povrchovou vodu řeky Svratka, Oslava, Jihlava, Rokytná a Moravská Dyje.

Na řadě vodních toků na území kraje byly vybudovány vodní nádrže, z nichž některé jsou významnými zdroji pitné vody nejen z hlediska krajského, ale i celorepublikového. Vodárenská nádrž Švihov na řece Želivce zásobuje pitnou vodou hlavní město Prahu, část Středočeského kraje a západní část Kraje Vysočina; vodárenská nádrž Vír na řece Svratce zásobuje pitnou vodou brněnskou aglomeraci a část Kraje Vysočina. Vodárenská nádrž Švihov je největší vodárenskou nádrží v ČR i ve střední Evropě a do Prahy přivádí vodu z nádrže štolou dlouhá 51 km. Dalšími regionálně významnými vodárenskými nádržemi jsou Mostiště na řece Oslavě, ze které je dodávána pitná voda do východní části Kraje Vysočina (okresy Třebíč a Žďár nad Sázavou), a Hubenov a Nová Říše jsou zdrojem pitné vody pro velkou část okresu Jihlava. Značná část území okresu Třebíč je zásobována vodou z vodní nádrže Vranov na řece Dyji v Jihomoravském kraji.

Na řece Jihlavě se nachází vodní dílo Dalešice tvořené nádržemi Kramolín a Mohelno, které je zdrojem technologické vody pro Jadernou elektrárnu Dukovany. Nádrž Kramolín má nejvyšší sypanou hráz v České republice vysokou 100 metrů, jež je druhou nejvyšší sypanou hrází v Evropě. Území Kraje Vysočina oplývá rovněž velkým počtem rybníků, celkem jich je téměř 9 000. Největší z nich Velké Dářko s rozlohou 206 hektarů slouží především k rekreačním a rybochovným účelům. Velkou část území okresu Žďár nad Sázavou a část okresu Havlíčkův Brod zaujímá Chráněná krajinná oblast Žďárské vrchy, která je zároveň chráněnou oblastí přirozené akumulace vod.

Kraj Vysočina má oproti některým jiným krajům jistou výhodu v možnosti propojení některých skupinových vodovodů, což umožňuje z velké části operativní, i když pouze částečné nahrazení vodních zdrojů, u kterých by byly zjištěny problémy s kvalitou či vydatností vody. Vodovodními systémy jsou propojeny vodárenské nádrže Vír, Mostiště a Vranov, dále vodárenské nádrže Hubenov a Nová Říše a propojeny jsou rovněž vodovodní soustavy v okresech Pelhřimov a Havlíčkův Brod s vodárenskou nádrží Švihov. Kromě velkých vodovodních soustav vázaných především na zdroje vod povrchových existují na území kraje i méně rozsáhlé lokální systémy, které využívají místní zdroje zejména podzemních vod. Z hlediska zásob podzemních vod patří území Kraje Vysočina mezi chudší kraje. Nejvýznamnějšími zdroji kvalitní podzemní vody jsou Podmoklany u Chotěboře, prameniště Heraldice – Opatov – Předín u Třebíče a Rytířsko u Jihlavy. Některé lokální zdroje podzemních vod pro individuální potřebu vykazují nedostatečnou vydatnost nebo hygienickou závadnost, například nadlimitní hodnoty radonu, dusičnanů, železa, manganu nebo pesticidů. Také některé vodárenské nádrže mají hlavně v letních měsících problémy s kvalitou surové vody, což je způsobené především eutrofizací. Kvalita vody ve vodovodních sítích pro veřejnou potřebu po úpravě vody odpovídá v převážné většině případů požadavkům na pitnou vodu a tam, kde výjimečně neodpovídá, obce řeší opatření, aby problémy co nejdříve vyřídily.

V oblasti dalšího rozvoje infrastruktury vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu je značným problémem kraje velká sídelní roztržitost s vysokým počtem malých obcí nebo jejich místních částí. To zvyšuje investiční a následně i provozní náklady. Přesto patří Kraj Vysočina v rámci České republiky ke krajům s mírně nadprůměrným podílem obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu (94,8 %). Podíl obyvatel napojených na kanalizaci ukončenou čistírnou odpadních vod (dále jen „ČOV“) je naopak mírně podprůměrný (77,5 %). Z celkem 704 obcí na území kraje tak má kanalizaci ukončenou ČOV přibližně jedna třetina. Kanalizační systém s ČOV chybí zejména v menších obcích nebo místních částech obcí.

S ohledem na vysokou stávající hodnotu kvality životního prostředí na území kraje a stávající nadregionální povrchové zdroje pitné vody je problematika čistoty vod jednou z priorit regionu. Jde především o zlepšení kvality povrchové a podzemní vody a eliminaci zdrojů znečištění vod.

Ne všechny stávající ČOV v obcích svým technickým řešením umožňují dosáhnout vyčištění odpadních vod na úroveň odpovídající současným legislativním požadavkům. Problematické ale zejména zůstává technický stav starších kanalizačních sítí a chybějící ucelené kanalizační systémy v malých sídlech. Postupně však již dochází ke zlepšování stavu, a to vzhledem k výstavbě nových kanalizací a ČOV i rekonstrukcím stávajících. Preferovány jsou oddílné kanalizační systémy, kdy se odvádí zvlášť splašková a dešťová, tj. povrchová voda.

Aby došlo ke zlepšení stavu odvádění a čištění odpadních vod, je nutné ke stávajícím kanalizacím a ČOV vybudovat další, což představuje finančně značně náročný cíl – pro obce na území kraje se jedná o náklady v celkové výši cca 10 mld. Kč. Přednostním úkolem v této oblasti bylo do konce roku 2010 zajistit odvádění a čištění odpadních vod ve všech obcích (aglomeracích) o velikosti nad 2 000 ekvivalentních obyvatel (dále jen „EO“), což bylo na území kraje splněno.

V současné době a nadcházejícím plánovacím obdobím bude prioritou řešení odvádění a čištění odpadních vod v menších sídlech o velikosti pod 2 000 EO, a to zejména v těch, kde dochází k vypouštění odpadních vod z kanalizací bez jejich čištění. Dále je potřeba se zaměřit také na sídla, která se nacházejí v územích se zvláštní ochranou vod nebo přírody (např. povodí vodárenských nádrží, ochranná pásma vodních zdrojů, chráněná oblast přirozené akumulace vod, chráněná krajinná oblast, území soustavy Natura 2000).

Předpokládaná změna klimatu představuje jedno z klíčových témat současné světové environmentální politiky a může mít řadu negativních dopadů na fungování ekosystému, které se projevují zejména změnou vodního režimu. Extrémní projevy počasí, jakými jsou například povodně nebo sucha, představují jeden z možných důsledků takovýchto změn. Povodně nebo sucha jako extrémní projevy srážko-odtokového procesu v souvislosti s možnými změnami klimatu jsou přirozenou součástí přírodního prostředí a krajiny. Mezi největší přímá nebezpečí pro obyvatele kraje v oblasti přírodních katastrof patří povodně. Způsobují rozsáhlé materiální škody, devastaci kulturní krajiny včetně ekologických škod, ale i možné ztráty na životech. Ochrana sídel před povodněmi je zajištěna pouze částečně, a proto k nim a následným škodám dochází téměř každoročně.

To vše jsou důvody, proč je nutné podporovat investiční opatření jak technická, tak přírodě blízká. Mezi technická opatření patří výstavba poldrů, hrází, zvýšení kapacit vodních toků v intravilánech obcí nebo zvýšení bezpečnosti vodních nádrží. Mezi přírodě blízká opatření patří například revitalizace říčních systémů a krajiny za účelem zvýšení retenční schopnosti krajiny. Podpora se týká také zlepšení systému povodňové služby a preventivní protipovodňové ochrany – budování hlásných a předpovědních povodňových systémů, varovných a výstražných systémů ochrany před povodněmi a zpracování digitálních povodňových plánů.

V některých oblastech kraje jsou obce ohrožovány dopady dlouhodobého sucha. Vzhledem k probíhající změně klimatu dochází k vysychání zdrojů vody, snižování hladiny podzemních vod i hladin povrchové vody ve vodárenských nádržích, nižším průtokům ve vodních tocích, a v důsledku toho lokálně k nedostatku pitné vody. Na území Kraje Vysočina mívá v posledních letech každoročně větší či menší problém s množstvím nebo kvalitou dodávané pitné vody několik desítek obcí. Jedná se o obce, které nejsou napojeny na skupinové vodovody, a tedy na vodárenské nádrže, ale spoléhají se pouze na lokální zdroje podzemní vody s omezenou vydatností a proměnlivou kvalitou.

Srážkový deficit na území kraje v letech 2015–2019 dosáhl již téměř 500 mm. Od roku 2015 jsou na území kraje také vyšší průměrné teploty oproti dlouhodobému normálu, což znamená i podstatně vyšší výpar. Většina významných vodních toků na Vysočině zejména během roku 2019 dosáhla značně podnormálního stavu vody a v mnoha profilech byl překročen takzvaný ukazatel sucha. Rovněž došlo k poklesu hladin povrchové vody ve vodárenských nádržích, odběry vody pro zásobování obyvatel pitnou vodou ale ohroženy nebyly. V roce 2019 se srážkový úhrn blížil dlouhodobému normálu, a tak především proto byla situace příznivější než v roce 2018.

Hejtmán Kraje Vysočina inicioval již v roce 2016 zřízení pracovní skupiny k problematice sucha jako svého poradního orgánu k řešení dopadů dlouhodobého sucha na území kraje. Výstupy činnosti pracovní skupiny představují dva materiály, které byly projednány v orgánech Kraje Vysočina včetně zastupitelstva a budou se dále prodiskutovávat a aktualizovat. Jedná se o Metodický materiál – Doporučení pro obce a obecní úřady Kraje Vysočina k možnému postupu v případě nedostatku vody a o Návrh krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých opatření, která by měla napomoci snížení dopadů sucha a nedostatku vody. Koncem listopadu 2017 zadal hejtmán Kraje Vysočina odboru životního prostředí a zemědělství (OŽPZ) úkol, aby zpracoval Návrh řešení na zadržování vody v krajině na území Kraje Vysočina a navrhl případné úpravy v dotační politice kraje a případně také v legislativě. Tento materiál byl v roce 2018 předložen Radě Kraje Vysočina a projednán s obcemi. Kraj Vysočina problematiku dlouhodobého sucha a nedostatku vody vnímá velice intenzivně a snaží se ji řešit. Kompetence a finanční možnosti kraje i krajského úřadu jsou však značně omezené. Podpora přípravy a také realizace možných opatření k ochraně před suchem je zohledněna v dotačních programech Kraje Vysočina v oblasti vodního hospodářství, které jsou od roku 2019 zařazeny do Fondu Vysočiny – jedná se o grantové programy Čistá voda a Stavby ve vodním hospodářství.

Nadále jsou řešeny aktivity v rámci činnosti pracovní skupiny Želivka – vodárenská nádrž Švihov, která byla zřízena ve vazbě na projednávání návrhu Povodí Vltavy, státního podniku, na změnu ochranných pásem této vodárenské nádrže především z toho důvodu, že dosud chybí komplexní přístup k řešení problematiky v oblastech voda / veřejný zájem / zemědělské hospodaření / turistika / obyvatelé a život v místě / doprava.

DOTACE KRAJE VYSOČINA V OBLASTI VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

Dotace Kraje Vysočina v oblasti vodního hospodářství byly poskytovány z Fondu Vysočiny podle následujících programů:

- Stavby ve vodním hospodářství – dotace na infrastrukturu vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu včetně souvisejících objektů typu ČOV, vodojemů, úpraven vody apod. Díky těmto dotacím byly v Kraji Vysočina realizovány již desítky staveb těchto vodních děl, a to zejména v menších obcích. Tento program navázal na dotace dříve poskytované podle Zásad Zastupitelstva Kraje Vysočina pro poskytování dotací na infrastrukturu vodovodů a kanalizací.

Přehled dotací z programu Stavby ve vodním hospodářství

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Poskytnutá podpora (mil. Kč)	66,7	41,0	42,0	49,0	49,0	49,0	49,0	48,7	61,4	60,0	70,0
Požadovaná podpora (mil. Kč)	100,5	56,2	64,2	66,2	54,1	69,4	69,3	61,5	71,0	63,2	89,9
Počet přijatých žádostí (ks)	22	13	15	19	12	32	32	35	33	22	23
Počet podpořených žádostí (ks)	18	11	13	13	10	20	27	31	30	21	18

- Čistá voda – dotace na spolufinancování studií a projektových dokumentací obcí v oblasti zásobování pitnou vodou, odkanalizování a čištění odpadních vod a ochranu před povodněmi nebo suchem. Tyto projekty slouží k územnímu řízení, stavebnímu řízení nebo jsou povinnou součástí žádostí o finanční prostředky na realizace jednotlivých akcí. Díky těmto dotacím bylo v Kraji Vysočina připraveno mnoho projektů, jejichž následná realizace byla podpořena ze státního rozpočtu nebo fondů EU, případně z rozpočtu kraje.

Přehled dotací z programu Čistá voda

Čistá voda (zásobování vodou, čištění odpadních vod)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Poskytnutá podpora (mil. Kč)	6,0	6,0	4,6	3,2	4,0	4,5	6,2	7,6	7,0	7,0
Požadovaná podpora (mil. Kč)	7,0	8,6	5,2	5,0	9,7	12,3	12,1	8,3	8,8	10,5
Počet přijatých žádostí (ks)	50	69	50	43	63	77	108	67	73	65
Počet podpořených žádostí (ks)	41	46	42	27	30	29	54	57	46	47

Kraj Vysočina poskytl ze svého rozpočtu od roku 2002 do oblasti vodního hospodářství obcí téměř 1 miliardu Kč. Realizací uvedených vodních děl je postupně zajišťována základní technická vybavenost v obcích na území kraje. Současně realizací staveb určených k odvádění a čištění odpadních vod dochází k postupnému zlepšování životního prostředí, a zejména pak kvality povrchových vod.

Vzhledem k tomu, že finanční možnosti kraje na podporu vodního hospodářství jsou omezené, využívali žadatelé, kterými jsou zejména obce nebo jejich dobrovolné svazky, fondy Evropské unie (Operační program Životní prostředí) nebo programy státního rozpočtu v gesci Ministerstva zemědělství nebo Ministerstva životního prostředí.

Historie poskytnutých dotací Krajem Vysočina v oblasti vodního hospodářství v letech 2002–2019

Koncepční materiály

Zásadními koncepčními materiály v oblasti vodního hospodářství jsou plány dílčích povodí (Dolní Vltavy, Dyje, Horní Vltavy, Horního a středního Labe), které schválilo pro území Kraje Vysočina v květnu 2016 zastupitelstvo kraje. Pořizovateli těchto plánů jsou státní podniky Povodí ve spolupráci s krajskými úřady. Tyto plány nahradily dosud platné plány oblastí povodí. Platnost plánů je šest let, a proto již nyní probíhá jejich aktualizace.

Dalším významným koncepčním materiálem je Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina (dále jen „PRVKUK“). Zpracování PRVKUK a jeho schválení podle zákona o vodovodech a kanalizacích zajišťuje kraj v samostatné působnosti pro své území. Obsahuje koncepci řešení zásobování pitnou vodou včetně vymezení zdrojů povrchových a podzemních vod uvažovaných pro účely úpravy na pitnou vodu a koncepci odkanalizování a čištění odpadních vod na území daného kraje. PRVKUK musí být hospodárný a musí obsahovat technicky nejvhodnější řešení. PRVKUK je podkladem pro zpracování politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace, plánu dílčího povodí podle zákona o vodách, pro činnost vodoprávního úřadu, stavebního úřadu a pro činnost obce a kraje v samostatné i přenesené působnosti. PRVKUK byl v roce 2015 komplexně aktualizován a následně schválen zastupitelstvem kraje. Každoročně zastupitelstvo kraje schvaluje dílčí aktualizace PRVKUK u jednotlivých obcí. V roce 2019 byla mimo jiného schválena aktualizace průvodní zprávy a propojení skupinových vodovodů.

RYBÁŘSTVÍ

Kraj Vysočina se vyznačuje velkým množstvím řek, potoků a rybníků využívaných k chovu a lovu ryb. Zatímco na tekoucích vodách provádějí výkon rybářského práva uživatelé rybářských revírů, na vodách stojatých hospodaří kromě uživatelů i další subjekty, a to rybníkářským způsobem. Zejména na základě skladby rybí obsádky a biologické charakteristiky rybářského revíru dělíme revíry na pstruhové a mimopstruhové.

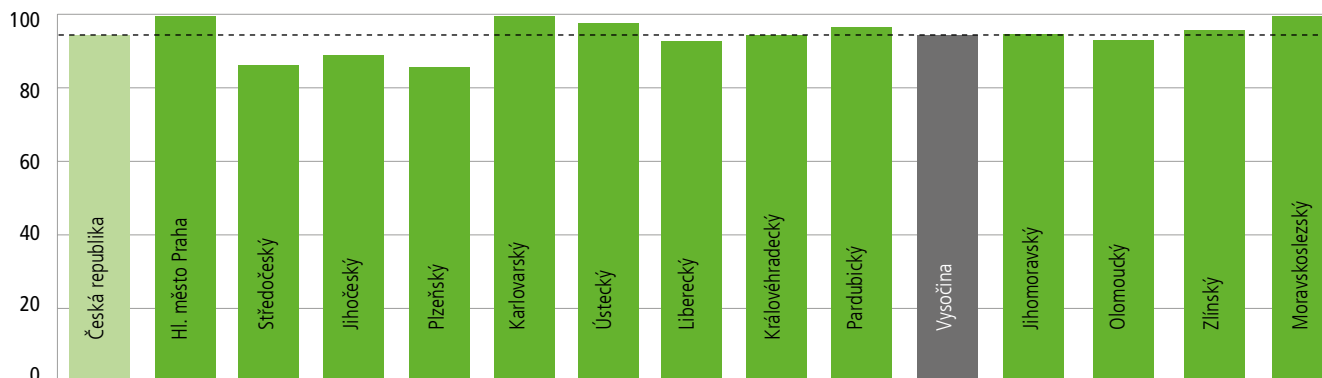
Na Vysočině se nachází více než 160 rybářských revírů. Asi jedna třetina z nich je pstruhových, ostatní revíry jsou mimopstruhové. Celková výměra revírů v Kraji Vysočina dosahuje více než 2 000 hektarů. Největším rybářským revírem v kraji je Jihlava 7–8 s téměř 400 hektary tvořený vodní nádrží Dalešice. V rozloze následuje revír Jihlava 6 s 90 hektary tvořený vodní nádrží Mohelno a revír Trnava s 83 hektary, jehož součástí je vodní nádrž Trnávka. Naprostá většina rybářských revírů v našem kraji však svojí rozlohou nedosahuje ani dvaceti hektarů.

Největším uživatelem rybářských revírů v našem kraji je Moravský rybářský svaz, z. s., který hospodaří na téměř dvou třetinách revírů. Tento rybářský svaz působí hlavně na územích okresů Jihlava, Žďár nad Sázavou a Třebíč. Druhým největším uživatelem rybářských revírů je Český rybářský svaz, z. s., se svými územními svazy. Jihočeský územní svaz hospodaří na území okresu Pelhřimov, Východočeský územní svaz na území okresu Havlíčkův Brod a Územní svaz města Prahy v okolí Světlé nad Sázavou. Okrajově u nás působí i Středočeský územní svaz, Rada Českého rybářského svazu a Rybářský spolek Polensko.

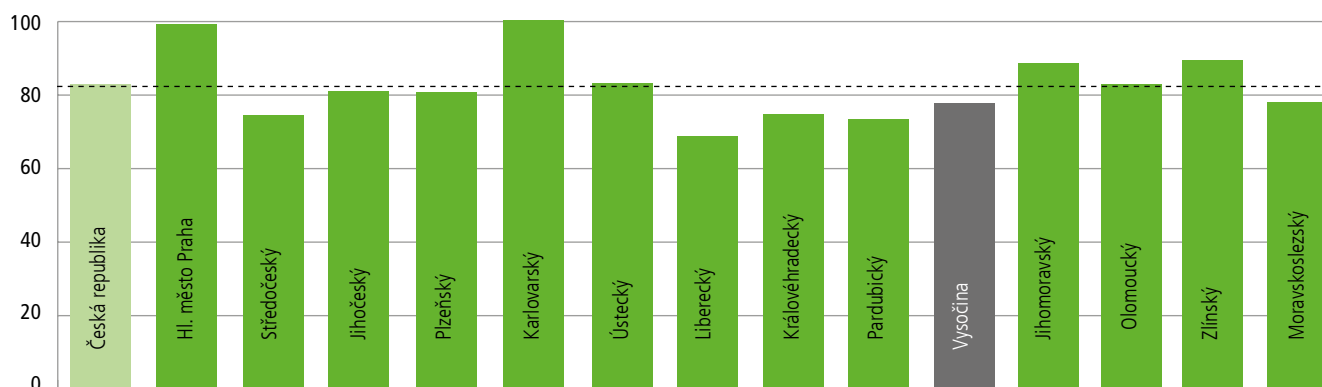
V Kraji Vysočina působí i několik významných rybníkářských hospodařících subjektů. Tyto rybářské společnosti kromě takzvaných tržních ryb produkují i ryby, jejichž chov slouží k zarybnování rybářských revírů. Nejčastěji chovaným druhem ryby je z téměř 90 % jednoznačně kapr, následovaný lososovitými druhy ryb, jako línem, amurem, štikou a candátem.

Hospodaření na rybnících je významnou specifickou formou akvakultury a základem českého produkčního rybářství. Mimo produkci ryb však rybníkářství sehrává i celospolečenskou roli – vodohospodářskou, krajinnotvornou, kulturní a rovněž protipovodňovou. Rybníkářství patří k národní tradici a jedná se o historický odkaz zanechaný našimi předky.

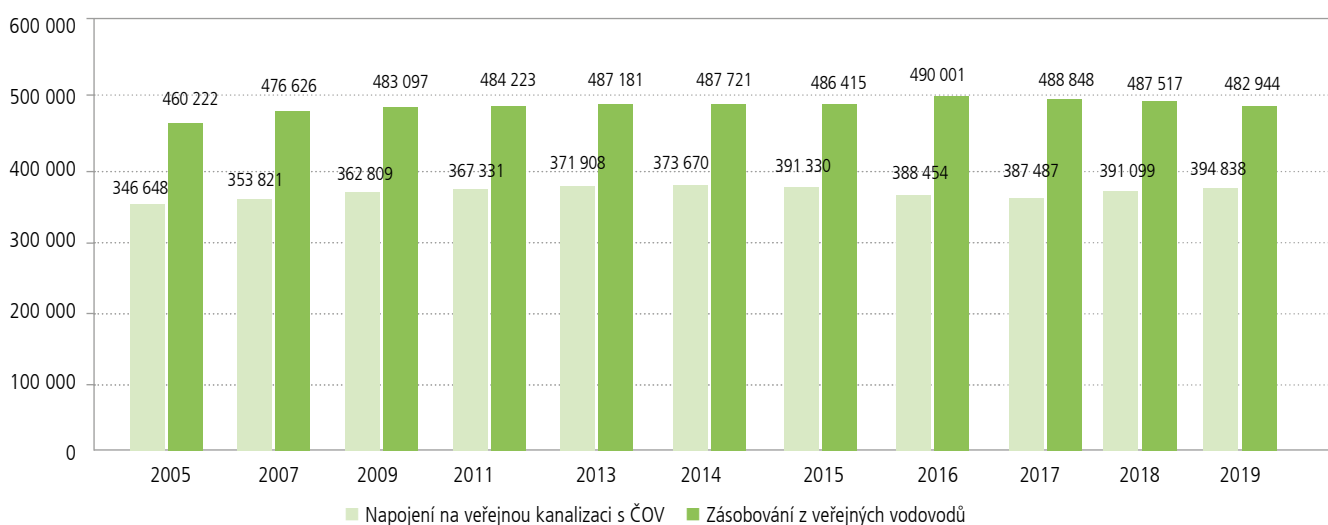
Podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu v roce 2019

Podíl obyvatel napojených na kanalizaci s ČOV v roce 2019

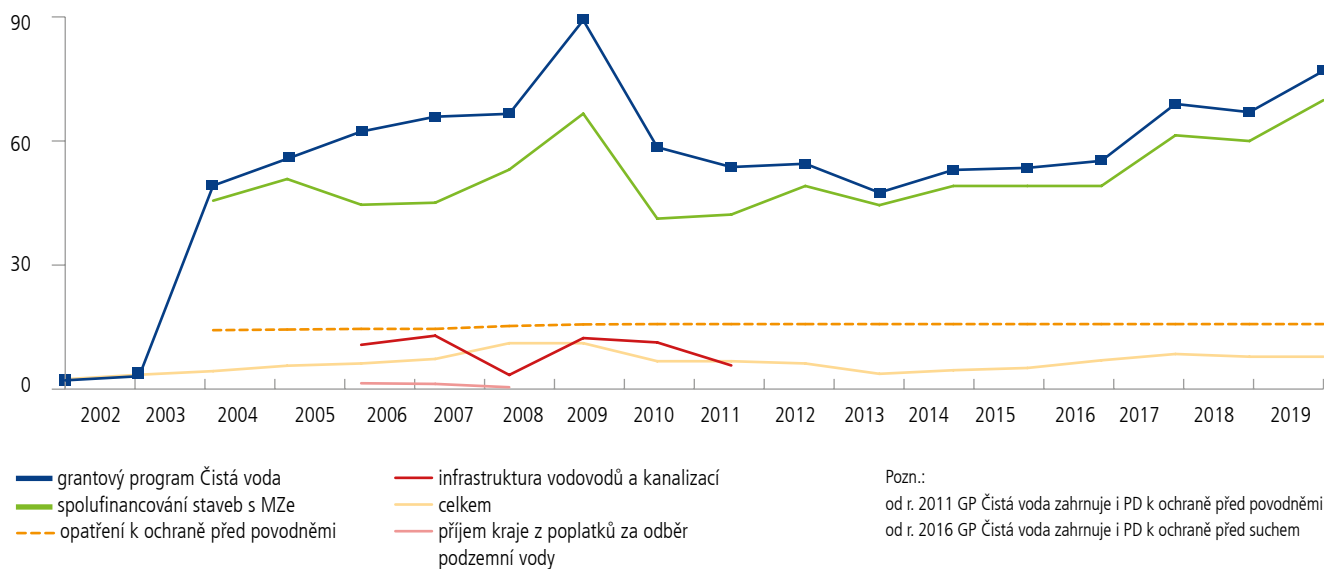
Vývoj počtu obyvatel Kraje Vysočina zásobovaných z veřejných vodovodů a napojených na veřejnou kanalizaci ukončenou ČOV od roku 2005 do roku 2019

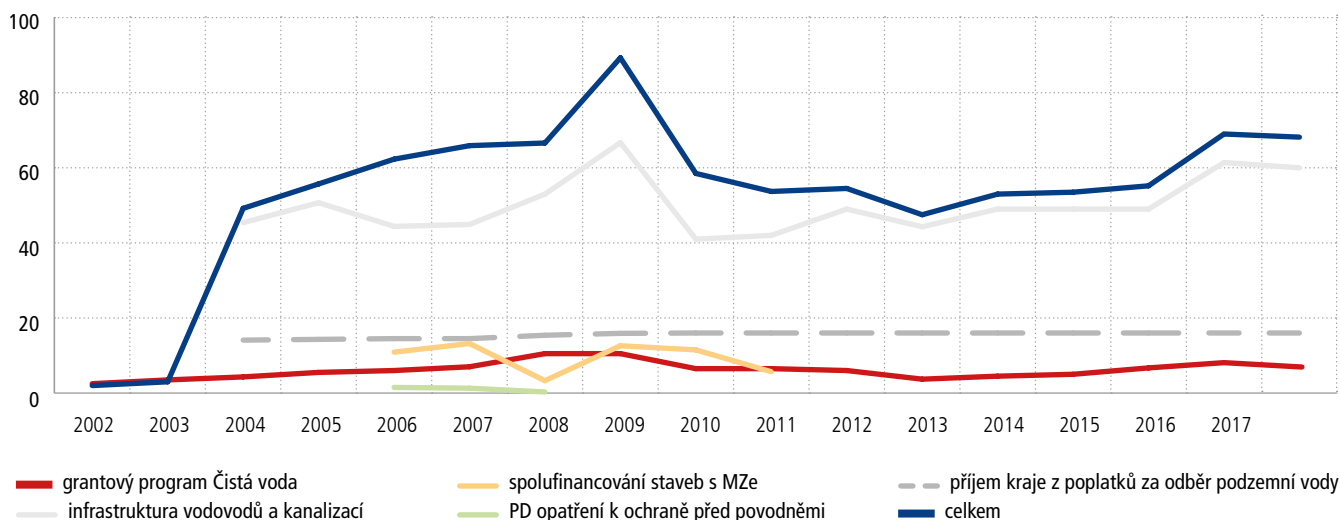
Historie poskytnutých dotací Krajem Vysočina v oblasti vodního hospodářství v letech 2002–2019

poskytnutá podpora [mil. Kč]	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
grantový program Čistá voda	2,0	3,0	3,8	5,0	5,5	6,5	10,0	10,0	6,0	6,0	5,5	3,2	4,0	4,5	6,2	7,6	7,0	7,0
infrastruktura vodovodů a kanalizací			45,4	50,7	44,4	44,9	53,0	66,7	41,0	42,0	49,0	44,3	49,0	49,0	49,0	61,4	60,0	70,0
spolufinancování staveb s MZe					10,9	13,2	3,3	12,6	11,5	5,7								
PD opatření k ochraně před povodněmi					1,5	1,3	0,3											
příjem kraje z poplatků za odběr podzemní vody			14,1	14,3	14,5	14,5	15,4	15,9	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0
celkem	2,0	3,0	49,2	55,7	62,3	65,9	66,6	89,3	58,5	53,7	54,5	47,5	53,0	53,5	55,2	69,0	67,0	77,0
celkem	982,9																	

Dotace poskytnuté Krajem Vysočina do oblasti vodního hospodářství obcí v letech 2002–2019

Historie poskytnutých dotací Krajem Vysočina v oblasti vodního hospodářství v letech 2002–2017

14

KULTURA,
PAMÁTKOVÁ PÉČE
A CESTOVNÍ RUCH

Kraj Vysočina je regionem kultury, památek a bohaté historie. Umožňuje vracet se na oblíbená místa a vydávat se stále za něčím novým. Oblast kultury, památkové péče a cestovního ruchu se i v roce 2019 dokázala prosadit v rozsáhlém spektru úkolů a činností kraje a posunout se v pomyslném žebříčku co do kvality i širě poskytovaných služeb. Pestrá nabídka kulturních akcí umocněná četnými výstupy vhodně nasměrovaných investic, maximální péče o kulturní dědictví a podpořené aktivity v oblasti cestovního ruchu byly pozitivně přijímány, hodnoceny a hojně využívány občany i návštěvníky Kraje Vysočina.

Připomínali jsme si 30. výročí pádu železné opony. Vedle vlastních akcí a aktivit jsme se zapojili i do oslav iniciovaných sousedními partnerskými regiony a společně se ohlédlí nejen za minulostí, ale hledali i nové formy vzájemné spolupráce.

Nesli jsme odpovědnost za řízení desíti příspěvkových organizací na úseku kultury a cestovního ruchu. Naším dlouhodobým cílem bylo zkvalitnit zejména infrastrukturu těchto organizací. Mnohé se podařilo. Udrželi jsme příkladnou péči o kulturní dědictví a ochranu památkového fondu. Nastavená opatření a citlivý přístup jsou zárukou zachování kulturního dědictví našim i budoucím generacím. Z hlediska provázání subjektů na cestovní ruch považují za významné první uskutečněné setkání majitelů zámků a hradů z celé Vysočiny.

Náš Kraj Vysočina je vyhledávaným místem pro odpočinek na chatách a chalupách, ale i cílem pro návštěvníky z České republiky a zahraničí, kteří přijíždějí za poznáním a čistou přírodou. Ve většině krajských příspěvkových organizací zřizovaných na úseku kultury a cestovního ruchu probíhala realizace již dříve schválených projektů, financovaných z rozpočtu kraje či za využití externích zdrojů. Naši největší pozornost vyžadovala stavba nové budovy Krajské knihovny Vysočiny v Havlíčkově Brodě. Stavební práce probíhaly dle harmonogramu a věřím, že se nám podaří předat knihovnu do užívání čtenářské veřejnosti v závěru roku 2020. Velmi mě těší, že se nám podařilo dokončit a po několika letech omezeného provozu přivítat první návštěvníky v nových expozicích hradu Roštejn, jednom z nejvyhledávanějších turistických cílů Kraje Vysočina. Návštěvníký ohlas byl velký, jednoznačně pozitivní, a velmi dobré hodnocení zaznívalo i ze strany odborné veřejnosti. Celková obnova hradu, která zahrnuje i opravu fasád, nádvorí a předhradí, bude dokončena v průběhu roku 2020. Kompletní rekonstrukcí prošel i objekt bývalé zemědělské usedlosti v Třebíči, kterým Kraj Vysočina získal tzv. Centrum tradiční lidové kultury, zaměřené na prezentaci lidových obyčejů, regionálních jevů, tradic a řemesel.

Byly zahájeny práce na nových expozicích a obnově zámeckých interiérů Muzea řemesel Moravské Budějovice. Po celý rok probíhaly přípravné práce vedoucí k zahájení kompletní obnovy druhého hradu v majetku kraje, Hradu Kámen. Finanční prostředky se podařilo zajistit také na obnovu raně barokní Kaple Panny Marie Bolestné v obci Kámen, kterou Kraj Vysočina převzal do svého majetku v nedobrému stavu v roce 2018.

Společným jmenovatelem priorit příspěvkových organizací zřizovaných Krajem Vysočina na úseku kultury je poskytování veřejných služeb a uspokojování kulturních, výchovných, vzdělávacích a informačních potřeb veřejnosti. I v tomto ohledu příspěvkové organizace uspěly. Velmi si vážíme práce odborných pracovníků. Měli jsme příležitost zhlédnout řadu mimořádných výstavních projektů, doprovodných a vzdělávacích programů, byla zajištěna odborná péče o svěšené sbírky uložené v muzeích, galeriích a knihovny fondy v knihovnách.

Úspěšnou sezonu si připsalo Horácké divadlo Jihlava. Divadelní scéna nabídla deset premiér, velký divácký ohlas vzbudily autorské hry nebo lektorované kurzy se zapojením široké veřejnosti.

Významnou součástí roku 2019 byla pokračující spolupráce se sousedními regiony u nás i za hranicemi, prioritně se spolkovou zemí Dolní Rakousko. Pokračoval tříletý projekt I-CULT: Mezinárodní kulturní platforma mapující a vzájemně prezentující muzejní krajinu Dolního Rakouska, Jižních Čech, Jižní Moravy a Vysočiny. Stejně tak projekt Lidová kultura/Volkskultur AT–CZ, projekt subjektů z Kraje Vysočina, Jihočeského kraje, spolkové země Dolní Rakousko a spolkové země Horní Rakousko, zaměřený na prezentaci tradiční lidové kultury, jehož součástí byl i vznik Centra tradiční lidové kultury v Třebíči. V roce 2019 byly ukončeny dva přeshraniční projekty zaměřené na cestovní ruch „Poznejte kulturní a přírodní dědictví příhraničního regionu na Evropském zeleném pásu podél železné opony na kole“ a „Zlepšení přístupu a propagace kulturního dědictví v regionech Jižní Čechy – Vysočina – Waldviertel – Mühlviertel“.

Pro kontinuální rozvoj území je podstatná dlouhodobě dobře nastavená dotační politika. Kraj opětovně finančně podpořil regionální kulturu, živé kulturní aktivity, hudební, divadelní, filmové i multižánrové festivaly, vydávání regionální literatury apod. Stejně tak se podařilo poskytnout dotaci městům s památkami UNESCO nebo vlastníkům na přípravu předprojektové dokumentace obnovy kulturních památek i na samotnou obnovu kulturních památek či nepamátek v památkově chráněných územích.

Podpora a pomoc byla úspěšně vedena i pro rozvoj infrastruktury cestovního ruchu, směrem k turistickým informačním centrům, významně jsme se angažovali v oblasti cykloturistiky a cyklo dopravy. Mohl tak být vybudován například i nový pumptrack v novoměstské Vysočina Areně, v Telči se staví singletraily pro mladé cyklisty.

Za přispění a spolupráce Kraje Vysočina proběhl mimo jiné další ročník Dnů otevřených ateliérů, Podzimní knižní veletrh v Havlíčkově Brodě, anketa Zlatá jeřabina, rozšířil se Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Kraje Vysočina i Seznam Mistrů tradiční rukodělné výroby.

Ráda bych poděkovala vám všem, kteří jste se dosud jakkoliv podíleli na rozvoji kultury, na ochraně památek, hmotného i nehmotného kulturního dědictví, nebo jste přispěli k podpoře rozvoje cestovního ruchu. Jsem přesvědčena, že Vysočina je krajem, který si naši trvalou přízeň, péči a pozornost zaslouží.

Ing. Jana Fischerová, CSc.

náměstkyně hejtmanky pro oblast kultury,
památkové péče, cestovního ruchu a mezinárodních vztahů

Kraj Vysočina má na svém území tři památky zařazené na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Jedná se o historické jádro města Telče, poutní kostel svatého Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve Žďaru nad Sázavou a židovskou čtvrť a baziliku svatého Prokopa v Třebíči.

K nejvýznamnější součásti kulturního bohatství našeho regionu nesporně patří rovněž patnáct nemovitých a tři movité národní kulturní památky.

Nemovitě národní kulturní památky v Kraji Vysočina

- Rodný dům Karla Havlíčka Borovského
- Zámek Telč
- Kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře
- Zřícenina hradu Lipnice nad Sázavou
- Zámek Jaroměřice nad Rokýtnou
- Zámek Náměšť nad Oslavou
- Klášter s kostelem svatého Prokopa v Třebíči
- Židovský hřbitov v Třebíči
- Kostel svatého Jakuba Většího v Jihlavě
- Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Polné
- Štáflova chalupa v Havlíčkově Brodě
- Klášter premonstrátů v Želivě
- Zámek Červená Řečice
- Sklárna v Tasicích
- Michalův statek v Pohledí

Movité národní kulturní památky v Kraji Vysočina

- Socha svaté Kateřiny z Jihlavy
- Jihlavská Pieta (kamenné sousoší Panny Marie s mrtvým tělem Ježíše Krista)
- Přemyslovský kříž z Jihlavy

Obec s rozšířenou působností	Nemovitých památek	Movitých památek
Havlíčkův Brod	264	206
Světlá nad Sázavou	42	26
Chotěboř	72	75
Jihlava	678	400
Telč	265	214
Pelhřimov	325	241
Humpolec	79	86
Pacov	91	89
Třebíč	298	321
Moravské Budějovice	189	128
Náměšť nad Oslavou	50	88
Velké Meziříčí	182	140
Nové Město na Moravě	208	125
Žďar nad Sázavou	154	150
Bystřice nad Pernštejnem	87	124
Celkem	2 984	2 413

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

Na území kraje se v současnosti také nacházejí tři městské památkové rezervace a 22 městských památkových zón, soubory lidové architektury jsou chráněny na území tří vesnických památkových rezervací a pěti vesnických památkových zón.

Na konci roku 2019 bylo na území Kraje Vysočina evidováno kolem 2 400 movitých kulturních památek a téměř 3 000 nemovitých kulturních památek.

Rozhodnutím Ministerstva kultury ČR bylo v roce 2019 v Kraji Vysočina za kulturní památky nově prohlášeno šest věcí nebo souborů věcí a ani jednomu objektu nebyla památková ochrana zrušena.

K primárním úkolům krajského úřadu v oblasti památkové péče patří povinnost vykonávat stavební dozor na obnově národních kulturních památek. Na území kraje se nachází 15 nemovitých a tři movité národní kulturní památky. Jedná se ve většině případů o velké areály hradů, zámků či klášterů. Výkon státní správy na zmíněném úseku pak dále zahrnuje zejména rozhodnutí v odvoláních proti rozhodnutí obcí s rozšířenou působností, rozhodnutí o přemístění kulturních památek, vyjadřování krajského úřadu k prohlašování a k rušení prohlášení věcí za kulturní památku, řízení o odměně za archeologické nálezy, prodlužování lhůt a další úkony.

Nemalou část agendy oddělení památkové péče tvoří metodická a kontrolní činnost vůči obcím s rozšířenou působností. Kontrolní činnost výkonu státní správy ORP na úseku památkové péče probíhá v průběhu celého roku. Kontroly jsou časově a obsahově náročné i z toho důvodu, že vedle obsahové kontroly závazných stanovisek z hlediska zákona probíhá také kontrola jejich samotného aplikování v terénu. V roce 2019 proběhly kontroly výkonu státní správy na úseku památkové péče Městského úřadu Chotěboř, Městského úřadu Náměšť nad Oslavou, Městského úřadu Telč, Městského úřadu Světlá nad Sázavou a Magistrátu města Jihlavy.

Krajský úřad pořádá nejméně 2x ročně metodický odborný seminář směřující k zajištění jednotného přístupu v rozhodovacích procesech na úseku památkové péče a zaměřený na vhodné postupy při obnově kulturních památek (přednášky renomovaných odborníků), případně se zaměřením na aktuální právní otázky v památkové péči. V únoru 2019 proběhl v prostorách krajského úřadu v Jihlavě seminář vedený pracovníky Památkové inspekce ministerstva kultury zaměřený na problematiku výkonu státní památkové péče (postupy ve vybraných a dotazovaných oblastech) a představení Věcného záměru rekodifikace veřejného stavebního práva. Odpoledne bylo věnováno prohlídce MPR Jihlava, konkrétně problematice obnovy fasád, doprovázené odborným výkladem garanta území Mgr. Jiřího Neuberta (NPÚ ÚOP v Telči). Druhý odborný seminář ve spolupráci s Generálním ředitelstvím Národního památkového ústavu se konal v říjnu 2019 opět v prostorách krajského úřadu a byl věnován představení a možnostem využití nového informačního systému evidence památek, tzv. Památkovému katalogu.

V roce 2019 se oddělení památkové péče aktivně účastnilo mezíresortního připomínkového řízení k návrhu stavebního zákona a k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona.

Kraj Vysočina je vlastníkem několika desítek významných památkově chráněných objektů, v nichž dnes sídlí příspěvkové organizace kraje na úseku školství, sociálních služeb a kultury. Údržba a citlivá obnova památkově chráněných budov vyžaduje ze strany vlastníka nemalé finanční prostředky, které pocházejí zejména z rozpočtu kraje. Jedním z důležitých nástrojů podpory kulturního dědictví je ucelený systém poskytování finančních příspěvků z rozpočtu Kraje Vysočina.

V roce 2019 v rámci programu PAMÁTKY 2019 byla podpořena obnova 74 památkově chráněných objektů v celkovém objemu prací v hodnotě téměř 37 mil. Kč. Kraj přispěl částkou 13,5 mil. Kč a vlastníci vložili do obnovy svých památek více než 20 mil. Kč. Spoluúčasť obcí, na jejichž katastrálních územích se památky nacházejí, činila 3,3 mil. Kč.

Počet žádostí	Celkové náklady	Podíl vlastníka	Podíl obce	Dotace kraje
74	36 949 563	20 057 743	3 338 964	13 552 856

V rámci programu PAMÁTKY 2019 byla podpořena i realizace projektů zaměřených na podporu zpracování předprojektové dokumentace obnovy kulturních památek (zejména je možné pořídit statické posudky, restaurátorské, stavebně historické, dendrochronologické, mykologické, archeologické a další průzkumy) nezbytné pro přípravu řádné projektové dokumentace. Bylo podpořeno 15 žádostí v celkové výši 426 591 Kč.

V rámci programu UNESCO 2019 byl každému z měst, ve kterých se nacházejí památky UNESCO, poskytnut finanční příspěvek ve výši 500 000 Kč.

V rámci Fondu Vysočiny byl vyhlášen program Památkově chráněná území 2019 na podporu obnovy objektů, které nejsou kulturními památkami, ale nacházejí se na území památkových rezervací a památkových zón.

Číslo GP	Název grantového programu	Vyhlášený objem GP	Počet žádostí	Úspěšné žádosti	Schválená výše podpory
FV 02737	Památkově chráněná území 2019	1 600 000	33	18	18

Příspěvkové organizace v oblasti kultury

Název organizace	Počet zam.	Průměrná mzda (Kč)	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě	9,0	30 583	6 647	6 744	97	6 081	600
Horácká galerie v Novém Městě na Moravě	18,0	22 782	10 421	10 520	99	9 823	382
Horácké divadlo Jihlava, příspěvková organizace	73,0	29 460	57 578	57 578	0	39 764	5 000
Krajská knihovna Vysočiny	39,0	27 311	35 875	36 571	695	34 911	989
Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod, příspěvková organizace	10,5	28 125	7 459	7 681	222	7 054	521
Muzeum Vysočiny Jihlava, příspěvková organizace	39,0	26 876	33 502	33 709	208	21 766	264
Muzeum Vysočiny Pelhřimov, příspěvková organizace	14,0	30 723	11 591	11 931	340	9 240	1 139
Muzeum Vysočiny Třebíč, příspěvková organizace	44,0	27 811	35 071	35 218	147	22 415	434
Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě	13,0	25 262	10 358	10 799	441	9 340	150
Celkem kultura	259,5	27 849	208 501	210 751	2 250	160 394	9 480

Příspěvkové organizace v oblasti cestovního ruchu

Název organizace	Počet zaměstnanců	Průměrná mzda (Kč)	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Vysočina Tourism, příspěvková organizace	7,0	33 452	16 514	17 108	594	13 037	0
Celkem cestovní ruch	7,0	33 452	16 514	17 108	594	13 037	0

V roce 2019 Zastupitelstvo Kraje Vysočina udělilo tři tituly Mistr tradiční rukodělné výroby Kraje Vysočina. Novými mistry řemesla se stali: František Kouřil, František Novák a Luděk Žákovský. Dne 17. dubna 2019 v Kamenném sále Muzea Vysočiny Třebíč proběhlo slavnostní předání ocenění v oblasti tradiční lidové kultury udělované Krajem Vysočina. V samém závěru roku byl pak na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Kraje Vysočina zapsán sedmý nemateriální statek – Dudáctví na Vysočině.

V patnáctém ročníku ankety Zlatá jeřabina – Cena Kraje Vysočina za kulturní počín roku, jejímž cílem je prezentace rozmanitosti kultury a kulturního dědictví na Vysočině, veřejnost nejvíce ocenila v kategorii Kulturní aktivita akce Den mezi 2018 / Cidlina. Den mezi se řadí mezi tradiční akce, které na Vysočině každoročně probíhají. Tato společenská akce s bohatým kulturním programem nabízela nejen medové dobroty a pochutiny, ale také celkový kulturní zážitek s dobrou hudbou, soutěžemi a dalšími zajímavými představeními. Na druhém místě se umístil Oživený zámek – netradiční prohlídka zámku / Náměšť nad Oslavou. Oživený zámek je pravidelně pořádanou akcí na zámku v Náměšti nad Oslavou a stal se nedílnou součástí kulturní scény města. Třetí příčka patřila dvěma počínům: divadelnímu představení Za vším hledej ženu / Lípa a slavnostnímu otevření vyhlídky a požehnání sochy „Strom života“ / Jámy. V kategorii Péče o kulturní dědictví zvítězil projekt Obnova báně věže kostela sv. Petra a sv. Pavla v Puklicích (Petrovicích). Na dalších místech se umístily Restaurování renesančního arkádového nádvoří zámku v Náměšti nad Oslavou a Obnova kamenného hradního mostu v Ledči nad Sázavou. I v tomto roce bylo uděleno čestné uznání náměstkyně hejtmanky pro oblast kultury, památkové péče, cestovního ruchu a mezinárodních vztahů za významný přínos v oblasti hmotného kulturního dědictví. Ocenění získala akce Celková obnova Rezidence Veliš a její prezentace veřejnosti ve Žďáře nad Sázavou.

V soutěži O nejkrásnější knihy Podzimního knižního veletrhu pořádané v rámci 29. Podzimního knižního veletrhu v Havlíčkově Brodě ocenila odborná porota Cenou Kraje Vysočina za nejkrásnější knihu Vysočiny titul Josefa Kroutvora Archa Petrkov, kterou vydalo nakladatelství Měsíc ve dne.

I v roce 2019 díky mimořádné podpoře Kraje Vysočina ve výši 1,2 mil. Kč rozšířila krajská muzea a galerie spravované sbírky o nové exponáty. Od loňského roku je na Hradě Kámen k vidění motocykl Jawa 350 typ 360 z roku 1964, který byl pro potřeby Sboru národní bezpečnosti dopravní složky Veřejné bezpečnosti dovybaven mohutnou čelní kapotáží a zadními přídavnými kufry. Právě od tvaru této kapotáže byl pro tento motocykl odvozen lidový název Nanuk. Muzeum Vysočiny Jihlava pořídilo předlohy a kolekci porcelánu z Lidové malířny v Telči a unikátní kolekci exikátů hub. Podařilo se zakoupit též hodnotná výtvarná díla, jako například Obraz II od Věroslava Škrabánka, fotografie ze série Černá od Věroslava Škrabánka ml., plastiku Studie evolventy od sochaře Václava Kyselky a čtyři olejomalby od Jiřího Johna.

Výrazný posun se uskutečnil v přípravě či realizaci rozvojových záměrů příspěvkových organizací kraje na úseku kultury, které umožní zkvalitnění a rozšíření nabídky pro veřejnost.

K těm nejvýznamnějším patří výstavba nové budovy Krajské knihovny Vysočiny v lokalitě Ostrov v Havlíčkově Brodě. V roce 2019 pokračovaly v souladu s harmonogramem veškeré stavební práce, které vybraný zhotovitel, firma Zlínstav, a. s., dokončí v polovině roku 2020. Současně proběhly první veřejné zakázky na vnitřní vybavení knihovny, a to výběr dodavatele kompaktního regálového systému a dodavatele části nábytkového vybavení. Další veřejné zakázky a jejich dodávka se uskuteční v roce 2020 po ukončení stavebních prací a kolaudaci objektu.

Projektové, ale i realizační práce se týkaly také Hradu Kámen, pobočky Muzea Vysočiny Pelhřimov. V roce 2019 byla zpracována projektová dokumentace expozic Hradu Kámen, na níž bude navazovat ještě tzv. dětská edukační linka, jež bude dokončena v první polovině roku 2020. Dále byla zaktualizována projektová dokumentace na výstavbu návštěvnického centra v areálu hradu a vyhlášeno výběrové řízení na zhotovitele stavebních prací. Také byly zahájeny práce na projektové dokumentaci vnitřního vybavení tohoto centra, které návštěvníkům hradu zajistí již standardní komfort v podobě moderní pokladny, sociálního zázemí a kavárny nabízející možnost vnitřního i venkovního posezení. Vlastní stavební i restaurátorské práce pak probíhaly na obnově kaple Panny Marie Bolestné v obci Kámen, která se stane součástí návštěvnického okruhu Hradu Kámen, a na přípravě interiérové miniexpozice na téma pohřbívání v baroku.

Zpracována a připomínkována byla projektová dokumentace na modernizaci expozic pro Muzeum v Jemnici, pobočku Muzea Vysočiny Třebíč, jejíž dokončení je s ohledem na nové rozšíření prostor pro expozice plánováno v roce 2020.

Zahájeny byly také práce na zpracování projektové dokumentace rekonstrukce části hospodářského objektu v Horácké galerii v Novém Městě na Moravě na depozitář pro uložení sbírek. V návaznosti na dokončení projektové přípravy v roce 2020 bude plánováno zahájení stavebních prací. V roce 2019 také mohli návštěvníci galerie již plně využít nově revitalizovaného vnitřního nádvoří, které galerie zpřístupnila veřejnosti v rámci řady exteriérových akcí.

V rámci naplňování memoranda uzavřeného mezi Krajem Vysočina a Statutárním městem Jihlava o vzájemné podpoře subjektů s celoregionálním dopadem, tedy Horáckého divadla Jihlava a Zoologické zahrady Jihlava, byla v roce 2019 zkvalitněna zvuková aparatura na velké scéně Horáckého divadla Jihlava nezbytná zejména pro muzikálová představení.

Vzájemná úspěšná spolupráce s příspěvkovými organizacemi na úseku kultury pokračovala formou projektu SPOLEČNÁ VSTUPENKA muzeí a galerií zřizovaných Krajem Vysočina, jež umožňuje dvanáct vstupů do krajem zřizovaných sbírkotvorných organizací na jednotnou, cenově velmi zvýhodněnou vstupenku. V rámci Společné vstupenky zavítalo do zapojených organizací v průběhu roku 2019 téměř čtyři a půl tisíce návštěvníků.

Nadále pokračovala propagace a prezentace výstav, vernisáží, přednášek, kulturních akcí a dalších doprovodných programů pořádaných ze strany příspěvkových organizací na webové stránce Vysočina fandí kultuře (www.vysocina-fandi-kulture.cz).

Obdobně jako v předchozích letech byly činnost a výstupy příspěvkových organizací zřizovaných Krajem Vysočina na úseku kultury za rok 2019 souhrnně představeny na webové stránce Ohlédnutí za rokem v příspěvkových organizacích.

Pro rozvoj neprofesionálních uměleckých aktivit byla důležitou součástí systematická podpora ve formě finančních příspěvků určených pořadatelům na zajištění krajských postupových a národních přehlídek. V roce 2019 byla podpora postupových přehlídek neprofesionálních uměleckých aktivit zahrnuta do Fondu Vysočiny pod názvem Postupové přehlídky v kultuře 2019.

Finanční podpora v oblasti neprofesionálního umění v roce 2019	
Krajské postupové přehlídky	188 874
Národní přehlídky	60 000
Finanční podpora v oblasti neprofesionálního umění celkem	248 874

V roce 2019 byl v rámci Fondu Vysočiny vyhlášen program Regionální kultura 2019, jehož cílem je vytvořit podmínky pro podporu, zachování a rozvoj kulturního života v rámci našeho regionu. Jedná se hlavně o aktivity se zaměřením na kulturní tradice kraje.

Číslo GP	Název grantového programu	Vyhlášený objem GP	Počet žádostí	Úspěšné žádosti	Schválená výše podpory
FV02734	Regionální kultura 2019	1 800 000	69	33	1 796 520

Vedle systémové podpory byla ve výjimečných případech žadatelům poskytována individuální finanční podpora, a to například Horáckému folklornímu sdružení na podporu a udržení folklorních tradic regionu, DOC.DREAM services, s. r. o. – Centru dokumentárního filmu v Jihlavě na podporu audiovizuální výchovy v Kraji Vysočina nebo spolku SE.S.TA, z. s., na podporu provozu expozice Umění baroka ze sbírek Národní galerie v Praze.

V rámci programového období 2014–2020 Integrovaného regionálního operačního programu (výzva MUZEA) probíhala realizace projektu Hrad Roštejn – zpřístupnění nových expozic. V roce 2019 byly kompletně dokončeny stavební práce na vnějším plášti objektu, a zejména byly realizovány a návštěvníkům zpřístupněny všechny expoziční trasy. Dokončen byl okruh B, který se poprvé z části představil již v roce 2018, nyní byl doplněn o dětskou hru přibližující hravou a haptickou formou téma lesa, lovectví a myslivosti. Kompletně vznikla nová trasa A, která přibližuje historii hradu Roštejn jako loveckého sídla. Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu zajistil koordinaci všech spolupracujících subjektů a administraci projektu směrem k poskytovateli dotace. Cílem projektu je zefektivnění prezentace sbírkových předmětů, a to tvorbou nových expozic, které budou adekvátním způsobem prezentovat a zpřístupňovat sbírky Muzea Vysočiny Jihlava. Projekt zároveň řeší zvýšení ochrany a zabezpečení vystavených sbírkových předmětů a stavební revitalizaci objektu tak, aby byly dlouhodobě zajištěny odpovídající zákonné podmínky pro prezentaci sbírkových předmětů a objekt byl po vizuální i uživatelské stránce návštěvnícky atraktivní a zároveň bezpečný. V roce 2020 se předpokládá kompletní ukončení projektu (celkové způsobilé výdaje cca 68,5 mil. Kč).

Pod dohledem gesčního odboru byla zahájena realizace dvou dalších projektů administrovaných přímo příspěvkovými organizacemi v rámci výzvy Muzea II Integrovaného regionálního operačního programu, a to projekt Muzea Vysočiny Jihlava s názvem Optimalizace péče o sbírky a prezentace sbírek v Muzeu Vysočiny Jihlava (celkové způsobilé výdaje ve výši cca 34,3 mil. Kč) a Muzea Vysočiny Třebíč s názvem Modernizace a rozšíření expozic v pobočce Muzeum řemesel Moravské Budějovice (celkové způsobilé výdaje ve výši cca 17 mil. Kč).

Úspěšně byly realizovány aktivity tříletého projektu I-CULT: Mezinárodní kulturní platforma. Cílem projektu, podpořeného z Programu přeshraniční spolupráce Interreg V-A Rakousko-Česká republika 2014–2020, je spolupráce subjektů a kulturních organizací a institucí čtyř krajů česko-rakouského příhraničí (Jihočeský kraj, Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina a spolková země Dolní Rakousko) a společná prezentace kulturního dědictví v podobě výstav, workshopů a doprovodných programů široké veřejnosti. Hlavním partnerem projektu je Jihočeský kraj, projektovým partnerem za Vysočinu je krajská příspěvková organizace Muzeum Vysočiny Třebíč. Například v rámci zprostředkujícího programu Příběh hranice vznikla mapa AREAcz, která prezentuje vybrané památky, muzea, festivaly, ale i mnoho zajímavostí z historie a umění v česko-rakouském příhraničí s cílem inspirovat a nadchnout mladé lidi ve věku 15–25 let (ale nejen je) k návštěvě muzeí a k objevování kulturního dědictví našich regionů. Stežejní části projektu jsou naplánovány na rok 2020.

V rámci přeshraniční spolupráce Interreg V-A Rakousko-Česká republika 2014–2020 pokračovala realizace dalšího projektu z oblasti kultury Lidová kultura/Volkskultur AT–CZ – subjektů z Kraje Vysočina a Jihočeského kraje a dvou rakouských spolkových zemí: Dolního a Horního Rakouska. Cílem je společná prezentace tradiční lidové kultury jako nedílné součásti kulturního dědictví, rozšíření stávající kulturní nabídky a zvýšení atraktivnosti celého území a oboustranného zájmu o tuto část kulturního dědictví. Slavnostně bylo v prosinci 2019 otevřeno pod Muzeem Vysočiny Třebíč Centrum tradiční lidové kultury v Třebíči ve zrekonstruované zemědělské usedlosti. Dále proběhly například prezentační akce folkloru, workshop Dětský lidový tanec nebo prezentace partnerských regionů na přehlídce Horácko tančí a zpívá.

Dále se v roce 2019 nacházel ve fázi udržitelnosti projekt administrovaný v předchozích letech odborem kultury, památkové péče a cestovního ruchu, jenž byl spolufinancován z Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod: Zámek Třebíč – modernizace zámku a zpřístupnění nových expozic. Tento projekt byl fyzicky realizovaný ve spolupráci s majetkovým odborem. Cílem byla stavební obnova národní kulturní památky – zámku v Třebíči, rozšíření výstavních ploch a vytvoření nového expozičního a interiérového vybavení Muzea Vysočiny Třebíč. Celkové skutečné náklady na realizaci projektu představovaly 139,7 mil. Kč, podpora Evropské unie a státního rozpočtu činila 92,5 % způsobilých výdajů projektu (cca 112,5 mil. Kč). Pětiletá udržitelnost projektu skončila v květnu 2019.

ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU V KRAJI

Kraj Vysočina dlouhodobě podporuje několika programy údržbu infrastruktury i služeb v cestovním ruchu na svém území. Od roku 2008 zřizuje příspěvkovou organizaci Vysočina Tourism, jež má za úkol dlouhodobě koordinovat spolupráci partnerů v cestovním ruchu na Vysočině a systematicky propagovat turistickou nabídku Vysočiny.

Kraj tradičně podporuje údržbu a obnovu kvalitního turistického značení sítě pěších, lyžařských i cykloturistických tras prostřednictvím dotace Klubu českých turistů, a to ve výši 370 tis. Kč ročně.

V roce 2019 byl opakovaně vyhlášen program na podporu standardizace, zkvalitňování a rozšiřování služeb poskytovaných turistickými informačními centry, nově jako program Fondu Vysočiny nazvaný Turistická informační centra 2019 (dříve Zásady Zastupitelstva Kraje Vysočina pro poskytování dotací na podporu turistických informačních center v Kraji Vysočina). Finanční prostředky z tohoto dotačního titulu přispěly ke zkvalitnění služeb 34 turistických informačních center v kraji – šlo převážně o tištěné propagační materiály, pořízení kancelářské techniky a venkovního mobiliáře, úhradu části mzdových nákladů sezónních pracovníků aj. V rámci plnění podmínek programu probíhá celoroční spolupráce s příspěvkovou organizací Vysočina Tourism: aktualizace regionálních databází, shromažďování statistických údajů, pořádání pravidelných školení a setkávání apod.

Číslo GP	Název grantového programu	Vyhlášený objem GP	Počet žádostí	Úspěšné žádosti	Schválená výše podpory
FV 02719	Turistická informační centra 2019	2 000 000	40	34	1 857 000

Pokračuje realizace Strategie rozvoje cestovního ruchu v Kraji Vysočina na období 2017–2025, která identifikuje priority, opatření a aktivity vedoucí k efektivnímu rozvoji cestovního ruchu v kraji v oblastech týkajících se infrastruktury, marketingu i řízení cestovního ruchu. Jako součást implementace Strategie CR se pravidelně schází Rada pro Strategii cestovního ruchu jako funkční, řídicí a organizační struktura, která spolupracuje na naplňování cílů strategie s dalšími klíčovými aktéry z oblasti cestovního ruchu. Na webových stránkách Kraje Vysočina jsou zveřejňovány jednak zápisy z jednotlivých jednání Rady pro Strategii CR, tak i zhodnocení dosavadních výstupů formou Roční zprávy o realizaci Strategie rozvoje CR.

V roce 2019 byla naplňována opatření vyplývající ze schválené Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklopropravy v Kraji Vysočina na období 2014–2020. Částkou téměř 1 630 tis. Kč byla podpořena výstavba volnočasového singletrailového areálu v Telči. Kontinuálně od roku 2016 probíhá monitoring na cykloturistických trasách, automatickými selektivními sčítači je finálně osazeno celkem dvanáct lokalit. Aktualizována byla aplikace pro mobilní telefony Cyklovýlety po Vysočině, která nyní obsahuje téměř 100 tipů na cyklovýlety. Úspěšně proběhly osvětové kampaně Do práce na kole a v rámci Evropského týdne mobility. Prostřednictvím grantového programu v rámci Fondu Vysočiny byla realizována podpora rozvoje základní a doprovodné infrastruktury pro cykloturistiku a cyklopropravy.

Číslo GP	Název grantového programu	Vyhlášený objem GP	Počet žádostí	Úspěšné žádosti	Schválená výše podpory
FV0274	Cykloproprava a cykloturistika 2019	11 000 000	29	28	8 050 239

Vysočina Tourism, příspěvková organizace, působí v roli krajské organizace destinačního managementu pro Kraj Vysočina. V rámci své činnosti se zabývá tvorbou, propagací a prezentací turistické nabídky regionu na domácím trhu i zahraničních trzích, shromažďuje informace o turistickém potenciálu regionu včetně jejich pravidelné aktualizace, koordinuje činnost turistických informačních center na svém území, spolupracuje s oblastními organizacemi destinačního managementu, připravuje produkty cestovního ruchu a další. Na poli marketingu cestovního ruchu je partnerem pro Českou centrálu cestovního ruchu – CzechTourism a je zakládajícím členem Asociace organizací cestovního ruchu. Je držitelem certifikátu kvality v rámci Českého systému kvality služeb i certifikátu v rámci Kategorizace organizací destinačního managementu.

Organizace stanovuje pro každý rok základní marketingové téma, které naplňuje vybranými aktivitami. Pro rok 2019 se jednalo o téma Vysočina filmová. Souhrnně byly aktivity prezentovány na stránkách turistického portálu Vysočiny www.vysocina.eu/temata/vysocina-filmova. Organizace připravila turistický produkt Klapka, filmová Vysočina poprvé. Jednalo se o turistickou hru motivující k návštěvě 26 filmových míst na Vysočině. Účastníci mohli soutěžit o ceny (víkendový pobyt v Letohrádku sv. Vojtěch, návštěvu filmových ateliérů, deskovou hru), jako související propagační materiály posloužily placky a batohy s logy kampaně Vysočina filmová. Turistická hra byla doplněna také o geocachingovou hru, organizace pořídila filmovou aplikaci, distribuovala tiskovinu Vysočina filmová. Zpracovala filmové výlety, témata Filmové osobnosti, Filmová NEJ, neustále rozšiřovala Kalendář akcí spojených s filmem, vybrané akce též podporovala, tři kulturní akce sama zorganizovala (Letní kino a kostýmované prohlídky na Hradě Roštejn – 30. 8. 2019, Den otevřených dveří v Klášteře Želiv – 13. 9. 2019, Filmová Ledeč na hradě v Ledči nad Sázavou – 14. 9. 2019). Na řadě míst měla k dispozici fotokoutek (veletrhy, prezentační akce). Tváří celé kampaně byl rodák z Horní Cerekve, herec Josef Dvořák, který mimo jiné namluvil spoty do rádií, poskytl fotku pro letáky a plakáty a zúčastnil se autogramiády v rámci Festivalu Pelhřimov – město rekordů 2019.

Druhý turistický produkt, který organizace pro rok 2019 připravila, byla Pivovarská stezka Vysočiny. Jednalo se o virtuální stezku po třinácti pivovarech. Formou sběratelské hry o razítka a následně ceny věnované pivovary byli návštěvníci Vysočiny motivováni k opětovným návštěvám regionu.

Organizace pokračovala ve vylepšování on-line prezentace. Turistický portál Vysočiny www.vysocina.eu rozšířila o tři jazykové mutace (anglická, německá, polská), stále pracuje na vylepšení funkcionalit. To platí i pro další weby – www.vysocinatourism.cz (stránky organizace), www.vysocina-konference.cz (stránky Vysočina Convention Bureau – podpora konferenčního a incentivního cestovního ruchu) a www.filmvysocina.cz (stránky Vysočina Film Office – filmové kanceláře pro Kraj Vysočina). Samozřejmostí je soustavná aktivita na sociálních sítích, a to na facebookových i instagramových profilech @regionvysocina, kde byly příspěvky často finančně podporovány s cílem zajištění většího dosahu.

Organizace neustále rozšiřuje působnost a využití marketingové značky Vysočiny (červeného pointu). Vysočina Tourism vydala v roce 2019 celkem dvanáct propagačních tiskovin, mnohé z nich i v jazykových mutacích. Jednalo se o brožury TOP atraktivita Vysočiny, Pivovary na Vysočině, Hrady, zámky a historické objekty na Vysočině, Kempy na Vysočině, Památky UNESCO, Cykloregion Vysočina, Leták Vysočina filmová, Mapa Pivovarská stezka Vysočiny, Vysočina – 21. výročí Svatováclavského posvěcení ve Vídni (pouze v NJ), Kalendář akcí na Vysočině 2020, Vysočina sklářská a tiskovina k již zmiňovanému turistickému produktu Klapka, filmová Vysočina poprvé.

Ve spolupráci s Vysočina Tourism vydala organizace m-ARK Marketing a reklama, s. r. o., turistický magazín Vysočina a ihned započala příprava podkladů pro vydání dalšího ročníku této turistické publikace. V roce 2019 byl dále vydán tištěný i elektronický turistický magazín Léto na Vysočině a Zima na Vysočině, který byl v nákladu cca 60 tisíc kusů výtisků distribuován v Kraji Vysočina a všech sousedních krajích. Organizace také připravila letní a zimní verzi e-turistických novin pro partnery z oblasti cestovního ruchu na Vysočině.

Z dalších aktivit je možné zmínit organizaci sedmi press / fam tripů pro zahraniční účastníky (Rakušané, Irové, Rusové, Poláci, Holanďané), převážně díky spolupráci s agenturou CzechTourism.

Vysočina Tourism zrealizovala v období 23. 5.–19. 6. 2019 rollingboardovou kampaň na 56 plochách v Praze v lokalitách na hlavních tazích, přičemž do kampaně zapojila i partnery z šesti měst Kraje Vysočina, kteří se na ní finančně podíleli (Žďár nad Sázavou, Třebíč, Telč, Jihlava, Bystřice nad Pernštejnem a Nové Město na Moravě).

Vysočina Tourism se zapojila do organizace akce 21. výročí Svatováclavského posvěcení ve Vídni (26. 9. 2019). Měla na starosti kompletně zajištění tiskové konference pro rakouské novináře v Českém centru ve Vídni, v rámci slavnostní recepce na Velvyslanectví České republiky v Rakousku zajišťovala prezentaci turistické nabídky Kraje Vysočina a mimo jiné distribuovala publikaci v němčině, která vznikla pro návštěvníky této významné akce.

Organizace realizovala celoroční mediální kampaň, v jejímž rámci vznikl nespočet inzerátů a článků v tištěných médiích, probíhala bannerová kampaň na webech, kampaň Sklik na Seznamu, vznikly rozhlasové spoty, které byly následně vysílány v rádiích. Kromě toho organizace finančně podpořila i natáčení dvou televizních pořadů zaměřených na cykloturistiku – Bikesalon pro TV Prima, 13. a 22. epizoda (Pelhřimovsko, Havlíčkovobrodsko).

Turistickou nabídku včetně nově vytvořených produktů organizace Vysočina Tourism prezentovala na následujících tuzemských a zahraničních veletrzích cestovního ruchu: REGIONTOUR Brno, HOLIDAY WORLD Praha, VAKANTIEBEURS Utrecht, FERIENMESSE Vídeň, ITF SLOVAKIATOUR Bratislava, FREIZEIT, TOURISTIK & GARTEN MESSE Norimberk, INFOTOUR a CYKLOTURISTIKA Hradec Králové, ITB Berlín, GLOB Katowice, MTT Wrocław, FOR BIKES Praha a TRAVELFEST České Budějovice.

Tato prezentační činnost byla dále doplněna o účast na významných akcích konaných na území Kraje Vysočina i mimo něj: SP horských kol v Novém Městě na Moravě (25.–26. 5. 2019), Mimořádný filmový festival Krucemburský výtah, Krucemburk (20.–23. 6. 2019), Jihlavské havíření, Jihlava (22. 6. 2019), Start závěrečné etapy cyklistického putování Křížem krázem Vysočinou na kole v Třebíči (12. 7. 2019), Veselokopecký jarmark (20.–21. 7. 2019), Charitativní cyklojízda Na kole dětem Vysočinou s Josefem Zimovčákem, Telč (7. 9. 2019), Filmová Ledeč, Ledeč nad Sázavou (14. 9. 2019) a SP v cyklokrosu, Tábor (16. 11. 2019).

Již tradičně organizace uspořádala za finanční podpory ČEZu cyklistické putování Křížem krázem Vysočinou na kole (12. ročník, 5.–12. 7. 2019), aby propagovala cykloturistiku na Vysočině. Další pravidelnou akcí byla spoluúčast na organizaci mezinárodní odborné konference cestovního ruchu, kterou pořádá Vysoká škola polytechnická Jihlava (zajištění doprovodného programu).

Vysočina Tourism, p. o., dlouhodobě zajišťuje také nespočet vzdělávacích aktivit. V roce 2019 zorganizovala semináře Úvod do vyhledávání a nástrojů Google, nejdůležitější nástroje Google Tools (21. 3. 2019), Rychlokurz základů fotografování – jak na skvělé fotky s obyčejným foťákem (3.–4. 4. 2019), Základy úprav fotek – jak rychle vylepšit snímky (16.–17. 4. 2019) a Analytické a inzertní možnosti v rámci Google – Google Analytics, Google Ads (6. 5. 2019).

Dále Vysočina Tourism zorganizovala ve spolupráci s Odborem kultury, památkové péče a cestovního ruchu Krajského úřadu Kraje Vysočina setkání pracovníků TIC a zástupců oblastních organizací destinačního managementu Kraje Vysočina (23. 1. 2019 a 13. 5. 2019), kulaté stoly v okresních městech Kraje Vysočina – Třebíč (2. 10. 2019), Žďár nad Sázavou (9. 10. 2019), Jihlava (16. 10. 2019), Havlíčkův Brod (29. 10. 2019) a Pelhřimov (30. 10. 2019), což byla moderovaná diskuse k aktivitám v cestovním ruchu na Vysočině s výzvou k tipům na zaměření aktivit Vysočina Tourism a na vznik a rozvoj nových produktů cestovního ruchu. Organizace tradičně na závěr roku zorganizovala setkání s partnery v regionu (12. 12. 2019), kde představila mimo jiné marketingový a komunikační plán pro turistickou destinaci Vysočina na rok 2020, nejvýznamnější aktivity a plány. Na setkání navazovaly tři workshopy, kde byla mimo jiné diskutována témata, která zazněla na kulatých stolech.

Činnost kanceláře Vysočina Convention Bureau, jejímž cílem je podporovat a propagovat konferenční a incentivní turistiku v regionu, v roce 2019 představovala především realizaci mediální kampaně (Brands and Stories, Firemniakce.cz, Mediaplanet – Hospodářské noviny, Turistický magazín Vysočina, Best for Events) a absolvování specializovaných prezentačních akcí. Zástupci Vysočina Tourism se účastnili B2B workshopů v Moskvě a Petrohradě a dále dvou oborových tuzemských veletrhů – Event Fest Praha a Event Day Praha. Kancelář se také zapojovala do aktivit koordinovaných agenturou Czech-Tourism (oddělení Czech Convention Bureau).

Ve struktuře Vysočina Tourism působí taktéž filmová kancelář pro Kraj Vysočina s názvem Vysočina Film Office, jejíž hlavní činností je zpracovávání poptávek a dotazů ze strany filmových tvůrců. Kancelář působí jako prostředník mezi filmovými profesionály, úřady a dalšími regionálními partnery a svou činností cílí na zlepšení podmínek pro natáčení na Vysočině. Propaguje Vysočinu jako film friendly destinaci a snaží se o maximalizaci přínosů všech audiovizuálních aktivit v regionu. Vysočina Film Office získala pro rok 2019 na svou činnost podporu od Státního fondu kinematografie. Webové stránky filmové kanceláře (www.filmvysočina.cz) byly rozšířeny o databázi dodavatelů, resp. poskytovatelů služeb, a o loga nejvýznamnějších partnerů. Kancelář propagovala svou činnost prostřednictvím inzerce, podpořila řadu filmových aktivit, spolupracovala například s festivaly na Vysočině Start Film Fest (v Bystřici nad Pernštejnem) či tradičně s Mezinárodním festivalem dokumentárních filmů Ji.hlava. Kancelář zorganizovala ve dnech 5.–6. 11. 2019 location tour po Vysočině, pořídila fotografie míst s využitím pro filmové profesionály, rozšiřovala databázi kontaktů, prezentovala Vysočinu v médiích (často ve spolupráci s Czech Film Commission). Kancelář intenzivně komunikovala s Czech Film Commission a také s filmovými štáby – nejintenzivnější komunikace probíhala s filmovým štábem pohádky Princezna zakletá v čase, která se natáčela v okolí lomů u Lipnice nad Sázavou. Vysočina Film Office se výrazně podílela na komunikaci marketingového tématu Vysočiny pro rok 2019 Vysočina filmová.

V roce 2019 organizace realizovala čtyři projekty, na jejichž činnost získala dotaci:

Projekt	Dotační program	Harmonogram	Celkové náklady v Kč	Požadovaná, resp. poskytnutá dotace v Kč
Poznejte kulturní a přírodní dědictví příhraničního regionu na Evropském zeleném pásu podél železné opony na kole	Interreg V–A Rakousko–ČR	1. 6. 2017 – 31. 12. 2019	2 628 840	2 365 956
Zlepšení přístupu a propagace kulturního dědictví v regionech Jižní Čechy – Vysočina – Waldviertel – Mühlviertel	Interreg V–A Rakousko–ČR	1. 3. 2017 – 31. 12. 2019	5 814 180	5 232 762
Hudba nezná hranice	Interreg V–A Rakousko–ČR (Fond malých projektů)	1. 3. 2019 – 30. 9. 2019	479 693	407 739
Činnost Vysočina Film Office v roce 2019	Státní fond kinematografie	1. 1. – 31. 12. 2019	329 992	164 996

Vysočina Tourism připravila v roce 2019 nový projekt Činnost Vysočina Film Office v roce 2020, se kterým se úspěšně ucházela o podporu ze Státního fondu kinematografie. Celkové náklady projektu činí 126 744 Kč (získaná dotace: 63 000 Kč), časový harmonogram: 1. 1. 2020 – 31. 12. 2020.

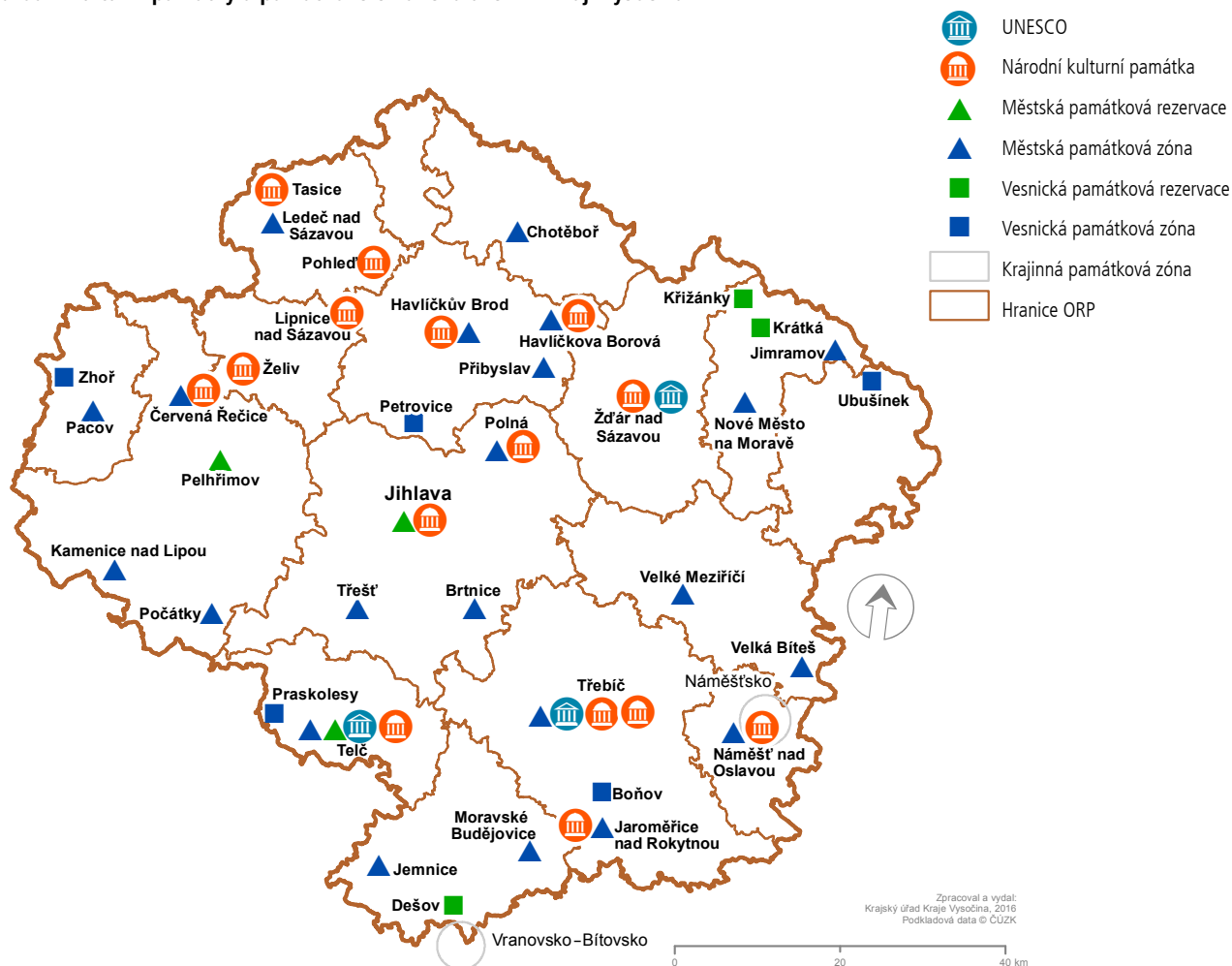
14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

Vysočina Tourism dále v roce 2019 připravila spolu s dalšími partnery (Vysoká škola polytechnická Jihlava – lead partner, Johannes Kepler Universität Linz a Verbund OÖ. Museen) projekt do programu Interreg V-A Rakousko-Česká republika 2014–2020 s názvem „Spolupráce institucí na Vysočině a v Horním Rakousku při podpoře zvyšování kvalifikace v oblasti digitalizace v kulturním cestovním ruchu“ („Digitalizace v cestovním ruchu“) na dobu trvání 1. 1. 2020 – 30. 11. 2022. Projekt byl schválen a v roce 2020 započne jeho realizace.

Dále byla organizace v roce 2019 zapojena jako strategický (nefinanční) partner do dalších projektů v rámci programu Interreg V-A Rakousko-Česká republika 2014–2020 (Zhodnocení zelených prostor, Mezinárodní kulturní platforma – „I-CULT“).

Za aktivity roku 2019 získala Vysočina Tourism několik významných ocenění. V rámci veletrhu Regiontour Brno obdržela dne 16. 1. 2020 za celoroční marketingovou kampaň roku 2019 Vysočina filmová 3. místo v prestižní Velké ceně cestovního ruchu v kategorii Nejlepší jednotná kampaň a za turistickou hru Klapka, filmová Vysočina poprvé další 3. místo, a to v kategorii Nejlepší turistický produkt. V rámci veletrhu Holiday World 2019 získala Vysočina Tourism 3. místo v soutěži pro vystavovatele v kategorii Nejzajímavější propagační materiál za sadu propagačních materiálů připravených pro turistickou sezonu 2019 (Kalendář akcí na Vysočině 2019, TOP atraktivita Vysočiny, Kempy na Vysočině, Hrady, zámky a historické objekty na Vysočině, Cykloreregion Vysočina, Pivovary na Vysočině, Vysočina filmová). V rámci veletrhu Regiony v Lysé nad Labem, resp. soutěžní přehlídky turisticko-propagačních materiálů – soutěž TURISTPROPAG obdržela Vysočina Tourism cenu za 1. místo v kategorii Propagační leták ubytovacího zařízení – za publikaci Kempy na Vysočině (v ČJ, AJ, NJ).

Národní kulturní památky a památkově chráněná území v Kraji Vysočina

15

ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽ A SPORT

Rok 2019 byl stejně jako ty předchozí naplněn různorodými aktivitami v oblasti školství, zájmového vzdělávání a sportu. Ráda bych ve svém úvodním slovu připomněla alespoň některé z nich.

Úspěšně jsme pokračovali ve spolupráci s firmami a se školami s cílem zlepšit podmínky pro rozvoj technické a přírodovědné tvořivosti a myšlení mladých lidí. Již tradiční je používání stavebnic Merkur v základních školách, kdy k původním 13 školám, podporovaných firmou Bosch Diesel, s. r. o., Jihlava, přibýly desítky dalších. Koncept používání stavebnic na podporu tvořivosti a technického vzdělávání byl rozšířen i do 1.–3. ročníků základních škol, neboť již popáté každý prvňáček obdržel unikátní stavebnici ROTO z Vysočiny. Obě stavebnice doplněné metodickými materiály završují soutěže. Společně s firmami jsme stabilizovali také soutěž Cihla k cihle se stavebnicí Teifoc (třetí ročník) a používání „cihlíček“ se rozšířilo.

v polytechnické výchově na základních školách a ve stavebních oborech středních škol. Do rodiny úspěšných soutěží přibyla soutěžní přehlídka Lego robot (druhý ročník), jež se zaměřuje na starší žáky, kteří pro rozvoj technické tvořivosti a získání digitálních kompetencí používají stavebnici Lego Mindstorms, a to rovněž za podpory firmy Bosch. Osvědčenou strategii systémové podpory praktických činností jsme využili také v rozsáhlém projektu Učíme se ze života pro život financovaném z prostředků Evropské unie. Na 64 základních a středních škol si tak mohlo rozšířit spektrum moderních pomůcek, kromě výše uvedených také například o laboratorní sady Pasco a Venier, malé roboty Ozobot, grafický program SketchUp nebo 3D grafický systém Corinth. I v tomto případě jsme připravili pro učitele jednoduché příklady, jak s pomůckami ve výuce začít pracovat.

Významný vliv firem pokračuje na projektech, jež směřují k úpravě obsahu vzdělávání, jakými je oborové zaměření oboru Mechanik-seřizovač pro zpracování plastů a pokračující spolupráce na Střední průmyslové škole Třebíč, kde se vyučuje zaměření na energetiku za výrazné spolupráce společnosti ČEZ, a. s. Bez spolupráce firem by se nepodařilo zrealizovat další velmi úspěšný projekt Postav si svoje auto. Flotilu barevných sportovních vozů, které postavili žáci odborných škol společně se svými pedagogy, jistě nikdo ani v loňském roce nepřehlédl, ať už to bylo při „spanilých jízdách“ po Vysočině nebo při tradičním klání na jihlavském autodromu. Po aktivitě Postav si svůj traktor nyní následuje projekt Postav si svůj nákladák. Žáci ze Střední průmyslové školy Třebíč v roli montérů dokončili Tatra Phoenix a v loňském roce byla dohodnuta spolupráce s Tatro na dalším voze, tentokrát ho budou stavět na světelském pracovišti České zemědělské akademie Humpolec. Úspěšně se rozvíjí i spolupráce s restauracemi v oblasti gastro oborů v projektu s názvem Gastroakademie. Unikátní byl první ročník národního kola mladých kuchařů a cukrářů mezinárodní přehlídky Trophée Mille. Ráda bych připomněla také další jedinečnou aktivitu, a to zahájení projektu P-TECH ve Střední škole průmyslové, technické a automobilní Jihlava ve spolupráci s IBM Česká republika spol. s r. o., Bosch Diesel, s. r. o., Jihlava, a Vysokou školou polytechnickou Jihlava. Podpis dohody o partnerství proběhl symbolicky na tradičním červnovém Technickém fóru za přítomnosti ministra školství, mládeže a tělovýchovy a mnoha vážených hostů nejen z Vysočiny.

Finanční podpora kraje byla rozšířena o nemalou částku ze zdrojů Evropské unie, a to na projekty převážně investičního charakteru. V roce 2019 jsme se soustředili na využití prostředků pro modernizaci poradenských pracovišť PPP a SPC Vysočina v Jihlavě, Havlíčkově Brodě a Třebíči. Po jejich dokončení se poradenské služby pro děti a jejich rodiče přestěhují do nových budov s potřebným prostorovým a technickým zázemím. Pokračovala samozřejmě také modernizace a údržba budov realizovaná krajem či samotnými školami s cílem zlepšit vzdělávací podmínky.

Kromě těchto dlouhodobých rozvojových aktivit jsme řešili i menší či větší problémy, vyplývající například z nové úpravy společného vzdělávání, připravované reformy financování regionálního školství a sportu, a další klíčová témata ve vzdělávání (zpracovali jsme nový dlouhodobý záměr vzdělávání, účastnili jsme se přípravy Strategie 2030+). Po dlouhodobém neúspěšném vyjednávání s ministerstvem školství jsme se rozhodli finančně podpořit činnost psychologů v našich dětských domovech. Opět jsme vyslali výpravu na Letní olympiádu dětí a mládeže a získali řadu cenných medailí. Velmi cenným zdrojem informací a zpětné vazby pro mě byly návštěvy škol a četná pracovní setkání a konference. Jsem ráda, že jsem se na nich často potkávala s lidmi ochotnými ke spolupráci a hledání řešení.

Když se ohlédnu, vidím, že i uplynulý rok byl bohatý na události, změny i nové výzvy. Věřím, že jsme společně opět alespoň trochu přispěli ke zlepšení podmínek pro přípravu dětí a mladých lidí na budoucí pracovní a osobní život. Za to, že se to podařilo zvládnout, děkuji všem zapojeným školským i neškolským partnerům.

Ing. Jana Fialová, MBA
radní pro oblast školství, mládeže a sportu

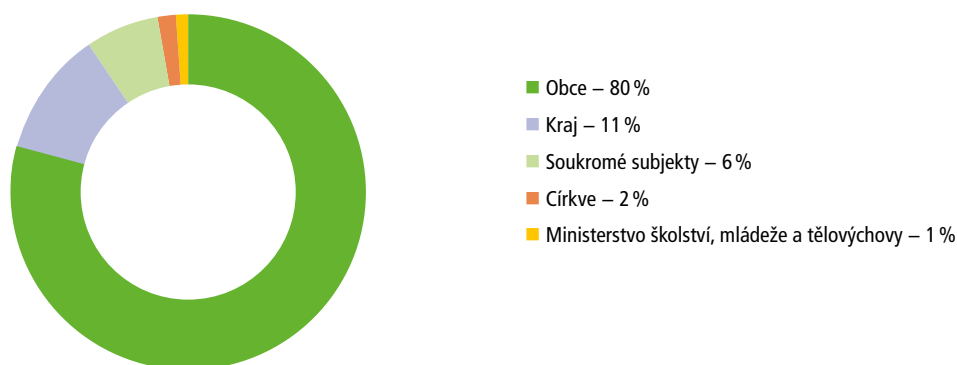
SÍŤ ŠKOLSKÝCH ORGANIZACÍ

V roce 2019 působilo v Kraji Vysočina celkem 506 právních subjektů, které vykonávaly činnost škol a školských zařízení.

Z nich 405 zřizovaly obce, 57 kraj, 31 soukromé organizace, osm církve a náboženská společenství a pět Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Na území kraje působilo 289 mateřských škol, 265 základních škol, 65 středních škol a 14 vyšších odborných škol. Na zajištění praktické výuky se dále podílely jedno středisko praktického vyučování zřízené soukromým subjektem a jeden školní statek zřízený krajem. Umělecké a zájmové vzdělávání probíhalo ve 24 základních uměleckých školách a ve 22 střediscích volného času dětí a mládeže (domech dětí a mládeže). Při školách dále působilo 642 oddělení školních družin a 38 školních klubů, které nabízely 342 zájmových útvarů. Stravování žáků zajišťovalo 548 školních jídelen (včetně samostatných vývařoven a výdejen). Ubytování poskytovalo 28 domovů mládeže a internátů.

V kraji je zřízeno 14 zařízení ústavní a ochranné výchovy s celodenní péčí. V kraji působily také dvě vysoké školy a dvě odloučená pracoviště vysokých škol sídlící mimo kraj.

Struktura škol a školských zařízení v Kraji Vysočina podle zřizovatelů

Ve školách se vzdělávalo 87 970 dětí, žáků a studentů, základní umělecké školy navštěvovalo 11 628 žáků, do pravidelných zájmových útvarů domů dětí a mládeže se zapojovalo 18 980 účastníků, služby školních jídelen využívalo 95 593 strávníků, možnosti ubytování v domovech mládeže a internátech využívalo 2 492 žáků a studentů a ochranná výchova a preventivně výchovná péče byla poskytnuta 456 dětem.

Vzdělávací a výchovné služby zajišťovalo v souladu se školským zákonem 12 484,8 přepočtených pracovníků, z toho 8 750,8 pedagogických pracovníků. Celkové náklady na hlavní činnost organizací, které zajišťují vzdělávání a školské služby dle školského zákona (kromě škol a školských zařízení zřizovaných výše uvedenými ministerstvy), dosáhly 8 277,24 mil. Kč, z toho bylo na mzdy přepočtených pedagogických pracovníků vynaloženo 3 946,1 mil. Kč. Mzdové náklady ve školství financuje stát formou účelové dotace. Kraj pak financuje především provozní náklady a rozvojové a nadstavbové aktivity u škol, které zřizuje.

Vývoj sítě krajských škol a školských zařízení

V oblasti středního školství se ukázalo, že koncept řešení dopadů demografického vývoje založený na páteční síti středních škol je schopen tento pokles absorbovat. Centra odborného vzdělávání v Jihlavě, Třebíči, Žďáře nad Sázavou, Pelhřimově, Havlíčkově Brodě, Humpolci a Světlé nad Sázavou jsou stabilní školy, jež poskytují celou škálu studijních a učebních oborů. V ostatních odborně zaměřených školách, zejména v menších městech kraje, přetrvává nižší počet žáků a žákyn způsobený zejména malým zájmem o odborně zaměřené maturitní obory a obory vyšších odborných škol. Stabilizovaná je také nabídka všeobecného středoškolského vzdělávání v gymnáziích, zájem o lycea v posledních letech výrazně poklesl. Ve většině gymnázií v menších městech kraje se projevuje nízký převis poptávky. Reforma financování společně s navyšováním platů prozatím zajistila školám relativní dostatek prostředků, a to včetně menších škol. V příštích cca čtyřech letech by mělo přijít mírné časově omezené demografické navýšení. Zda bude nutné provést další úpravy sítě škol a oborů ve vztahu k efektivnímu využívání budov a zdrojů, to ukáže vývoj zájmu zejména o maturitní a VOŠ obory v menších městech kraje.

ROZVOJOVÉ AKTIVITY

Podpora odborného vzdělávání a technických a přírodovědných oborů

Od školního roku 2010/11 mohou žáci prvních ročníků 18 vytipovaných učebních oborů žádat o krajská motivační stipendia, jejichž cílem je nejen posílit zájem absolventů základních škol o studium řemesel, ale také motivovat učně k pečlivější přípravě na budoucí povolání. Ve školním roce 2015/16 došlo k úpravě pravidel pro poskytování stipendií spočívající ve zpřísnění podmínek v oblasti prospěchu. Od školního roku 2016/17 byly mezi podporované obory přidány obory Zemědělec-farmář, Montér suchých staveb, Autolakýrník a Karosář, od školního roku 2017/18 pak obor Elektromechanik pro zařízení a přístroje a od školního roku 2018/19 obory Hutník, Krejčí a Operátor skladování. Celkový počet podporovaných oborů je tak nyní 26. Od školního roku 2018/19 došlo ke zvýšení prospěchového stipendia a nově byla zavedena jednorázová odměna za prokazatelně dobré výsledky ve studiu, která bude poskytnuta po ukončení 3. ročníku závěrečnou zkouškou za splnění podmínek dle pravidel pro poskytování stipendií.

Spolupráce s firmami

Ve spolupráci se zástupci firem Automotive Lighting, s. r. o., Mann + Hummel, s. r. o., Fraenkische CZ, s. r. o., Swoboda, s. r. o., Spojené kartáčovny, a. s., POLLMANN CZ, s. r. o., I P C plast, spol. s r. o., Hettich ČR, k. s., CECHO – BOHUMIL CEMPÍREK, s. r. o., Střední školy průmyslové, technické a automobilní Jihlava, Střední průmyslové školy Třebíč, Střední průmyslové školy a Středního odborného učiliště Pelhřimov a Vyšší odborné školy a Střední průmyslové školy Žďár nad Sázavou byl připraven vzdělávací program, jehož cílem je posílit odborné znalosti žáků středních škol na Vysočině v problematice technologie a seřizování strojů pro zpracování plastů. Obor Mechanik-seřizovač pro zpracování plastů se vyučuje na výše uvedených středních školách.

Na Střední průmyslové škole Třebíč pokračovali se zaměřením Energetika. Na vývoji a zavedení tohoto unikátního programu spolupracovaly Kraj Vysočina, ČEZ, a. s., a Střední průmyslová škola Třebíč.

Za podpory firem mohly vzniknout konstrukční projekty pro žáky technických učebních oborů. Devět středních škol se zapojilo do pokračování úspěšného projektu Postav si svoje auto, kdy ze stavebnice Kaipan žáci poskládali svoje vlastní a plně funkční auto. V dalším projektu Postav si svůj traktor byly na čtyři odborné školy v regionu dodány díly sériově vyráběného traktoru, ze kterých žáci oborů Opravář zemědělských strojů a Opravář lesnických strojů vytvořili plně funkční stroj. V obdobném duchu započal v roce 2018 projekt Postav si svůj nákladník, kdy žáci Střední průmyslové školy Třebíč ve spolupráci s Krajskou správou a údržbou silnic Vysočiny a TATRA TRUCKS, a. s., postavili nákladní vůz TATRA PHOENIX, který od roku 2019 slouží silničářům na Vysočině. Ve školním roce 2019/2020 probíhá druhá etapa tohoto projektu, kdy nákladní automobil značky TATRA staví žáci České zemědělské akademie v Humpolci. V pořadí posledním projektem obdobného typu je projekt Postav si svoje elektrovoztíčko, který spočívá ve stavbě jedinečného a originálního vozidla na elektrický pohon. Dokončení elektrovoztíčka žáky šesti středních škol zřizovaných Krajem Vysočina je naplánováno na podzim roku 2020.

Také v loňském roce pokračovala společná iniciativa firmy Bosch Diesel, s. r. o., Jihlava, a Kraje Vysočina zaměřená na posílení vybavení pro rozvoj technické tvořivosti a myšlení v základních školách. S Merkury již dle krajské metodiky pracují žáci a žákyně 4.–8. ročníků na více než 105 školách, a to ve školním roce 2019/2020 již šestým rokem. Kraj Vysočina přibližně pěti tisícům prvňáčků poskytl popáté v řadě ojedinělou stavebnici ROTO z Vysočiny, která vznikla z kreativních nápadů metodického týmu složeného ze tří učitelek základních škol. Spolupráci s regionálními firmami kraj využil i u pořízení stavebnic Teifoc bezmála padesáti vybraným školám. Systém stavebnic byl v předloňském roce završen stavebnicí Lego Mindstorms pro žáky 9. ročníků. Ke všem stavebnicím kraj pravidelně připravuje soutěže pro žáky a žákyně základních škol i odpovídajících ročníků víceletých gymnázií.

Dále probíhá spolupráce s menšími firmami a Krajem Vysočina, a to v rámci projektu Gastroakademie. Odborná praxe žáků ze středních škol s gastro obory v Havlíčkově Brodě, Jihlavě, Třebíči a Velkém Meziříčí se uskutečnila ve vybraných sedmi restauracích v Jihlavě (Buena Vista, Tři Knížata, Radniční restaurace), Pelhřimově (Hotel Slávie), Velkém Meziříčí (Jelínkova vila) a v Ledci nad Sázavou (Hotel Kaskáda).

Již tradičně se uskutečnila odborná konference Technické fórum Kraje Vysočina, kde zástupci firem, ministerstev, škol, kraje, Hospodářské komory a Národního vzdělávacího fondu diskutovali o problematice technického vzdělávání a jeho dalším rozvoji. Program byl cílen zejména na představení výstupů projektů na podporu technického vzdělávání realizovaných Krajem Vysočina a partnery.

Spolupráce s městy

Také v roce 2019 pokračoval program kraje na podporu pořizování a opravy učebních pomůcek ZUŠ. Od roku 2019 je program zahrnutý v rámci jednotné dotační politiky kraje ve Fondu Vysočiny.

I v roce 2019 poskytl kraj v rámci systémové podpory prostředky obcím na podporu převodů vzdělávací činnosti z kraje na obce a na podporu obcí při zabezpečení vzdělávání v celkové výši 11 109 tis. Kč.

Rozvojové projekty

Kraj je prostřednictvím projektů zapojen do řešení významných dílčích témat, například podpory spolupráce středních škol s firmami, nové metody a formy výuky. Na úspěšný projekt Cooking together kraj navázal dalším mezinárodním projektem, tentokrát v oblasti badatelsky orientované výuky s názvem Inquiry-based Learning and Teaching Across Europe s partnerskými zeměmi Francie, Rakousko a Finsko. Během roku 2019 se v rámci tohoto projektu uskutečnily tři krátkodobé vzdělávací aktivity a jedno koordinační projektové setkání.

Zlepšení strategického řízení a plánování ve školách a území je hlavním tématem projektu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Kraje Vysočina. Plánování a koordinace podpor z Evropské unie ve shodě s dlouhodobými potřebami kraje a škol v území je jeho dalším cílem. Implementace opatření z návrhové části Krajského akčního plánu následně kraj realizuje v implementačním projektu s názvem Učíme se ze života pro život. Do projektu je formou finančního partnerství zapojeno 31 základních a 33 středních škol. V rámci projektu kromě inovace výuky při použití aktivizačních a transferových nástrojů školy získávají zajímavé vybavení, například stavebnice, měřicí sady, výukový software a hardware, a to včetně robotů – od malých Ozobotů až po sofistikovanější Lego Mindstorms.

V počátcích realizace jsou projekty:

- Krajské komunitní a poradenské centrum
- PPP a SPC Vysočina – rekonstrukce budovy pro pracoviště v Třebíči
- PPP a SPC Vysočina – rekonstrukce budovy pro pracoviště v Havlíčkově Brodě

Evropské vzdělávací projekty

Kraj Vysočina v roce 2019 na dofinancování evropských vzdělávacích projektů vyčlenil 300 tis. Kč. Z rozpočtu kraje mohou tedy školy bez ohledu na zřizovatele a neziskové organizace získat část finančních prostředků na své mezinárodní projekty realizované v rámci programu Erasmus+ nebo za podpory Česko-německého fondu budoucnosti. Oddělení mládeže a sportu uspořádalo v roce 2019 několik seminářů a prezentací věnovaných evropským vzdělávacím projektům. Na podzim 2019 byl zahájen již třetí ročník Veletrhů mezinárodních příležitostí pro studenty středních škol v Kraji Vysočina. Jedná se o prezentace mezinárodních příležitostí pro mládež, jako jsou evropské vzdělávací programy, dobrovolná služba, práce, studium nebo stáže v zahraničí, nadační/stipendijní fondy, letní jazykové kempy apod.

SPOLUPRÁCE S NEZISKOVÝM SEKTOREM

Neziskové organizace dětí a mládeže či organizace pracující s dětmi a mládeží byly Krajem Vysočina v roce 2019 opět podporovány prostřednictvím grantových programů Fondu Vysočiny či přímo z rozpočtu kraje (podpora určená především na pořádání krajských kol soutěží a přehlídek, které ze své účelové dotace nepodporuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy). Fond Vysočiny v grantovém programu Jednorázové akce 2019 podpořil 42 projektů v celkové částce 1 495 908 Kč a v programu Sportujeme a volný čas 2019 – podprogramu B Volný čas bylo podpořeno 38 projektů v celkové částce 1 988 758 Kč.

Podpora Rady dětí a mládeže Kraje Vysočina (RDMKV)

RDMKV je zastřešující organizace, jež v Kraji Vysočina sdružuje organizace pracující s dětmi a mládeží v jejich volném čase a je také partnerem kraje pro komunikaci s neziskovým sektorem, který působí v oblasti dětí a mládeže. V současné době sdružuje RDMKV třicet členských organizací působících v Jihlavě, Třebíči, Havlíčkově Brodě a dalších městech Vysočiny. Díky finančním prostředkům z kraje v celkové výši 450 tis. Kč RDMKV realizovala mediální kampaně Tábory Vysočina (regionální katalog táborů) a Volný čas není nuda (přehlídka volnočasových aktivit), organizovala projekty neformálních skupin Mládež kraje a pořádala kurzy pro táborové vedoucí a zdravotníky. V oblasti vzdělávání spolu s Národním institutem dalšího vzdělávání v roce 2019 podruhé organizovala vědeckotechnický tábor T-CAMP, jehož úkolem je vyhledávat a rozvíjet talentované děti, žáky a studenty.

SOUTĚŽE

Dalším ročníkem pokračovala individuální soutěž středoškoláků S Vysočinou do Evropy (desátý ročník) zaměřená na komplexní používání IT, angličtiny, prezentace a komunikace, to vše na pozadí informací o kraji. Další čtyři soutěže – Stavíme z Merkurů, Stavíme ze stavebnice ROTO, Cihla k cihle (soutěž se stavebnicí Teifoc) a nově i soutěž Lego Robot (se stavebnicí Lego Mindstorms) tradičně organizuje kraj pro žáky základních škol. Jedná se o projekty, jež mají žákům základních škol dopomoci k lepší technické tvořivosti a manuální zručnosti.

Dne 15. 2. 2019 se v prostorách kongresového sálu Krajského úřadu Kraje Vysočina konala pod záštitou hejtmana Kraje Vysočina konference 16. ročníku soutěže Enersol 2019. V soutěži se představili žáci středních škol zejména technického zaměření se svými projekty z oblasti úspor energií, obnovitelných zdrojů energie, snižování emisí v dopravě a problematiky likvidace odpadů. Ve dnech 21.–22. 3. se pak v Pardubicích konala národní konference, kde Kraj Vysočina obsadil 6. místo (z 11 zúčastněných). Vysočínští studenti zde ale dosáhli pěkných dílčích úspěchů:

- 1. místo v kategorii Enersol a popularizace (J. Benda z OA, VOŠZ a SZŠ a SŠOS Jihlava),
- M. Hein a J. Řehoř (VOŠ a SPŠ Žďár) dosáhli plného počtu bodů, a obsadili tak 1. místo v odborném testu,
- o práci J. Vondráčka (SŠS Třebíč) projevil zájem Český plynárenský svaz,
- M. Gabrhel (SPŠ Třebíč) dostal zvláštní cenu firmy ALLCOMP, která se zabývá elektronickými řídicími systémy.

Mezinárodní konferenci Enersol 2019 hostila v dubnu slovenská Senica.

Soutěže vyhlašované či spoluvyhlašované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy

Na území Kraje Vysočina se v roce 2019 uskutečnilo více než 171 postupových soutěží a přehlídek vyhlašovaných a podporovaných MŠMT. Okresních a krajských kol sportovních i nesportovních soutěží se zúčastnilo téměř 35 000 žáků a studentů.

Celkové náklady na zabezpečení proplacené organizátorům z kraje činily 3 601 tis. Kč, z toho z rozpočtu MŠMT 2 835 tis. Kč a z rozpočtu kraje 766 tis. Kč.

Podpora soutěží a přehlídek dle Pravidel Rady Kraje Vysočina pro přidělování dotací na pořádání krajských a vyšších kol postupových soutěží a přehlídek pro děti a mládež

V roce 2019 podpořil Kraj Vysočina 22 organizátorů krajských nebo celostátních soutěží a přehlídek pro děti a mládež finančně nepodporovaných MŠMT částkou ve výši 419 924 Kč. Jednalo se například o soutěže Soutěž první pomoci, Melounový šampionát 2019, Mladý módní tvůrce ČR, Dětská scéna – přehlídka dětského divadla, CESOFOTO 2019 a další.

Ocenění Talent Vysočiny a Cena hejtmána Vysočiny

Talent Vysočiny je vyjádřením zájmu kraje o talentované žáky základních a středních škol Kraje Vysočina, kteří dlouhodobě dosahují v určitém oboru mimořádných výsledků a svůj talent a nadání cílevědomě rozvíjejí. Ocenění Talent Vysočiny bylo uděleno v následujících oborech: humanitním, uměleckém, přírodovědném, technickém a sportovním.

Z celkového počtu 207 zaslaných návrhů na ocenění Talent Vysočiny 2019 komise nominovala celkem 91 žáků, z nich bylo deset oceněno formou desetiměsíčního stipendia (celková částka 150 tis. Kč) a 81 formou jednorázového stipendia (celková částka 126 tis. Kč). Celková částka přidělená všem žákům činí 276 tis. Kč. Žáci ocenění desetiměsíčním stipendiem budou od září 2019 do června 2020 pravidelně dostávat částku ve výši 1 000 Kč nebo 2 000 Kč. Tito žáci získali současně ocenění Talent Vysočiny 2019 v oboru, v němž byli nominováni.

Zároveň bylo uděleno ocenění Cena hejtmána Vysočiny za mimořádné výsledky žáků. Ocenění bylo uděleno čtyřem žákům v celkové výši 30 tis. Kč.

PRIMÁRNÍ PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ VE ŠKOLÁCH

Podpora preventivních aktivit škol a školských zařízení byla zajišťována v roce 2019 především prostřednictvím podpory z krajského rozpočtu na podporu organizací neziskového sektoru, který působí v oblasti, a také menší podpory ze strany Ministerstva školství, mládeže a sportu.

Jde o projekty, jež mají napomoci zejména výchově dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti, k výchově ke zdravému způsobu života ve školách a školských zařízeních (měly kontinuálně zkvalitňovat obsah a realizaci Minimálních preventivních programů), v rodinách a jiných společenstvích na regionální úrovni.

Preventivní programy pro rok 2019 byly vyhlášeny na základě metodických pokynů MŠMT ohledně naplňování cílů dokumentu Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže na příslušná období a na základě kritérií byly nestátní neziskové organizace z krajského rozpočtu podpořeny částkou ve výši 2 500 tis. Kč. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy se na financování těchto aktivit podílí v přibližné výši 500 tis. Kč.

SPORT

Kraj Vysočina podporuje sport v několika oblastech. Fond Vysočiny v roce 2019 vyhlásil grantový program Sportoviště 2019 (program na údržbu, výstavbu a modernizaci sportovišť). Z tohoto programu bylo podpořeno celkem 42 projektů částkou 2 974 829 Kč. V programu Sportujeme a volný čas 2019 – podprogram A Sportujeme (program na zlepšení a podporu dlouhodobých sportovních a tělovýchovných aktivit dětí a mládeže) podpořil dalších 44 projektů částkou 1 255 200 Kč. V roce 2019 byly do Fondu Vysočiny rovněž zahrnuty programy Pořádání mistrovství ČR, Evropy, světa a světového poháru 2019 a Účast na mistrovství Evropy a světa 2019. V rámci programu na pořádání mistrovství bylo podpořeno celkem 15 projektů v celkové výši 536 100 Kč. Na účast místních sportovních organizací na mistrovství Evropy či světa ve sportovních disciplínách bylo schváleno celkem 840 026 Kč a podpořeno bylo 27 projektů.

Na sportovní činnost mládeže byly v roce 2019 rozděleny finanční prostředky ve výši 4 200 tis. Kč členům Všesportovního kolegia Kraje Vysočina, jež jsou určené na zajištění celoročních sportovních aktivit.

Kraj Vysočina dále podporuje sportovce vyhlášením ankety Sportovec Kraje Vysočina. Jedná se o anketu o nejlepšího sportovce Kraje Vysočina v těchto kategoriích: dospělí, kolektiv, junior, trenér roku, zdravotně postižený sportovec, sportovní výkon roku a cena za přínos pro sport.

V červnu 2019 se uskutečnily Hry IX. letní olympiády dětí a mládeže ČR, které se konaly v Libereckém kraji. Této olympiády se zúčastnila také výprava z Kraje Vysočina.

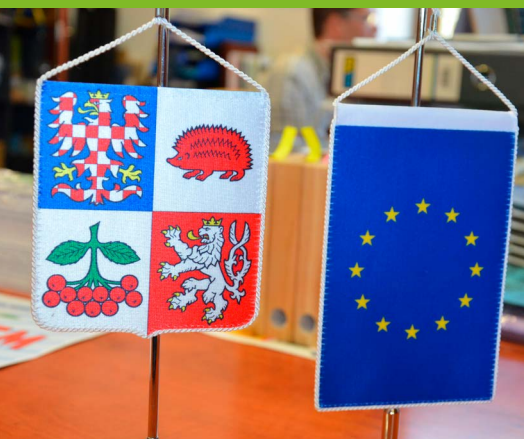
Mladí talentovaní sportovci jsou soustřeďováni a podporováni v Krajských centrech talentované mládeže. Sportovní odvětví, jež působí v Kraji Vysočina a mají zde podmínky pro vznik a fungování těchto center, si mohou zažádat o finanční podporu z rozpočtu kraje. V roce 2019 bylo tímto způsobem podpořeno sedmáct center. Celková výše příspěvku pro ně činila 5 828 tis. Kč.

Přehled hospodaření příspěvkových organizací zřizovaných Krajem Vysočina

Název příspěvkové organizace zřizované krajem	Počet zam.	Průměrná mzda (Kč)	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Akademie – Vyšší odborná škola, Gymnázium a Střední odborná škola uměleckoprůmyslová Světlá nad Sázavou	98,5	33 018	79 790	80 248	458	11 827	134
Česká zemědělská akademie v Humpolci, střední škola	89,8	31 891	72 658	73 468	809	12 985	211
Dětský domov, Hrotovice, Sokolská 362	10,3	35 072	7 806	7 842	36	1 143	0
Dětský domov, Humpolec, Libická 928	21,9	32 483	16 625	16 631	6	3 113	50
Dětský domov, Jemnice, Třešňová 748	38,1	34 149	27 943	27 953	9	5 771	0
Dětský domov, Náměšť nad Oslavou, Krátká 284	11,3	32 239	7 752	7 754	2	1 017	0
Dětský domov, Nová Ves u Chotěboře 1	31,5	29 600	20 257	20 263	6	4 180	686
Dětský domov, Rovečné 40	17,3	31 495	11 831	11 831	0	2 026	224
Dětský domov, Senožaty 199	25,4	30 458	18 738	19 073	335	3 850	0
Dětský domov, Telč, Štěpnická 111	17,7	31 166	11 521	11 521	0	2 088	0
Gymnázium a Obchodní akademie Pelhřimov	61,7	38 134	49 857	49 962	105	5 460	149
Gymnázium a Střední odborná škola, Moravské Budějovice, Tyršova 365	29,2	31 259	19 938	19 978	40	4 020	101
Gymnázium Bystřice nad Pernštejnem	33,7	34 160	24 636	24 662	26	2 910	0
Gymnázium dr. A. Hrdličky, Humpolec, Komenského 147	33,9	36 083	24 303	24 344	41	2 601	250
Gymnázium Havlíčkův Brod	45,0	43 485	39 675	39 709	34	3 814	50
Gymnázium Chotěboř	31,5	44 806	30 592	30 601	9	3 571	0
Gymnázium Jihlava	79,1	41 166	63 138	63 367	229	5 075	50
Gymnázium Otokara Březiny a Střední odborná škola Telč	51,1	34 892	39 153	39 344	191	4 258	0
Gymnázium Třebíč	52,8	42 669	45 948	45 951	3	4 264	159
Gymnázium Velké Meziříčí	35,7	36 488	25 927	25 989	63	3 287	109
Gymnázium Vincence Makovského se sportovními třídami Nové Město na Moravě	39,1	36 592	33 636	33 710	74	4 929	200
Gymnázium Žďár nad Sázavou	48,4	39 599	37 519	37 519	1	3 527	50
Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola Ledec nad Sázavou	53,0	35 326	46 829	46 854	25	6 882	603
Hotelová škola Světlá a Střední odborná škola řemesel Velké Meziříčí	48,8	31 426	38 323	38 762	439	8 859	0
Obchodní akademie a Hotelová škola Havlíčkův Brod	82,7	31 537	57 811	58 898	1 087	7 548	0
Obchodní akademie Dr. Albína Bráfa, Hotelová škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Třebíč	107,2	34 630	81 488	81 649	161	11 532	50
Obchodní akademie, Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Střední odborná škola služeb a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Jihlava	165,0	32 167	132 173	132 964	791	14 276	300
Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Vysočina	55,9	45 402	48 447	48 450	3	5 560	0
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Třešť	96,6	30 680	70 978	71 895	917	14 046	133
Střední odborná škola Nové Město na Moravě	58,4	32 331	45 227	45 341	113	7 291	0
Střední průmyslová škola a Střední odborné učiliště Pelhřimov	119,1	30 556	99 200	100 738	1 538	20 101	1 349

Název příspěvkové organizace zřízované krajem	Počet zam.	Průměrná mzda (Kč)	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Střední průmyslová škola stavební akademika Stanislava Bechyně, Havlíčkův Brod, Jihlavská 628	36,8	36 658	30 154	30 154	0	3 717	0
Střední průmyslová škola Třebíč	167,7	37 421	151 062	151 827	765	20 119	1 323
Střední škola průmyslová, technická a automobilní Jihlava	155,4	39 551	135 350	135 654	304	20 346	1 196
Střední škola řemesel a služeb Moravské Budějovice	55,0	36 552	47 989	48 560	571	8 479	752
Střední škola stavební Jihlava	96,0	31 824	75 824	75 955	131	10 225	0
Střední škola stavební Třebíč	60,4	34 786	55 173	55 496	323	9 298	0
Střední uměleckoprůmyslová škola Jihlava-Helenín, Hájkova 42	57,0	37 680	49 741	49 865	124	8 334	0
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Havlíčkův Brod	37,0	38 095	31 502	31 911	409	3 107	50
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Žďár nad Sázavou	31,3	39 475	24 811	24 856	46	2 191	99
Školní statek, Humpolec, Dusilov 384	62,7	27 619	104 231	105 240	1 009	2 644	95
Vysočina Education, školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a středisko služeb školám, příspěvková organizace	9,9	35 717	19 112	19 484	372	5 852	0
Vyšší odborná škola a Střední odborná škola zemědělsko-technická Bystřice nad Pernštejnem	49,6	31 805	41 398	42 271	873	8 942	381
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola Žďár nad Sázavou	141,9	35 791	121 896	123 056	1 160	14 233	1 186
Vyšší odborná škola a Střední škola veterinární, zemědělská a zdravotnická Třebíč	59,8	34 240	49 007	49 212	205	7 291	668
Vyšší odborná škola, Obchodní akademie a Střední odborné učiliště technické Chotěboř	51,2	33 059	41 011	41 776	765	7 175	530
Základní škola a Mateřská škola při zdravotnických zařízeních Kraje Vysočina	15,0	35 463	9 905	9 906	1	3 840	0
Základní škola a Praktická škola Chotěboř	36,2	31 244	21 580	21 606	27	1 914	0
Základní škola a Praktická škola Moravské Budějovice, Dobrovského 11	28,7	41 328	22 501	22 501	0	1 815	0
Základní škola a Praktická škola Nové Město na Moravě, Malá 154	9,9	34 824	6 672	6 673	1	849	0
Základní škola a Praktická škola Velké Meziříčí	17,2	33 348	10 300	10 369	69	770	0
Základní škola a Praktická škola, U Trojice 2104, Havlíčkův Brod	38,7	30 312	21 463	21 463	0	1 431	0
Základní škola Bystřice nad Pernštejnem, Tyršova 106	9,8	33 879	6 337	6 409	71	760	0
Základní škola Pelhřimov, Komenského 1326	23,1	34 145	15 277	15 277	0	1 908	0
Základní škola při dětské psychiatrické nemocnici Velká Bíteš	8,6	35 197	5 638	5 638	0	579	0
Základní škola speciální a Praktická škola Černovice	24,3	33 131	14 260	14 261	0	801	0
Základní škola Třebíč, Cyrilometodějská 22	41,6	30 949	24 030	24 054	24	2 107	0
Celkem školství	3 014,4	34 944	2 465 941	2 480 743	14 802	340 539	11 139

16

EVROPSKÁ UNIE A ZAHRANIČNÍ VZTAHY

Aktuální a detailní informace o přeshraniční spolupráci jsou zveřejněny na webových stránkách: www.kr-vysocina.cz/zahranici.

Na tomto místě jsou rovněž zveřejňovány pravidelné roční zprávy o spolupráci Kraje Vysočina se zahraničními partnery.

Vysočina má šest partnerských regionů:

- **Dolní Rakousko (od roku 2002)**

Dolní Rakousko je jednou z devíti spolkových zemí Rakouska. Svou severní hranicí sousedí s Českou republikou a na severovýchodě se Slovenskou republikou. Celková rozloha kraje činí 19 174 km², počet obyvatel je přibližně 1,55 milionu. Sídlním městem je Sankt Pölten s 53 tisíci obyvateli.

- **Nitranský samosprávný kraj, Slovensko (od roku 2006)**

Nitranský samosprávný kraj leží na jihu Slovenské republiky na hranicích s Maďarskou republikou. Celková rozloha kraje činí 6 343 km², počet obyvatel kraje činí 710 tisíc. Hlavním městem kraje je Nitra s 80 tisíci obyvateli.

- **Grand Est, Francie (od roku 2006 / změna právní formy v roce 2016)**

Spolupráce Kraje Vysočina s regionem Grand Est navazuje na spolupráci s regionem Champagne-Ardenne, která trvá od roku 2006 a projevuje se řadou společných aktivit zejména v oblastech školství a kultury. Region Grand Est, jenž je právním nástupcem Champagne-Ardenne, vznikl 1. 1. 2016 sloučením dosavadních regionů Alsaska, Champagne-Ardenne a Lotrinska. Celková rozloha kraje činí 57 433 km², počet obyvatel 5,5 milionu. Hlavním městem kraje je Štrasburk s 270 tisíci obyvateli, druhá největší je Remes.

- **Zakarpatská oblast Ukrajiny (od roku 2008)**

Zakarpatská oblast Ukrajiny leží těsně za hranicí Slovenska a její hranice prakticky kopíruje někdejší Podkarpatskou Rus, historické československé území. Rozloha regionu je 12 800 km², žije v ní 1,24 milionu obyvatel. Hlavním městem je Užhorod se 116 tisíci obyvateli.

- **Minská oblast, Bělorusko (od roku 2014)**

Minská oblast se nachází ve střední části Běloruské republiky. S rozlohou 39 800 km² tak tvoří téměř 20 % rozlohy celého Běloruska. Hlavním městem je Minsk se 1,8 miliony obyvatel.

- **Provincie Hubei, Čína (od roku 2014)**

Provincie Hubei je jednou z 22 provincií Čínské lidové republiky. Na rozloze 185 900 km² žije 57,6 milionů obyvatel. Hlavním městem provincie je Wuhan s 10,6 miliony obyvatel.

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ UDÁLOSTI V OBLASTI PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE V ROCE 2019

V roce 2019 Kraj Vysočina velmi aktivně spolupracoval s českými zastupitelskými úřady v zahraničí, především s Velvyslanectvím ČR ve Vídni, kde v září proběhlo tradiční Svatováclavské posvícení, které bylo právě pod patronací Kraje Vysočina. Prezentovali jsme zde především aktivity gastroakademie jako vzorovou spolupráci mezi krajem zřizovanými středními školami a restauracemi a také představili Vysočinu jako zajímavou turistickou destinaci atraktivní pro potenciální návštěvníky z Dolního Rakouska a Vídně.

Oddělení vnějších vztahů aktivně zprostředkovává partnerství na další úrovni, snaží se motivovat subjekty s potenciálem praktické spolupráce k navazování přímých vazeb a činností. Chtěli bychom se proto v budoucnu ještě více věnovat právě rozvoji partnerství na konkrétních nižších úrovních spolupráce, například v oblasti organizací zřizovaných krajem, ale i dalších subjektů a institucí působících v Kraji Vysočina.

Stále je aktuální hledání cest, jak zajistit všeobecně vyšší povědomí o mezinárodní spolupráci Kraje Vysočina. Jednou z dlouhodobých aktivit v oblasti propagace partnerských regionů a všeobecně zahraniční spolupráce Kraje Vysočina jsou výstavy fotografií partnerských regionů, které vystavujeme v příspěvkových organizacích Kraje Vysočina – v nemocnicích a organizacích sociálních služeb zřizovaných Krajem Vysočina. Výstavy mají pozitivní ohlas u pacientů, klientů i personálu.

Dolní Rakousko

Spolupráce s Dolním Rakouskem je formálně upravena společnou smlouvou – pracovním programem i se sousedními regiony Kraje Vysočina, a tedy s Jihočeským a Jihomoravským krajem, a na základě této širší dohody všechny zúčastněné kraje naplňují cíle společného Pracovního programu, který blíže definuje a rozvíjí spolupráci v následujících 13 odborných tématech: Vodní hospodářství, Zemědělství a lesnictví, Ochrana přírody a životního prostředí, Alternativní energie, Ochrana čistoty ovzduší, Odpadové hospodářství, Hospodářství, Věda a výzkum, Turistický ruch, Zdravotní a sociální péče, Ochrana před katastrofami, Doprava, Územní plánování a rozvoj regionů, regionální management, obnova vesnic a měst, Regionální politika EU, evropská územní spolupráce, euregiony, Kultura, Vzdělávání, výchova, mládež, sport.

V roce 2019 se v Kraji Vysočina ve dnech 19.–20. září konalo v Telči dvoudenní vyhodnocení spolupráce jednotlivých skupin na tzv. koordinačním grémium ředitelů, kde ředitelé jednotlivých krajských úřadů a ředitel zemského úřadu Dolního Rakouska společně diskutují o činnosti a aktivitách všech třinácti pracovních skupin a probírají aktuální problémy v přeshraniční spolupráci. Oficiálnímu pracovnímu jednání v prostorách Univerzitního centra Telč předcházela neformální čtvrtletní cyklovýlet na hrad Roštejn s rekonstruovanými expozicemi.

Konkrétní výsledky spolupráce v rámci Pracovního programu za rok 2019:

Ve sledovaném období od posledního zasedání Koordinačního grémia v Kirchbergu am Wagram (Dolní Rakousko) od 24. srpna 2018 do 20. září 2019 (zasedání Koordinačního grémia v Telči) se setkaly všechny pracovní skupiny s výjimkou pracovní skupiny č. 6 Cestovní ruch (poslední setkání 22. 8. 2018, Kraj Vysočina, Nové Město na Moravě).

K neaktivnějším skupinám patří pracovní skupiny č. 12 Kultura a č. 13. Vzdělávání, výchova, mládež, rodina, sport, které se sešly ve sledovaném období dvakrát.

Společné projekty Kraje Vysočina s dolnorakouskými partnery v rámci Programu spolupráce INTERREG V–A Rakousko – Česká republika jsou detailně popsány ve **ZPRÁVĚ O SPOLUPRÁCI KRAJE VYSOČINA SE ZAHRANIČNÍMI PARTNERY V ROCE 2019**.

Vybrané podrobnější informace o spolupráci s partnery z Dolního Rakouska:

- **Účast na valném shromáždění sdružení EUREGHA a studijní cestě** – ve dnech 13.–15. 3. 2019 se zúčastnili zástupci odboru zdravotnictví (S. Měrtlová, T. Singer) a oddělení vnějších vztahů (J. Skála) pracovní cesty v Dolním Rakousku. Jednalo se o valné shromáždění sdružení Euregha. Kraj Vysočina je členem sdružení od roku 2012. Bylo zvoleno nové vedení této organizace a představeny cíle pro další období. Současně se jednalo také o studijní cestu, protože účastníci navštívili nemocnici v Gmündu a seznámili se s aktuální podobou přeshraniční spolupráce a také s novými projekty Dolního Rakouska a jeho zahraničními partnery, například Slovenskem.
- **Zahájení Dolnorakouské zemské výstavy za účasti zástupců Kraje Vysočina** – dne 29. 3. 2019 se ve Wiener Neustadt uskutečnilo zahájení tradiční Dolnorakouské zemské výstavy 2019, letos na téma „Welt in Bewegung! Stadt. Geschichte. Mobilität /Svět v pohybu! Město.Dějiny.Mobilita“. Za Kraj Vysočina se zúčastnila náměstkyně hejtmanky J. Fischerová, vedoucí odboru kultury L. Seidl a další zástupci oddělení kultury.
- **Představení česko-rakouské knihy o společné historii Rakouska a ČR „Sousedé“** – dne 12. 4. 2019 byla v Domě historie v St. Pöltnu představena německá jazyková verze česko-rakouské knihy o společné historii s názvem Sousedé, kterou společně napsali čeští a rakouští autoři. Kniha se zabývá společnou česko-rakouskou historií. Jejím cílem není urovnání pohledů na historii, ale snaha lépe ji porozumět. Podnět vytvořit knihu vzešel od Stálé konference českých a rakouských historiků ke společnému kulturnímu dědictví a finančně jej podpořily na české straně Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a také Kraj Vysočina a Jihomoravský kraj. Na rakouské straně knihu podpořily: Spolkové ministerstvo pro evropské záležitosti, integraci a mezinárodní vztahy, Spolkové ministerstvo pro vzdělávání, vědu a výzkum, Fond budoucnosti Rakouské republiky.
- **Den Evropy v Graffenegu** – 9. května 2019 se v souvislosti s výročí 30 let od pádu železné opony konala slavnostní vzpomínková akce u příležitosti otevření hranice mezi ČR a Rakouskem. Zahrnovala interaktivní diskusi pamětníků z příhraničních regionů, například K. Schwarzenberga nebo M. Vášáryové, doplněnou promítáním dobových fotografií z roku 1989. Slavnostního setkání se zúčastnila dolnorakouská hejtmanka J. Mikl-Leitner i rakouský spolkový prezident A. van der Bellen. Za Kraj Vysočina se slavnostního večera zúčastnila krajská delegace v čele s hejtmánem J. Běhounkem a jeho náměstkyní J. Fischerovou.
- **Účast Vyšší odborné zdravotnické školy a Střední zdravotnické školy Jihlava na Soutěži první pomoci v DR v Neulengbachu** – dne 11. 5. 2019 se v dolnorakouském Neulengbachu konala Soutěž první pomoci, které se zúčastnil sedmičlenný tým školy z Vysočiny. Na sedmi stanovištích ošetřovali účastníci modelový případ zranění a v praxi si ověřovali znalosti a dovednosti získané ve škole.
- **Vernisáž výstavy Sklářská setkávání na Ausstellungsbrücke v St. Pöltnu** – dne 15. 5. 2019 byla v St. Pöltnu na Ausstellungsbrücke zahájena výstava s názvem Sklářská setkávání. Výstava připomněla mezinárodní sklářské sympozium uspořádané v roce 2012 v Kraji Vysočina a následně cyklus workshopů pořádaných v Jihočeském kraji v letech 2013–2015 jako součást aktivit přeshraničního projektu Porta culturae. Cílem bylo společně přeshraničně poukázat na dlouhou tradici sklářského řemesla, vyzdvihnout zručnost a um současných sklářů, nabídnout sklářským výtvarníkům společnou tvůrčí atmosféru a milovníkům skla umožnit bezprostředně sledovat práci sklářských umělců v autentickém prostředí.
- **Návštěva rakouského velvyslance Alexandra Grubmayra v Kraji Vysočina** – dne 13. května 2019 navštívil Kraj Vysočina rakouský velvyslanec A. Grubmayr. V rámci programu v Telči se setkal se starostou města Telč R. Fabešem, který mu představil aktuální spolupráci města s partnery v Rakousku a také nově připravované projekty. Dalším bodem programu byla návštěva Univerzitního centra Telč, které spolupracuje s Dunajskou univerzitou v Krems na společných projektech v oblasti celoživotního vzdělávání. Jedním z nich je i mezinárodní škola Scola Telcz, škola výzkumných a odborných institucí zabývajících se uchováním kulturního dědictví v širším kontextu. Cílem je zprostředkovat účastníkům složitost a vzájemné souvislosti v koncepčních návrzích a urbanistických úlohách v prostředí historických center a jejich okolí. Na závěr UCT představilo vzdělávací programy pro seniory, které realizuje s Dunajskou univerzitou v Krems.

- **Astronomický kurs Vesmír bez hranic v Univerzitním centru Telč** – ve dnech 22.–26. 5. 2019 se v Telči v rámci spolupráce Masarykovy univerzity Brno a Dunajské univerzity v Kremži uskutečnily přednášky z oblasti astronomie, určené zájemcům o celoživotní vzdělávání. Kurz se konal dvojjazyčně – česky a německy. Projekt s názvem CEBEHRA – Celoživotní vzdělávání bez hranic je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj, v rámci Fondu malých projektů, Program Interreg V-A Rakousko-Česká republika.
- **Exkurze Vyšší odborné zdravotnické školy a Střední zdravotnické školy Jihlava do Dolního Rakouska** – ve dnech 5.–6. 6. 2019 navštívili studenti VOŽŠ a SZŠ Jihlava rakouský hospic v Melku (NÖ Pflege- und Berteuungszentrum MELK) a nemocnici v Gmündu. Ošetrovatelská péče je zde na vysoké úrovni a snaží se vytvořit co nejpříjemnější prostředí pro pacienty a všechny zaměstnance. Studenti se seznámili s historií nemocnice a prohlédli si oddělení patologie, chirurgie a interny.
- **Koncert k 30. výročí pádu železné opony v Jihlavě** – dne 8. června se při příležitosti 30 let od pádu železné opony uskutečnilo setkání přátel česko-rakouské spolupráce v Jihlavě. Akce byla zahájena prohlídkou kostela sv. Jakuba Většího, poté se hosté přesunuli do Muzea Vysočiny Jihlava, příspěvkové organizace kraje. Hlavním bodem programu byl koncert rakouského orchestru Allegro Vivo v Gotické síni jihlavské radnice, který pořádal hudební festival Hudba tisíců Mahler – Jihlava. Mezi významnými hosty byla například velvyslankyně České republiky v Rakousku JUDr. Ivana Červenková nebo děkan Dunajské univerzity Krems profesor Christian Hanus.
- **Turnaj šesti regionů ve fotbale** – ve dnech 12.–13. 6. 2019 se v Lindabrunnu v Dolním Rakousku uskutečnil turnaj šesti regionů ve fotbale (tradičně týmy Kraje Vysočina, Jihomoravského kraje, Jihočeského kraje, země Dolní Rakousko) a nově zemí Horní Rakousko a země Vídeň. První den proběhlo seznamování týmů na společenském večeru a rozlosování jednotlivých zápasů. Druhý den se konal turnaj zakončený slavnostním vyhlášením výsledků.
- **Účast členů rakouského Červeného kříže na Soutěži první pomoci v Mladých Bříštích** – ve dnech 19.–20. 6. 2019 se konala tradiční dvoudenní celorepubliková soutěž s mezinárodní účastí. Jubilejního 25. ročníku se účastnilo celkem 29 družstev, mimo jiné také soutěžní týmy ze Slovenska a Německa. Hlavní myšlenkou soutěže byla schopnost poskytnout první pomoc za využití pouze improvizovaných pomůcek, rychle a správně řešit nenadálou situaci a schopnost komunikovat v cizím jazyce. Rakušané skončili na 15. místě.
- **Malíř David Bartoň z Kraje Vysočina se zúčastnil rezidenčního pobytu v Dolním Rakousku** – v termínu od 22. července do 2. srpna 2019 se v Gross Siegharts (Waldviertel) zúčastnil D. Bartoň společného tvůrčího setkání výtvarníků regionů Dohody. To probíhalo v prostorách Kunstfabrik, bývalé textilní továrny, která se stala postupně centrem současného výtvarného umění. Rezidence se zúčastnil za každý region (Kraj Vysočina, Jihočeský a Jihomoravský kraj) jeden výtvarník. Vytvořená díla byla představena veřejnosti a o pobytu vznikl krátký filmový dokument.
- **Mladá univerzita Waldviertel-Vysočina 2019** – v termínu 5.–9. srpna 2019 se konal v Raabsu an der Thaya a na Vysočině jedenáctý ročník Mladé univerzity, kterého se zúčastnilo 94 dětí ve věku 11–14 let. Poprvé v historii bylo více účastníků z ČR (53) než z Rakouska (41). Hlavním mottem pobytu bylo téma Digitalizovaný svět – náš svět budoucnosti. Den v Kraji Vysočina strávily děti v Jihlavě a v Telči. Dopolední program se skládal jako již tradičně z dopoledních přednášek. Mimo jiné byl hostem horolezec Radek Jaroš nebo divadlo fyziky Údif. Odpoledne se děti mohly zúčastnit workshopů v Telči, nebo Jihlavě. V Telči se konal fotografický workshop na téma úprava digitální fotografie pod vedením fotografa V. Kunce, nebo si účastníci zkusili vytvořit pocitovou mapu z centrálních i periferních částí UNESCO města Telče. V Jihlavě účastníci tvořili pozvánku na závěrečnou slavnost v Raabsu, nebo zkoušeli pomocí pájení vyrobit vlastní hru.
- **Výstava k 10. výročí Dolnorakouské zemské výstavy v Telči** – 17. srpna 2019 se jako součást tradičních Historických slavností Zachariáše z Hradce a Kateřiny z Valdštejna konala slavnostní prezentace výstavy Historie bez hranic. Výstava byla připomenutím propojení tří měst (Horn, Raabs an der Thaya a Telč) a dvou regionů (Dolní Rakousko, Kraj Vysočina) v rámci Dolnorakouské zemské výstavy v roce 2009 nazvané ČESKO.RAKOUSKO. rozdělení – odloučení – spojení. V dlouhé historii dolnorakouských zemských výstav se tehdy tato výstava stala první, která překročila hranice Dolního Rakouska. Výstavu Historie bez hranic, zaměřenou na prezentaci památek uvedených měst, zahájil starosta města Telče R. Fabeš. Kraj Vysočina zastupovala J. Fischerová, náměstkyně hejtmana pro oblast kultury, památkové péče, cestovního ruchu a mezinárodních vztahů, a zástupci měst participujících na Dolnorakouské zemské výstavě 2009, společně se zástupci partnerských měst Telče – Waidhofenu an der Thaya a Šaľa. Výstava byla přístupná do 31. 8. 2019, v současné době je vystavena jako putovní v Dolním Rakousku.
- **Koncert Hudební mosty** – Musikalische Brücken k 30. výročí pádu železné opony ve Waidhofenu an der Thaya – ve Waidhofenu an der Thaya se 5. září 2019 konal v místním farním kostele koncert k 30. výročí sametové revoluce, která ukončila komunistický totalitní režim a umožnila znovu začít obnovovat a pozvolna navazovat násilně přetržené vazby mezi obyvateli Česka a Rakouska. Na koncertě vystoupil Wranitzky Festival Orchester pod vedením M. Štilce. Vystoupení bylo součástí rakouského festivalu komorní hudby Allegro Vivo.
- **Účast přednášejícího z Dolního Rakouska na konferenci Vysočina žije dobrovolnictvím** – 22. 10. 2019 se na Krajském úřadě Kraje Vysočina v Jihlavě konala konference na téma dobrovolnictví. O dobrovolnické činnosti v partnerském regionu Dolní Rakousko přednášel projektový vedoucí neziskové organizace Service Freiwillige/Servis pro dobrovolníky pan Konrad Tiefenbacher. Organizace nabízí poradenství v oblasti činnosti dobrovolnických spolků a také školení a vzdělávání pro členy dobrovolnických organizací. Každý druhý Rakušan je členem nějakého dobrovolnického spolku, nejčastěji jsou to spolky sportovní, Červený kříž a hudební a pěvecké spolky.

- **Účast studentů Gymnázia Třebíč na eljub Dialog Konferenci** – ve dnech 21.–23. listopadu 2019 se v Krems an der Donau uskutečnila eljub Dialog Konference. Akce začala společnou seznávací večeří všech účastníků, ve čtvrtek probíhaly celý den workshopy ve skupinách s mezinárodním složením a studenti diskutovali se zajímavými osobnostmi z politického života a veřejné správy. Za Kraj Vysočina se zúčastnili dva studenti z Gymnázia Třebíč. Z dalších zemí se účastnili studenti z Rakouska, Maďarska, Bulharska, Německa, Polska a Rumunska. Program probíhal v němčině.
- **Společný projekt českých a rakouských muzeí AREAcz** – v rámci projektu I-CULT, který je financován z programu INTERREG Rakousko-Česká republika vznikla webová prezentace zajímavých památek a muzeí v příhraničí České republiky a Rakouska. Web AREAcz prezentuje vybrané památky, muzea, festivaly, ale také mnoho zajímavostí z historie a umění v příhraničí s cílem inspirovat a nadchnout mladé lidi ve věku 15–25 let (ale nejen je) k návštěvě muzeí a k objevování kulturního dědictví našich regionů. Zajímavá místa byla vybrána na základě společných exkurzí studentů Střední uměleckopřemyslové školy Jihlava-Helenín a New Design University v St. Pölten. Koordinátorem projektu na Vysočině je Muzeum Vysočiny Třebíč.
- **Návštěva Veletrhu dobrovolníků – Freiwilligen Messe** – náměstek hejtmána P. Franěk, I. Hambálková z krajského odboru sociálních věcí a H. Dočkalová z oddělení vnějších vztahů se 10. listopadu 2019 zúčastnili třetího ročníku Veletrhu dobrovolníků – Freiwilligen Messe v St. Pölten. Třetí ročník veletrhu byl vrcholem Dne otevřených dveří ve zpřístupněných prostorách Úřadu dolnorakouské zemské vlády. Zájemcům z řad veřejnosti zde představilo svou činnost více než 50 vystavovatelů z oblasti dobrovolnictví. Zúčastnil se například rakouský Červený kříž, organizace z oblasti kultury, zdravotnictví, spolky pro obnovu měst a obcí, spolky civilní ochrany obyvatelstva nebo záchranná horská služba. Součástí návštěvy v St. Pölten bylo také osobní setkání pana náměstka s radní pro vzdělávání, rodinu a sociální záležitosti Ch. Teschl-Hofmeister. Jednalo se například o nedostatek personálu v sociálních službách, byl zmíněn česko-rakouský prázdninový pobyt Mladá univerzita Waldviertel-Vysočina nebo snaha zajistit pro krajské školy rodilého mluvčího pro výuku němčiny.

Nitranský samosprávný kraj (NSK)

Vybrané konkrétní výsledky spolupráce mezi Krajem Vysočina a Nitranským samosprávným krajem:

- **Gastrofestival Nitra 2019** – ve dnech 26.–28. 3. 2019 se konala ve slovenské Nitře mezinárodní gastronomická soutěž v přípravě pokrmů a obsluze hostů u slavnostní tabule. Zúčastnily se týmy z Belgie, Chorvatska, Slovenska a České republiky. Kraj Vysočina zastupovala Obchodní akademie a Hotelová škola Třebíč. Letošním hlavním tématem akce byla Svatba. Vlastní soutěž probíhala v Hotelové akademii Nitra a za každou zúčastněnou školu soutěžil tým kuchařů, který jídla připravoval, a tým číšníků, který obsluhoval VIP hosty u slavnostně prostřené tabule a pokrmy před hosty dokončoval. Soutěžního dne se zúčastnil také předseda Nitranského samosprávného kraje M. Belica. Kraj Vysočina zastupovala radní pro oblast školství, mládeže a sportu J. Fialová. Letošní ročník byl pro Vysočinu mimořádně úspěšný, studentky Obchodní akademie a Hotelové školy Třebíč totiž získaly zlato v obou vyhlašovaných kategoriích – jak pro kuchařský tým, tak pro tým číšníků.
- **Účast SZŠ Nové Zámky na Soutěži první pomoci v Mladých Břích** – ve dnech 19.–20. 6. 2019 se konala tradiční dvoudenní celorepubliková soutěž s mezinárodní účastí. Letošního 25. ročníku se účastnilo celkem 29 družstev, mimo jiné také soutěžní týmy z Německa a Rakouska. Hlavní myšlenkou soutěže byla schopnost poskytnout první pomoc za využití pouze improvizovaných pomůcek, rychle a správně řešit nenadálou situaci a schopnost komunikovat v cizím jazyce.
- **Letní žurnalistická škola** – letošního 15. ročníku LŽŠ se zúčastnil historicky zatím nejvyšší počet studentů z Nitranského samosprávného kraje – dva zástupci gymnázia v Topolčanech a ve Zlatých Moravcích a tři studenti Univerzity Konstantína Filozofa v Nitře. Tato již tradiční akce v Havlíčkově Brodě nabízí týdenní kurz pro studenty středních a vysokých škol z Evropy, během něž se účastníci seznámí s prací novináře a fungováním médií. Hlavními tématy LŽŠ jsou média, politika, kultura a historie střední Evropy, doplňují je další vybraná témata z oblasti žurnalistiky a etiky. Kraj Vysočina účastníkům hradil školné, ubytování a stravu.
- **Účast zástupců partnerského města Šaľa (NSK) na výstavě Historie bez hranic** – 17. srpna 2019 se jako součást tradičních Historických slavností Zachariáše z Hradce a Kateřiny z Valdštejna konala slavnostní prezentace výstavy Historie bez hranic. Výstava je připomenutím propojení tří měst: Horn, Raabs an der Thaya a Telč a dvou regionů: Dolní Rakousko, Kraj Vysočina v roce 2009 v rámci Dolnorakouské zemské výstavy nazvané ČESKO. RAKOUSKO. rozdělení – odloučení – spojení. V dlouhé historii dolnorakouských zemských výstav se tato výstava stala historicky první, která překročila hranice Dolního Rakouska. Výstavu Historie bez hranic, zaměřenou na prezentaci památek výše uvedených měst, zahájil ve vstupních prostorách telčské radnice v sobotu 17. srpna starosta města Telče Mgr. R. Fabeš, za Kraj Vysočina J. Fischerová, náměstkyně hejtmána pro oblast kultury, památkové péče, cestovního ruchu a mezinárodních vztahů, a zástupci měst participujících na Dolnorakouské zemské výstavě 2009, společně se zástupci měst Waidhofen an der Thaya a Šaľa, která jsou partnerskými městy Telče. Výstava byla přístupná do 31. 8. 2019, v současné době je vystavena jako putovní v Dolním Rakousku.

- **Účast radní J. Fialové na mezinárodní zemědělské a potravinářské výstavě Agrokomplex** – ve dnech 22. 8. 2019 – 25. 8. 2019 se na výstavišti Agrokomplex v Nitře konala stejnojmenná tradiční mezinárodní výstava. Radní pro oblast školství, mládeže a sportu využila návštěvu nejen k prohlídce výstavy, ale také k diskusi o možnostech rozvoje a další spolupráce slovenských a českých odborných škol.
- **Návštěva předsedy Nitranského M. Belici v Kraji Vysočina** – ve dnech 18.–19. září 2019 přijel do Kraje Vysočina předseda NSK M. Belica. V rámci polosoukromého programu navštívil výstavu zemědělských strojů a prezentační přehlídku odborných škol Kraje Vysočina Zetorshow a také nově zrekonstruované expozice hradu Roštejna, který spravuje krajské Muzeum Vysočiny Jihlava.
- **Mladý tvorca v Nitranském samosprávném kraji** – již devět let se účastní střední školy zřizované Krajem Vysočina pravidelného národního veletrhu vzdělávání v Nitře na výstavišti Agrokomplex. V roce 2019 se veletrh konal v termínu 5.–6. 11. 2019 a kraj zastupovalo celkem 13 škol, z toho čtyři školy se prezentovaly společně se svou partnerskou střední školou. Cenu hejtmána Kraje Vysočina získala Obchodní akademie a Hotelová škola Třebíč, která představila novou technologii přípravy kávy tzv. fotočino. Druhá Cena hejtmána Kraje Vysočina byla v Nitře udělena Pavlovi Repovi, studentovi Střední průmyslové školy dopravní Trnava. Jeho elektromobil se solárním generátorem byl jednoznačnou volbou k ocenění. Pod Pavlovým vedením vytvořil tým elektrikářů a strojníků prototyp vozidla na ekologický pohon.

Grand Est

Nejvýznamnější aktivity spolupráce mezi Krajem Vysočina a regionem Grand Est v roce 2019:

Spolupráce s francouzským regionem Grand Est navazuje na předchozí spolupráci s regionem Champagne-Ardenne, která byla zahájena v roce 2006. Region Grand Est, jenž vznikl sloučením Alsaska, Champagne-Ardenne a Lotrinska, existuje od 1. ledna 2016.

Na podzim 2019 došlo k prohloubení politické úrovně spolupráce a návštěvě představitelky regionu Grand Est paní Claudine Ganter na Vysočině při příležitosti konání prvního ročníku soutěže Trophée Mille Česká republika. Při setkání zazněl zájem z obou stran prohloubit spolupráci i v oblasti hospodářství a na rok 2020 začalo plánování podnikatelské konference v Kraji Vysočina zaměřené na česko-francouzské obchodní příležitosti. V roce 2019 probíhala spolupráce s regionem Grand Est a se subjekty, které v něm působí, zejména v oblastech školství, gastronomie a kultury. V případě školství se jedná o gymnaziální i střední odborné vzdělávání.

- **Gurmet den s Krajem Vysočina a české národní kolo soutěže Trophée Mille** – Ve spolupráci s asociací Trophée Mille reprezentovanou významným francouzským šéfkuchařem Philippem Millem a dalšími partnery, zejména jihlavským šéfkuchařem Pavlem Marešem, a s výrazným přispěním OA, VOŠZ a SZŠ, SOŠS Jihlava, se v Cityparku Jihlava dne 16. listopadu 2019 uskutečnil první ročník soutěže Trophée Mille Česká republika pro žáky kuchařských a cukrářských oborů středních škol. V něm soutěžilo osm dvoučlenných týmů o pohár Trophée Mille a další ceny. Soutěž je postupová a vítěz má právo reprezentovat Českou republiku na mezinárodním kole Trophée Mille v Remeši v březnu 2010. Hlavním organizátorem akce je Kraj Vysočina. Akce s názvem Gurmet den s Krajem Vysočina byla otevřená nejširší veřejnosti, a to i s doprovodným programem a prezentacemi gastronomických škol zřizovaných Krajem Vysočina. U příležitosti této akce navštívila Kraj Vysočina v zastoupení prezidenta regionu Grand Est paní Claudine Ganter, členka rady regionu Grand Est, která jednala s hejtmánem Jiřím Běhounkem a v doprovodném programu s náměstkyní hejtmána Janou Fischerovou se zúčastnila i jednání s představiteli statutárního města Jihlavy. Při jednání vyjádřila podporu pokračování a dalšího rozvoje partnerství mezi Krajem Vysočina a regionem Grand Est.
- **Účast hotelové školy z Havlíčkova Brodu na mezinárodní gastronomické soutěži Trophée Mille International v Remeši** – Kraj Vysočina vyslal jednu ze svých hotelových škol do mezinárodního kola studentské gastronomické soutěže Trophée Mille International, která se konala dne 18. března 2019 v kongresovém centru ve francouzské Remeši. Na základě výsledků soutěže Kuchař Vysočiny Junior open 2018 byl nominován tým z OA a HŠ Havlíčkův Brod. Dvoučlenný tým složený z kuchaře a cukrářky soutěžil v přípravě slaného a sladkého chodu. Náročnou soutěž absolvovaly dále týmy z Austrálie, Belgie, Brazílie, Francie, Itálie, Japonska, Lucemburska, Řecka, Slovenska a Tchaj-wanu. Studenti z Vysočiny nezískali v tvrdé konkurenci žádné ocenění, ale přivezli si výjimečnou zkušenost a motivaci pro svoji profesionální kariéru. Při této příležitosti se vedla část jednání s asociací Trophée Mille a došlo ke sdílení zkušeností pro organizaci českého kola Trophée Mille.
- **Program Rok ve Francii / Kraj Vysočina–Grand Est** – Kraj Vysočina ve spolupráci se školským úřadem v Remeši (Académie de Reims) a Francouzským institutem v Praze (IFP) připravil pro školní rok 2019/2020 desátý ročník jednoletého studia pro studenty středních škol z Vysočiny v regionu Grand Est. Školní rok 2018/2019 úspěšně absolvovali čtyři studenti, z jihlavského, pelhřimovského, humpoleckého a ledečského gymnázia. Příjímácími školami byla lycea ve městech Châlons-en-Champagne, Verdun, Joinville a Romilly-sur-Seine. Od září 2019 studovaly ve Francii další tři studentky, dvě z Pelhřimova a jedna z Telče, ovšem pouze dvěma z nich se podařilo umístit v regionu Grand Est. Jedna studentka studuje v regionu Auvergne-Rhône-Alpes. Studentky studující v regionu Grand Est byly zařazeny do stipendijního programu Kraje Vysočina pro studium na zahraničních středních školách v partnerských regionech. Na jaře 2019 proběhla ve Francouzském institutu v Praze oslava desetiletého trvání programu Rok ve Francii. Dvě studentky z Kraje Vysočina se staly tvářemi programu, kdy za každý rok trvání programu vybral IFP jednoho inspirativního a úspěšného absolventa a natočil s nimi propagační video.

- **Rezidence francouzských umělkyní v Telči** – Kraj Vysočina ve spolupráci s městem Telč a Oblastní galerií Vysočiny v Jihlavě zajistil tvůrčí rezidenci pro dvě výtvarné umělkyně z francouzské Remeše, která probíhala v červenci 2019. Výtvarnice Nicole Pérignon a Charlotte Van der Veken využívaly prostor Městské galerie Hasičský dům v Telči pro svoji tvorbu i jako ateliér otevřený veřejnosti a připravily zde výstavu svých děl s názvem Charivari. Její uvedení dne 20. července 2019 bylo součástí slavnostního dne k 25. výročí Francouzsko-české hudební akademie Telč. Propojení s hudební akademií bylo od počátku záměrem akce. Výtvarnice vedly též ateliéry s dětmi přímo v Hasičském domě nebo na dětském táboře v blízkosti Telče. Rezidenci inicioval a programově vedl telčský výtvarník Jan Vičar, který získal renomé a kontakty ve Francii také díky rezidenci, na niž ho vyslal Kraj Vysočina v roce 2015 do partnerského regionu Champagne-Ardenne.
- **Výměna zkušeností s aplikací metody BIM** – Pracovníci regionálního úřadu Grand Est zodpovědní za správu nemovitého majetku sdíleli formou e-mailové komunikace a pomocí videokonference své zkušenosti se zaváděním metody BIM (building information modeling) s kolegy z odboru majetkového a odboru dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu Kraje Vysočina.

Zakarpatská oblast Ukrajiny

Jednání ohledně navázání spolupráce Kraje Vysočina a Zakarpatské oblasti Ukrajiny zahájili zástupci obou regionů v červenci roku 2007. Ve dnech 27. 2. až 29. 2. 2008 navštívila Kraj Vysočina reprezentace Zakarpatské oblasti Ukrajiny. Při této návštěvě byla slavnostně uzavřena a podepsána smlouva o spolupráci mezi oběma regiony (28. 2. 2008).

Spolupráce Kraje Vysočina a Zakarpatské oblasti Ukrajiny se během pěti let ukázala jako aktivní a úspěšná a v jejím rámci byla realizována celá řada užitečných projektů. Z tohoto důvodu Zastupitelstvo Kraje Vysočina na svém zasedání dne 13. 12. 2011 schválilo návrh Dodatku Smlouvy o spolupráci, ve kterém se původní článek č. III nahradil novým. Ten prodloužil dobu platnosti Smlouvy, a to na dobu neurčitou. Ostatní ujednání Smlouvy o spolupráci zůstala beze změny. Podpis Dodatku ke Smlouvě se uskutečnil dne 16. 3. 2012 v Mukačevu v Zakarpatské oblasti Ukrajiny.

Účelem smlouvy mezi Krajem Vysočina a Zakarpatskou oblastí Ukrajiny je rozvíjení vzájemných kontaktů a spolupráce mezi Zakarpatskou oblastí a Krajem Vysočina formou jednorázových i dlouhodobých projektů a aktivit. Na financování společných projektů se podílejí oba partnerské regiony.

Orgánem zřizovaným za účelem spolupráce je Stálá konference, která určuje hlavní směry spolupráce mezi oběma regiony a dává jí impulzy. Schvaluje konkrétní projekty na daný kalendářní rok. Ve Stálé konferenci jsou zastoupeny všechny politické kluby zastupitelstva kraje, ředitel Krajského úřadu Kraje Vysočina a externí spolupracovník. Zasedá pod záštitou předsedy Zakarpatské oblasti Ukrajiny a hejtmana Kraje Vysočina, kteří jmenují její členy.

Kraj Vysočina aktivně spolupracuje s českými krajanskými spolky v Zakarpátí a diplomatickými zastoupeními v České republice (Velvyslanectví Ukrajiny v Praze, Generální konzulát Ukrajiny v Brně) i na Ukrajině (Velvyslanectví ČR v Kyjevě, Generální konzulát ČR ve Lvově).

Konkrétní projekty spolupráce za rok 2019:

Investiční projekty

- Základní škola č. 6 v městě Mukačevu, Mukačevský okres (kde se vyučuje český jazyk) – oprava vstupních dveří a vestibulu.
- Mateřská školka č. 1, město Chust, Chustský okres – rekonstrukce a vybavení kuchyňského bloku, dvouletý projekt, pokračování projektu z roku 2018.
- Mateřská školka „Veselka“, město Perečin, Perečinský okres – oprava střechy.
- Ambulance, obec Poroškovo, Perečinský okres – rekonstrukce s metodou úspory energie (dvouletý projekt – dvě etapy, předpokládá se pokračování v roce 2020).
- Mateřská školka, obec Nižné Seliště, Chustský okres – rekonstrukce střechy.
- Ambulance, obec Mynaj, Užhorodský okres – generální oprava včetně opatření pro úsporu energie.
- Mateřská školka, obec Kopašněvo, Chustský okres – rekonstrukce topného systému s instalací kotle na tuhá paliva + nákup pračky.
- Mateřská školka, obec Ploske, Svaljavský okres – generální oprava střechy.
- Základní škola, obec Zalom, Chustský okres – výměna oken a vstupních dveří.
- Mateřská škola č. 1, obec Buštyno, Tjačivský okres – oprava kuchyňského bloku.
- Mateřská školka Olešnice, Vynohradivský okres – vybavení školky nábytkem.
- Přístavba ke kostelu v obci Vrchní Vodjané, Rachivský okres (s finančním podílem místních občanů) – vytvoření zázemí pro sirotky, sociálně slabé a potřebné – děti a mládež (obdobně jako projekt, který se s přispěním Kraje Vysočina realizoval v Bohdanu).
- Středisko české menšiny a krajanských spolků „Dům prosvita“ v Užhorodu – pomoc při opravě a údržbě střediska, které slouží nejen krajanům, ale i českým turistům, a jedná se o budovu z období první ČSR.

Užhorodská národní univerzita, Užhorod – podpora práce lektorky českého jazyka paní Petry Zlámané – svou práci na Užhorodské univerzitě zahájila na podzim 2017, jedná se o jediný lektorát českého jazyka na Ukrajině. Probíhá spolupráce Užhorodské národní univerzity a Vysoké školy polytechnické Jihlava – výměnné stáže studentů v oblasti cestovního ruchu + organizace česko-ukrajinského workshopu.

Hasiči

- V květnu 2019 se uskutečnila tzv. generální návštěva – generál HZS Ukrajiny Mykola Čechotkin navštívil Českou republiku na základě oficiálního pozvání našeho generála HZS Drahošlava Ryby. Programu se účastnili i zástupci z Kraje Vysočina.
- Reciproční návštěva pana generála Ryby v Kyjevě se uskutečnila v červnu 2019, kde byl přijat konkrétní plán aktivit a výměny zkušeností na roky 2019 a 2020.
- V roce 2019 daroval Kraj Vysočina věcný dar zakarpatským hasičům ve formě tří plovoucích vodních čerpadel, konkrétně se jedná o typ PH-POSEIDON 1000 – přenosné plovoucí čerpadlo Honda GSV – zařízení je určeno hasičským jednotkám k doplnění cisternových stříkaček z volných přírodních zdrojů, k odčerpání vody ze zatopených nebo zaplavených prostor a k dalšímu použití, například v zemědělství, na stavbách apod.
- Generální ředitelství HZS ČR darovalo zakarpatským hasičům dar v hodnotě téměř půl milionu Kč ve formě nových a velmi kvalitních zásahových přileb, čerpadel apod.
- Podpora činnosti mladých hasičů, zejména podpora činnosti organizace Škola bezpečnosti, která funguje na základě Mukačevské specializované školy I-III. No16. Činnost mladých hasičů je ve spolupráci s hasiči profesionály a projekt plně podporuje také Zakarpatská oblastní rada a město Mukačevo.
- V posledních dvou týdnech měsíce května roku 2019 byly na Zakarpatí povodně. Proto zde opět pomáhala a zasahovala plovoucí čerpadla darovaná Krajem Vysočina.
- V termínu 29.–31. 8. 2019 se zúčastnili zakarpatscí hasiči Mistrovství České republiky v požárním sportu. Část programu se odehrávala také v Kraji Vysočina.
- V termínu 6. 11. 2019 se zúčastnili zakarpatscí hasiči (čtyři osoby) cvičení Integrovaného záchranného systému – na základě pozvání složek IZS.
- V termínu 2.–6. 12. 2019 zorganizovalo Generální ředitelství HZS ČR odborné školení pro ukrajinské hasiče v oblasti vzdělávání (na základě požadavku ukrajinské strany – na Ukrajině se připravuje reforma vzdělávání hasičů, zejména důstojníků).

Krajanské spolky – jako každoročně obdržely krajanské spolky v Užhorodě finanční prostředky ve výši 20 tis. Kč na podporu jejich publikační činnosti. U příležitosti výročí narození prezidenta Masaryka byla odhalena pamětní deska v Užhorodě, na domě „Prosvita“, který je sídlem krajanských spolků, na jehož stavbu pan prezident Masaryk v době první ČSR osobně věnoval 100 tis. Kč.

Letní žurnalistická škola – jedná se o každoročně se opakující projekt, který má již velkou tradici a úspěšnost. V roce 2019 se zúčastnilo šest ukrajinských studentů (studujících obor bohemistika, v rámci jazykové praxe).

Jazykový kemp v Pelhřimově – pro studenty prvního ročníku bohemistiky, kteří zatím nejsou na tak vysoké úrovni znalostí, ale praxe českého jazyka je pro ně povinná, byla připravena účast na každoročním kempu spolu s českými studenty. Kemp se konal v Pelhřimově v srpnu 2019. Zúčastnilo se pět studentů bohemistiky a jeden doprovázející pedagog.

Podzimní knižní veletrh – jedná se o každoročně se opakující projekt, který má již velkou tradici a úspěšnost. V roce 2019 se zúčastnili čtyři ukrajinští studenti a jeden pedagog (obor bohemistika, v rámci jazykové praxe).

Sociální stáže – jedná se o každoročně se opakující projekt, který má již velkou tradici a úspěšnost. V roce 2019 se zúčastnilo šest ukrajinských pracovníků a pracovníc.

Nákup učebnic českého jazyka do škol v Zakarpatí, kde se vyučuje český jazyk (podpora výuky jazyka), včetně katedry bohemistiky Užhorodské univerzity a včetně Mukačevské univerzity – zde se nově vyučuje český jazyk od akademického roku 2019/2020.

Podpora spolupráce policie

- V červnu 2019 se účastnili ukrajinští kynologové včetně služebních psů pětidenního figurantského kurzu na Vysočině, který organizovalo Krajské ředitelství Policie ČR. Vzhledem k tomu, jak velký je zájem o výměnu zkušeností v oblasti kynologie, byla zde zastoupena nejen Zakarpatská oblast, ale i jiné oblasti Ukrajiny a především vedení kynologie z Kyjeva.
- V termínu 4.–7. 2019 se uskutečnila cesta zástupců policie a zástupců Kraje Vysočina do Zakarpatí za účelem výměny zkušeností v oblasti dopravní policie, veřejného pořádku, policejní kynologie a Interpolu. Součástí programu bylo i předání věcných darů výše uvedeným zakarpatským složkám policie. Součástí programu byla rovněž návštěva zařízení v obci Ilincja (Iršavský okres), které se stará o sirotky a děti ze sociálně slabých rodin – vysočiniští policisté věnovali dětem dárky a sportovní potřeby.
- V září 2019 se uskutečnily přebory v policejní kynologii a výměna zkušeností v oblasti kynologie a policejní práce. Z Ukrajiny se zúčastnili zástupci Zakarpatské a Doněcké oblasti a z Kyjeva. Krajské ředitelství Policie ČR připravilo pro ukrajinské kolegy velmi podrobná a praktická metodická výuková videa a prezentace, která využijí při výcviku psů v rámci celé Ukrajiny.
- V září 2019 se rovněž uskutečnila návštěva Zakarpatské policie na Vysočině – za účelem výměny zkušeností mezi policejními útvary, včetně spolupráce mezi jednotkami veřejného pořádku, dopravy, cizinecké policie a Interpolu.

Podpora obnovy a rekonstrukce válečných hrobů a památníků padlých (spolu s Ministerstvem obrany ČR a Československou obcí legionářskou). Probíhají intenzivní práce na přípravě a rekonstrukci hřbitova na Torušském průsmyku (Mižhirský okres) a hřbitova Na Šachtě v Užhorodě – zde se jedná o projekt velmi rozsáhlý a mezinárodní, do kterého se zapojilo celkem šest zemí.

Partnerská města – funguje spolupráce dosavadních partnerských měst Jihlava-Užhorod, Pelhřimov-Mukačevo, Třebíč-Rachiv, Žďár nad Sázavou-Chust, Nové Město na Moravě-Mižhirje, Chotěboř-Tjačiv. V roce 2019 se zahájily práce a komunikace na navázání partnerství měst Telč-Poljana (Svaljavský okres).

Výměny studentů a pedagogů – v březnu 2019 se uskutečnila výměna studentů a pedagogů mezi Gymnáziem Pelhřimov a Základní školou v Mukačevu a Gymnáziem v Berehove, kde se na obou školách vyučuje český jazyk. V roce 2018 se uskutečnila odborná stáž pedagogů ze Zakarpátí, kteří vyučují český jazyk. Na Vysočině – v květnu 2019 pak reciproční akce našich pedagogů (10 osob), kteří se konkrétně zapojili do výuky ve školách na Zakarpátí, kde se vyučuje český jazyk.

Spolupráce mezi středními školami – V termínu 24.–27. 9. 2019 navštívila Zakarpátí delegace vedená radní Kraje Vysočina J. Fialovou – došlo k podpisu smlouvy o spolupráci a k dohodě o konkrétních projektech a stážích studentů mezi Střední školou stavební Jihlava a Technickým lyceem Chust (obě školy mají velmi podobné portfolio technických oborů, mohou tedy vzájemně čerpat a vyměňovat si zkušenosti a praxi). Finančně i odborně podpořila tuto spolupráci firma PKS.

Získání ocenění Gratias Agit

- Ministerstvo zahraničních věcí České republiky vyhlašuje každoročně cenu Gratias Agit – je to ocenění udělované od roku 1997 Ministrem zahraničních věcí České republiky za šíření dobrého jména České republiky v zahraničí. Na základě nominace Kraje Vysočina byl za rok 2018 oceněn pan Volodymyr Čubirko. Dne 14. 6. 2019 proběhlo slavnostní předání ceny Gratias Agit v sídle Ministerstva zahraničních věcí ČR.
- Spolupráce s ambasádami – spolupráce a komunikace s Velvyslanectvím Ukrajiny v Praze, Konzulátem Ukrajiny v Brně, Generálním konzulátem České republiky ve Lvově, Velvyslanectvím České republiky v Kyjevě.
- Financování akcí a společných projektů probíhá prostřednictvím dobročinného fondu ViZa. Činnost fondu je tedy ideologicky i finančně podporována ze strany obou partnerských krajů – Zakarpatské oblasti Ukrajiny i Kraje Vysočina.

Minská oblast, Bělorusko

Partnerství s Minskou oblastí (Bělorusko) je rozvíjeno především na hospodářském základě. Jde o rychle se rozvíjející, perspektivní region a o zajímavý trh i zajímavé příležitosti pro naše podniky. Spolupráce může mít značný přesah a politický význam. Na partnerství participují oba státy prostřednictvím svých regionálních orgánů a rovněž prostřednictvím obou velvyslanectví; vývoj sleduje a aktivity podporuje Ministerstvo zahraničních věcí ČR.

Aktivity v roce 2019:

- V termínu 15.–18. 5. 2019 navštívila delegace z Kraje Vysočina vedená hejtmánem Jiřím Běhounekem Minskou oblast Běloruska. Dále se zúčastnili za oblast školství radní Kraje Vysočina Jana Fialová, ředitel Střední průmyslové školy Třebíč Zdeněk Borůvka, ředitel Střední odborné školy Nové Město na Moravě Ivo Teplý a ředitel Obchodní akademie a Hotelové školy Havlíčkův Brod Jiří Forman. Za oblast hasičů reprezentovali starosta Sboru dobrovolných hasičů České republiky Jan Slámečka a ředitel Hasičského záchranného sboru Kraje Vysočina Jiří Němec. Za podnikatelskou sféru firma MEDIN – Miroslav Havlíček a Ivana Čejková. Hlavním účelem zahraniční cesty bylo zhodnocení dosavadní spolupráce obou regionů a plánování společných aktivit na druhou polovinu roku 2019 a na rok 2020. Česká strana se při návštěvě v Minské oblasti inspirovala výukovým centrem pro mládež a školou, kde se učí reagovat na různé mimořádné situace a mohou si tyto situace prakticky vyzkoušet na různých simulátorech. Při přípravě a během samotné pracovní cesty byla Kraji Vysočina poskytnuta maximální součinnost a podpora ze strany obou diplomatických zastoupení, jak Velvyslanectví České republiky v Bělorusku, tak i Velvyslanectví Běloruska v České republice. Oba velvyslanci Tomáš Pernický a Valery Kurdyukov se programu také osobně účastnili.
- V termínu od 28. 4. do 1. 5. 2019 proběhl ve spolupráci s firmou MEDIN již opakovaně úspěšný projekt odborných zdravotnických stáží běloruských odborníků ve zdravotnických zařízeních zřizovaných Krajem Vysočina. V rámci programu se běloruští lékaři zúčastnili také cvičení všech složek integrovaného záchranného systému na téma hromadná dopravní nehoda. Cvičení se odehrálo v Novém Městě na Moravě. Zde měli možnost vidět fungování integrovaného záchranného systému v praxi.
- V lednu 2019 se uskutečnil Veteránský turnaj prezidenta Běloruska v Minsku. Součástí programu bylo i hokejové fórum, které uspořádal Běloruský hokejový svaz. Mezi přednášejícími byl také předseda trenérské komise Českého hokeje Bedřich Ščerban, který trenérům a manažerům popsal projekt Výchova talentované mládeže.
- V lednu 2019 reprezentovala mládež HC Lední medvědi Pelhřimov na turnaji v Bělorusku – na základě pozvání partnerské hokejové organizace v Soligorsku.
- V termínu 22.–30. 7. 2019 se ve spolupráci s hokejovým klubem DUKLA Jihlava uskutečnily odborné sportovní stáže pro trenéry Asociace hokejové federace Běloruské republiky.

- V termínu 16.–22. 8. 2019 se uskutečnil čtvrtý ročník hokejového kempu pro děti z Minské oblasti Běloruské republiky v Kraji Vysočina. Tento projekt byl organizačně realizován ve spolupráci s HC Lední medvědi – muži s. r. o., Pelhřimov. Hokejový kemp byl pořádán ve městě Pelhřimov, v areálu zimního stadionu, v programu měli mladí hokejisté také utkání na stadionu v Jihlavě a prohlídku zajímavých míst Kraje Vysočina.
- Hokejová asociace Běloruské republiky zaslala oficiální pozvání pro výběr mládeže Kraje Vysočina ve spolupráci s DUKLA Jihlava – mládež, z. s., na mezinárodní turnaj v Minsku v termínu 21.–26. 8. 2019. Tohoto prestižního turnaje se účastnila řada významných světových hokejových klubů. Za Kraj Vysočina ve spolupráci s DUKLA Jihlava – mládež, z. s., se mezinárodního turnaje v Minsku zúčastnilo 17 dětí (hráčů) a čtyři trenéři v čele s Bedřichem Ščerbanem. Tým byl v Minsku od 21. do 26. 8. 2019. Za Kraj Vysočina výpravu doprovodili první náměstek hejtmána Pavel Franěk a ředitel krajského úřadu Zdeněk Kadlec. Tým Kraje Vysočina vybojoval na tomto mezinárodním turnaji v Minsku čtvrté místo. Účast na turnaji pro něj byla velmi cennou a přínosnou zkušeností.
- V termínu od 28. 8. do 2. 9. 2019 navštívila Kraj Vysočina a Českou republiku delegace běloruských hasičů, a to za účelem výměny zkušeností v oblasti integrovaného záchranného systému a účasti na Mistrovství České republiky v požárním sportu.
- V termínu 7.–9. 10. 2019 navštívila Kraj Vysočina dvacetičlenná delegace z Běloruska za účelem účasti na druhém ročníku Česko-běloruského obchodního fóra. Opět po roce uspořádal Kraj Vysočina v Jihlavě Česko-běloruské obchodní fórum. Jeho základním posláním byla podpora rozvoje stávajících a umožnění vzniku nových obchodních partnerství, aktivování iniciativ obchodních společností, představení možností průmyslových zón a rekapitulace aktivit hospodářských komor obou zemí, resp. regionů. Fóra se účastnila zhruba padesátka hostů. Akci přítomností podpořili hejtmán Kraje Vysočina Jiří Běhounek a J. E. Valery Kurdyukov, velvyslanec Běloruska v České republice. Prezentace za stranu Kraje Vysočina přednesli zástupci vysočinských společností ZALL JIHLAVAN airplanes, s. r. o., ŽĐAS, a. s., PKS, PBS INDUSTRY, a. s., METAL – PRODUKT spol. s r. o., TTS energo/TTS boilers, Krajské správy a údržby silnic Vysočiny, práci Krajské hospodářské komory Kraje Vysočina pak představil její předseda Richard Horký. Běloruská delegace představila společnost BelAZ, velice progresivní průmyslovou zónu GREAT STONE, Svobodnou obchodní zónu Vitebsk a Svobodnou ekonomickou zónu Brest. Mezi klíčová témata obchodního fóra patřily inovace, moderní technologie, stavitelství, průmysl, letectví, turistika, zdravotnictví i lázeňství, které představila především běloruská strana, a také možnosti zahraničních investic. Závěrem obchodního fóra mohli hosté z Běloruska navštívit společnosti ZALL Jihlavan airplanes, společnost ŽĐAS a také Obchodní akademii a Hotelovou školu Havlíčkův Brod.
- 1.–12. 10. 2019 se uskutečnilo v Bělorusku mezinárodní fórum o hospodářském rozvoji, kde Minská oblast ukázala svůj exportní potenciál a investiční příležitosti. Kromě běloruské strany se zúčastnili zástupci partnerských regionů Slovenska, České republiky, Moldavska, Ruska, Tádžikistánu a soukromých společností. Kraj Vysočina zde také prezentoval informace o regionu a svůj potenciál – zastupoval ho zde radní Kraje Vysočina Martin Hyský.

Provincie Hubei, Čína

Memorandum o spolupráci mezi Krajem Vysočina a čínskou provincií Hubei bylo podepsáno 31. října 2014. Prioritou ve spolupráci obou regionů je především podpora podnikání, oblast zdravotnictví, energetiky a zemědělství. Za uplynulou dobu spolupráce byly realizovány například výměnné stáže lékařů Nemocnice Jihlava a Nemocnice tradiční čínské medicíny Hubei. Spolupráci s čínskými partnery navázala také řada měst v Kraji Vysočina, jako například Jihlava a Třebíč.

V průběhu roku 2019 nebyly realizovány žádné konkrétní společné aktivity. Spolupráce spočívala v udržování kontaktů spíše na společenské úrovni.

KANCELÁŘ KRAJE VYSOČINA V BRUSELU

Kancelář Kraje Vysočina v Bruselu zahájila svoji činnost v lednu roku 2008. Od roku 2009 zastoupení funguje v takzvané nestálé formě, kdy zástupce Kraje Vysočina pravidelně jezdí do Bruselu plnit zadané úkoly, vyřizovat aktuální záležitosti či se zúčastňovat naplánovaných akcí.

Důvodem pro založení kanceláře byla především snaha být u zdroje informací o finančních a dalších možnostech, které Evropská unie nabízí, a dokázat je co nejefektivněji využít. Jedním z důležitých úkolů bylo též zvýšit povědomí o Kraji Vysočina v Evropské unii a více se otevřít spolupráci s mezinárodními partnery. V tomto směru sehrálo velmi pozitivní roli předsednictví ČR v Radě EU v roce 2009, kdy se Vysočina měla možnost prezentovat na řadě úspěšných kulturních akcí a pracovních setkání. Další předsednictví ČR se již připravuje pro rok 2022.

Kraj Vysočina v Bruselu navázal řadu významných kontaktů s evropskými institucemi a regiony. Na základě získaných kontaktů se Kraj Vysočina pravidelně účastní výměn zkušeností či se připojuje k iniciativám pro zajištění krajských zájmů, například při vyjednávání rozpočtu EU. Pozice regionů v EU má důležitý význam a tvoří zásadní složku procesu evropské integrace. Lze očekávat, že také pozice regionálních zastoupení v Bruselu bude i nadále důležitá, a to vzhledem k prioritám, které budou nastavovat evropské instituce pro nový víceletý finanční rámec EU na roky 2021–2027. Přínosy regionálních zastoupení jsou v síťování, zprostředkování informací a kontaktů a v propagaci krajů a organizací na jejich území.

V květnu 2019 proběhly volby do Evropského parlamentu a v prosinci zahájila svůj mandát nová Evropská komise. Po určitém přechodném období v létě 2019, kdy se ustavovaly nové týmy, zástupce Kraje Vysočina obnovil či začal získávat některé nové kontakty na zástupce Evropského parlamentu a jednal s některými českými pracovníky Evropské komise. Zástupce Kraje Vysočina se zúčastnil v průběhu roku 2019 několika jednání se členy Evropského výboru regionů (CoR) a zástupci krajů k budoucnosti kohezní politiky a průběhu vyjednávání příštího víceletého finančního rámce, které organizovalo Stálé zastoupení ČR při EU.

Od roku 2018 sídlí kancelář Kraje Vysočina v prostorách v majetku Plzeňského kraje na adrese place de Jamblinne de Meux 31, 1030 Brusel. Sídlí zde také zastoupení Jihomoravského kraje a smluvně i Pardubického kraje. Bližší kontakt a sdílení informací mezi českými kraji se tím výrazně zvýšilo, mezi kraji probíhá dobrá spolupráce.

Pracovní stáže pro studenty vysokých škol v kanceláři Kraje Vysočina v Bruselu – Kraj Vysočina nabízí studentům vysokých škol stáže v kanceláři kraje v Bruselu. Nabízené stáže pro studenty vysokých škol jsou hrazeny z evropského programu Erasmus +. V uvedeném období byli na tříměsíční stáži tři studenti, všichni z Kraje Vysočina, studující na Masarykově univerzitě v Brně a Univerzitě Palackého v Olomouci. Stážisté dle pokynů zástupce Kraje Vysočina v Bruselu pomáhají s přípravou akcí, na nichž se zastoupení podílí, a propagují Kraj Vysočina, navštěvují semináře a konference, případně další jednání na důležitá témata, vyhledávají informace a věnují se administrativní činnosti. Stážisté významně pomáhají s udržováním kontaktů a zajišťováním kontinuity přítomnosti Kraje Vysočina v Bruselu. Stážisté se i neformálně zapojují do života české komunity v Belgii. Spolupracují například s Českou školou bez hranic Brusel, která je místem setkávání a učí české a bilingvní děti ve věku od 18 měsíců do 15 let, které chtějí používat češtinu ve všech formách komunikace.

Ozvěny Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Ji.hlava – V rozmezí od 6. do 12. února 2019 se konal sedmý ročník Ozvěn Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Ji.hlava v Belgii, částečně i rozšířených mimo Brusel. Před oficiálním zahájením se konaly projekce a semináře v bruselské filmové akademii RITCS. Oficiální zahájení proběhlo dne 6. února 2019 promítáním v Evropském parlamentu pod záštitou poslance Evropského parlamentu Pavla Poce a českého velvyslance v Belgii Pavla Kluckého. Ozvěny za Kraj Vysočina zahájila náměstkyně hejtmanky Jana Fischerová. Akce získala velký zájem publika i díky nasazení zahajovacího filmu Hovory s TGM a diskusi s režisérem. Program Ozvěn nabídl v sedmi promítacích večerech deset filmů z programu posledního ročníku MFDF s důrazem na výrazné tituly z hlavních soutěžních sekcí. Filmy se promítaly v bruselském kině Aventure, akademii RITCS v Bruselu a nově také ve vysoké škole KASK v Gentu. Ozvěny MFDF Ji.hlava v Bruselu organizuje Kraj Vysočina ve spolupráci s pořadateli MFDF Ji.hlava, statutárním městem Jihlava a Českým centrem v Bruselu.

Czech Street Party 2019 – Zastoupení Kraje Vysočina v Bruselu se podílelo na přípravě a organizaci tradiční Czech Street Party, která se konala dne 14. června 2019 v ulici Caroly v Bruselu a kde Kraj Vysočina měl možnost svým partnerům i tisícům návštěvníků prezentovat regionální potraviny a zvát k návštěvě Vysočiny. Jedná se o jednu z největších českých akcí v zahraničí. Open-air koncert a atmosféra akce přitahují početné publikum, jednou ze tří hudebních skupin byla i kapela Disconnexion z Třebíče. Akci pořádají Stálé zastoupení ČR při EU, české kraje, České centrum v Bruselu, CzechTourism a další partneři. Akce se účastnili hejtmanka Jiří Běhounek a náměstkyně hejtmanky Jana Fischerová, kteří svoji cestu spojili s několika pracovními jednáními, mj. setkáním s novým stálým představitelem ČR při EU, velvyslancem Jakubem Dürrem, a sešli se také s vyjednavací ČR v několika sektorových oblastech evropské politiky.

Evropský týden regionů a měst – V Bruselu se ve dnech 7.–10. října 2019 konal 17. ročník Evropského týdne regionů a měst. Jedná se o největší konferenci zaměřenou na regiony v Evropě, zaštiťuje ji Evropský výbor regionů a Generální ředitelství pro regionální a urbánní politiku Evropské komise. Podílí se na ní řada regionálních zastoupení a účastní se jí na devět tisíc politiků, pracovníků evropských institucí, reprezentantů regionů a měst, výzkumných a vzdělávacích institucí i byznysu při seminářích, debatách a dalších příležitostech pro sdílení zkušeností a kontaktů. Kraj Vysočina se na loňském ročníku představil na workshopu na téma inovací s prezentací Začít s inovacemi na úrovni středoškolského vzdělávání, kterou vedla Jana Hadravová z krajského odboru školství, mládeže a sportu. Seminář se konal v prostorách zastoupení Saská-Anhaltska za účasti dalších zástupců regionů z Nizozemí, Polska, Španělska a Velké Británie. Kraj Vysočina zde získal také osobní kontakty na představitele sdružení European Regions Research and Innovation Network (ERRIN). Zástupce Kraje Vysočina v Bruselu se zúčastnil i dalších částí konference zaměřených též na odborné středoškolské vzdělávání či setkání s některými českými pracovníky Evropské komise, zejména DG REGIO.

Další prezentace Kraje Vysočina – Kraj Vysočina se prezentoval při dni otevřených dveří v evropských institucích dne 4. května 2019, konkrétně při společné akci ČR a českých krajů v budově Evropské rady. Zúčastnil se též na základě kontaktů se Stálým zastoupením ČR při NATO propagační a symbolickou formou také charitativního bazaru v sídle Severoatlantické aliance ve dnech 16.–17. listopadu 2019.

Spolupráce v rámci nadregionálních uskupení

Evropský region Dunaj Vltava

Usnesením č. 0343/04/2012/ZK Zastupitelstvo Kraje Vysočina rozhodlo o uzavření mezinárodní spolupráce v rámci Evropského regionu Dunaj-Vltava, který byl slavnostně založen 30. 6. 2012.

V rámci rotujícího předsednictví sedmi partnerských regionů předsedala v roce 2019 Evropskému regionu Dunaj-Vltava spolková země Horní Rakousko, která převzala předsednictví od Kraje Vysočina.

Na základě politické shody všech partnerských regionů se hornorakouské předsednictví zaměřovalo především na naplňování nového střednědobého tématu ERDV – Prostor pro Společnost 4.0, s podtématy Průmysl 4.0, Zdravotnictví a Cestovní ruch.

V rámci realizace střednědobého tématu ERDV – Prostor pro Společnost 4.0 zorganizovala spolková země Horní Rakousko jako předsedající region ERDV ve spolupráci s jednotlivými strukturami ERDV a partnerskými regiony tyto aktivity:

- Odborná konference s názvem ERDV – prostor pro Společnost 4.0 (květen 2019, Lincec) – odborná konference pro obce na téma inovace v obcích, šance pro obce v oblasti digitalizace, přeshraniční spolupráce nebo budoucnost obcí v ERDV
- Vzdělávací cesta pro studenty po ERDV (květen 2019, Lincec) – dvoudenní cesta pro studenty SŠ a VŠ, jejímž cílem bylo více seznámit mladé lidi s činností ERDV – v rámci seznamovacího workshopu účastníci prožili tisíciletý vývoj regionu ve dvou hodinách, dále navštívili linecké start-Up centrum Tabakfabrik a moderní graffiti umění v lineckém přístavu. Druhý den diskutovali účastníci v rámci workshopu o současných problémech a budoucnosti EU a následně si, v rámci odborné konference ERDV, s politiky vyměnili svůj pohled na rozvoj společného regionu.
- Hornorakouské fórum budoucnosti – téma Technologie & hospodářství (září/říjen 2019, Lincec) – třídní fórum zaměřené na témata rozvoje hospodářství ve vazbě na aktuální trendy v technologiích (smart řešení, Průmysl 4.0 atd.) s více než 70 přednášejícími ve dvanácti tematických okruzích (od Additive Manufacturing po technologie budoucnosti) za účasti více než tisíce návštěvníků z oblasti hospodářství, VVI, vzdělávacích institucí, politiky atd. Součástí byla také třídní prezentace Evropského regionu pod názvem ERDV – prostor pro Společnost 4.0, v rámci které prezentovaly své aktivity a projekty vědeckovýzkumné organizace z území ERDV.

Ve vazbě na jednotlivá podtémata dále jednotlivé regiony organizovaly nebo se spolupodílely na následujících aktivitách:

Průmysl 4.0

- Kick-off konference Průmysl 4.0 – kvalifikace (květen 2019, Pasov – organizátor ERDV – konference s více než 60 účastníky, součástí čtyři odborné workshopy – firmy, VŠ, SŠ, start-ups);
- Seminář pro střední školy na téma Digitalizace a Průmysl 4.0 (listopad 2019, České Budějovice – organizátor Kraj Vysočina – prezentace příkladů dobré praxe středních škol z území celého ERDV);
- Studijní cesta Implementace Průmysl 4.0 – prosinec 2019, Linz – poznávací cesta pro zástupce firem, vzdělávacích institucí, výzkumných a zprostředkujících institucí – prezentace Linz Institute of Technology a návštěva podniku KEBA AG – organizátoři ERDV + Business Upper Austria;
- Studentská exkurze s názvem Udržitelné zakládání firem (říjen 2019, Horní Falc – organizátor ERDV + Bezirk Oberpfalz);
- Mezinárodní fórum mechatroniky s názvem Mechatronika jako klíč k budoucnosti – včetně B2B burzy ERDV (přes 60 účastníků) – září 2019, Cham – organizátor ERDV a Business Upper Austria;
- 3. Bavorsko-český den pro firmy – téma Industrial Services Excellence (duben 2019, Grafenau – organizátor Niederbayern Forum + ERDV) ;
- 3. Bavorsko-česká burza firem (říjen 2019, Klatovy – organizátoři Niederbayern -Forum + ERDV) a další.

Zdravotnictví

- Konference build.well.being 2019 – červen 2019, St. Pölten – vize a inovace v oblasti digitálního zdravotnictví, výstupem byla řada videomateriálů zveřejněná na YouTube kanále ERDV – organizátoři FH St. Pölten + ERDV;
- Politická dohoda o přebírání pacientů mezi Plzeňským krajem a Horní Falcí – únor 2019, Plzeň;
- 16. Linecké fórum zdravotních technologií – Technologické inovace ve zdravotnictví – říjen 2019, Linec – organizátoři FH Oberösterreich + ERDV a další.

Cestovní ruch

V rámci realizace tématu Cestovní ruch byl pod vedením Jihočeského kraje rozpracováván projektový koncept s názvem Pivní region ERDV, jehož součástí je vytvoření společné marketingové strategie, sítě a rozvoje produktů cestovního ruchu zaměřeného na pivní turistiku. Projektový záměr byl připravován ve spolupráci s organizacemi cestovního ruchu jednotlivých regionů, s jejichž účastí je v rámci případné realizace počítáno. Dále se počítá se zapojením dalších projektových partnerů, například z oblasti podnikové sféry (například pivovarů, hotelů atd.), a to formou finančních příspěvků, avšak teprve po vytvoření marketingové strategie, sítě a rozvoje produktů. Projekt je aktuálně rozpracováván dle zadání Presidia ERDV.

ERDV rovněž realizovalo aktivity týkající se jeho dlouhodobých témat, mezi které patří například jazyková ofenzíva, vysoké školy (v roce 2019 byl vydán aktualizovaný průvodce vysokými školami ERDV), energetika a doprava. Nadále je mezi partnerskými regiony diskutována možnost transformace politického uskupení do formy Evropského uskupení územní spolupráce (tzv. ESÚS). V roce 2019 byla realizována také řada aktivit souvisejících s prezentací ERDV široké veřejnosti. Jednalo se především o prezentaci ERDV na řadě akcí v jednotlivých regionech, dále bylo zorganizováno několik soutěží pro veřejnost a byla vydána nová publikace zaměřená na gastronomii s názvem 28 tradičních receptů – Vaříme s Evropským regionem Dunaj-Vltava.

Institut regionů Evropy (IRE)

Kraj Vysočina je od roku 2013 členem Institutu evropských regionů. IRE (www.institut-ire.eu) je neziskovou organizací, která se zabývá spoluprací mezi regiony, městy a korporacemi v Evropě na aktuálně řešená témata. V současné době je členem 130 regionálních a lokálních subjektů z 23 zemí Evropy. IRE je platformou, kde je možné navázat kontakty a získat informace o možnostech spolupráce mezi regiony a organizacemi. V rámci členství má kraj možnost využívat informační zdroje tohoto meziregionálního sdružení, účastnit se pravidelné konference evropských regionů a měst a dalších akcí. Téma výroční konference v Salcburku v roce 2019 se zaměřilo na otázky míru v Evropě – odborníci diskutovali o historickém vývoji, aktuálních výzvách a možnostech řešení problémů současné Evropy. Dalšími tématy byly také vztahy Ukrajina-Rusko a západní Balkán, vývoj turistiky v Evropě po třiceti letech od pádu železné opony a také speciální téma 20 let existence měny euro. Mezi účastníky byli například zástupci Německa, Rakouska, Rumunska, Chorvatska, Gruzie a také České republiky.

European Regional and Local Health Authorities (EUREGHA) – neziskové sdružení Evropských regionálních a lokálních aktérů zodpovědných za zdravotní péči

V roce 2012 Kraj Vysočina oficiálně vstoupil do neziskového sdružení EUREGHA. Sdružení EUREGHA tvoří regiony a místní úřady, příp. místní a regionální zdravotnické a nemocniční organizace, jejichž cílem je usilovat o vzájemnou spolupráci regionů v oblasti zdravotní péče, upozorňovat instituce Evropské unie na specifické výzvy, kterým regiony čelí, a v neposlední řadě ovlivňovat tvorbu evropské politiky v této oblasti. Roční členský poplatek je ve výši 5 000 eur. V současné době je členem 16 regionů: Dolní Rakousko, belgické Vlámko, Německojazyčné společenství v Belgii, Kraj Vysočina, italské regiony Benátsko, Emilia-Romagna a Toskánsko, nizozemské Limbursko, polský region Podlaskie, španělské Katalánsko, švédské regiony Östergötland a Skåne, britský Wales a Skotsko a nově pak norský Buskerud a Severní Irsko.

Díky kontaktům ve sdružení EUREGHA a jeho bruselské kanceláři, ale i přímým kontaktům s partnerským regionem Dolní Rakousko byla uskutečněna v březnu 2019 studijní návštěva pracovníků odboru zdravotnictví v Dolním Rakousku, kde došlo k prezentaci přeshraničních zdravotnických projektů iniciativy HealthAcross s ČR a Slovenskem, kdy v některých z nich figuroval jako příklad dobré praxe i Kraj Vysočina, návštěvě několika nemocničních zařízení a k setkání s manažery ve zdravotnictví z řady evropských zemí. Součástí studijní cesty bylo také valné shromáždění sdružení EUREGHA.

Kraj Vysočina přispěl také svými projekty v oblasti eHealth do příručky dobré praxe, kterou EUREGHA vydala v roce 2019. Tato příručka, stejně jako další materiály, jsou dostupné na adrese www.euregha.net.

INFORMACE O EVROPSKÉ UNII PRO VEŘEJNOST

Europe Direct Jihlava

Informační středisko Europe Direct Jihlava, které sdílí prostory s Regionální rozvojovou agenturou Vysočina, se nachází v centru Jihlavy a svoji činnost zahájilo 1. 4. 2009. Cílem infocentra je poskytovat obyvatelům Kraje Vysočina snadný a bezplatný přístup k informacím a aktivitám Evropské unie. Na místní a regionální úrovni pořádá také přednášky, besedy a akce na nejrozličnější evropská témata.

Jihlavské středisko je koordinováno a spolufinancováno Evropskou komisí a takzvanou hostitelskou organizací, již se na základě výběrového řízení stala právě Regionální rozvojová agentura Vysočina. Služby střediska jsou pro veřejnost zdarma.

Kontakty: www.europe-direct.cz/strediska/jihlava

Eurocentrum Jihlava

Eurocentrum Jihlava je informační místo, kam se občané mohou obracet se svými dotazy týkajícími se Evropské unie a evropských fondů. Eurocentrum poskytuje informace o EU a evropských fondech pro širokou i odbornou veřejnost, nabízí informační materiály a řadu dalších služeb pro zájemce o hlubší poznání Evropské unie a aspektů členství České republiky v EU. Veškeré služby Eurocentra jsou zdarma. Eurocentrum Jihlava sídlí na adrese Tolstého 15.

Více informací na <https://jihlava.eurocentra.cz/>

REGION SOUDRŽNOSTI NUTS 2 JIHOVÝCHOD

Region soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod je tvořen dvěma územními jednotkami: Jihomoravským krajem a Krajem Vysočina s krajskými městy Brno a Jihlava. Oba regiony mají společný Regionální operační program Jihovýchod pro programovací období 2007–2013 a 2014–2020. Nástupcem regionálních operačních programů je Integrovaný regionální operační program.

Cíle kohezní politiky se v jednotlivých obdobích mění, přizpůsobují se potřebám stávajících a přistupujících členů i celkovému prostředí EU.

Finanční prostředky kohezní politiky jsou čerpány prostřednictvím čtyř fondů: Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti a okrajově i Evropského námořního a rybářského fondu.

Řídicím orgánem je Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod. Nastavení postupů, konzultace a hodnocení projektů podle hodnotících kritérií prováděl Úřad Regionální rady a předával seznam zhodnocených projektů Výboru Regionální rady ke schválení. Kontrolu realizace projektů, vyúčtování, platby, monitoring a evaluace provádí opět Úřad Regionální rady.

Orgány Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod:

- předseda
- výbor (osm zastupitelů z každého kraje)
- úřad

Předsedou Regionální rady je MUDr. Jiří Běhounek, hejtman Kraje Vysočina.

Místopředsedou Regionální rady je Stanislav Navrkal, zastupitel Jihomoravského kraje.

Bližší informace jsou k dispozici na informačním portálu Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod: www.jihovychod.cz.

17

VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ

Internetové stránky Kraje Vysočina www.kr-vysocina.cz

Jedním z nejdůležitějších nástrojů pro poskytování informací veřejnosti, propagaci kraje a spolupráci nejen se sdělovacími prostředky jsou mimo jiné webové stránky kraje. Na adrese www.kr-vysocina.cz se průběžně shromažďuje obrovské množství informací. Kraj na nich zveřejňuje prakticky vše, co mu zákony dovolují. Stránky fungují nejen jako archiv Kraje Vysočina a Krajského úřadu Kraje Vysočina, ale i jako zdroj informací, jež se vztahují k regionu.

Na portálu internetové televize Kraje Vysočina (tv.kr-vysocina.cz) jsou uchovávány nejen videopřenosy ze zasedání Zastupitelstva Kraje Vysočina; naleznete zde také záznamy seminářů, konferencí, soutěží a podobně.

Noviny Kraj Vysočina

Další tradiční zdroj informací o činnosti a aktivitách Kraje Vysočina pro veřejnost představuje měsíčník Kraj Vysočina. Pravidelný měsíční náklad novin je 232 000 kusů a tiskovina je zdarma doručována do poštovních schránek všech domácností v kraji. Distribuce byla rozšířena také na specifické instituce, kde se očekává zájem o noviny a jejich další šíření – krajské nemocnice, domovy důchodců, divadlo, galerie a muzea. Periodikum bylo v minulosti několikrát oceněno odbornou komisí. Vedle osvědčené podoby klasických novin nabízí kraj také internetovou, respektive multimediální podobu novin na adrese www.novinykrajevysocina.cz. V roce 2013, 2014 a 2015 figurovaly noviny na short listu prestižní soutěže Fénix content marketing.

Zpravodaj Kraje Vysočina

Zejména pro obce, krajské příspěvkové organizace a neziskové organizace připravuje kraj každý měsíc Zpravodaj Kraje Vysočina (dále jen „zpravodaj“). Periodikum informuje o nejnovější legislativě, krajských vyhláškách a dotacích. Obsahovou část zpravodaje připravují zaměstnanci krajského úřadu. Veškeré editorské a redakční práce jsou řízeny pracovníky tiskového oddělení. Zpravodaj získal certifikát profesionální úrovně v soutěži Zlatý středník v letech 2007, 2008 a 2009. Spolu s krajským zpravodajem je v nepravidelných intervalech zajišťována i agenda vydávání věstníku. V obou případech může veřejnost dokumenty nalézt i v elektronické verzi na stránkách www.kr-vysocina.cz > Tiskoviny kraje.

Zveřejňování aktuálních informací – krajské zpravodajství

Pracovníci oddělení tiskového odboru sekretariátu hejtmána denně vydávají aktuální komentované tiskové zprávy a prohlášení. Ze statistik návštěvnosti krajských webových stránek lze usuzovat, že zprávy, které na nich odbor poskytuje, patří k důležitému zdroji ověřených informací. V roce 2018 zveřejnil kraj více než tisícovku tiskových sdělení, jež jsou součástí výše zmíněného archivu. Tiskové oddělení denně připraví a „vyšle do světa“ přibližně dvě až tři nové aktuální zprávy. Podle vedené statistiky vykazaly vedle odboru sekretariátu hejtmána velký informační potenciál odbor školství, odbor dopravy a silničního hospodářství, odbor životního prostředí a odbor sociálních věcí. Velký informační prostor byl v roce 2018 věnován kotlíkovým dotacím, hospodaření kraje, dopravě a zavádění nového systému organizace dopravy pod názvem Veřejná doprava Vysočiny, kúrovkové kalamitě a absenci vody, podpoře technického vzdělávání atd.

Facebook

V závěru roku 2014 obnovil Kraj Vysočina své aktivity na sociální síti Facebook. Byla přijata opatření a specifikovány povinnosti tiskového oddělení vedoucí k efektivní správě tohoto informačního kanálu. Po vzniku zcela nového profilu www.facebook.com/vysocinakraj se tato sociální síť stala plnohodnotným komunikačním kanálem. Za rok 2019 opět vzrostl počet fanoušků, k 31. 12. 2019 sledovalo oficiální stránku Kraje Vysočina 4 880 uživatelů, o zhruba osm set více než před rokem.

Poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb.

- V roce 2019 bylo podáno 74 žádostí o informace ve smyslu InfZ písemně nebo prostřednictvím elektronické pošty, z toho bylo rozhodnutím 25 žádostí zcela nebo částečně odmítnuto, přičemž se jedná i o opakovaná rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace. Další žádosti byly podávány telefonicky nebo ústně a byly zodpovězeny příslušnými zaměstnanci Kraje Vysočina zařazenými do Krajského úřadu Kraje Vysočina.
- V roce 2019 bylo podáno 11 odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace.
- V roce 2019 nebyla poskytnuta žádná výhradní licence ve smyslu InfZ.

V roce 2019 bylo podáno 6 stížností podle § 16a InfZ na postup povinného subjektu při vyřizování žádosti o poskytnutí informace. Čtyři stížnosti byly směřovány proti výši úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání, dvě stížnosti byly podány proti postupu při vyřízení žádosti o informace. Stížnosti byly postoupeny nadřízenému orgánu k vyřízení, který v pěti případech výši úhrady či postup povinného subjektu potvrdil, v jednom případě povinnému subjektu přikázal vyřídit žádost o poskytnutí informace.

Soudem byly vyřešeny 2 případy ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace:

a) Rozsudkem ze dne 3. 4. 2019, č. j. 62 A 217/2017-39 Krajský soud v Brně zamítl žalobu proti rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 19. 7. 2017, č. j. KUJ 51026/2017, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím ze dne 25. 6. 2017, které bylo přijato na mimořádném zasedání zastupitelstva obce Nový Jimramov dne 22. 6. 2017 pod č. usnesení 3/2017. Žalobce požádal obec Nový Jimramov o informaci, které osoby a v jaké výši uhradily obci poplatek z ubytovací kapacity dle zákona č. 565/1990 Sb. za roky 2015 a 2016 a kdy byly platby uskutečněny. Obec poskytla částečnou informaci o výši uhrazených poplatků za jednotlivé roky, částečně žádost odmítla rozhodnutím z důvodu, že se jedná dle § 11 odst. 2 písm. a) InfZ o informaci předanou třetí osobou, kterou není povinná poskytnout. Podle zdejšího soudu je v souladu se zákonem závěr žalovaného, že žalobce nemá právo na sdělení jmen osob, které zaplatily poplatek z ubytovací kapacity dle zákona č. 565/1990 Sb. Zákon č. 565/1990 Sb. totiž neukládá ubytovatelům sdělovat svoje jméno a příjmení, případně obchodní firmu, nýbrž vést evidenční knihu a platit poplatek z ubytovací kapacity (§ 7 citovaného zákona).

K plnění této povinnosti je jisté nezbytné, aby ubytovatel sdělil obci i svoje identifikační údaje (jméno a příjmení, případně obchodní firmu), to však nelze považovat za plnění zákonné povinnosti. Pokud jde o jméno a příjmení ubytovatelů, zdejší soud plně souhlasí se žalovaným, že jejich poskytnutí brání § 8a InfZ a zákon č. 101/2000 Sb. Jméno a příjmení je osobním údajem. Ohledně zveřejnění takových údajů musí povinný subjekt respektovat omezení stanovená v § 8a InfZ, který odkazuje na zákon č. 101/2000 Sb.; ten však zveřejnění osobních údajů v tomto případě neumožňuje. Povinný subjekt tedy nepochybil, pokud tyto údaje neposkytl. Nelze rovněž přehlédnout, že obec, resp. obecní úřad, je při vybírání místních poplatků v pozici správce daně podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, neboť daní ve smyslu daňového řádu je i místní poplatek (§ 2 odst. 3 písm. a/ daňového řádu). Správce daně je přitom povinen zachovávat povinnost mlčenlivosti o tom, co se při správě daní dozvěděl o poměrech jiných osob (§ 52 a násl. daňového řádu). Soud se navíc ztotožňuje se žalovaným v tom ohledu, že poskytnutím údajů o osobách, které místní poplatek zaplatily, nijak nenaplní smysl InfZ.

b) Rozsudkem ze dne 3. 10. 2019, č. j. 62 A 213/2017-43 Krajský soud v Brně rozhodl o zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 22. 7. 2017, č. j. KUJI 50359/2017 a rozhodnutí obce Fryšava pod Žakovou horou ze dne 9. 6. 2017, kterým byla odmítnuta žádost žalobce ze dne 31. 5. 2017 o poskytnutí informace a věc byla vrácena k dalšímu řízení. V posuzované věci je sporu o to, zda jednání žalobce žádajícího informace bylo zneužitím práva, či nikoli. Žalobce dne 31. 5. 2017 obec požádal, aby mu poskytla následující informace: vyúčtování právních služeb pro obec za období červen 2016 až květen 2017, rozpis všech právních služeb po jednotlivých úkonech, kdy byly úkony činy a po jak dlouho dobu, a to včetně vyúčtování, faktur, a jednotlivé smlouvy na právní služby od června 2016 do května 2017, včetně objednávek těchto právních služeb. O zneužití práva na informace se jedná tehdy, kdy je toto právo uplatňováno nikoli za účelem ochrany již zmiňované hodnoty, již je v tomto případě zájem na hospodárném a transparentním nakládání s veřejnými prostředky, nýbrž je vedeno primárně snahou o posílení vlastního soukromého zájmu a poškození jiného, zpravidla systematicky a úmyslně, s cílem kupř. samoučelně zahltit povinný subjekt. Od července 2016 do května 2017 se žalobce na obec obrátil celkem osmkrát se žádostí o informace (včetně žádosti ze dne 31. 5. 2017). Takovou intenzitu žádostí nelze označit za zahlcující povinný subjekt. Nadto z obsahu žádostí plyne, že se v drtivé většině jedná o informace, které má obec k dispozici v takové podobě, že k vyřízení žádosti bylo potřeba je dohledat a poté pouze okopírovat a zaslat žalobci (smlouvy, objednávky, faktury, zpráva o daňové kontrole, zápisy ze zasedání zastupitelstva, výstupy z rozpočtu obce). Soud se neztotožnil s úvahami obce a žalovaného, které je vedly k náhledu na jednání žalobce jako na šikanózní, tedy jako na výkon práva, jež nepoživá ochrany, a zrušil obě rozhodnutí pro jejich nezákonnost.

V souvislosti se soudním řízením o právech a povinnostech podle InfZ vznikly Krajskému úřadu Kraje Vysočina náklady na soudem stanovené náhrady nákladů řízení ve výši 33 125 Kč. V souvislosti se soudním řízením o právech a povinnostech podle InfZ nevznikly Krajskému úřadu Kraje Vysočina žádné náklady na vlastní zaměstnance ani žádné náklady na právní zastoupení.

Další informace vztahující se k uplatňování InfZ je možné získat na internetových stránkách Kraje Vysočina www.kr-vysocina.cz a na jeho úřední desce.

Podpora významných akcí v Kraji Vysočina

Kraj Vysočina v roce 2019 finančně podpořil více než 40 významných sportovních, kulturních a společenských akcí celkovou částkou převyšující devět milionů korun. Jde o akce pro Vysočinu charakteristické nebo svým dopadem rámcem regionu přesahující.

Tradiční akce pro veřejnost

- Aktivita určené pro nejširší veřejnost probíhaly také v roce 2019. Tradiční Den s Krajem Vysočina se konal 6. 6. 2019 ve formě dne otevřených dveří sídla kraje v Jihlavě.
- Velmi tradiční akcí v adventním čase je také akce s názvem Barevné Vánoce, která se uskutečnila v prostorách Krajského úřadu Kraje Vysočina 5. 12. 2019 a navštívilo ji přes 2 000 návštěvníků. Zhruba 50 vystavovatelů z řad sociálních zařízení Kraje Vysočina, středních škol a neziskových organizací tradičně nabízelo rukodělné výrobky a vánoční dobroty.

Soutěž Poznej Vysočinu

Odbor sekretariátu hejtmána zorganizoval v roce 2019 desátý ročník vědomostní soutěže Poznej Vysočinu, která je určena žákům druhého stupně základních škol a nižšího stupně víceletých gymnázií. Do soutěže všeobecných znalostí o našem regionu se dobrovolně zapojilo 87 škol z Kraje Vysočina. Čtyřicetku nejlepších soutěžících čekal v květnu v Praze pestrý program. Aktivita má velmi pozitivní ohlas jak u soutěžících, tak i u pedagogů a rodičů žáků.

Nejvyšší ocenění Kraje Vysočina

V roce 2008 rozhodlo Zastupitelstvo Kraje Vysočina o vytvoření systému, kterým Kraj Vysočina vyjadřuje uznání a respekt významným osobnostem. V dosavadních jedenácti ročnících bylo oceněno už více než sto osobností, jejichž život je spojen s Krajem Vysočina. Udělování nejvyšších ocenění Kraje Vysočina se tak stalo součástí regionálních dějin. Nejvyšší ocenění mají kromě uznání a respektu k osobnostem kraje rovněž trvale a významně posilovat vědomí příslušnosti k území i lidem, kteří na Vysočině žijí.

V listopadu 2019 převzalo Nejvyšší ocenění Kraje Vysočina v Horáckém divadle Jihlava z rukou hejtmána kraje dvanáct výjimečných osobností regionu.

- Kamenná medaile: Ludmila Kameníková, výzkumná pracovnice v oblasti šlechtění brambor, máku a kmínu; Ludmila Klukanová, spisovatelka a publicistka; František Mertl, malíř a sochař
- Skleněná medaile: Pavel Tasovský, umělecký kovář; Ladislav Teisler, majitel pekárny Adélka, restaurátér, donátor; Zuzana Nevoralová, kožní lékařka a pedagožka; Josef Brožek, hudební pedagog; Květuše Doležalová, zakladatelka Klubu naděje, z. s.
- Dřevěná medaile: Tadeáš Polách, talentovaný hráč na trubku; Petr Špaček, včelař, pořadatel Slavností medu v Cidlině; Markéta Laštovičková, nadaná akordeonistka; Jan Hanko, zakládající člen parkourové skupiny Urban Sense

Záslužné medaile Kraje Vysočina

Zastupitelé Kraje Vysočina ocenili navržené členy složek Integrovaného záchranného systému Kraje Vysočina. Záslužnými medailami kraj vyjadřuje uznání aktivní činnosti, která je zaměřena na ochranu životů, zdraví a majetku občanů. Hejtmán Kraje Vysočina Jiří Běhounek předal během slavnostního večera v Hořáckém divadle Jihlava 22. května 2019 záslužné medaile prvního a druhého stupně dvaceti oceněným. Za mimořádné pracovní výsledky, budování krajského integrovaného systému, a především za záchranu nebo pomoc při záchraně lidského života bylo záslužnými medailami oceněno celkem už téměř 300 osob.

Oddělení vnějších vztahů také vydalo několik publikací, které pojednávají o činnosti kraje, nebo se na nich přímo podílelo:

- Výroční zpráva Kraje Vysočina 2018
- Vesnice roku – publikace k 25. výročí soutěže
- Návrat do zaměstnání po mateřské
- Brožura pěstounství
- Vysočina příroda a krajina
- Kalendář akcí na Vysočině 2019 (ve spolupráci s Vysočina Tourism, p. o.)
- 20 let Kraje Vysočina
- Katalog významných firem zpracovatelského průmyslu Kraje Vysočina
- Velký nástěnný kalendář Kraje Vysočina

Ocenění, jež získal Kraj Vysočina v roce 2019:

- Egovernment THE BEST – 1. místo v kategorii projekty krajů za projekt Samospráva Kraje Vysočina
- Egovernment THE BEST – speciální ocenění v kategorii projekty krajů za projekt Žádost o vyjádření k existenci sítí je možné i skrze Portál občana a za využití elektronické identity
- Úřad na cestě k rovnosti – 1. místo v kategorii krajských úřadů
- Audit systému energetického managementu kraje dle normy ISO 50001
- Čestné uznání za stavbu II/150 Pavlíkov – Leštinka (začlenění stavby do krajiny)
- Šampion Zdravých měst, obcí a regionů 2019 od Národní sítě Zdravých měst ČR

SYMBOLY KRAJE

Znak a vlajka Kraje Vysočina

Znak Kraje Vysočina je představován čtverečným štítem, v jehož prvním modrém poli je stříbro-červeně šachovaná, zlatě korunovaná orlice se zlatou zbrojí. Druhé a třetí stříbrné pole je symbolizováno červeným ježkem a červenými jeřabinami na zelené větvi o dvou listech a čtvrté červené pole náleží stříbrnému, zlatě korunovanému lvu se zlatou zbrojí.

Symbolika

- 1. pole – moravská orlice – symbol historické moravské zemské příslušnosti k východní části kraje
- 2. pole – ježek – symbol sídelního města kraje (takzvaný klíčový derivát městského znaku hlavního města kraje – Jihlavy)
- 3. pole – jeřáb – symbol dílčí identity kraje; jako typický strom Vysočiny, vyjadřující nezdolnost a prostou krásu regionu
- 4. pole – český lev – symbol historické české zemské příslušnosti k západní části kraje

Znak kraje byl schválen dne 20. listopadu 2001 Zastupitelstvem Kraje Vysočina.

Logo Kraje Vysočina

Logo Kraje Vysočina vychází ze základních principů komunikace kraje, jako jsou aktivita, vstřícnost a respekt. Je tvořeno obrazovým znakiem a textem. Obrazový znak, který zároveň plní funkci akcentu jednoho z písmen logotypu, vizuálně ztvárňuje charakter krajiny – Vysočinu. Barevnost loga – modrá a zelená – vyvolává asociace, jakými jsou čistota, voda, lesy, ovzduší a ekologie. Současně tato barevnost podporuje akčnost a celkově svěží vzhled loga kraje.

18

KRIZOVÉ ŘÍZENÍ A BEZPEČNOST

Hlavním a neúčinnějším nástrojem pro zvládání mimořádných událostí a krizových situací na území kraje je Integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS“), jenž je určen pro koordinaci a provádění záchranných a likvidačních prací při haváriích a živelních pohromách. IZS není instituce; je to vytvořený systém spolupráce jednotlivých složek IZS, který tvoří součást celku pro zajištění vnitřní bezpečnosti státu. Na úrovni kraje IZS organizuje hejtman kraje, jenž zároveň koordinuje a kontroluje přípravu na mimořádné události i jejich řešení v případě, že nastanou.

Krizové řízení představuje souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik, plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti:

- s přípravou na krizové situace a jejich řešení;
- s ochranou kritické infrastruktury.

Integrovaný záchranný systém se skládá ze dvou částí: základních složek a ostatních složek.

Základní složky zabezpečují každodenní nepřetržitou pomoc při ohrožení života, zdraví či majetku osob.

Jsou to:

- Hasičský záchranný sbor České republiky;
- Jednotky požární ochrany, zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany;
- Zdravotnická záchranná služba;
- Policie České republiky.

Ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání na základě uzavřených dohod. Jejich výčet vychází z poplachového plánu IZS kraje.

Jsou to:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil;
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory;
- ostatní záchranné sbory;
- orgány ochrany veřejného zdraví;
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby;
- zařízení civilní ochrany;
- neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

CVIČENÍ SLOŽEK INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU

K zabezpečení výcviku, akceschopnosti a koordinace činnosti složek IZS jsou každoročně organizována taktická cvičení s různými náměty činností, jež jsou předem projednány a s nimiž jsou cvičící seznámeni. Prověřovací cvičení nejsou předem ohlášena a jejich smyslem je, jak již sám název napovídá, prověřit reakci na vzniklou mimořádnou událost, aniž by to prověřovaná organizace dopředu věděla.

V kalendářním roce je vždy plánováno pět taktických cvičení IZS, z nichž jedno s názvem Horizont je na základě rozsahu a počtu zapojených záchranářů označováno jako cvičení krajské. Prověřovací cvičení si většinou plánují složky IZS samostatně k prověření vlastní akceschopnosti.

Taktická cvičení IZS v roce 2019

Okres	Téma cvičení	Termín
Třebíč	Požár v zařízení Nemocnice Třebíč	28. března 2019
Žďár nad Sázavou	Hromadná dopravní nehoda autobusu se zapojením Nemocnice Nové Město na Moravě	30. dubna 2019
Havlíčkův Brod	Výskyt vysoce nakažlivé nemoci v Nemocnici Havlíčkův Brod	14. května 2019
Jihlava	Horizont 2019 – Amok, se zapojením nemocnice Jihlava	10. října 2019
Pelhřimov	Vyhledávání osoby v terénu	6. listopadu 2019

Cílem cvičení bylo stanoven:

- nacvičit a prohloubit postup a taktiku složek IZS během společného zásahu při záchranných a likvidačních pracích;
- nacvičit a prohloubit spolupráci a organizaci spojením mezi složkami IZS.

Výsledky cvičení prokázaly dobrou organizační i materiální připravenost IZS Kraje Vysočina při organizaci záchrany životů, zdraví, majetku i životního prostředí. Byly ověřeny zásady vzájemné součinnosti a prohloubeny komunikační vazby při provádění záchranných prací na taktické a operační úrovni. Cvičení IZS ve Žďáru nad Sázavou se zúčastnila i delegace spřáteleného regionu z Minské oblasti z Běloruska.

FINANCOVÁNÍ SLOŽEK IZS Z ROZPOČTU KRAJE

Kraj je zřizovatelem Zdravotnické záchranné služby Kraje Vysočina, která je jednou ze základních složek IZS. Kromě této složky kraj každoročně finančně přispívá i složkám, na jejichž provozu se běžně nepodílí. Cílem této finanční podpory je zajištění rozvoje akceschopnosti IZS, a tím i udržení bezpečnosti obyvatel regionu na vysoké úrovni.

Velké podpory kraje se každým rokem dostává i dobrovolným hasičům. Kraj oceňuje nejen jejich práci, ale také společenský přínos pro život v obcích. V roce 2019 získalo Krajské sdružení dobrovolných hasičů Kraje Vysočina na soutěže, činnost mládeže a prevenci 2,2 mil. Kč a jednotlivé obce pro své jednotky dobrovolných hasičů na vybavení a činnost pak 6,3 mil. Kč.

Od roku 2016 poskytuje Kraj Vysočina dotaci obcím na nákup dopravních automobilů do vybavení jednotky požární ochrany a na stavbu, rekonstrukci nebo opravu požární zbrojnice. Příspěvek byl poskytován až do výše 300 tis. Kč na jeden automobil a v případě požární zbrojnice až do výše 3 mil. Kč. V roce 2019 schválil kraj obcím dotace na tyto účely ve výši 12,6 mil. Kč.

Kraj přispívá obcím i na nákup cisternových automobilových stříkaček. V roce 2019 kraj schválil dotace ve výši 500 tis. Kč.

BEZPEČNOSTNÍ RADA KRAJE

Bezpečnostní rada kraje je poradním orgánem hejtmána kraje pro přípravu na krizové situace.

Jednání bezpečnostní rady kraje probíhá dle schváleného ročního plánu práce nebo může být svoláno na základě odůvodněné žádosti předsedy či některého z členů. Na jednání bezpečnostní rady se projednává a posuzuje stav zabezpečení a připravenosti na mimořádné události a krizové situace na území kraje. Pozvání na jednání Bezpečnostní rady kraje mohou dostat i další osoby, pokud je jejich účast nezbytná k posouzení stavu zabezpečení a stavu připravenosti na mimořádné události a krizové situace.

PREVENCE KRIMINALITY

Zastupitelstvo Kraje Vysočina schválilo Usnesením č. 0387/05/2016/ZK dokument Konceptu prevence kriminality Kraje Vysočina na léta 2017 až 2020 (dále jen „koncept“). Nástrojem plnění opatření obsažených v konceptu jsou roční programy prevence kriminality, které vymezují hlavní bezpečnostní problémy, způsob jejich řešení a finanční zabezpečení.

Hlavní trvalé cíle prevence kriminality v kraji jsou:

- zvyšování pocitu bezpečí občanů a snižování míry a závažnosti trestné činnosti;
- omezování příležitostí pro páčání trestné činnosti;
- při práci s potenciálními pachateli trestných činů se zaměřit na narůstající problémy recidivy a na účinnější resocializaci pachatelů a prevenci kriminality mládeže;
- poskytovat pomoc obětem trestné činnosti se zvláštním zřetelem na skupiny zvláště zranitelných obětí;
- efektivně vynakládat finanční prostředky na projekty prevence kriminality.

18. KRIZOVÉ ŘÍZENÍ A BEZPEČNOST

Financování složek IZS z rozpočtu kraje (v Kč)

Rok	HZS*	SDH*	Policie ČR
2013	4 752 000	6 000 000	3 000 000
2014	4 500 000	6 000 000	2 500 000
2015	4 500 000	6 000 000	2 500 000
2016	4 500 000	16 023 396	3 000 000
2017	4 500 000	22 100 000	3 000 000
2018	4 730 000	23 920 490	-
2019	8 700 000	19 672 352	4 668 127

*HZS – Hasičský záchranný sbor, SDH – Sbor dobrovolných hasičů

Složení Bezpečnostní rady Kraje Vysočina k 31. prosinci 2019

Jiří Běhounek	Předseda	Hejtman Kraje Vysočina
Vladimír Novotný	Člen	Náměstek hejtmána Kraje Vysočina
Tomáš Martinec	Člen	Předseda Bezpečnostní komise Rady Kraje Vysočina
Zdeněk Kadlec	Člen	Ředitel Krajského úřadu Kraje Vysočina
Jiří Němec	Člen	Ředitel Hasičského záchranného sboru Kraje Vysočina
Miloš Trojáněk	Člen	Ředitel Krajského ředitelství Policie kraje Vysočina
Vladislava Filová	Členka	Ředitelka Zdravotnické záchranné služby Kraje Vysočina
Soňa Měrtlová	Členka	Vedoucí odboru zdravotnictví krajského úřadu
Ladislav Sekan	Člen	Ředitel Krajského vojenského velitelství Jihlava
Miloš Štěpanovský	Člen	Ředitel Jaderné elektrárny Dukovany
Jan Murárik	Člen-tajemník	Vedoucí oddělení krizového řízení a bezpečnosti krajského úřadu

Kriminalita v krajích ČR včetně možnosti třídění trestných činů dle kompletního číselníku trestných činů

	2015		2016		2017		2018		2019	
Kraj	Zjištěné tr. činy	Objasněné tr. činy	Zjištěné tr. činy	Objasněné tr. činy	Zjištěné tr. činy	Objasněné tr. činy	Zjištěné tr. činy	Objasněné tr. činy	Zjištěné tr. činy	Objasněné tr. činy
Hlavní město Praha	64 095	16 227	56 432	14 182	50 726	11 780	47 601	12 129	49 815	13 792
Jihočeský kraj	12 595	7 812	10 816	6 778	9 662	6 451	8 861	6 005	9 227	6 829
Jihomoravský kraj	23 828	10 074	21 599	9 168	20 086	8 598	19 562	8 101	19 746	9 835
Karlovarský kraj	5 737	3 976	4 983	3 380	5 084	3 485	5 034	3 383	5 714	3 734
Kraj Vysočina	6 880	4 103	5 986	3 683	5 459	3 342	5 312	3 152	5 531	3 872
Královéhradecký kraj	8 575	5 440	7 286	4 578	7 230	4 654	6 723	4 460	7 122	4 878
Liberecký kraj	11 154	5 409	9 186	4 849	8 672	4 667	9 065	4 988	8 566	5 579
Moravskoslezský kraj	30 364	14 270	26 528	13 396	24 781	12 450	23 465	12 456	23 872	13 904
Olomoucký kraj	12 609	6 812	11 600	6 483	10 246	6 011	9 332	5 631	9 827	6 410
Pardubický kraj	6 812	4 075	5 933	3 791	5 808	3 765	5 558	3 675	5 616	3 978
Plzeňský kraj	10 512	5 687	9 679	4 931	9 727	4 664	9 923	4 812	10 317	5 754
Středočeský kraj	25 442	11 202	22 124	10 450	20 424	9 691	19 210	9 292	20 394	10 849
Ústecký kraj	21 061	12 352	18 377	11 445	17 531	11 040	16 560	10 466	17 084	11 926
Zlínský kraj	7 964	4 702	7 398	4 528	6 867	4 292	6 199	4 245	6 185	4 506
Celkem	247 628	112 141	217 927	101 642	202 303	94 890	192 405	92 795	199 016	105 846

Statistické údaje Kraje Vysočina za rok 2017, 2018 a 2019

	2017	2018	2019	rozdíl 18–19	rozdíl %
Registrováno	4207	4135	4 405	269	6,1
Objasněno	2427	2259	2 573	299	11,6
Objasněno v %	57,7	54,6	58,4	3,48	6,0
Objasněno dodatečně	391	360	393	33	8,4
Objasněno celkem	2818	2619	2951	332	11,3

Výdaje na prevenci kriminality v roce 2019

Název programu	Státní dotace	Dotace z rozpočtu kraje	Dotace z Fondu Vysočiny	Vlastní podíl	Dotace celkem
Program prevence kriminality ČR 2019	2 189 200,00	0	0	1 895 808	3 581 326
Grantový program Prevence kriminality 2019	0	0	1 326 421	917 102	2 243 523
Celkem	2 189 200,00	0	1 326 421	1 971 259	5 486 880

19

ROZVOJ INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

V našem kraji dlouhodobě považujeme informační technologie a elektronizaci veřejných služeb za jednu z klíčových rozvojových priorit. V roce 2019 byla krajem v oblasti IT realizována řada aktivit jak na mezinárodní a národní úrovni, tak i v regionálním měřítku.

Nejvýznamnější aktivitou bylo dokončení největší jednorázové investice do informačních technologií v krajské historii – projektu Služby technologického centra Kraje Vysočina 2016. Projekt byl spolufinancován programem IROP s celkovými náklady téměř 100 mil. Kč a jeho cílem je zavedení nových informačních systémů využívaných (nejen) pro řízení příspěvkových organizací Kraje Vysočina. Stejně jako i rozšíření krajské páteřní sítě ROWANet do měst Telč, Humpolec a Velká Bíteš.

Od roku 2019 jsou tedy v plném provozu tyto služby:

- Centrální nákup – SW pro centrální evidence nákupů zadavatele,
- eLearning – SW umožňující moderní způsob školení,
- Elektronická řídicí kontrola – SW umožňující e-proces elektronické řídicí kontroly, zejména ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů,
- Facility management – SW pro správu nemovitostí,
- HelpDesk – SW pro správu požadavků (incidentů),
- Metadatový editor – SW pro pořizování popisných údajů – takzvaných metadat,
- Služby procesního řízení – SW, který zajistí další rozvoj a modernizaci procesně zaměřeného prostředí,
- Private Cloud – SW, jenž zajistí řízený přístup k určeným virtuálním strojům.

Další významnou aktivitou s mezinárodním dosahem bylo spuštění informačního systému veřejné správy – Národní kontaktní místo pro elektronické zdravotnictví – do ostrého provozu v červnu 2019. Správcem tohoto informačního systému je Ministerstvo zdravotnictví ČR. Informační systém a jeho provozovatel (Kraj Vysočina) byl prověřen ze strany Evropské komise prostřednictvím auditu a prošel všemi povinnými testovacími schématy. Na základě toho mu byl ze strany eHealth Network umožněn vstup do evropské infrastruktury pro eHealth. Národní kontaktní místo je tak v současné době schopno přeshraničně přenášet vybrané údaje o pacientech. Navíc, kvůli funkcím a provozu národního kontaktního místa pro elektronické zdravotnictví, navštívila Kraj Vysočina koncem června skupina odborníků z Nizozemí. Zájem ze strany zahraniční návštěvy se týkal zejména technického rozvoje centra, bezpečnosti informací, testování a interoperability včetně standardů.

V srpnu byl pak zorganizován jubilejní 20. ročník Internetu v Telči. Za tuto dobu se každoročně Krajem Vysočina a společností AAUTOCONT, a. s., organizovaný technologický seminář stal celostátně vyhledávanou akcí, na které se společně setkávají IT specialisté z krajů, měst, obcí, centrálních orgánů veřejné správy i dodavatelů nejmodernějších technologií.

Kraj Vysočina opět ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie kraje Vysočina a Policejní akademií ČR v Praze pořádal devátý ročník mezinárodní konference Řešení elektronického násilí a kyberkriminality. Konference se uskutečnila v říjnu 2019 v sídle Kraje Vysočina.

Software Samospráva Kraje Vysočina se stala v soutěži Egovernment The Best 2019 nejlepší elektronickou aplikací roku. Pomocí aplikace se podařilo plně elektronizovat agendu spojenou s administrací materiálů, které jsou podkladem pro jednání Rady a Zastupitelstva Kraje Vysočina. Jde o komplexní systém umožňující nejen tvorbu materiálu včetně libovolného množství příloh, ale také jeho připomínkování, projednání včetně definice usnesení a také zveřejnění pro široký okruh zájemců. Veřejnost pak může do aplikace vstoupit jednoduše přes webové stránky. Velkým bonusem této aplikace je automatická tvorba úkolů vzniklých na základě usnesení, a to jak pro krajské úředníky, tak pro příspěvkové organizace, a zároveň automatické zveřejnění schválených rozpočtových opatření na webu a propojení s ostatními informačními systémy kraje.

Na Střední průmyslové škole a Středním odborném učilišti Pelhřimov byl realizován projekt tzv. Chytré školy. Jeho cílem bylo implementovat Internet of Things (IoT) technologie automatického měření spotřeby energií, monitoringu mikroklimatu a řízení osvětlení tak, aby všechny technologie pomáhaly vedení školy se správou a řízením energií a mikroklimatu v dané budově, byly současně k dispozici učitelům a studentům školy, promítly se do teoretické i praktické výuky jednotlivých oborů a sloužily k pilotnímu testování a k získání praktických zkušeností, které budou nutné pro budoucí implementace těchto technologií v příspěvkových organizacích kraje a v budovách krajského úřadu.

Na konci roku 2019 se pak skupina osmi studentů krajských technických středních škol společně s jedním ze svých učitelů zúčastnila desetidenní znalostní cesty na Tchaj-wan, kde měli studenti možnost setkat se s nejnovějšími trendy v oblasti robotizace, průmyslu 4.0, technologií IoT, elektromobility i autonomní dopravy. O trvalý technologický rozvoj ve všech oblastech služeb poskytovaných Krajem Vysočina se budeme snažit také v následujících letech, protože moderní technologie ve veřejné správě hrají stále důležitější roli, stejně jako v životě každého z nás.

MUDr. Jiří Běhounek
odpovědný radní pro oblast informačních technologií
hejtman Kraje Vysočina

ZLATÝ ERB 2019

Na slavnostním ceremoniálu byly dne 18. 3. 2019 v sídle Krajského úřadu Kraje Vysočina vyhlášeny výsledky krajského kola 21. ročníku soutěže Zlatý erb 2019 o nejlepší webové stránky měst a obcí. Ceny vítězům krajského kola soutěže Zlatý erb 2019 předali na slavnostním ceremoniálu hejtmán Kraje Vysočina Jiří Běhounek a zástupci sponzorských firem. Vyhlášovány byly i výsledky dalších dvou kategorií, a to pro všechna školská, zdravotní, sociální a kulturní zařízení, která mají sídlo na území Kraje Vysočina, a pro Sborny dobrovolných hasičů Kraje Vysočina.

Výsledky krajského kola (podle vyhlášených kategorií):

Nejlepší webové stránky měst (postupová kategorie)

1. Jihlava (www.jihlava.cz)
2. Polná (www.mesto-polna.cz)
3. Moravské Budějovice (<http://mbudejovice.cz>)

Nejlepší webová stránka obce/městyse (postupová kategorie)

1. Velký Beranov (www.velkyberanov.cz)
2. Řásná (www.rasna.cz) a Sněžné (<http://snezne.cz>)
3. Dolní Město (www.dolnimesto.cz)

Smart city a nejlepší elektronická služba (postupová kategorie)

1. Jihlava: Online mapa MHD v Jihlavě (<https://jihlava.cz/mhd>)

Nejlepší web školského zařízení – základní a mateřské školy

1. Základní škola a mateřská škola Cejle, příspěvková organizace (<http://zsams.cejle.cz>)
2. Základní umělecká škola Bystřice nad Pernštejnem, příspěvková organizace (www.zusbnp.cz)
3. Základní škola a mateřská škola Bohdalov (www.zsbohdalov.cz)

Nejlepší web školského zařízení – střední školy

1. Gymnázium Žďár nad Sázavou (www.gymzr.cz)
2. Česká zemědělská akademie v Humpolci, střední škola (www.cza-hu.cz)
3. Střední škola stavební Jihlava (www.ssstavji.cz)

Nejlepší web zdravotního a sociálního zařízení

1. Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace (www.nnm.cz) a Domov pro seniory Velké Meziříčí, příspěvková organizace (www.domovvm.cz)
2. Domov Kamélie Křižanov, příspěvková organizace (www.domovkamelie.cz)

Nejlepší web kulturního zařízení

1. Informační centrum a Klub kultury Města Velké Bíteše, příspěvková organizace (www.bitessko.com)
2. Městské kulturní středisko v Náměšti nad Oslovou (www.mks-namest.cz)
3. Městské kulturní a informační středisko v Humpolci (www.infohumpolec.cz/infocentrum)

Nejlepší web dobrovolného hasičského sboru

1. SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů Bobrová (www.hasicibobrova.cz)
2. SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů Údavy (www.sdhudavy.cz)
3. SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů Košetice (www.sdhkosetice.estranky.cz)

Do celostátního kola, které bylo vyhodnoceno na konferenci ISSS 1. dubna 2019 v Hradci Králové, postoupily: Město Jihlava, Obec Velký Beranov a v kategorii Smart city a nejlepší elektronická služba Jihlava: Online mapa MHD v Jihlavě.

FOND VYSOČINY

Grantový program Informační a komunikační technologie 2019

V únoru 2019 byl zastupitelstvem kraje schválen Program na podporu rozvoje ICT a regionální ICT infrastruktury v Kraji Vysočina Informační a komunikační technologie 2019 s celkovou alokací 5 mil. Kč.

Oproti roku 2018 došlo ke sloučení grantového programu Informační a komunikační technologie a Infrastruktura ICT v jeden dotační titul, který ponese název Informační a komunikační technologie 2019.

Program byl rozčleněn na čtyři podprogramy:

- Podprogram A: Elektronické služby veřejné správy 700 000 Kč
- Podprogram B: Bezpečnost dat a virtualizace 1 000 000 Kč
- Podprogram C: Síťová infrastruktura 3 000 000 Kč
- Podprogram D: Digitální gramotnost 300 000 Kč

Účelem poskytovaných finančních prostředků bylo zajistit spolufinancování při budování eGovernmentu, ICT infrastruktury veřejné správy, elektronické bezpečnosti a zvyšování ICT gramotnosti a vzdělávání, a zabezpečit tak rozvoj síťové infrastruktury v Kraji Vysočina.

	Žádosti						Požadovaná výše podpory (Kč)	Rozdělená podpora z FV (Kč)	Vlastní podíl úspěšných žadatelů (Kč)	Celkový objem zrealizovaných projektů (Kč)
	Došlé	Uspokojené	% uspokoj.	Hodnocené	Vyřazené	% hodnocených z celkového počtu				
Podprogram A: Elektronické služby veřejné správy	79	22	28	76	3	96	2 426 606	672 194	-	-
Podprogram B: Bezpečnost dat a virtualizace	25	6	24	24	1	96	3 077 837	1 018 726	-	-
Podprogram C: Síťová infrastruktura	40	15	38	38	2	95	7 198 399	3 094 488	-	-
Podprogram D: Digitální gramotnost	6	5	83	5	1	83	255 420	205 420	-	-
Celkem	150	48	32	143	7	95	12 958 262	4 990 828	4 782 361	9 773 189

ELEKTRONICKÁ BEZPEČNOST

Využívání a rychlý rozvoj informačních a komunikačních technologií přináší vedle řady výhod i jistá rizika pro uživatele počítačů a mobilních telefonů. Od roku 2010 funguje na krajském úřadě pracovní skupina pro řešení problematiky elektronické bezpečnosti.

Kraj Vysočina pořádá v roce 2019 několik seminářů a školení zaměřených na problematiku elektronické bezpečnosti. Semináře byly určeny pro studenty, IT odborníky, pedagogy, sociální pracovníky, policisty i odbornou veřejnost. V rámci pracovní skupiny také působí lektorská skupina, která se zaměřuje na vzdělávání rodičů, pedagogů a studentů v této oblasti. V roce 2019 bylo v rámci lektorské skupiny proškolen cca 2 500 účastníků seminářů. V říjnu 2019 pořádá Kraj Vysočina ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie kraje Vysočina a Policejní akademii ČR devátý ročník mezinárodní konference Řešení elektronického násilí a kyberkriminality. Hlavními tématy konference byly právní aspekty, trendy a eliminace kybernetické kriminality a vzdělávání, výzkum a prevence v oblasti kybernetické a informační bezpečnosti. Konference se zúčastnili přední odborníci na elektronickou kriminalitu z České republiky.

Pracovní skupina k problematice elektronické bezpečnosti pořádala již podeváté kreativní soutěž určenou pro žáky a studenty základních a středních škol v Kraji Vysočina. V tomto roce byla hlavním tématem závislost na IT technologiích. Do soutěže s názvem Nezávislí lépe myslí se přihlásilo přibližně 150 soutěžících, kteří zaslali 81 soutěžních prací.

Vybrané IT společnosti i školy využívaly i v roce 2019 značku Kraj Vysočina DOPORUČUJE PRO BEZPEČNÝ INTERNET a značku eBezpečná škola.

Veškeré informace o aktivitách pracovní skupiny elektronické bezpečnosti jsou dostupné na www.kr-vysocina.cz/ebezpecnost.

KPBI – Kraje pro bezpečný internet

Vysočina byla i v roce 2019 vedoucím krajem projektu Kraje pro bezpečný internet. Jedná se o projekt spolupráce krajů v oblasti elektronické bezpečnosti. V roce 2019 byly již existující e-learningové kurzy doplněny o krátká videa zaměřená na konkrétní případy kyberkriminality s reálnými kazuistikami, se kterými se veřejnost může setkat. Na přípravě těchto videospotů spolupracoval projekt KPBI s Policejním prezidiem České republiky. Stejně jako v předchozích letech byl i v roce 2019 v rámci KPBI připraven znalostní kvíz pro děti a studenty. V roce 2019 se tohoto kvízu zúčastnilo téměř 34 000 žáků a studentů. V Kraji Vysočina to bylo přes 3 500 zapojených žáků a studentů. V rámci projektu byla také vytvořena Analýza nelegálního online obsahu, na kterou navázaly prezenční semináře pro studenty a policisty v Kraji Vysočina.

20

KRAJSKÝ ÚŘAD

Vážené čtenářky, vážení čtenáři Výroční zprávy Kraje Vysočina!

Rád bych i v letošním roce uvedl tu část výroční zprávy kraje, která se týká jednoho ze čtyř hlavních – a přímo zákonem ustanovených – orgánů kraje: krajského úřadu.

Vítám, že se zajímáte o správu veřejných věcí, v tomto konkrétním případě o její regionální úroveň. Vážím si toho. Ať je důvodem vašeho zájmu o výroční zprávu cokoli, je dobře, že je to právě tento dokument, kde hledáte základní informace o našem kraji, o činnosti jeho orgánů a vazbách na veřejné služby poskytované příspěvkovými organizacemi, vůči nimž kraj vystupuje jako zřizovatel (a je tedy v podstatě v podobném postavení jako je vlastník, akcionář, investor ve vztahu k obchodním společnostem). Váš zájem je jednak potvrzením smysluplnosti naší práce na výroční zprávě a jednak vaším osobním příspěvkem k fungování demokratického systému veřejné správy v regionu.

Výroční zpráva vám nabízí sice jen základní údaje a informace, jsou však skutečně validní (ověřené) a také komplexní. Doufám rovněž, že se nám podařilo je uspořádat do přehledné, snadno srozumitelné formy. Ze žádného jiného dokumentu kraje nemůžete získat tak ucelený přehled o hlavních aktivitách kraje včetně krajem poskytovaných a zajišťovaných veřejných služeb a včetně výkonné a správní činnosti krajského úřadu.

A nyní již k samotnému krajskému úřadu. Aktivitu krajského úřadu je možné rozdělit do dvou hlavních oblastí:

V samostatné působnosti kraje úřad zajišťuje výkon usnesení samosprávných orgánů kraje (zastupitelstva, rady a hejtmána) a poskytuje servis pro jejich rozhodování (připravuje informace a vytváří podklady k jednání). Úřad je také nositelem návrhové kompetence, a tím i svého dílu související odpovědnosti za veřejné služby i celkový rozvoj regionu. V této části své činnosti se úřad řídí toliko zákony a jinými obecně závaznými právními předpisy a samozřejmě také rozhodnutími zmíněných orgánů krajské samosprávy. Státní orgány nemají žádné právo nad rámec výslovného zákonného zmocnění do samostatné působnosti kraje zasahovat. V této souvislosti se úřad svým podílem účastní na zajišťování veřejných služeb a rovněž na řízení příspěvkových organizací, a to v rámci pověření od rady kraje.

Krajský úřad vykonává také státní správu, a to v takzvané přenesené působnosti kraje. Tyto činnosti provádíme za stát a jsme přitom státním orgánům podřízeni. Proto v této činnosti musíme respektovat nejen zákony, ale také rozhodnutí a metodické pokyny nadřízených orgánů (zpravidla jde o vládu, ministerstva a jiné ústřední orgány).

Úřad je tu samozřejmě především pro vás – klienty, zákazníky. Pracujeme pro veřejnost, pro fyzické osoby (občany a také podnikatele) i organizace (právnícké osoby). Jsme připraveni pro vás pracovat a poskytovat vám plně profesionální službu. Prosím však o pochopení, pokud rozhodnutí, stanoviska, postupy a aktivity úřadu nejsou v konkrétním případě v souladu s vašim jednotlivým požadavkem, přáním či očekáváním. Kraje, a tedy i krajské úřady, jsou totiž mimo jiné také mocenské orgány, jež v mnohých případech rozhodují o právech a povinnostech jednotlivých osob nebo jejich skupin a řada jejich rozhodnutí a aktivit se týká zájmů konkrétních subjektů. Protože tyto zájmy jsou často protichůdné, nevyhne se situacím, kdy někomu nemůže být vyhověno, musí mu být něco přikázáno, nebo naopak zakázáno, nemůže dostat, co žádá, či nemůže být konáno, jak si přeje. Je to přirozené, i když často také konfliktní. Při své práci ctíme především právo, právní řád, a tedy ústavu, ústavní zákony, obvyčejné zákony a k nim vydané prováděcí předpisy. Ctíme také obecný nebo (chcete-li) veřejný zájem. Při výkonu státní správy navíc musíme respektovat řídící akty ústředních orgánů státní správy, jak již bylo zmíněno. V neposlední řadě pak při výkonu samostatné působnosti (samosprávy kraje) respektujeme rozhodnutí zastupitelstva, rady a případně hejtmána (podle kompetenčního vymezení vycházejícího ze zákona). Soukromé zájmy, jsou-li ve vzájemném rozporu, pak musíme v takovýchto mezích posuzovat a citlivě vyvažovat.

Krajský úřad má tedy pro svoji práci řadu omezení a podmínek. Přesto se pokoušíme být k vám vstřícní, otevření a přátelští a právě o to budeme i nadále usilovat. Myslím, že se nám to společně docela daří. Nemusíme spolu vždy a ve všem souhlasit, ale důležité je, abychom se respektovali, byli k sobě korektní a aby úřad odváděl profesionální práci. A k takovému usilování se vůči veřejnosti sám za sebe i za celý krajský úřad zavazuji.

Mgr. Ing. Zdeněk Kadlec, dr. h. c.
ředitel Krajského úřadu Kraje Vysočina

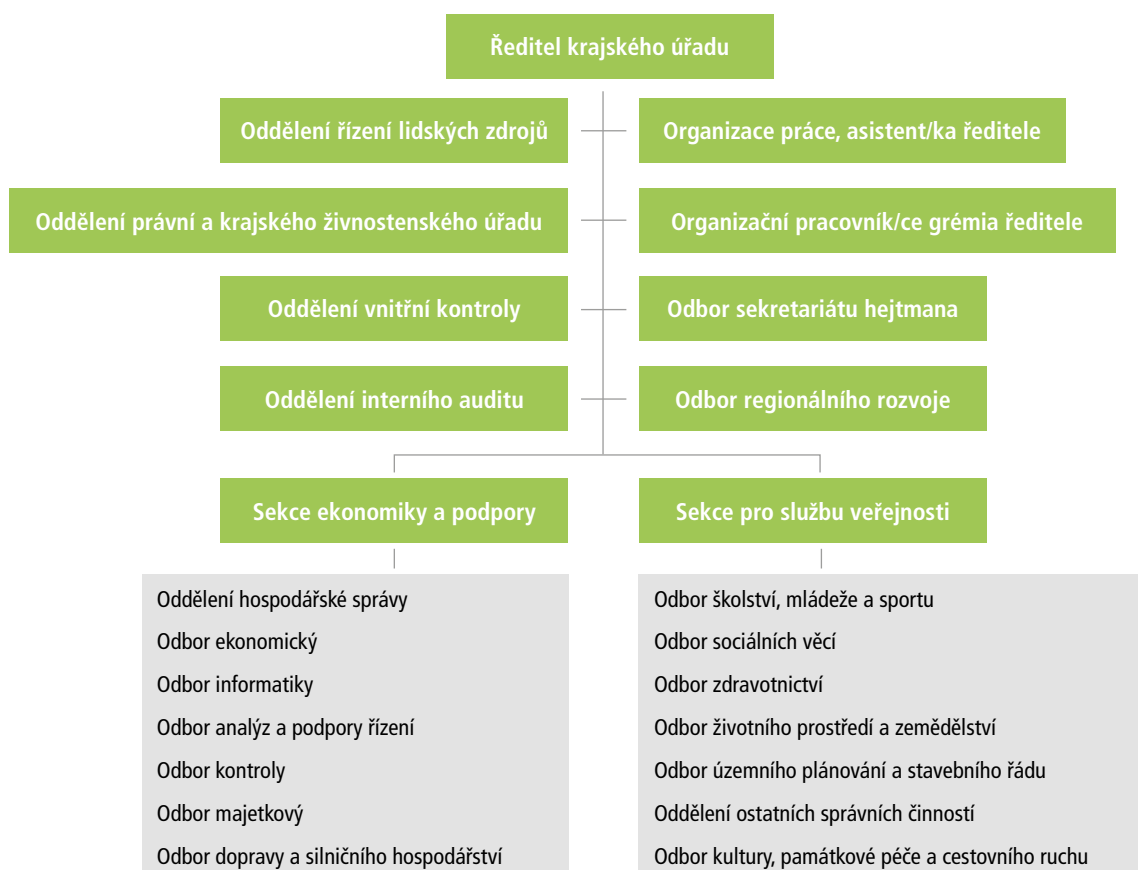
KRAJSKÝ ÚŘAD

Krajský úřad zaměstnává 472 lidí (stav k 31. prosinci 2019). Úřad je členěn na sekce (2), odbory do sekcí nezařazené (2) a oddělení nezařazená do sekcí ani odborů (4). V čele sekcí stojí zástupci ředitele – ředitelé sekcí, kteří jsou bezprostředně podřízeni řediteli. V čele odborů, jež nejsou zařazeny do sekcí, stojí vedoucí odborů, kteří jsou podřízeni přímo řediteli. V čele oddělení nezařazených do sekcí ani odborů stojí vedoucí oddělení, již jsou přímo podřízeni řediteli. Za plnění úkolů svěřených jednotlivým sekcím, odborům nezařazeným do sekcí a oddělením nezařazeným do sekcí ani odborů jsou odpovědní jejich vedoucí řediteli.

Jednotlivé sekce jsou členěny na odbory (12) a oddělení nezařazená do odborů (2). V čele odborů stojí vedoucí odborů, již jsou podřízeni příslušnému zástupci ředitele – řediteli sekce. V čele oddělení nezařazených do odborů stojí vedoucí oddělení, kteří jsou podřízeni příslušnému zástupci ředitele – řediteli sekce. Zástupci ředitele – ředitelé sekcí řídí a kontrolují činnost vedoucích odborů a vedoucích oddělení nezařazených do odborů, jež jsou zařazeny do příslušné sekce. Za plnění úkolů svěřených jednotlivým odborům jsou odpovědní jejich vedoucí příslušnému zástupci ředitele – řediteli sekce.

Jednotlivé odbory mohou být členěny na oddělení (43), v jejichž čele stojí a jejichž činnost řídí vedoucí oddělení bezprostředně podřízení vedoucímu odboru. Za plnění úkolů svěřených jednotlivým oddělením jsou jejich vedoucí odpovědní vedoucímu příslušného odboru.

Organizační struktura Krajského úřadu Kraje Vysočina

Odpovědnost jednotlivých odborů a oddělení krajského úřadu

Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)
Sekce ředitele úřadu	Odbor sekretariátu hejtmána	Oddělení krizového řízení a bezpečnosti	Prevence kriminality, integrace cizinců, zajištění finanční podpory v oblasti požární ochrany a integrovaného záchranného systému	Integrovaný záchranný systém, krizové řízení, hospodářská opatření pro krizové stavy, obranné plánování, ochrana utajovaných informací
		Oddělení vnějších vztahů	Zahraniční spolupráce, garance dodržování jednotného vizuálního stylu, propagace, sponzoring a marketingové aktivity, vydávání neperiodických tiskovin	
		Oddělení kanceláře hejtmána	Organizace zasedání rady a zastupitelstva, komisí a výborů, pracovní a společenské akce, informační, organizační a administrativní servis pro volené zástupce	
		Oddělení tiskové	Aktualizace webových stránek kraje a administrace Facebooku, komunikace s tiskem a veřejností, organizace a moderování tiskových konferencí a vydávání pravidelných tiskovin	
		Oddělení vnitřní kontroly	Kontrola činností odborů úřadu, návrhy opatření, vyhodnocení kontrolní činnosti úřadu, centrální evidence stížností a peticí, roční zpráva o stížnostech a peticích, koordinace protikorupčních opatření	
		Oddělení řízení lidských zdrojů	Pracovněprávní vztahy, personální a sociální rozvoj, vzdělávání, hodnocení, platová agenda a agenda odměňování, poradenská a konzultační činnost v uvedených oblastech, pro PO zřízené Krajem Vysočina	
		Oddělení právní a krajského živnostenského úřadu	Právní služby pro všechny orgány kraje, stanoviska k návrhům zákonů a prováděcích předpisů, vymáhání pohledávek kraje, zastupování kraje před soudem, pracovněprávní vztahy, povinnosti vyplývající z GDPR	Výkon státní správy na úseku živnostenského podnikání, výkon státní správy na úseku podnikání v zemědělství, dozor nad dodržováním zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, válečné hroby a pohřebnictví
		Oddělení interního auditu	Interní audity zaměřené na vyhodnocování účinnosti vnitřního kontrolního systému s doporučeními k přijetí nápravných opatření; konzultační a poradenské činnosti v rámci úřadu	
	Odbor regionálního rozvoje	Oddělení strategického plánování	Tvorba Strategie rozvoje kraje, správa regionálních statistických databází, podpora rozvoje venkova, dohled nad Fondem Vysočiny, příprava podkladů ve vazbě na přípravu nového plánovacího období EU, energetický management kraje	Energetická koncepce
		Oddělení regionálního rozvoje	Podpora investic, spolupráce s podnikatelskými subjekty, podpora neziskového sektoru, příprava projektů EU, agenda MA21 a Zdravého kraje, krajská koordinace	
		Oddělení ekonomickoprávní pro čerpání prostředků EU	Veřejná podpora, ekonomicko-právní zajištění čerpání dotací ze SF EU, metodická podpora v rámci dotační politiky kraje, průběžná kontrola použití dotací poskytnutých z Fondu Vysočiny	
		Oddělení grantových programů	Správa dotací poskytnutých kraji ze SF EU	

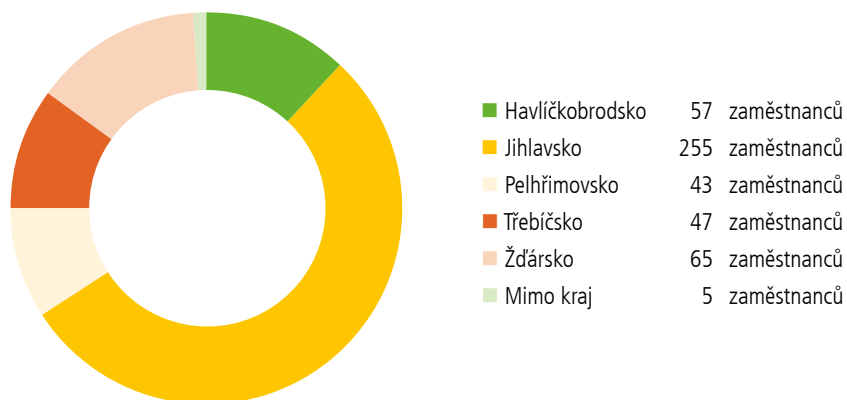
Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)
Sekce ekonomiky a podpory	Odbor ekonomický		Organizační a administrativní záležitosti	Veřejné sbírky, agenda výherních hracích přístrojů, přezkum správních rozhodnutí obcí ve věci poplatků a daní
		Oddělení rozpočtu a financování	Rozpočet kraje, střednědobý výhled rozpočtu, závěrečný účet, úvěry, dotace včetně dotací z Evropské unie	Finanční vypořádání dotací, podklady pro státní závěrečný účet
		Oddělení financování a výkaznictví obcí	Analýzy dat obcí pro potřeby samosprávy	Předávání účetních a finančních výkazů obcí do CSÚIS, zprostředkování dotací obcím, finanční vypořádání dotací obcí se SR
		Oddělení účetnictví	Účetnictví kraje, platební styk s peněžními ústavy	Finanční, účetní a výkazy PAP kraje pro CSÚIS
	Odbor informatiky		Rozvoj informačních technologií, koncepce informatizace kraje, projektové řízení	
		Oddělení správy databází a aplikací	Správa a úprava aplikací, tvorba a údržba databází, výměna dat, technická podpora uživatelů, technická správa webových stránek	
		Oddělení správy GIS	Tvorba a aktualizace map, správa GIS, mapové služby, kartografické výstupy	
		Oddělení správy sítě	Datové sítě, hlasové služby, technická správa a podpora HW	
	Odbor analýz a podpory řízení		Datový sklad, analýzy pro samosprávu i úřad, Portál PO, metodika veřejných zakázek, bezpečnost IT, procesy a kvalita	
	Odbor kontroly	Oddělení veřejnosprávní kontroly	Kontrola hospodaření s veřejnými prostředky u krajských příspěvkových organizací a kontrola použití dotací z rozpočtu kraje u jejich příjemců	Zpracování roční zprávy o finančních kontrolách pro ministerstvo financí
		Oddělení přezkoumání hospodaření obcí		Přezkoumání hospodaření obcí a svazků obcí
	Odbor dopravy a silničního hospodářství	Oddělení dopravy		Státní odborný dozor v dopravě, státní správa na úseku nákladní dopravy, výjimky ze zákazu jízdy, prevence bezpečnosti silničního provozu, státní správa ve věcech silnic I. třídy, stanovování místní a přechodné úpravy provozu na silnicích I. třídy. Licenční řízení ve veřejné linkové osobní dopravě, schvalování jízdních řádů, činnost STK
		Oddělení dopravní obslužnosti	Tvorba koncepce dopravní obslužnosti území Kraje Vysočina, koordinace výkonu činností na úseku zabezpečení základní dopravní obslužnosti, zabezpečení přípravy plánu dopravní obsluhy území kraje a jeho aktualizace v průběhu platnosti	
		Oddělení projektového řízení	Pomoc při čerpání finančních prostředků v oblasti dopravy, zajišťování přípravy a finančního krytí jednotlivých projektů v oblasti silničního hospodářství, koncepční a strategické materiály	
		Oddělení investiční a správy komunikací	Zabezpečení přípravy a realizace investičních akcí na pozemních komunikacích ve vlastnictví kraje včetně dozоровání a finančního zajišťování. Zřizování KSÚSV, správa, údržba a opravy silnic, koncepce rozvoje silniční sítě	
	Odbor majetkový	Oddělení majetkoprávní	Majetková správa a hospodaření s nemovitým majetkem kraje, majetkoprávní příprava investiční výstavby	
		Oddělení správy realit	Zabezpečení přípravy a realizace oprav, modernizací a rekonstrukcí budov kraje, výstavba nových budov	
		Oddělení hospodářské správy	Správa budov krajského úřadu, autoprovoz, stravování, bezpečnost práce, provozně-technické zabezpečení činnosti krajského úřadu, zajištění spisové služby, kontaktní místo veřejné správy Czech POINT	Agenda pokutových bloků, vidimace a legalizace

Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)
		Oddělení ostatních správních činností	Nahlížení do sbírek zákonů, Sbírky mezinárodních smluv a Věstníku EU, plnění povinnosti registračního orgánu při vedení registru dle zákona o střetu zájmů, příprava podkladů pro jmenování tajemníka OÚ	Státní občanství, volby, referenda, matriky, vidimace a legalizace, registrace DSO, metodická pomoc obcím, veřejnoprávní smlouvy, přezkoumávání rozhodnutí o přestupcích, dozor nad přenesenou působností obcí, metodický a odvolací orgán na úseku evidence obyvatel, občanských průkazů, cestovních dokladů, zastupování úřadu před soudem dle zákona č. 150/2002 Sb., o soudním řádu správním
Sekce pro službu veřejnosti	Odbor školství, mládeže a sportu	Oddělení organizace školství	Činnosti spojené s organizací škol a školských zařízení vyplývající ze zákonné povinnosti kraje zajistit podmínky pro vzdělávání ve středním a vyšším odborném školství, vzdělávání dětí, dále jazykového, základního uměleckého a zájmového vzdělávání a pro výkon ústavní výchovy, periodické hodnocení ředitelů škol a školských zařízení kraje, podklady pro jmenování a odvolávání ředitelů škol a školských zařízení	Nadřízený správní orgán škol a školských zařízení
		Oddělení mládeže a sportu	Rozvoj a podpora volnočasových aktivit, metodika řešení specifických společenských jevů, prevence sociálně patologických jevů, sport zdravotně postižených, spolupráce s NNO	
		Oddělení financování školství	Rozpočet, poskytování a vyúčtování prostředků státního rozpočtu školám a školským zařízením, správce rozpočtu kapitoly Školství, mládeže a sportu	Rozpočet přímých výdajů na vzdělávání pro obecní a krajské školství (krajské normativy, metodika, rozpis, dohodovací řízení, úpravy rozpočtu), dotace soukromým školám, rozvojové a dotační programy MŠMT, finanční vypořádání dotací z MŠMT, správa zvláštního účtu kraje pro školství, předávání účetních výkazů obecního školství do CSÚIS
		Oddělení hospodaření krajského školství	Návrh rozpočtu pro školy a školská zařízení kraje, sumarizace účetní závěrky a finančních výkazů krajských PO, zpráva o činnosti a hospodaření škol a školských zařízení kraje, průběžná kontrola účetnictví školských PO kraje, odborná a metodická pomoc školským PO kraje v oblasti čerpání neinvestičních a investičních prostředků	Podklady pro zpracování krajských normativů, rozpis finančních prostředků podle § 160 pro školy a školská zařízení kraje, podklady pro dohodovací řízení k rozpisu finančních prostředků škol a školských zařízení kraje
		Oddělení rozvoje vzdělávání	Úkoly koncepčního charakteru související se zajištěním vzdělávací nabídky škol zřizovaných krajem, návrhy organizačních změn v síti krajem řízených škol, provádí analýzy a statistická zjišťování v oblasti zaměstnanosti, trhu práce a rozvoje lidských zdrojů, projektová činnost	Výroční zpráva a dlouhodobý záměr rozvoje výchovně vzdělávací soustavy v kraji, výkon státní správy v činnostech spojených s vedením rejstříku škol a školských zařízení
	Odbor sociálních věcí	Oddělení sociální ochrany a prevence	Administrace projektu Aplikace inovativních postupů v rámci sociální ochrany a prevence v Kraji Vysočina a projektu Podpora a rozvoj sociální práce v Kraji Vysočina	Stížnosti, státní správa na úseku sociální práce, sociálně-právní ochrany dětí, evidence, příprava budoucích pěstounů a osvojitelů a veřejné opatrovnictví
		Oddělení rodinné a seniorské politiky a rozvoje služeb	Tvorba a realizace rodinné a seniorské politiky, plnění funkce zřizovatele k příspěvkovým organizacím ve vztahu k investicím a zadáváním veřejných zakázek, příprava investičních plánů a realizace veřejných zakázek v rámci zákona 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, zajišťování propagace systému sociální péče v Kraji Vysočina, koordinace a řízení procesu transformace ústavů sociální péče v Kraji Vysočina	

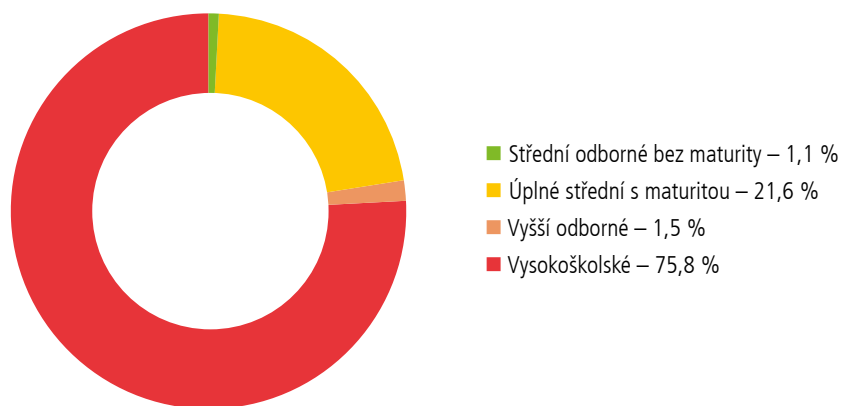
Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)
Sekce pro službu veřejnosti	Odbor sociálních věcí	Oddělení sociálních služeb	Výkon zřizovatelských funkcí k příspěvkovým organizacím v oblasti financování; střednědobé plánování rozvoje sociálních služeb včetně jejich zařazování do krajské sítě, spolupráce s NNO a obcemi včetně poskytování dotací na provoz sociálních služeb, financování sociálních služeb, dobrovolnických center, paliativní a hospicové péče a svozů do denních stacionářů a center denních služeb, realizace projektů z evropských strukturálních fondů, zajišťování realizace systému primární prevence rizikového chování ve školách v Kraji Vysočina, zajištění koordinace protidrogové politiky v regionu, spolupráce při řešení propojení péče na zdravotně sociálním pomezí včetně reformy péče o duševně nemocné	Zajišťování poskytování sociálních služeb osobám nacházejícím se v bezprostředním ohrožení jejich práv a zájmů, které nejsou schopny samy si služby zajistit, podílení se na poskytování dotací ze státního rozpočtu
		Oddělení sociální správy	Výkon zřizovatelských funkcí k zařízením sociálních služeb (zřizovací listiny, zápisy do obchodního rejstříku, organizační řády a organizační struktury, stížnosti, metodika, vzdělávání), romská problematika, spolupráce na tvorbě koncepce rodinné a seniorské politiky kraje	Výkon státní správy na úseku sociálních služeb – registrace a registr poskytovatelů sociálních služeb, kontrola poskytovatelů sociálních služeb, stížnosti, činnost koordinátora romských poradců, vidimace a legalizace
	Odbor zdravotnictví	Oddělení zdravotní péče	Zřizovatelská funkce, metodická pomoc a kontrola hospodaření k poskytovatelům zdravotních služeb zřizovaných Krajem Vysočina, rozvoj zdravotnické sítě, tvorba zdravotního plánu a jiných koncepčních materiálů, připomínkování, kontrola veřejných zakázek a řízení nákupů u zdravotnických příspěvkových organizací, funkce centrálního zadavatele vybraných veřejných zakázek, naplňování strategického cíle eHealth, administrace projektů ze strukturálních fondů EU, správa a řízení jednotného ERP systému ve všech zdravotnických příspěvkových organizacích	
		Oddělení zdravotní správy	Koncepční zdravotnické materiály, zajištění zdravotnických služeb ve veřejném zájmu, zajištění provozu protialkoholní záchytné stanice, zpracování stanovisek k návrhům zákonů a prováděcích předpisů, provádění předběžné, průběžné a následné finanční kontroly dle zákona č. 320/2001 Sb.	Stížnosti, ustavuje nezávislé odborné komise, přezkoumávání lékařských posudků o zdravotní způsobilosti, přezkoumávání lékařských posudků ve věcech pracovní neschopnosti, oprávnění k poskytování zdravotních služeb, nakládání s návykovými látkami, výběrová řízení na zařazení do sítě zdravotnických zařízení, kontrola zacházení s návykovými látkami, zajišťuje zastoupení krajského úřadu při zneškodňování nepoužitelných návykových látek, zajištění výkonu agendy na úseku správy lékařské dokumentace zaniklého poskytovatele zdravotních služeb, organizace a zajištění lékařské, lékárenské a zubní pohotovostní služby, prohlídka těl zemřelých mimo zdravotnická zařízení na svém území, kontrola poskytovatelů v souvislosti s poskytováním zdravotní péče dle zákona č. 372/2011 Sb.
	Odbor životního prostředí a zemědělství	Oddělení lesního hospodářství a myslivosti	Strategické materiály, kontrola příspěvků do lesního hospodářství, pachové ohradníky, shromažďování a hodnocení čelistí prasete divokého	Státní správa lesů, myslivosti, státní správa v oblasti uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu, státní správa podle zákona č. 226/2013 Sb., o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh
		Oddělení vodního hospodářství	Dotace ve vodním hospodářství, ochrana před povodněmi, strategické materiály – plány dílčích povodí, plán rozvoje vodovodů a kanalizací kraje	Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, rybářství a rybníkářství, ochrana vod, agenda povodňového orgánu, agenda vodoprávního úřadu včetně speciálního stavebního úřadu pro vybraná vodní díla
		Oddělení zemědělství	Strategické materiály, dotace v oblasti lesního hospodářství a zemědělství, propagace agrárního sektoru, spolupráce se subjekty z oblasti agrárního sektoru	Finanční příspěvky na hospodaření v lesích, odvolací orgán – ochrana zvířat proti týrání, sdělování výše nedoplatku přídělivé ceny

Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)
Sekce pro službu veřejnosti	Odbor životního prostředí a zemědělství	Oddělení ochrany přírodních zdrojů a EIA	EIA (zastupování kraje v procesech EIA)	Ochrana přírody a krajiny, škody způsobené chráněnými živočichy, CITES, ochrana zemědělské půdy, EIA, zřizování a péče o přírodní rezervace a památky, zřizování přírodních parků, koncepce, stavby v ložiskových územích, metodika kácení dřevin, posuzování vlivů na životní prostředí, strategie ochrany přírody a krajiny a financování péče o pozemky z důvodu péče o přírodu podle Pravidel RK
		Oddělení integrované prevence	Integrovaná povolení (zastupování kraje jako účastníka řízení); informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina a Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihovýchod	Integrovaná povolení, prevence závažných havárií, odpadové hospodářství, ochrana ovzduší, ISPOP, poplatky za znečišťování ovzduší
		Oddělení rozvoje a podpory životního prostředí	Příprava a řízení krajských projektů v oblasti životního prostředí, GIS, koncepční práce, plán odpadového hospodářství kraje – POH a propagace v oblastech životního prostředí, radonový program, ekologická výchova, spolupráce s NNO v životním prostředí, zastupování kraje v postupech podle zákona o ochraně přírody	
	Odbor územního plánování a stavebního řádu	Oddělení územního plánování	Dotace na územní plány obcí	Pořizování územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů kraje, funkce nadřízeného orgánu územního plánování pro obce a úřady územního plánování na ORP
		Oddělení stavebního řádu		Agenda stavebního úřadu ve správním obvodu, agenda odvolacího orgánu pro stavební úřady kraje, agenda odvolacího orgánu pro vyvlastňovací úřady v kraji
	Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu		Podpora rozvoje infrastruktury cestovního ruchu a marketingové propagace v cestovním ruchu, výkon zřizovatelských funkcí k organizaci v cestovním ruchu, systémová podpora rozvoje sítě cyklotras a městské mobility	
		Oddělení kultury	Rozvoj kultury v regionu, uchovávání a prezentace movitého kulturního dědictví kraje, podpora knižní a divadelní kultury, výkon zřizovatelských funkcí k příspěvkovým organizacím na úseku kultury, dotace do oblasti neprofesionálního umění a k významným výročím a oslavám měst a obcí	Kompetence v oblasti audiovizuálních děl, periodických a neperiodických publikací
		Oddělení památkové péče	Podpora zachování, obnovy, prezentace a poznání kulturního dědictví kraje, dotace na úseku památkové péče	Výkon státní správy pro národní kulturní památky, odvolací a další správní řízení, metodická a kontrolní činnost

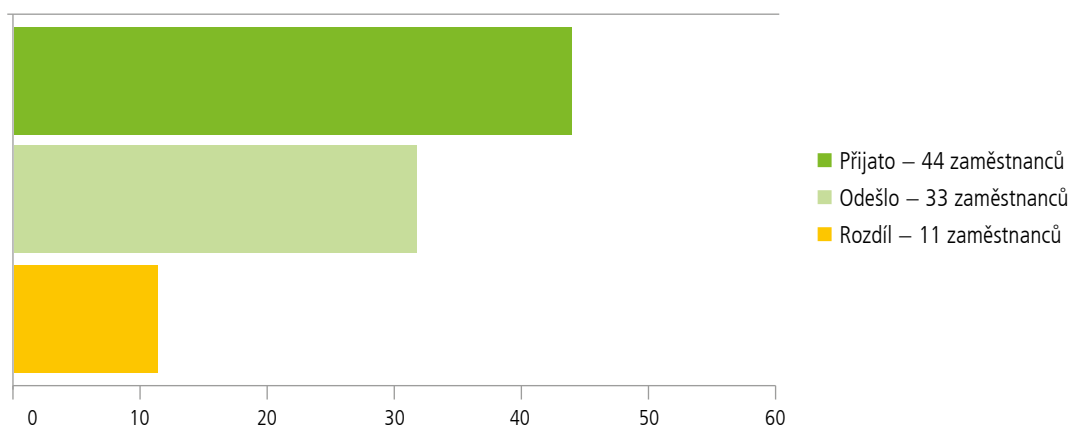
Bydliště zaměstnanců krajského úřadu 31. 12. 2019

Vzdělání zaměstnanců krajského úřadu k 31. 12. 2019

Fluktuace zaměstnanců krajského úřadu v roce 2019

REJSTŘÍK PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ ZŘÍZENÝCH KRAJEM VYSOČINA

Již od roku 2010 mají všichni zájemci na internetu k dispozici Rejstřík příspěvkových organizací zřízených Krajem Vysočina, který umožňuje vyhledávat organizace podle oblasti působnosti. Naleznete zde základní informace o organizaci, kontakty, ale i zásadní dokumenty, jako jsou zřizovací listiny a výroční zprávy krajem zřizovaných příspěvkových organizací.

www.kr-vysocina.cz/rejstrik-organizaci

Kraj Vysočina

Žižkova 57, 587 33 Jihlava, Česká republika

Tel.: 564 602 111, fax: 564 602 420

E-mail: posta@kr-vysocina.cz

Web: www.kr-vysocina.cz

Kraj Vysočina

Výroční zpráva 2019

Vydal: Kraj Vysočina, Žižkova 57, 587 33 Jihlava

Rok vydání: 2020

Foto: Vladimír Kunc, Luboš Pavlíček a archiv Kraje Vysočina

ISBN 978-80-87521-43-4